

PROGRAM STUDIÓW

Filologia polska
studia I stopnia, stacjonarne
rok akademicki 2022/2023

1. Podstawowe informacje o kierunku studiów:

a. Nazwa kierunku studiów	Filologia polska
b. Poziom kształcenia	Studia pierwszego stopnia
c. Profil kształcenia	Profil ogólnoakademicki
d. Forma studiów	Studia stacjonarne
e. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego)	180
f. Liczba semestrów	6
g. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat
h. Przyporządkowanie do dyscyplin (procentowo*)	Literaturoznawstwo 55% Językoznawstwo 31% Nauki o kulturze i religii 14%
i. Dyscyplina wiodąca (w przypadku przyporządkowania kierunku do więcej niż 1 dyscypliny)	Literaturoznawstwo
j. Język, w jakim odbywa się kształcenie	język polski
k. Klasyfikacja ISCED	02 Nauki humanistyczne 023 Podgrupa językowa 0232 Literatura i językoznawstwo (lingwistyka)
l. Grupa studiów • filologia obca • nauczycielskie	nie nie

2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 PRK

OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU Filologia Polska STUDIA I stopnia Cykl dydaktyczny 2022/23

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P6S – Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6 (studia I stopnia)

WG – kategoria wiedzy, zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK – kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW – kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU – kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – kategoria kompetencje, oceny – krytyczne podejście

KO – kategoria kompetencje, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – kategoria kompetencje, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
k_W01	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska kulturowe oraz dotyczące ich metody i teorie literaturoznawcze i językoznawcze wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu polonistycznego literaturoznawstwa i językoznawstwa z elementami nauk o kulturze, tworzące jej podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu szczegółowej wiedzy z obszaru literaturoznawstwa i językoznawstwa polskiego	P6S_WG
k_W02	miejsce i znaczenie polskiego literaturoznawstwa i językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych i społecznych, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki ich rozwoju	P6S_WG
k_W03	teorie, metodologię i terminologię ogólną i szczegółową z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa	P6S_WG
k_W04	metody analizy i interpretacji tekstów literackich – dawnych i współczesnych – w obrębie wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w literaturoznawstwie i językoznawstwie	P6S_WG
k_W05	fundamentalne dylematy współczesnej kultury i cywilizacji w zakresie ich badania i zastosowania do rozwiązywania problemów społecznych	P6S_WK
k_W06	fakty z zakresu polskiej geografii, historii, polityki i sztuki	P6S_WG
k_W07	zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6S_WG
k_W08	zasady działania systemów i instytucji kulturalnych właściwych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla literaturoznawstwa i językoznawstwa (m.in. edukacyjnej, kulturalnej, medialnej)	P6S_WK

k_W09	elementy dyskursu akademickiego odnoszące się do studiowanej dyscypliny	P6S_WG
k_W10	treści związane z modułem wybieralnym (wiedza zawarta w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	
UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
k_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę literaturoznawczą i językoznawczą – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące zjawisk języka, literatury i kultury w aspekcie historycznym i współczesnym oraz działalności instytucji kultury, oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: - właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)	P6S_UW
k_U02	formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa (z możliwością uwzględnienia wiedzy z nauk pokrewnych)	P6S_UW
k_U03	rozpoznać teksty literackie i zjawiska językowe oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod literaturoznawczych i językoznawczych pozwalających na ocenę ich znaczenia i oddziaływania w procesie historyczno-kulturowym	P6S_UW
k_U04	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii dotyczącej opisu tekstów literackich i zjawisk językowych	P6S_UK
k_U05	brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska w zakresie tematycznym dotyczącym zjawisk kultury oraz dyskutować o nich	P6S_UK
k_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2	P6S_UK
k_U07	planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole	P6S_UO
k_U08	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
k_U09	wykorzystywać wiedzę związaną z modułem wybieralnym (umiejętności zawarte w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO		
k_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej oraz uznawania znaczenia wiedzy o	P6S_KK

	literaturze, języku i kulturze w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	
k_K02	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	P6S_KR
k_K03	uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form	P6S_KO
k_K04	kompetentnego, odpowiedzialnego i etycznego funkcjonowania w obszarze określonym przez moduł wybieralny (kompetencje społeczne zawarte w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	

Symbol	Modułowe efekty uczenia się dla modułu Humanistyczno-Artystyczny	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT MA		
s_W01	Podstawową wiedzę z historii i teorii innych sztuk (malarstwa, teatru, filmu)	P6S_WG
s_W02	Poszerzoną wiedzę na temat związków literatury z innymi sztukami oraz przekładu dzieł literackich na język innych sztuk	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
s_U01	Sformułować wypowiedź analityczno-interpretacyjną na temat korespondencji sztuk oraz teatralnej i/lub filmowej adaptacji dzieła literackiego	P6S_UW
s_U02	Sformułować wypowiedź krytyczną na temat korespondencji sztuk oraz teatralnej i/lub filmowej adaptacji dzieła literackiego	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO		
s_K01	Jest gotów do podejmowania działań organizacyjnych i promocyjnych	P6S_KK

Symbol	Modułowe efekty uczenia się dla modułu Komunikacja Wizerunkowa i Promocyjna	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT MA		

s_W01	Ma uporządkowaną, prowadzącą do specjalizacji, wiedzę o współczesnej komunikacji publicznej, jej związkach z psychologią, socjologią i ekonomią	P6S_WG
s_W02	Ma wiedzę o metodach i technikach działalności promocyjnej i komunikacji wizerunkowej	P6S_WG
s_W03	Zna i rozumie metody analizy i interpretacji tekstów promocyjnych	
UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
s_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje promocyjne zamieszczone w mediach	P6S_UW
s_U02	Sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych, konstruuje właściwy tekst promocyjny w formie ustnej i pisemnej	P6S_UW
s_U03	Samodzielnie planować i realizować projekty reklamowo-promocyjne oraz sprawnie przeprowadzać komunikacje za pośrednictwem mediów	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO		
s_K01	Rozumienia i świadomego kształtowania swojej roli jako aktywnego uczestnika procesów komunikacyjnych	P6S_KK
s_K02	Cechowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością i refleksyjnością oraz ma postawę prospołeczną i poczucie odpowiedzialności	P6S_KK
s_K03	Uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym kraju, korzystając z wybranych mediów i różnych form uczestnictwa	P6S_KK

3. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów:

Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

FILOLOGIA POLSKA, I stopnia

a) Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6
b) Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
c) Łączna liczba godzin zajęć	1905
d) Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych na wnioskowanym kierunku przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni składającej wniosek jako podstawowym miejscu pracy	1845
e) Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie – w	Literaturoznawstwo 55% Językoznawstwo 31%

przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny	Nauki o kulturze i religii 14%
f) Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia *	91
g) Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów (nie mniej niż 50% dla profilu ogólnoakademickiego)* / Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (nie mniej niż 50% dla profilu praktycznego)*	159 (z wyłączeniem innych przedmiotów obowiązkowych)
h) Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne (co najmniej 5 ECTS)*	5 (1.S3.FP.8 Socjologia języka i komunikacji – 3 ECTS; KZO z obszaru nauk społecznych – 2 ECTS)
i) Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru (w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów)*	102 (46 przedmioty kierunkowe do wyboru, 35 przedmioty z modułu wybieralnego, 21 inne przedmioty obowiązkowe)
j) Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk (jeżeli program studiów na wnioskowanym kierunku przewiduje praktyki)	90h, 4 ECTS
k) Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60
l) Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty uczenia się	14
m) Łączna liczba punktów ECTS związanych z udziałem studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności	4 ECTS (1.S3.FP.36 Wprowadzenie do badań językoznawczych; 1.S3.FP.37 Warsztaty badawcze literaturoznawcze)

n) Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w przypadku studiów o profilu praktycznym w wymiarze nie większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, a w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim w wymiarze nie większym niż 75% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów)*	nie dotyczy

(*wykazane w tabeli wartości należy uzasadnić)

Udokumentowanie – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów

Łączna liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich (według załączonego planu) wynosi: 91 ECTS (63,5 ECTS godziny zajęciowe, 27,5 ECTS konsultacje).

Łączna liczba godzin według załączonego harmonogramu studiów wynosi 1830 godz. + 75 godz. kursy zmienne ogólnouczelniane, co daje 63,5 ECTS (1905:30=63,5); pozostałe 27,5 ECTS uzyskiwane w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem osób prowadzących zajęcia realizowane jest w postaci konsultacji, a także podczas egzaminów pisemnych i ustnych oraz zaliczeń odbywających się poza godzinami przewidzianymi w harmonogramie studiów. Szczegółowa informacja znajduje się w kartach przedmiotów.

4. Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych.

INSTRUKCJA ORGANIZACJI PRAKTYKI ZAWODOWEJ

KIERUNEK: Filologia polska, rok II, semestr IV
1. Czas trwania praktyki: Studenci kierunku <i>Filologia polska</i> studiujący na Uniwersytecie Opolskim (UO) w systemie dziennym, zobowiązani są – zgodnie z obowiązującym harmonogramem studiów – do odbycia trzytygodniowej praktyki zawodowej ciągłej. Praktyka zawodowa trwa trzy następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych dziennie (a zatem łącznie trwa 90 godzin zegarowych). Praktyka

zawodowa odbywana jest zawsze po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej, w drugim roku studiów licencjackich (czwarty semestr, we wrześniu). Praktyka zawodowa powinna zakończyć się przed końcem letniej sesji poprawkowej, w danym semestrze. Praktykę zalicza się na podstawie opinii oraz karty przebiegu praktyki. Praktykę zalicza koordynator praktyki.

2. Placówki/instytucje, w których można realizować praktykę:

Celem praktyki zawodowej jest zdobycie podstawowego doświadczenia zawodowego, a także próba choćby częściowego zastosowania w praktyce wiedzy zdobytej podczas studiów, dlatego miejscem praktyki może być jakikolwiek instytucja/urząd (m.in. muzea, biblioteki, teatry, szkoły, kina, redakcję pism, instytuty, wydawnictwa, Urząd Miasta etc.) na terenie Polski. Chodzi o miejsce oferujące zatrudnienie w sektorze kulturalnym, administracyjno-biurowym, edukacyjnym, tłumaczeniowym, gdzie można wykorzystać umiejętności językowe oraz wiedzę i kompetencje z zakresu znajomości literatury, języka polskiego (również jako obcego), rynku wydawniczego itd. Praktyka powinna odpowiadać charakterowi studiów oraz być dostosowana do kierunku oraz specjalności wybranej przez studenta.

3. Cele praktyki:

- 1) zaznajomienie się z całokształtem działalności i polityką pracy urzędu, instytucji, redakcji etc.;
- 2) pogłębienie i poszerzenie wiedzy zdobytej w trakcie dotychczasowych studiów, a także umiejętne zintegrowanie wiedzy teoretycznej z konkretnymi, praktycznymi zadaniami do wykonania na stanowisku pracy;
- 3) zdobycie i rozwinięcie umiejętności właściwego planowania, organizowania i kierowania powierzoną pracą (np. właściwego rozplanowania zadań w dostępnym czasie) poprzez realizację powierzonych przez pracodawcę zadań;
- 4) poznanie specyfiki pracy instytucji kultury oraz możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy filologicznej w pracy z ludźmi, tekstem itd.

4. Obowiązki studenta przed rozpoczęciem oraz w czasie realizacji praktyki zawodowej:

Student-praktykant zobowiązany jest w szczególności do:

- 1) stawienia się w wyznaczonym miejscu i czasie na spotkanie informacyjno-organizacyjne z wyznaczonym koordynatorem ds. praktyk zawodowych, jeśli dojdzie do organizacji takiego spotkania;
- 2) zaznajomienia się przed rozpoczęciem praktyki z Regulaminem organizacji praktyk w UO ZR 15/2021 oraz instrukcją kierunkową, dostępnym na stronie internetowej <http://cedu.uni.opole.pl>, oraz przestrzegania postanowień tego Regulaminu w trakcie odbywania praktyki;
- 3) pobrania stosownych dokumentów z Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO, koniecznych do odbycia praktyki zawodowej, oraz dostarczenia ich do pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka;
- 4) udostępnienia wyznaczonemu koordynatorowi ds. praktyk zawodowych – na jego żądanie – aktualnego adresu e-mailowego i numeru komórkowego praktykanta oraz numeru stacjonarnego i adresu e-mailowego pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka zawodowa, a także jej terminu i wyznaczonych dla praktykanta godzin pracy – w celu umożliwienia skutecznej kontroli odbywania tej praktyki;
- 5) stawienia się w pierwszym dniu praktyki w wyznaczonym miejscu, w którym odbywana będzie praktyka zawodowa, co najmniej pół godziny przed określonym czasem jej rozpoczęcia – chyba, że pracodawca określi inaczej;
- 6) punktualnego stawiania się w miejscu pracy w każdym pozostałym dniu praktyki, tj. w ciągu trzech tygodni jej trwania, o godzinie wyznaczonej przez pracodawcę;
- 7) nieopuszczania wyznaczonego stanowiska pracy przed upływem sześciu godzin zegarowych w każdym dniu – chyba, że pracodawca zdecyduje o innej organizacji tygodnia pracy (który w łącznym wymiarze tygodniowym powinien wynieść 30 godzin zegarowych);
- 8) stosowania się do poleceń kierownictwa firmy, w której odbywa się praktyka, oraz innych osób, odpowiedzialnych za organizację pracy podczas praktyki, a także sumiennego wykonywania powierzonych mu zadań, wynikających z charakteru pracy i ewentualnego programu praktyki – z zachowaniem obowiązujących na danym stanowisku przepisów dotyczących dyscypliny pracy i wszelkich wymogów bezpieczeństwa (m.in. BHP);
- 9) prowadzenia własnej dokumentacji, związanej z odbywaną praktyką zawodową, przez cały czas jej trwania, na którą składa się *Karta przebiegu praktyki* (według stosownego wzoru), stanowiąca dzienny/godzinowy rozkład praktyki ze szczegółowym wyliczeniem wszelkich zajęć/zadań, realizowanych w miejscu pracy.

5. Zadania placówki/instytucji i opiekuna praktyki w zakresie organizacji:

Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej oraz w jej trakcie placówka/instytucja, w której odbywana jest praktyka, ma obowiązek:

- 1) wypełnić dostarczone *Skierowanie na praktykę*, przygotowane przez Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich UO i przekazać dokumenty do rąk własnych studenta-praktykanta;
- 2) podpisać dostarczoną *Umowę w sprawie organizacji praktyk studenckich* i odesłać jeden jej egzemplarz do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO przed rozpoczęciem praktyki przez studenta;
- 3) zorganizować i przeprowadzić praktykę zawodową dla studenta-praktykanta zgodnie z ustaleniami ww. Umowy, a także wyznaczyć opiekuna praktyki, który ma kompetencje do opieki nad praktykantem;
- 4) opracować wspólnie ze studentem harmonogramu praktyk, uwzględniającego specyfikę i potrzeby zakładu pracy oraz umiejętności praktykanta;
- 5) obserwować zachowania studenta w trakcie odbywania praktyki (punktualność, kultura osobista, zaangażowanie w powierzone prace, umiejętność nawiązywania kontaktów z pracownikami, kontrolowanie obecności) i odnotowanie ewentualnych uwag w *Karcie przebiegu praktyki*;
- 6) zapoznać praktykanta z regulaminem pracy w danym zakładzie pracy (ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnych zagrożeń wynikających ze specyfiki zakładu pracy);
- 7) kontrolować i omówić zadania wykonywane przez studenta;
- 8) sporządzić opinię z przebiegu praktyki na formularzu: *Opinia o przebiegu praktyki zawodowej* oraz potwierdzenie *Karty przebiegu praktyki*.

6. Zadania koordynatora ds. praktyk zawodowych:

Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej oraz w jej trakcie wyznaczony koordynator ds. praktyk zawodowych ma obowiązek:

- 1) zorganizować w stosownym terminie co najmniej jedno spotkanie informacyjne dla studentów w sprawie organizacji praktyk zawodowych;
- 2) monitorować ogłoszenia Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO w celu poinformowania studentów o konieczności odebrania *Skierowań na praktykę*;
- 3) utrzymywać kontakt mailowy i osobisty ze studentami w celu rozwiązywania bieżących problemów, związanych z praktyką zawodową;
- 4) przedstawić studentom warunki zaliczenia praktyki jeszcze przed jej rozpoczęciem;
- 5) zaliczyć praktykę zawodową zgodnie z określonymi niżej warunkami zaliczenia praktyki podczas wyznaczonych dyżurów/konsultacji dokonując odpowiedniego wpisu do systemu Usos.

7. Warunki zaliczenia praktyki zawodowej:

- (1) Osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktyce;
- (2) Zgodność miejsca, czasu i charakteru odbytej praktyki zawodowej z zasadami wyłożonymi w niniejszej instrukcji;
- (3) Pozytywny wynik ewentualnej kontroli odbywania praktyki zawodowej przez studenta, przeprowadzonej przez wyznaczonego koordynatora ds. praktyk zawodowych;
- (4) Przedłożenie wyznaczonemu koordynatorowi ds. praktyk zawodowych dokumentacji z odbytej praktyki zawodowej w terminie do końca października cyklu dydaktycznego, w którym praktyka się odbyła, tj.:

– prawidłowo wypełnionej przez studenta-praktykanta, podpisanej i opieczętowanej przez pracodawcę *Karty przebiegu praktyki* (według stosownego wzoru),

– prawidłowo wypełnionej, podpisanej i opieczetowanej przez pracodawcę „Opinii o przebiegu praktyki zawodowej” (według stosownego wzoru).

Niezbędne załączniki:

- 1) matryca pokrycia efektów uczenia się,**
- 2) plan/harmonogram studiów.**

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Wprowadzenie do humanistyki (1.S3.FP1.1)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Introduction to humanities

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

rosyjski

Skrócony opis:

Historyczne tradycje humanistyki europejskiej (dziedzictwo antyczne, renesansowe, oświeceniowe); Humanistyka a nauki ścisłe. Omówienie wybranych problemów przede wszystkim z historii oraz współczesności dyscyplin humanistycznych. Charakterystyka wybranych fragmentów najbardziej znanych dzieł literackich

Opis:

1. Z dziejów poznania humanistycznego i zagadnień humanistyki

a) Narodziny idei – grecki ideał wychowania paideia, kalokagatia. Wpływ kultury starożytnej Grecji i Rzymu na kulturę europejską. Historyczny początek tego, co można nazwać „europejskością”? Hans Georg Gadamer: „Jednym z zasadniczych rysów Europy jest odróżnienie filozofii, literatury, religii, sztuki i nauki”. Istotne znaczenie dla dziedzictwa kultury europejskiej takie czynniki, jak: rozwój teatru, literatura starożytna, powstanie demokracji ateńskiej, rozpoczęcie olimpiady w Grecji, powstanie gimnazjum oraz liceum, rozwój greckiej literatury, filozofii, rozwój prawa rzymskiego, powstanie licznych budowli za czasów rzymskich, powstanie greckiego liczydła i rozwój rzymskich cyfr.

b) Rozwój idei humanitas w okresie rzymskim (Cyceron, Horacy, Kwintylijan)

2. Symbioza grecko-rzymskich elementów z tradycją judaistyczno-chrześcijańską i niekwestionowany autorytet Biblii. (Zob. S. Awiernicew, Grecka „literatura” i bliskowschodnie „piśmiennictwo” [w:] S. Awiernicew, Na skrzyżowaniu tradycji. Szkice o literaturze i kulturze bizantyjskiej, przekł. i wstęp D. Ulicka, Warszawa, s. 21-100).

3. Korzenie Europy odsłaniają nam własne symbole, zwroty, metafory, którymi Europejczycy posługiwali się i nadal posługują się sprawnie. Istnieją pojęcia i zwroty zrozumiałe dla wszystkich, np. „miecz Damoklesa”, „puszka Pandory”, „suknia Dejaniry”, ale również „wyrok Salomonowy”, „cierpienia Hioba”, „manna z nieba”, „kielich goryczy” i to odsyła nas do innego równie ważnego źródła inspiracji, jaką jest dla kultury europejskiej starożytna kultura Wschodu.

4. Filon z Aleksandrii (alegoreza)

5. Szkoła w Chartres i słynna refleksja Bernarda z Chartres, który świadom dziedzictwa kultury antycznej pisał: „Jesteśmy karłami, którzy wspięli się na ramiona olbrzymów. W ten sposób widzimy więcej i dalej niż oni, ale nie dlatego, żeby wzrok nasz był bystrzejszy lub wzrost słuszniejszy, ale dlatego, iż oni dźwigają nas w górę i podnoszą o całą swą gigantyczną wysokość”; artes liberales. Zob. E. R. Curtius, Literatura europejska i łacińskie średniowiecze, przekł. A. Borowski, Kraków 1997, s. 42-48; J. Le Goff, Kultura średniowiecznej Europy, przeł. H. Szumańska-Grossowa, Warszawa 1994, s. 483 i n.;

U. Eco, Sztuka i piękno w średniowieczu, przekł. M. Olszewski i M. Zabłocka, Kraków 1997, s.50-53.

6. Dojrzałe średniowiecze ze szczytowym okresem rozwoju wieku XIII i jej schyłkiem, zw. „jesienią średniowiecza” od XIV wieku (Dante, Boska komedia/ 1265-1321/, Guillaume de Lorris Jean de Meung, Romans o Róży (I-a część ok. 1230, druga napis. w 1265-1270)

-uniwersytety, literatura, filozofia średniowiecza: augustynizm, scholastyka, tomizm. zob. Le Goff, Kultura średniowiecznej Europy,

[słownik], s. 488-489; E. R. Curtius, Literatura europejska i łacińskie średniowiecze, przekł. A. Borowski, Kraków 1997, s.60-63.

- kult świętych- (zob. J. Mirewicz, Współtwórcy i wychowawcy Europy, Kraków 1983, s.7)

-ethos rycerza i kultura dworska (zob. M. Ossowska, Rycerz w średniowieczu i Rycerz w roli dworzanina [w:] M. Ossowska, Ethos rycerski i jego odmiany, Warszawa 1986, s. 70-121 albo J. Huizinga, Jesień średniowiecza, przekł. T. Brzostowski, wstęp H. Barycz, Warszawa 1992, s. 90-100.

7. Humanizm – termin i pojęcie, geneza, komponenty ideowe prądu, estetyka humanizmu. Zob. Słownik literatury staropolskiej.

Średniowiecze-Renesans-Barok, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1990, s.276-284; J. Burckhardt, Kultura Odrodzenia we Włoszech. Próba ujęcia, przekł. M. Kreczkowska, wstęp M. Brahmer, Warszawa 1965, 107-147; J. Delumeau, Cywilizacja Odrodzenia, przekł. E.

Bąkowska, Warszawa 1993, s. 82 -112 i 326-346.

-Wynalazek i popularyzacja druku w Europie 1450-1500 r. zob. E. Eisenstein, Rewolucja Gutenberga, przekł. H. Hollender, Warszawa 2004.

a) Włochy - okres prehumanistyczny, niejako przygotowawczy, przypadający na XIV w. (czasy działalności Petrarki, Boccaccia, Brunetto Latini) zob. H. Kralowa, P. Salwa, K. Żaboklicki, Historia literatury włoskiej. T. 1. Średniowiecze –Renesans -Barok, Warszawa 1997, s.166 i n.

b) okres porządkowania zgromadzonych tekstów antycznych, ich studiowania i przekładania- poł. XV w. (czasy działalności L. Valli, B. Albertiego oraz uczonych greckich : J. Bessariona i Jerzego z Trapezuntu zob. H. Kralowa, P. Salwa, K. Żaboklicki, Historia literatury włoskiej. T. 1. Średniowiecze –Renesans -Barok, Warszawa 1997, s.175-179.

c) okres powstawania humanistycznych stowarzyszeń i ugrupowań –druga poł. XV w. (czasy działalności A. Poliziana, M. Palmeriego, C. Landina, M. Ficina, G. Pico Della Mirandoli) tu zalecany rozdział E. Panofsky, Neoplatoński ruch we Florencji i w północnych Włoszech[w:]E. Panofsky, Studia z historii sztuki, oprac. i wstęp J. Białostocki, Warszawa 1971, s.188-221.

d) pocz. XVI w. - okres powolnej przemiany ruchu humanistycznego w „orientację humanistyczną”. Idee humanizmu powszechnie już znane, znajdowały wyraz z treści i kształcie ówczesnej sztuki i literatury. Jest to okres aktywnej działalności wielu znakomitych pisarzy i uczonych renesansu takich jak, S. Speroni, B. Castiglione, L. Ebreo, N. Machiavelli, Leonardo da Vinci, Erazm z Rotterdamu, L. Vives, M. Kopernik itp.

- „chrześcijański humanizm” zwany erazmianizmem. Zob. Domański J., Erazm i filozofia. Studium o koncepcji filozofii Erazma z Rotterdamu, Warszawa 2001.

e) humanizm XVI- wieczy jako formacja ideowo–intelektualna–coraz silniej współuczestnicząca w rozwoju kultur narodowych

8. Humanizm w Polsce. Zob. J. Ziomek, Renesans, Warszawa 1976, s.9-37.

9. Renesans a humanizm zob. Słownik Literatury staropolskiej. Średniowiecze -Renesans-Barok, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1990, s. 697-713.

- Sztuka Renesansu. Początek XVI wieku–Cinquecento–najsłynniejszy okres w sztuce włoskiej, jeden z najwspanialszych w sztuce wszechczasów. W tym okresie tworzyli Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Tycjan, Correggio i Giorgione, a na Północy Dürer i Holbein oraz wielu innych słynnych mistrzów zob. Pełnia harmonia oraz Światło i kolor [w:] E. H. Gombrich, O sztuce, przekł. M. Dolińska, I. Kossowska, D. Stefańska- Szewczuk, A. Kuczyńska, Warszawa 1997, s.287-323 ; 325-339; E. Panofsky, Trzy ryciny Albrechta Dürera [w:] E. Panofsky, Studia z historii sztuki, oprac. i wstęp J. Białostocki, Warszawa 1971, s. 270-292.
10. Reformacja (zob. Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze–Renesans–Barok, red. T. Michałowskiej, Wrocław 1990, s.688-694; J. Delumeau, Cywilizacja Odrodzenia, przeł. E. Bąkowska, Warszawa 1993, s. 113-136).
- a) Reformacja w Polsce- jej wpływ na rozwój kultury narodowej zob. A. Jobert, Od Lutra do Mohyły. Polska wobec kryzysu chrześcijaństwa, 1517-1648, przekł. E. Sękowska, Warszawa 1994, s. 15-115.
11. Kontrreformacja–geneza zjawiska (zob. Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze -Renesans-Barok, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1990, s. 342-346).
- a) Kontrreformacja w Polsce- sprowadzenie Jezuitów do Polski przez Hozjusza. W miarę nasilania w XVII wieku ideologii sarmatyzmu, a zwłaszcza idei religijno- narodowych, ucieleśnionych w mitach „przedmurza chrześcijaństwa” oraz mesjanizmu, zaostrzała się nietolerancyjna postawa wobec innowierców. (zob. J. Tazbir, Reformacja, kontrreformacja, tolerancja, Wrocław 1996 albo J. Tazbir, Szlachta i
12. Metody badań naukowych–przegląd najbardziej znanych stanowisk badawczych (przegląd)
13. Krvzvs humanistvki? Cele i funkcje nauk humanistvcznych. zadania dla filologii.

Literatura:

1. Cassirer E., Esej o człowieku. Wstęp do filozofii kultury, przeł. A. Staniszevska, wstęp B. Suchodolski, Warszawa 1977.
2. Delanty G., Odkrywanie Europy. Idea tożsamość, rzeczywistość, przekł. R. Włodek, Warszawa- Kraków 1999.
3. Awiernicew S., Grecka „literatura” i bliskowschodnie „piśmiennictwo” [w:] S. Awiernicew, Na skrzyżowaniu tradycji. Szkice o literaturze i kulturze bizantyjskiej, przekł. i wstęp D. Ulicka, Warszawa 1998.
4. Panofsky, E. Neoplatoński ruch we Florencji i w północnych Włoszech [w:] E. Panofsky, Studia z historii sztuki, oprac. i wstęp J. Białostocki, Warszawa 1971, s.188-221.
5. Pot Hans Georg, Krótka historia kultury europejskiej, przekł. J. Dąbrowski, wstęp M. Zybura, Wrocław 2007.
6. Kuncewicz P., Legenda Europy, Warszawa 2005.
7. Leciejewicz L, Nowa postać świata. Narodziny średniowiecznej cywilizacji średniowiecznej, Wrocław 2000, s. 75-94.
8. Curtius E. R., Literatura europejska i łacińskie średniowiecze, przekł. A. Borowski, Kraków 1997, s.52-60.
9. Huizinga J., Jesień średniowiecza, przekł. T. Brzostowski, wstęp H. Barycz, Warszawa 1992, s.81-90
10. . Ossowska M., Rycerz w średniowieczu i Rycerz w roli dworzanina [w:] M. Ossowska, Ethos rycerski i jego odmiany, Warszawa 1986.
11. Guriewicz A., Kultura i społeczeństwo średniowiecznej Europy. Exempla XIII wieku, przekł. Z. Dobrzyński, Warszawa 1997, (tu: rozdz. IV) Burckhardt J., Kultura Odrodzenia we Włoszech. Próba ujęcia, przekł. M. Kreczkowska, wstęp M. Brahmer, Warszawa 1965.
12. Panofsky E., Neoplatoński ruch we Florencji i w północnych Włoszech[w:]E. Panofsky, Studia z historii sztuki, oprac. i wstęp J. Białostocki, Warszawa 1971. Ziomek J., Renesans, Warszawa 1976.

B. Fragmenty dzieł Owidiusz, Metamorfozy, przekł. A. Kamieńska i S. Stabryła, oprac. S. Stabryła, Wrocław1995 BN II nr 76.. Wihelm z Lorrís, Jan z Meun, Romans o Róży, Powieść o Róży, przeł. i wstęp M. Frankowska- Terlecka i T. Giermak-Zielińska, Warszawa 1997. Dante Alighieri, Boska komedia. (Wybór), przekł. E. Porębowicz, wstęp i koment. K. Morawski, Wrocław 1977 BN II nr 187. Boccaccio Giovanni, Dekameron, przeł. E. Boyé, wstęp M. Brahmer, t. 1-2, Warszawa 1955. Petrarka Francesco, Wybór pism, przekł. F. Faleński, J. Kurek, K. Morawski, Wrocław 1982 BN II nr 206 tu: Sonety, Triumfy

Szekspir W., Sen nocy letniej, przeł. W. Tarnawski, oprac. P. Mroczkowski, Wrocław 1987 BN II nr 162 albo W. Shakespeare, Sen nocy letniej, przeł. S. Barańczak, Kraków 2008.

Szekspir W., Burza, Warszawa 1982.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01;

k_W03;

k_W05;

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U04

k_U07

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

metody dydaktyczne: wykład, prezentacja, dyskusja
aktywny udział w zajęciach, przygotowanie prezentacji

Kierunek studiów

Filologia Polska

Literatura uzupełniająca

Karol Berger, Potęga smaku, przeł. A. Tenczyńska, Gdańsk 2008.
Carl Dahlhaus, Estetyka muzyki, przeł. Z. Skowron, Warszawa 2007.
Ernst Cassirer, Symbol i Język, przeł. B. Andrzejewski, Poznań 1995.
Mario Praz, Mnemosyne, przeł. W. Jekiel, Gdańsk 2006.
Humanizm. Historie pojęcia, red. A. Borowski, Kraków 2010.
Michel Foucault, Archeologia wiedzy, przeł. A. Siemek, Warszawa 1977.

Nakład pracy studenta

1 punkt ECTS:

0,5 ECTS – udział w wykładzie (15 godz.)

0,5 ECTS – praca własna: przygotowanie się do udziału w zajęciach - przygotowanie prezentacji (15 godz.)

Poziom studiów
studia I stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
1
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	1	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Filozofia (1.S3.FP1.2)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Philosophy**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Cel prowadzonych zajęć: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami filozoficznymi w historycznym porządku ich powstania z uwzględnieniem ich współczesnych wykładni. W trakcie zajęć przybliżone zostaną koncepcje najbardziej znaczących przedstawicieli filozofii zachodnioeuropejskiego kręgu kulturowego. Etyka, metafizyka oraz logika. W różnych kontekstach problemowych.

Opis:

Wykład obejmuje dwie grupy zagadnień. Pierwsza dotyczy wybranych filozoficznych koncepcji człowieka, które ukazane zostają w kontekście szeroko pojętego problemu rozwoju istniejących w nim możliwości. W tej grupie zagadnień mieszczą się starożytne koncepcje dzielności i cnoty Sokrates, Platon, Arystoteles, Epikur i Epiktet oraz nowożytne i współczesne koncepcje racjonalności i wolności. Druga grupa zagadnień obejmuje kwestie zmian obrazu świata następujących wraz z rozwojem wiedzy naukowej, nowożytnego przyrodoznawstwa i nauk humanistycznych.

Literatura:

Kenny A., Krótka historia filozofii zachodniej, przeł. W.J. Popowski, Poznań 2005.

Popkin R. H., Stroll A., Filozofia, przeł. J. Karłowski, N. Leśniewski, A. Przyłębski, Poznań 1994,

Teichman J., Evans K., Filozofia. Przewodnik dla początkujących, przeł. T. Baszniak, Warszawa 1995.

Efekty uczenia się:

Wiedza

Student/ka zna wybrane filozoficzne koncepcje człowieka stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej (K_W01), zna filozoficzne założenie koncepcji pedagogicznych (K_W04), .

Umiejętności

Student/ka potrafi stosować znajomość zasad i norm etycznych do własnych działań, dostrzega i analizuje dylematy etyczne (K_W08), .

Kompetencje społeczne

Student/ka poszukuje optymalnych rozwiązań nie naruszających zasad etycznych, postępuje zgodnie z zasadami etycznymi (K_K05).

Metody i kryteria oceniania:

Zaliczenie z oceną na podstawie kolokwium zaliczeniowego. Odpowiedzi pisemne na pytania dotyczące zagadnień omawianych w trakcie wykładu.

Ocena niedostateczna - stopień opanowania wiedzy poniżej 50%,

Ocena dostateczna - stopień opanowania wiedzy 51-70%,

Ocena dobra - stopień opanowania wiedzy 71-90%,

Ocena bardzo dobra - stopień opanowania wiedzy powyżej 91%.

Kierunek studiów

Filologia Polska

Nakład pracy studenta

1.S3.FP1.1

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

1

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	1	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Źródła kultury europejskiej (1.S3.FP1.3)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Sources of European culture

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Wykład przybliży studentom proces tworzenia się i rozwoju cywilizacji Zachodu. Pogłębia ich szkolną wiedzę na temat zakresu wpływu tej cywilizacji na tworzenie idei oraz wzorców moralnych obecnych w kulturze Europy. Pomaga wypracować umiejętności rozpoznawania tradycji humanistycznych w kulturze europejskiej.

Opis:

Przykładowe zagadnienia poruszane na wykładzie:

1. Europa jako dziedzictwo kultury
  - historia kultury jako przemiany w procesie komunikacji
  - różnica pomiędzy cywilizacją a kulturą
  - podstawowe osiągnięcia antyku
  - konfrontacja kultur pogańskich z chrześcijaństwem
  - uniwersalizm chrześcijański w średniowieczu
  - powstanie i rola uniwersytetów
2. Odrodzenie i humanizm
  - odstawowe idee renesansu
  - idea ciągłej reformy Kościoła i jej skutki
  - znaczenie druku dla renesansu
  - rola języków narodowych w przemianach społeczno-religijnych
  - znaczeni Soboru Trydenckiego dla cywilizacji europejskiej
  - konfrontacja kultury europejskiej z cywilizacjami Azji, Ameryki i Afryki
3. Ku państwu nowożytnemu
  - strategie opisu przeszłości i powstanie „historiografii uczonej”
  - krytyka uniwersytetów i powstanie akademii
  - geneza i znaczenie wolności uniwersyteckiej
  - wojna jako trwała idea porządkowanie rzeczywistości duchowej i politycznej
  - Oświecenie – nowy początek?
  - schyłek „dawnego porządku” (ancien regime) i Wielka Rewolucja Francuska:
  - idea postępu i doskonalenia jednostki i społeczeństwa;
  - Triumf filozofów i "rzeczpospolitej uczonych"

Literatura:

1. Andrzej Flis A., Chrześcijaństwo i Europa. Studia z dziejów cywilizacji Zachodu, Kraków 2001;
2. Grzegorz Kucharczyk, Katedra i Uniwersytet. O kryzysie i nadziei chrześcijańskiej cywilizacji, Kraków 2021;
3. Thomas E. Woods Jr., Jak Kościół katolicki zbudował zachodnią cywilizację, Kraków 2006;
4. Fernand Braudel, Gramatyka cywilizacji, przekład z j. francuskiego Warszawa 2006, rozdział I (pojęcia kultury i cywilizacji) oraz IV (nt. cywilizacji europejskiej);
5. Krzysztof Pomian, Europa i jej narody, przekład z j. angielskiego, Warszawa 1994 oraz wyd. nast.;

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01;
k_W02;
k_W03;
k_W05;
k_W06;
k_W09

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
k_U02
k_U03
k_U04
k_U07
k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01
k_K02
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Kolokwium zaliczeniowe (pisemne)

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

A. Flis, Europa, Chiny i świat islamu, [w:] Kręgi integracji i rodzaje tożsamości; Polska, Europa, świat, red. W. Wesołowski, J. Włodarczyk, Warszawa 2005;
A. Flis, Czego się Zachód nauczył od Wschodu w XX wieku?, [w:] Wartości Wschodu i wartości Zachodu. Spotkania cywilizacji, red. J. Danecki, A. Flis, Kraków 2005;
Z. Krasieński, Polska wobec Europy, [w:] Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyboru dokonał P.O. Loew, Wrocław 2004, s. 79-98;
S.E. Buszczyński, Upadek Europy, [w:] Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyboru dokonał P.O. Loew, Wrocław 2004, s. 79-94;
A. Chołoniewski, Duch dziejów Polski. Wyprzedzenie Europy, [w:] Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyboru dokonał P.O. Loew, Wrocław 2004, s. 110-121;
S. Kutrzeba, Swoistość polskiej kultury i jej stosunek do Zachodu, [w:] Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyboru dokonał P.O. Loew, Wrocław 2004, s. 122-124;
J. Burkhardt, Kultura Odrodzenia we Włoszech, Warszawa 1939 oraz wydania powojenne;
N. Davies, Europa. Historia, Warszawa 1997;
K. Modzelewski, Europa barbarzyńska, Warszawa 2004;
J. Parandowski, Polska leży nad Morzem Śródziemnym, [w:] Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyboru dokonał P.O. Loew, Wrocław 2004, s. 132-138;
T. Terlecki, Przez Europę do Polski, [w:] Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyboru dokonał P.O. Loew, Wrocław 2004, s. 170-173;
Jan Paweł II, Przywrócić wartości Europie, [w:] Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyboru dokonał P.O. Loew, Wrocław 2004, s. 236-239.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, 30 h 1 ects
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I st

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

1

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Źródła kultury europejskiej (1.S3.FP1.4)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Sources of European culture

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Konwersatorium przybliży studentom proces kształtowania się cywilizacji Zachodu. Zaznajamia ich z wpływami dawnych idei oraz wzorcami moralnymi obecnymi w kulturze Europy. Wypracowuje umiejętności rozpoznawania tradycji humanistycznych, pomaga poruszać się w kręgu motywów, tematów i postaci ze świata kultury europejskiej.

Opis:

Przykładowe zagadnienia poruszane na konwersatorium:

1. Starożytna myśl filozoficzna.
2. Mit Cesarstwa Rzymskiego w kulturze europejskiej.
3. Zachodnie chrześcijaństwo a powstanie islamu.
5. Dziedzictwo kultury słowiańskiej.
6. Znaczenie renesansowego humanizmu.
7. Rola uniwersytetów i kult nauki jako czynniki budujące tożsamość Europy.
8. Sztuka klasyczna kontra nowe wpływy.

Ponadto analiza wybranych dzieł: Platon, Dialogi i Państwo; Arystoteles, Poetyka (fragmenty); Wergiliusz, Eneida; Owidiusz, Metamorfozy; Herodot, Dzieje; Seneka, Fedra; Horacy, Ody; Terencjusz (wybrana komedia).

Literatura:

TEKSTY (dowolne wydania):

Platon, Dialogi i Państwo,
Arystoteles, Poetyka (fragmenty),
Wergiliusz, Eneida,
Owidiusz, Metamorfozy,
Herodot, Dzieje,
Seneka, Fedra,
Horacy, Ody,
Terencjusz (wybrana komedia).

LITERATURA PRZEDMIOTU:

- A. Brückner, Mitologia słowiańska i polska, Warszawa 1985.
M. Cytowska, H. Szelest, Literatura grecka i rzymska w zarysie, Warszawa 1981.
A. Flis, Chrześcijaństwo i Europa. Studia z dziejów cywilizacji Zachodu, Kraków 2001.
Z. Kubiak, Mitologia Greków i Rzymian, Warszawa 1997.
J. Parandowski, Polska leży nad Morzem Śródziemnym, w: Polskie wizje Europy w XIX i XX wieku, wyb. Loew, Wrocław 2004, s. 132-138.
A. Szyjewski, Religia Słowian, Kraków 2013.

Efekty uczenia się:

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01;

k_W02;

k_W03;

k_W05;

k_W06;

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U07

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K02

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Obecność i aktywny udział w zajęciach - 60%

Wypowiedź ustna w postaci prezentacji - 40%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

- 1) Ateny – Rzym – Bizancjum. Mity Śródziemnomorza w kulturze XIX i XX wieku, red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2008.
- 2) M. Grant, Mity rzymskie, przeł. Z. Kubiak, Warszawa 1978.
- 3) R. Graves, Mity greckie, przeł. H. Krzeczowski, Warszawa 1982.
- 4) W. Szturc, M. Dybizbański, Mitoznawstwo porównawcze, Kraków 2006.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
przygotowanie do zajęć, przygotowanie prezentacji 30 h 1 ects

Poziom studiów

Studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

I semestr

Tryb prowadzenia

Mieszany: realizowany zdalnie i w sali

Wymagania

Podstawowa wiedza z zakresu mitologii, sztuki antycznej i dziedzictwa kultury słowiańskiej. Znajomość literatury starożytnej Grecji i Rzymu.

Założenia

Pogłębienie wiedzy na temat literatury i kultury starożytnej. Przybliżenie zagadnień związanych z szeroko pojętym humanizmem, rolą uniwersytetów, zróżnicowaniem chrześcijaństwa europejskiego oraz dziedzictwem kultury słowiańskiej. Doskonalenie kompetencji w zakresie konstruowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Praca z tekstem literaturoznawczym (1.S3.FP1.5)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Working with literary text

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Przedmiot poświęcony jest wybranym zagadnieniom literackim doby renesansu i baroku. Analizie zostaną poddane takie problemy jak: ewolucja tematu pastoralnego w piśmiennictwie staropolskim, genologia sielankowa i jej synkretyzm, rozwój poezji ziemiańskiej, reinterpretacja sielanki i antysielanki w staropolszczyźnie, związki literacko-kulturowe pomiędzy polską a Padwą, a także filozofia neoplatoniska w literaturze XVII wieku.

Opis:

Zajęcia mają charakter konwersatorium. Ich celem jest przekazanie wiedzy o głównych problemach literatury i kultury staropolskiej. Studenci będą interpretować teksty powstałe w XVI i XVII wieku. Efektem zajęć jest nabycie przez studenta zdolności do swobodnego poruszania się w materii interpretacji dzieła literackiego, poszerzenie jego humanistycznych kompetencji, zaznajomienie się z najważniejszymi dziełami literackimi stanowiącymi kanon staropolskiej literatury, przemianami genologicznymi, procesem przejścia z piśmiennictwa łacińskiego na język polski, jak również związkami pomiędzy odrodzeniową kulturą polską a wpływami śródziemnomorskimi i zachodnimi. W ramach zajęć odbędą się konsultacje związane z zaliczeniem przedmiotu.

Literatura:

Literatura podmiotowa:

- 1) S. F. Klonowic, Flis, oprac. A. Karpiński, Warszawa 1983.
- 2) S. F. Klonowic, Roxolania. Roksolania, wydał i przełożył Mieczysław Major, Warszawa 1996.
- 3) J. Kochanowski, Dzieła polskie, oprac. J. Krzyżanowski, Warszawa 1980 (lub inne wydania utworów zamieszczonych w tej edycji).
- 4) J. Kochanowski, Pieśni, oprac. Ludwika Szczerbicka-Ślęk, Wrocław 1970.
- 5) J. Kochanowski, Z łacińska śpiewa Słowian Muza, przeł. L. Staff, Warszawa 1986 (lub inne wydanie).
- 6) Sz. Szymonowic, Sielanki i pozostałe wiersze polskie, BN I 182.
- 7) S. Twardowski, Dafnis drzewem bobkowym, oprac. J. Okoń, Wrocław 1976 (lub inne wydanie).
- 8) S. Twardowski ze Skrzypny, Wybór poezji, wstęp i oprac. J. Niedźwiedz, Poznań 2002.
- 9) A. Wieszczycki, Utwory poetyckie, wyd. i oprac. Anna Gurowska, Warszawa 2001.
- 10) Sz. Zimorowic, Roksolanki, wyd. R. Grześkowiak, Warszawa 1999 lub BN I 73 (tu: Dziewosłab i trzy inne utwory)
- 11) J. B. Zimorowic, Sielanki nowe ruskie, BN I 287.

Literatura przedmiotowa:

- 1) Dobakówna, O sielance staropolskiej. Szkic problematyki, „Pamiętnik literacki” 3(1968), 59, s. 3-28.
- 2) A. Dobakówna, Sielanka końca XVIII i pierwszej połowy XIX wieku wobec polskiej tradycji gatunku, „Roczniki Humanistyczne Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Filologia polska” 1(1970), 18, s. 79-104.
- 3) A. Karpiński, Staropolska poezja ideałów ziemiańskich, Wrocław 1983.
- 4) A. Krzewińska, Sielanka staropolska, jej początki, tradycje i główne kierunki rozwoju, Warszawa-Poznań-Toruń 1979.
- 5) M. Lenart, Patavium, Pava, Padwa. Tło kulturowe pobytu Jana Kochanowskiego na terytorium Republiki Weneckiej, Warszawa 2013, (Studia Staropolskie. Series Nova, tom XXXIII).
- 6) T. Michałowska, Staropolska teoria genologiczna, Wrocław 1974.
- 7) A. Nowicka-Jeżowa, Spotkania w labiryncie. Szkice o poezji Jana Kochanowskiego, Kraków 2019.
- 8) J. Pelc, Jan Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej, Warszawa 1987.
- 9) J. Pelc, Literatura renesansu w Polsce, Warszawa 1994.
- 10) M. Piszczakowski, Wieś w kulturze polskiego renesansu, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1959.
- 11) Staropolskie Arkadie, red. Justyna Dąbrowska-Kujko, Joanna Krauze-Karpińska, (Studia Staropolskie), t. XXIX, Warszawa 2010.
- 12) S. Zabłocki, Od prerenesansu do oświecenia. Z dziejów inspiracji klasycznych w literaturze polskiej, Warszawa 1976.

Efekty uczenia się:

W ZAKRESIE WIEDZY:

k_W01

Student(ka) zna podstawową terminologię literaturoznawczą, rozumie jej źródła, jak również potrafi się nią posługiwać. Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat wybranych problemów literatury staropolskiej. Posiada wiedzę o: periodyzacji literatury staropolskiej, genologii, głównych tendencjach rozwojowych, jej związkach z literaturą powszechną i kulturą śródziemnomorską oraz zachodnią.

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI:

k_U02

Student(ka) potrafi samodzielnie przeprowadzić analizę i interpretację utworu staropolskiego i umie przy tym uwzględnić historię literatury europejskiej (rozwój rodzajów i gatunków literackich, toposów) oraz kontekst historyczny, pole literackie i społeczne.

k_U03

Student(ka) potrafi posługiwać się narzędziami literaturoznawczymi (poetyki, retoryki, teorii literatury, wiedzy o procesach

historycznoliterackich) do interpretacji tekstów staropolskich. Student potrafi scharakteryzować cechy gatunków przewodnich omawianego okresu i zlokalizować je w przestrzeni genologiczno-literackiej.

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:

k_K01

Student(ka) zna i stosuje zasady uczciwego i rzetelnego prowadzenia badań naukowych oraz prezentowania wyników swoich studiów. Jest gotów(a) propagować świadomość znaczenia wspólnotowego dziedzictwa kulturowego literatury staropolskiej.

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na zajęciach, aktywny w nich udział - 57%
Kolokwium semestralne - 43%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Podręczniki i słowniki:

- 1) Cz. Hernas, Barok, Warszawa 1998.
- 2) M. Klimowicz, Oświecenie, Warszawa 2012.
- 3) Słownik Literatury Staropolskiej, red. Teresa Michałowska, Ossolineum, Wrocław – Warszawa - Kraków 1990.
- 4) J. Ziomek, Renesans, Warszawa 2012.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5, ect
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

Studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

Studia stacjonarne

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

semestr I

Tryb prowadzenia

Mieszany: realizowany zdalnie i w sali

Wymagania

Wiedza z zakresu literatury staropolskiej na poziomie maturalnym. Rozpoznawanie cech charakterystycznych dla epok literackich, znajomość ich cezur czasowych.

Założenia

Wprowadzenie studentów w tematykę literatury renesansowej i barokowej. Wykształcenie u studentów umiejętności stosowania teorii do rozpoznawania ówczesnych zjawisk literacko-kulturowych, a także dominujących tendencji, prądów oraz nurtów literackich.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Językoznawstwo ogólne (1.S3.FP1.6)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: General linguistics

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Przedmiot obejmuje wybrane zagadnienia z historii lingwistyki i rozwoju metod badawczych. Prezentuje założenia i osiągnięcia poszczególnych kierunków badań lingwistycznych.

Opis:

1. Podstawy naukoznawstwa. Wiedza i nauka. Paradygmaty nauki w lingwistyce. Wybrane zagadnienia z historii i metodologii lingwistyki (indukcjonizm a językoznawstwo historyczno-porównawcze, weryfikacjonizm a strukturalizm, falsyfikacjonizm a generatywizm, postmodernizm, pragmatyka, językoznawstwo kognitywne).
2. Przedmiot badań językoznawstwa. Język i jego cechy. Znakowy charakter języka. Uniwersalia językowe.
3. Dyscypliny lingwistyki. Synchronia i diachronia w badaniach językoznawczych. Związek lingwistyki z innymi naukami.
4. Komunikacja językowa. Funkcje języka i wypowiedzi.
5. Wybrane zagadnienia z historii językoznawstwa przedstrukturalistycznego. Poglądy starożytnych. Narodziny językoznawstwa nowożytnego. Językoznawstwo historyczno-porównawcze, ewolucjonizm, psychologizm, młodogramatycy, szkoła kazańska (N. Baudoin de Courtenay).
6. Strukturalizm. Źródła strukturalizmu. Etapy rozwoju strukturalizmu. Teoria de Saussure'a. Praska szkoła lingwistyczna. Szkoły lingwistyczne dojrzałego strukturalizmu. Pojęcie systemu językowego. Podsystemy języka: fonologiczny, morfologiczny, syntaktyczny, leksykalny.
7. Szkoły lingwistyczne dojrzałego strukturalizmu. Strukturalistyczne teorie znaku i znaczenia. Badania nad funkcyjno-stylistycznych zróżnicowaniem języków.
8. Amerykańska szkoła lingwistyki antropologicznej. Szkoła amerykańska Edwarda Sapira i Benjamin Lee Whorfa.
9. Lingwistyka antropologiczna. Współczesne kierunki badań. Uniwersalne a kulturowe kategorie gramatyczne.
10. Etnolingwistyka. Zakres dyscypliny. Etnolingwistyka w Polsce. Koncepcje językowego obrazu świata.
11. Strukturalizm amerykański.
12. Generatywny model języka. Gramatyka generatywno-transformacyjna N. Chomsky'ego.
13. Komunikacjonizm. Główne założenia i pojęcia gramatyki komunikacyjnej. Język w kontekście, funkcjonalne podejście do komunikacji, język jako działanie.
14. Teoria pragmatyczne. Teoria aktów mowy.
15. Rozwój badań semantycznych.
16. Kognitywizm. Filozoficzne i psychologiczne korzenie kognitywizmu. Podstawowe założenia teoretyczne językoznawstwa kognitywistycznego (Eleonora Rosch, Georg Lakoff, Ronald Langacker, John R. Taylor).
17. Języki świata. Zasady klasyfikacji języków. Klasyfikacja historyczna (genetyczna), geograficzna, typologiczna. Klasyfikacja genetyczna języków występujących współcześnie w Europie.

Literatura:

Literatura podstawowa:

Bobrowski I., Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1998.

Grzegorzewski R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.

Heinz A., Dzieje językoznawstwa w zarysie, Warszawa 1983.

Kardela H., Metodologia językoznawstwa kognitywnego, (w:) Metodologie językoznawstwa. Podstawy teoretyczne, red. P. Stalmaszczyk, Łódź 2001, s. 196-233.

Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa, red. E. Tabakowska, Kraków 2001.

Łuczyński E., Maćkiewicz J., Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 2009.

Majewicz A. F., Języki świata i ich klasyfikowanie, Warszawa 1989.

Paveau M., Sarfati G., Wielkie teorie językoznawcze. Od językoznawstwa historyczno-porównawczego do pragmatyki, Kraków 2009.

Rasiński Lotar (red.), Język, dyskurs, społeczeństwo, Warszawa 2009

Vater Heinz, Wprowadzenie do lingwistyki, Wrocław 2015.

Efekty uczenia się:

Wiedza: W04, W05, W09.

Umiejętności: U01, U04, U06.

Kompetencje społeczne (postawy): K04, K05, K06.

Metody i kryteria oceniania:

Cykl wykładów zakończony egzaminem pisemnym.

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Ahearn Laura M., Antropologia lingwistyczna. Wprowadzenie, Kraków 2013.
 Bartmiński Jerzy, Językowe podstawy obrazu świata, Lublin 2006.
 Duszak Anna, Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa, Warszawa 1998.
 Furdal A., Językoznawstwo otwarte, Opole 1977.
 Helbig Gerhard Dzieje językoznawstwa nowożytnego, Warszawa 1982.
 Iwić Milka, Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975.
 Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów pod red. H. Kurkowskiej i A. Weinsberga, Warszawa 1979.
 Lakoff G., Johnson Mark, Metafory w naszym życiu, Warszawa 1988.
 Langacker R., Wykłady z gramatyki kognitywnej. Kazimierz nad Wisłą, grudzień 1993, pod red. H. Kardeli, Lublin 1995.
 Luschützky Hans, Christian, Zarys typologii języków, Kraków 2005.
 Lyons J., Semantyka, t. 1-2, Warszawa 1984.
 Mańczak W., Problemy językoznawstwa ogólnego, Wrocław-Warszawa-Kraków 1996.
 Nowak Tomasz, Język w świetle odkryć nauki, Kraków 2011.
 Obyczaje, języki, ludy świata. Encyklopedia PWN, Warszawa 2007.
 Taylor J., Kategoryzacja w języku. Prototypy w teorii językoznawczej, Kraków 2001.
 Taylor John R., Gramatyka kognitywna, Kraków 2002.
 Wierzbicka A., Język – umysł - kultura. Wybór pism pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa 1999.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1ects
 przygotowanie do zajęć oraz przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 30 h
 1 ects

Poziom studiów

Studia licencjackie

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

Bez wymagań wstępnych

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-II-FPL)	2021/22-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2021/22-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Socjologia języka i komunikacji (1.S3.FP1.7)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Language and communication sociology**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Problematyka: Kategorie socjologiczne a kategorie językowe. Oddziaływanie społeczeństwa na język, przejawy oddziaływania języka na społeczeństwo. Społeczne i geograficzne zróżnicowanie języka. Polityka językowa. Status i funkcjonowanie języków mniejszości narodowych i etnicznych. Ogólna charakterystyka socjolingwistyczna Unii Europejskiej.

Opis:

1. Socjolingwistyka jako dyscyplina naukowa, jej przedmiot i metody badań. Historia socjolingwistyki.
2. Kategorie socjologiczne a język. Społeczne determinanty języka, wariantowość języka. Podstawowe pojęcia socjolingwistyki: sytuacja językowa, społeczność komunikacyjna, repertuar językowy, kompetencja komunikacyjna i socjolingwistyczna, dwu- i wielojęzyczność, diglosja itd.
3. Społeczne determinanty komunikacji językowej.
4. Język a tożsamość etniczna, narodowa, europejska. Języki, narody, państwa. Język a kultura
5. Klasyfikacja języków – podstawy teoretyczne. Klasyfikacja historyczna, geograficzna, typologiczna. Klasyfikacja socjolingwistyczna, status języków (języki państwowe, urzędowe, literackie, regionalne, mniejszościowe, mikrojęzyki). Status społeczny języka i ograniczenia klasyfikacji lingwistycznej, problem rozgraniczenia języków i dialektów.
6. Systemowe, funkcjonalne i społeczne zróżnicowanie polskiego języka etnicznego.
7. Geograficzne zróżnicowanie języka polskiego. Ogólna charakterystyka dialektów języka polskiego. Gwary miejskie.
8. Klasyfikacja socjolektów.
9. Pojęcie polityki językowej.
10. Podstawowe akty prawne i dokumenty dotyczące funkcjonowania języków w Europie. Polskie ustawy językowe.
11. Polska polityka językowa po odzyskaniu niepodległości w 1918 r.
12. Ogólna charakterystyka socjolingwistyczna UE. Problem wielojęzyczności Unii Europejskiej. Zasady używania języków w instytucjach unijnych. Znajomość języków w UE. Badania lingwistyczne i raporty dot. wielojęzyczności.
13. Języki mniejszościowe i regionalne w Polsce. Dwujęzyczność w Polsce.
14. Miejsce języka polskiego wśród języków europejskich.
15. Konflikty językowe w Europie w w Polsce.
16. Miejsce języka polskiego w Europie.

Literatura:

1. Grabias Stanisław., Język w zachowaniach społecznych, Lublin 1994.
2. Lubaś Władysław, Polityka językowa, Opole 2009.
3. Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Język polski, red. S. Gajda, Opole 2001.
4. Lubaś Władysław, Studia socjolingwistyczne, Opole 2013.
5. Skudrzyk Aldona, Urban Krystyna, Małe ojczyzny. Świadomość językowo-kulturowa społeczności lokalnych, Katowice 2010.
6. Szul Roman, Język. Naród. Państwo. Język jako zjawisko polityczne, Warszawa 2009.
7. Europejskie i krajowe akty prawne dot. języków: Europejska karta języków regionalnych i mniejszościowych, ustawy krajowe.
8. Pawłowski Adam, Problemy polskiej polityki językowej w Unii Europejskiej, „Socjolingwistyka” 20, Kraków 2006, s. 7-17.
9. Kurek H. (red.), Języki słowiańskie w ujęciu socjolingwistycznym, Kraków 2012.
10. Kołodziejek Ewa, Człowiek i świat w języku subkultur, Szczecin 2015.
11. Wicherkiewicz Tomasz, Regionalne języki kolaterlane Europy – porównawcze studia przypadku z polityki językowej, Poznań 2014.

Efekty uczenia się:

Wiedza:

1. Student zna i rozumie podstawy funkcjonowania języka w społeczeństwie, zjawiska języka jako narzędzia komunikacji, zróżnicowanie polskiej społeczności językowej, zasady polskiej polityki językowej oraz akty prawne regulujące funkcjonowanie języków w Polsce (k_W01; P6S_WG).

Umiejętności:

2. Absolwent potrafi interpretować i oceniać zjawiska językowe w komunikacji (k_U01; P6S_UW).

Kompetencje społeczne:

3. Student prezentuje postawę dbałości o stan języka ojczystego, wykazuje poszanowanie dla odmienności językowych grup narodowych i etnicznych (k_K03; P6S_KR).

Metody i kryteria oceniania:

udział w zajęciach 30 %

przygotowanie pracy zaliczeniowej (prezentacja) 40 %

kolokwium zaliczeniowe 30%

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Ahearn Laura M., Antropologia lingwistyczna. Wprowadzenie, Kraków 2013.
 Bartmiński Jerzy, Językowe podstawy obrazu świata, Lublin 2006.
 Duszak Anna, Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa, Warszawa 1998.
 Furdal A., Językoznawstwo otwarte, Opole 1977.
 Helbig Gerhard Dzieje językoznawstwa nowożytnego, Warszawa 1982.
 Iwić Milka, Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975.
 Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów pod red. H. Kurkowskiej i A. Weinsberga, Warszawa 1979.
 Lakoff G., Johnson Mark, Metafory w naszym życiu, Warszawa 1988.
 Langacker R., Wykłady z gramatyki kognitywnej. Kazimierz nad Wisłą, grudzień 1993, pod red. H. Kardeli, Lublin 1995.
 Luschützky Hans, Christian, Zarys typologii języków, Kraków 2005.
 Lyons J., Semantyka, t. 1-2, Warszawa 1984.
 Mańczak W., Problemy językoznawstwa ogólnego, Wrocław-Warszawa-Kraków 1996.
 Nowak Tomasz, Język w świetle odkryć nauki, Kraków 2011.
 Obyczaje, języki, ludy świata. Encyklopedia PWN, Warszawa 2007.
 Taylor J., Kategoryzacja w języku. Prototypy w teorii językoznawczej, Kraków 2001.
 Taylor John R., Gramatyka kognitywna, Kraków 2002.
 Wierzbicka A., Język – umysł - kultura. Wybór pism pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa 1999.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
 przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ect
 przygotowanie prezentacji na zadany temat 45 h 1,5 ect
 przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 30 h 1 ect

Poziom studiów

Studia licencjackie

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

1

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	5	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Poetyka 1 (1.S3.FP1.8)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Poetics 1**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Przedmiot obejmuje zagadnienia dotyczące problemu istnienia dzieła literackiego. W sposób szczególny rozpatrywane są kwestie związane z językowym kształtem utworu, jego organizacją brzmieniową i systemem wersyfikacyjnym.

Opis:

1. Stylistyka – przedmiot, podstawowe pojęcia.
2. Klasyfikacja stylów językowych.
3. Stylizacja i jej odmiany. Chwyty stylizacyjne.
4. Przekształcenia jednostek językowych (brzmieniowe, leksykalne, semantyczne, składniowe).
5. Wersyfikacja – podstawowe terminy.
6. System prozodyjny języka.
7. Wiersz i elementy wierszotwórcze.
8. Klasyfikacja rymów.
9. Wiersz średniowieczny.
10. Wyznaczniki sylabizmu.
11. Charakterystyka polskiego sylabotonizmu.
12. Heksamet polski.
13. Cechy wiersza tonicznego.
14. Wiersz wolny.
15. Charakterystyka strof i ich rodzaje.

Literatura:

Chrzęstowska B., Wysłouch S., Poetyka stosowana, Warszawa 1978.
Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., Zarys teorii literatury, Warszawa 1991.
Kulawik A., Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, Kraków 1997.
Kulawik A., Wprowadzenie do teorii wiersza, Warszawa 1988.
Miodońska-Brookes E., Kulawik A., Tataro M., Zarys poetyki, Warszawa 1980.

Efekty uczenia się:

Wiedza

Po zakończeniu kursu student powinien:

- znać terminologię z zakresu warstwy brzmieniowej, leksykalnej i semantycznej wypowiedzi literackiej; k_W01 (P6S_WG); k_W03 (P6S_WG)
- znać odmiany wiersza średniowiecznego; k_W01;
- znać numeryczne i nienumeryczne systemy wersyfikacyjne; k_W01(P6S_WG);
- mieć wiedzę na temat analizy wersyfikacyjnej i stylistycznej tekstu literackiego; k_W04 (P6S_WG);
- znać występujące w literaturze polskiej odmiany wiersza wolnego; k_W01 (P6S_WG).

Umiejętności

Po zakończeniu kursu student powinien:

- właściwie posługiwać się terminologią opisującą organizację brzmieniową leksykalną i semantyczną wypowiedzi literackiej; k_U04 (P6S_UK);
- umieć dokonać analizy stylistycznej tekstów literackich; k_U03 (P6S_UW);
- scharakteryzować strukturę składniowo-wersyfikacyjną wiersza k_U03 (P6S_UK);

Kompetencje społeczne

Po zakończeniu kursu student powinien:

- być gotowym do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu literaturoznawstwa; k_K01 (P6S_KK).

Metody i kryteria oceniania:

Metody i kryteria oceniania

1. Sposób zaliczenia: zaliczenie z oceną.
2. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przygotowanie pracy zaliczeniowej w formie pisemnej; pisemne kolokwium, obecność na zajęciach.
3. Podstawowe kryteria oceniania:
  - aktywne uczestnictwo w zajęciach – 30 %
  - przygotowanie pracy zaliczeniowej - 30 %
  - kolokwium pisemne - 40%

Praktyki zawodowe:

Nie dotyczy.

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Arystoteles, Poetyka, przeł. I oprac. H. Podbielski, Wrocław 2006.
Dłuska M., Próba teorii wiersza polskiego, Kraków 1980.
Głowiński M., Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska, Sławiński J., Słownik terminów literackich, Wrocław 1998.
Markiewicz H., Główne problemy wiedzy o literaturze, Kraków 1970.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 erts
przygotowanie do zajęć oraz do zaliczenia przedmiotu 30 h 1 erts

Poziom studiów

studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

semestr 1

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

Brak wymagań.

Założenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową terminologią związaną z opisem budowy dzieła literackiego. Przedmiot ma także na celu kształcenie umiejętności dokonywania charakterystyki warstwy stylistycznej tekstu literackiego oraz analizy jego budowy wersyfikacyjnej.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Poetyka 2 (1.S3.FP1.9)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Poetics 2**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Przedmiot obejmuje zagadnienia związane z opisem budowy dzieła literackiego. W sposób szczególny rozważane są problemy dotyczące kompozycji wypowiedzi literackiej, kategorii postaci i bohatera literackiego, czasu i przestrzeni świata przedstawionego. Podejmowane są także tematy z zakresu typologii rodzajowej i gatunkowej.

Opis:

1. Kompozycja tekstu – podstawowe pojęcia, typy kompozycji.
2. Elementy konstrukcyjne świata przedstawionego – motyw, zdarzenie, wątek, fabuła, akcja, postać literacka.
3. Konstrukcja czasu i przestrzeni.
4. Komunikacja literacka: autor, podmiot literacki, podmiot mówiący.
5. Adresat i czytelnik – ich stosunek do świata przedstawionego.
6. Formy podawcze dzieła literackiego.
7. Genologia – podstawowe pojęcia. Kryteria podziału literatury.
8. Liryka – cechy, klasyfikacja tematyczna. Gatunki liryczne.
9. Wyznaczniki epiki i ważniejsze gatunki epickie.
10. Charakterystyka dramatu. Gatunki dramatyczne.
11. Formy mieszane i pograniczne.
12. Literatura dydaktyczna.
13. Podstawowe kategorie estetyczne i ich funkcje.

Literatura:

Chrzęstowska B., Wysłouch S., Poetyka stosowana, Warszawa 1978.
Genologia polska. Wybór tekstów, E. Miodońska-Brookes, A. Kulawik, M. Tatar, 1983;
Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., Zarys teorii literatury, Warszawa 1991.
Kulawik A., Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, Kraków 1997.
Miodońska-Brookes E., Kulawik A., Tatar M., Zarys poetyki, Warszawa 1980.

Efekty uczenia się:

Wiedza

Po zakończeniu kursu Student powinien znać:

- gatunki literackie występujące w literaturze polskiej oraz ich główne odmiany; k_W01 (P6S_WG); k_W03 (P6S_WG);
- typy i konstrukcje postaci w dziele literackim; k_W01(P6S_WG); k_W03 (P6S_WG);
- typy czasu i rodzaje przestrzeni w utworze literackim; k_W01(P6S_WG); k_W03 (P6S_WG);
- różne formy dialogu i dialogowości w literaturze; k_W01(P6S_WG); k_W03 (P6S_WG);
- formy podawcze występujące w utworach literackich; k_W01 (P6S_WG); k_W03 (P6S_WG);
- podstawowe kategorie estetyczne i rozumieć ich funkcje. k_W01 (P6S_WG); k_W03 (P6S_WG);

Umiejętności

Po zakończeniu kursu Student powinien umieć:

- właściwie stosować pojęcia i terminy z zakresu poetyki w pracy z tekstami literackimi; k_U04 (P6S_UK);
- rozpoznać gatunki literackie w danym dziele; k_U03 (P6S_UW);
- rozróżnić rodzaj literacki, gatunek literacki, odmianę gatunku literackiego;
- opisać strukturę kompozycyjną dzieła; k_U04 (P6S_UK); k_U03 (P6S_UW);
- wyodrębnić elementy dzieła, należące do wypowiedzi podmiotu czynności twórczych, narratora, bohatera; k_U04 (P6S_UK); k_U03 (P6S_UW);
- scharakteryzować strukturę świata przedstawionego; określić czas, przestrzeń oraz konstrukcję postaci; k_U04 (P6S_UK); k_U03 (P6S_UW);
- posługiwać się pojęciami z zakresu narracji; k_U04 (P6S_UK); k_U03 (P6S_UW).

Kompetencje społeczne

Po zakończeniu kursu Student powinien:

- być gotowym do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu literaturoznawstwa; k_K01.

Metody i kryteria oceniania:

Metody i kryteria oceniania

1. Sposób zaliczenia: zaliczenie z oceną.
2. Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: przygotowanie pracy zaliczeniowej w formie pisemnej; pisemne kolokwium, obecność na zajęciach.
3. Podstawowe kryteria oceniania:

- aktywne uczestnictwo w zajęciach – 30 % - przygotowanie pracy zaliczeniowej - 30 % - kolokwium pisemne - 40%
Praktyki zawodowe:
Nie dotyczy.
Kierunek studiów
Filologia polska
Literatura uzupełniająca
Głowiński M., Kostkiewiczowa T., Okopień-Sławińska, Sławiński J., Słownik terminów literackich, Wrocław 1998. Markiewicz H., Główne problemy wiedzy o literaturze, Kraków 1970. Sztuka interpretacji (praca zbiorowa), t. 1, Wrocław 1971, t. 2, Wrocław 1973.
Nakład pracy studenta
udział w zajęciach 30 h 1 ect przygotowanie do zajęć oraz do zaliczenia przedmiotu 30 h 1 ect
Poziom studiów
studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia
studia stacjonarne
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
semestr 2
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Wymagania
zaliczone Poetyka 1
Założenia
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową terminologią związaną z budową dzieła literackiego. Ponadto zajęcia mają na celu kształcenie umiejętności analizowania kompozycji tekstu literackiego oraz rozpoznawania i charakteryzowania podstawowych gatunków literackich.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Teoria dzieła literackiego (1.S3.FP1.10)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Theory of literary work**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Tematyka wykładów obejmuje ogólne i konceptualnie zróżnicowane teorie dzieła literackiego, które w wiązaniu z konkretnymi tekstami obrazują też typologicznie zróżnicowane i nieostre "światy gatunkowe". Relacje współczesnych teorii i współczesnego pisarstwa mają unaocznic i wielokierunkowo rozwijać wiedzę o literaturze, i wielokierunkowo otwartą literaturę (pogranicza literackości/ fikcjonalne i niefikcjonalne/ intertekstualne i wizualne/ stałe i zmienne "znaczniki" estetycznej tożsamości dzieła literackiego/ literacko-kulturowe zakotwiczenia i zerwania); Dzieło literackie w odmianach teorii, praktyk pisania, czytania i interpretacji (efekty lektury/ „słowniki” estetyczne/ kulturowe/ aksjologiczne/ humanistyczne).

Opis:

- 1/ Tożsamość estetyczna dzieła literackiego (fikcje/ światy możliwe/ historyczne style i gatunki/ konwencje i antykonwencje);
- 2/ Literatura jako: przedmiot estetyczny o szczególnej integracji języka (specjalny język i specjalne użycie języka); "twór intertekstualny i autoteliczny.
- 3/ "Sztuka jako chwyt" (artystyczny efekt uduchowienia/ wytrącenia/ dezautomatyzacji);
- 4/ Dzieło literackie: „wtórny system modelujący" (teoria Jurija Łotmana);
- 5/ Sztuka literacka w teorii komunikacji/ Relacje nadawczo-odbiorcze/ Osoba w literackiej komunikacji/ Autor modelowy - Czytelnik modelowy/ Intencje tekstu i/a intencje czytelnika - efekty lektury (świadectwa i style odbioru);
- 6/ Dzieło – Język – Tradycja (proces historycznoliteracki/ diachronia/ synchronia/ kulturowo-literackie archiwum tekstów);
- 7/ Wielkie figury semantyczne w akcji literaturoznawczej i literackiej (Narrator i narracje/ proza narracyjna i nienarracyjna/ sztuka opowiadania i świat przedstawiony/ fabularne/ niefabularne/ aleatoryczne.
- 8/ Postać/ Czas/ Przestrzeń/ Język/ Styl/ Tekst/ Kompozycja/ Odbiorca;
- 9/ Zmiany w „językach” teorii dzieła literackiego/ problemy typologiczne („zagłada gatunków”/ gatunki „zmacone”/ hybrydy tekstowe);
- 10/ Literatura jako dialog (Michaił Bachtin);
- 11/12: Poetyka dzieła otwartego/ poetyka intertekstualna/ Interakcje literatury i teorii w dziele literackim (Umberto Eco, Poetyka dzieła otwartego. Forma i nieokreśloność w poetykach współczesnych // Imię róży/ Dopiski na marginesie Imienia róży);
- 13/ Eksperymenty artystyczne i/a teorie „literackości” (ruchome granice literatury/ formy mobilne/ wizualne/ multimedialne (np. Gra w klasy Julio Cortazara; Życie instrukcja obsługi Pereca; proza Italo Calvina);
- 14/ Dzieło literackie: zdarzenie i/a efekt lektury (literacka antropologia/ literatura w czytelniku/ literatura i etyka).

Literatura:

Słownik terminów literackich; A. Kulawik, Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, 1994; A. Burzyńska, M. P. Markowski, Teorie literatury XX wieku, t. 1: Podręcznik, t.2: Antologia, 2007; Arystoteles, Poetyka (oprac. S. Podbielski); W. Szklowski, Sztuka jako chwyt; R. Ingarden, Z teorii dzieła literackiego; M. Bachtin, Problem gatunków mowy, [w/w autorzy, w: Teorie literatury XX wieku. Antologia]; J. Łotman, Struktura tekstu artystycznego, 1992; M. Głowiński, Świadectwa i style odbioru, [w:] tegoż, Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej; Głowiński, Gatunek w perspektywie historycznej, [w:] Genologia polska. wybór i oprac. E. Miodońska-Brookes, A. Kulawik, M. Tatar, 1983; J. Sławiński, Dzieło. Język. Tradycja (tu: Synchronia i diachronia..., 1998; S Balbus, Między stylami, 1993; Genologia dzisiaj, red. Bolecki, R. Nycz, 2002; Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy, red. R. Nycz, M.P. Markowski, R. Nycz, 2002; t. Dobrzyńska, tekst poetycki i jego konteksty, 2015.

Słownik terminów literackich, red. A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, M. Głowiński, t. Kostkiwiczowa, (wyd. poszerzone) .

J.

Efekty uczenia się:

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01;

k_W02;

k_W03;

k_W05;

k_W06;

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
k_U02
k_U03
k_U04
k_U07
k_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO
k_K01
k_K02
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Wykład (z elementami konwersacji), zaliczenie wykładów (obecności + udział w konwersacji). Egzamin: obowiązuje tematyka wykładów i ćwiczeń przedmiotowych

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects
przygotowanie do zajęć 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-II-FPL)	2021/22-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	1	2021/22-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Teoria dzieła literackiego (1.S3.FP1.11)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Theory of literary work

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Tematyka wykładów obejmuje ogólne i konceptualnie zróżnicowane teorie dzieła literackiego, które w związku z konkretnymi tekstami obrazują też typologicznie zróżnicowane i nieostre "światy gatunkowe". Relacje współczesnych teorii i współczesnego pisarstwa mają unaocznic i wielokierunkowo rozwijać wiedzę o literaturze, i wielokierunkowo otwartą literaturę (pogranicza literackości/ fikcjonalne i niefikcjonalne/ intertekstualne i wizualne/ stałe i zmiennne "znaczniki" estetycznej tożsamości dzieła literackiego/ literacko-kulturowe zakotwiczenia i zerwania); Dzieło literackie w odmianach teorii, praktyk pisania, czytania i interpretacji (efekty lektury/ „słowniki” estetyczne/ kulturowe/ aksjologiczne/ humanistyczne).

Opis:

1/ Tożsamość estetyczna dzieła literackiego (fikcje/ światy możliwe/ historyczne style i gatunki/ konwencje i antykonwencje); 2/ Literatura jako: przedmiot estetyczny o szczególnej integracji języka (specjalny język i specjalne użycie języka); "twór intertekstualny i autoteliczny.

3/ "Sztuka jako chwyt" (artystyczny efekt uduchowienia/ wyrażenia/ dezautomatyzacji); 4/ Dzieło literackie: „wtórny system modelujący" (teoria Jurija Łotmana); 5/ Sztuka literacka w teorii komunikacji/ Relacje nadawczo-odbiorcze/ Osoba w literackiej komunikacji/ Autor modelowy - Czytelnik modelowy/ Intencje tekstu i/a intencje czytelnika - efekty lektury (świadectwa i style odbioru); 6/ Dzieło – Język – Tradycja (proces historycznoliteracki/ diachronia/ synchronia/ kulturowo-literackie archiwum tekstów);

7/ Wielkie figury semantyczne w akcji literaturoznawczej i literackiej (Narrator i narracje/ proza narracyjna i nienarracyjna/ sztuka opowiadania i świat przedstawiony/ fabularne/ niefabularne/ aleatoryczne. 7/ Postać/ Czas/ Przestrzeń/ Język/ Styl/ Tekst/ Kompozycja/ Odbiorca; 8/ Zmiany w „językach” teorii dzieła literackiego/ problemy typologiczne („zagłada gatunków”/ gatunki „zmacone”/ hybrydy tekstowe); 9/ Literatura jako dialog (Michaił Bachtin); 12/13: Poetyka dzieła otwartego/ poetyka intertekstualna/ Interakcje literatury i teorii w dziele literackim (Umberto Eco, Poetyka dzieła otwartego. Forma i nieokreśloność w poetykach współczesnych // Imię róży/ Dopiski na marginesie Imienia róży); 14/ Eksperymenty artystyczne i/a teorie „literackości” (ruchome granice literatury/ formy mobilne/ wizualne/ multimedialne (np. Gra w klasy Julio Cortazara; Życie instrukcja obsługi Pereca; proza Italo Calvina); 15/ Dzieło literackie: zdarzenie i/a efekt lektury (literacka antropologia/ literatura w czytelniku/ literatura i etyka).

Literatura:

Słownik terminów literackich; A. Kulawik, Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, 1994; A. Burzyńska, M. P. Markowski, Teorie literatury XX wieku, t. 1: Podręcznik, t.2: Antologia, 2007; Arystoteles, Poetyka (oprac. S. Podbielski); W. Szklowski, Sztuka jako chwyt; R. Ingarden, Z teorii dzieła literackiego; M. Bachtin, Problem gatunków mowy, [w/w autorzy, w: Teorie literatury XX wieku. Antologia]; J. Łotman, Struktura tekstu artystycznego, 1992; M. Głowiński, Świadectwa i style odbioru, [w:] tegoż, Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej; Głowiński, Gatunek w perspektywie historycznej, [w:] Genologia polska. wybór i oprac. E. Miodońska-Brookes, A. Kulawik, M. Tatar, 1983; J. Sławiński, Dzieło. Język. Tradycja (tu: Synchronia i diachronia..., 1998; S Balbus, Między stylami, 1993; Genologia dzisiaj, red. Bolecki, R. Nycz, 2002; Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy, red. R. Nycz, M.P. Markowski, R. Nycz, 2002; t. Dobrzyńska, tekst poetycki i jego konteksty, 2015.

Słownik terminów literackich, red. A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, M. Głowiński, t. Kostkiwiczowa, (wyd. poszerzone) .

J.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01;

k_W02;

k_W03;

k_W05;

k_W06;

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U07

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K02

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Aktywny udział w ćwiczeniach 30 %

prezentacja 30 %

kolokwium zaliczeniowe 40 %

Kierunek studiów
filologia polska
Nakład pracy studenta
udział w zajęciach 30 h 1 ects przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu oraz przygotowanie prezentacji 30 h 1 ects
Poziom studiów
studia I stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
3
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-II-FPL)	2021/22-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>				
	Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)		2	2021/22-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura polska do k. XVIII w. 1 (1.S3.FP1.44)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Skrócony opis:

Zapoznanie z podstawowymi procesami rozwojowymi oraz reprezentatywnymi zjawiskami epok dawnych. Umieszczenie osiągnięć literackich staropolszczyzny i oświecenia w kontekście tendencji ideowych, filozoficznych i estetycznych z uwzględnieniem kategorii rodzimości i europejskości literatury. Połączenie zjawisk i faktów literackich w całość obejmującą prądy literackie, konwencje artystyczne i metody twórcze w ich współzależności oraz historycznym rozwoju. Ukazanie znaczenia dawnej tradycji literackiej w dialogu ze współczesnością.

Opis:

W trakcie wykładu poruszone zostaną następujące tematy:

1. Zagadnienie periodyzacji literatury dawnej. Przegląd ważniejszych stanowisk badawczych. Odrębność epoki staropolskiej w procesie historycznoliterackim.
2. Żywotopisarstwo świętych. Początki europejskie i rozwój hagiografii polskiej.
3. Literatura historiograficzna Pierwszej Rzeczypospolitej.
4. Podstawowe zagadnienia retoryki w literaturze staropolskiej
5. Humanizm, renesans, reformacja - zakres znaczeniowy pojęć w skali europejskiej i w warunkach polskich.
6. Literatura polskiego odrodzenia wobec tradycji antycznej.
7. Literatura polskiego baroku w kontekstach porównawczych.
8. Mit o sarmackich przodkach. Dziedziny badań nad sarmatyzmem.
9. Literatura czasów stanisławowskich.
10. Humanitas polskiego oświecenia – jej specyfika w świetle renesansowej i barokowej tradycji.
11. Staropolskie i oświeceniowe wzorce osobowe.
12. Dramat i teatr w dawnej Polsce.

Literatura:

1. T. Michałowska, Średniowiecze, Warszawa 2002.
2. A. Karpiński, Renesans, Warszawa 2007.
3. A. Nowicka-Jeżowa, Barok polski między Europą i Sarmacją, cz. I: Profile i zarysy całości, Warszawa 2009-2011.
4. M. Cieński, Literatura polskiego oświecenia wobec tradycji i Europy. Studia, Kraków 2013.
5. „Wszystko tu najdzie, co wy macie w głowie”. Świat prozy staropolskiej, red. E. Lasocińska i A. Czechowicz, Warszawa 2008.
6. J. Z. Lichański, Retoryka w Polsce. Studia o historii, nauczaniu i teorii w czasach I Rzeczypospolitej, Warszawa 2003.
7. T. Bieńkowski, Antyk – Biblia – literatura. Antyczne i biblijne inspiracje oraz symbole, w: Problemy literatury staropolskiej, red. J. Pelc, S.I, Wrocław 1972.
8. J. Lewański, Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce, Warszawa 1981.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Kolokwium zaliczeniowe

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

1. A. Nowicka-Jeżowa, Nurty humanistyczne w kulturze polskiej. Perspektywy historii idei, w: Humanitas. Projekty antropologii humanistycznej, cz. 1, Paradygmaty – tradycje – profile historyczne, red. A. Nowicka-Jeżowa, Warszawa 2009-2010.
2. Humanizm. Historie pojęcia, red. A. Borowski, Warszawa 2009.
3. B. Milewska-Ważbińska, Humanistyczny model autorstwa – poezja nowolacińska w Polsce, w: Humanistyczne modele kultury nowożytnej wobec dziedzictwa starożytnego, red. M. Prejs, Warszawa 2010.
4. Klasycyzm. Estetyka – doktryna literacka – antropologia, red. K. Meller, Warszawa 2009, s. 57-257.
5. Formowanie kultury katolickiej w dobie potrydenckiej. Powszechność i narodowość katolicyzmu polskiego, red. J. Dąbkowska-Kujko, Warszawa 2016.

Nakład pracy studenta

udział w wykładach 30 h 1 ects
przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia licencjackie

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

1

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

Bez wymagań

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura polska do k. XVIII w. 1 (1.S3.FP1.44.1)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Literatura polska do końca XVIII w.

(z elementami literatury powszechnej)

1. Zapoznanie studentów z reprezentatywnymi zjawiskami i faktami historii dawnej literatury polskiej (z uwzględnieniem tendencji ideowych, filozoficznych, estetycznych) na tle literatury powszechnej.
2. Nabycie przez studentów umiejętności pogłębionego odbioru dawnego tekstu jako dokumentu epoki i jako dzieła literackiego. Kształcenie zdolności wykorzystywania różnych metod interpretacji utworu.
3. Przełamanie stereotypów istniejących wokół literatury epok dawnych.
4. Zrozumienie znaczenia dawnej tradycji literackiej w dialogu ze współczesnością

Opis:

Problematyka konwersatorium

(Zagadnienia ogólne realizowane podczas zajęć, szczegółowe otrzymuje student na początku semestru.)

1. Zagadnienie periodyzacji literatury epok dawnych. Przegląd stanowisk badawczych.
2. Piśmiennictwo łacińskie i polskie średniowiecza.
3. Przekłady Pisma Świętego. Inspiracje biblijne w literaturze staropolskiej.
4. Żywotopisarstwo świętych. Początki europejskie i rozwój hagiografii polskiej.
5. Humanizm, renesans, reformacja - zakres znaczeniowy pojęć w skali europejskiej i w warunkach polskich.
6. Renesansowa publicystyka polityczna i społeczna.
7. Obecność antyku w literaturze dawnej. Tradycjonalizm i nowatorstwo.
8. Reprezentatywne gatunki literackie na tle głównych kierunków rozwoju literatury polskiej do końca XVI w., z uwzględnieniem osiągnięć i tendencji w literaturze europejskiej

Literatura:

A. Literatura z I semestru:

wykorzystywana podczas zajęć

studiowana samodzielnie przez studenta

Uwaga: Na początku semestru student otrzymuje wykaz pozycji, obejmujących literaturę podmiotu i przedmiotu, które będą wykorzystywane na zajęciach (pozostałe przeznaczone do samodzielnego studiowania).

Teksty polskie

- 1) 1.Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543, Wrocław 2005 (fragmenty modlitw, kazań, psalterzy, Rozmyślanie przemyskie, pieśni religijne, poezja hagiograficzna, poezja religijno-dydaktyczna, poezja społeczno-obyczajowa, okolicznościowa i religijno-polemiczna).
- 2) Anonim tzw. Gall, Kronika polska, przeł. R. Grodecki, wstęp M. Plezia, Wrocław 1996, BN I 59.
- 3) Najstarsza poezja polsko-łacińska (do połowy XVI w.), oprac. M. Plezia, Wrocław 2005 (utwory: Jana Dantyszka, Klemensa Janickiego).
- 4) Mikołaj z Wilkowiecka, Historyja o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim, oprac. J. Okoń, Wrocław 1971, BN I 201.
- 5) M. Rej, Wybór pism, oprac. A. Kochan, Warszawa 2006 (Krótka rozprawa, Żywot człowieka poczciwego).
- 6) Z duchem w rozmawianiu. Szesnastowieczna proza polska, oprac. W. Walecki, Kraków 1991 (Andrzej Frycz Modrzewski, O poprawie Rzeczypospolitej; Łukasz Górnicki, Dworzanin polski; Piotr Skarga: Kazania sejmowe, Żywoty świętych).
- 7) J. Kochanowski, Dzieła polskie, oprac. J. Krzyżanowski, Warszawa 1980 (Fraszki, Pieśni, Psalterz Dawidów - wiersz dedykacyjny, 10 wybranych psalmów, Treny, Odprawa posłów greckich, Zuzanna, Szachy, Muza). Zalecane również wydania tekstów w serii „Biblioteka Narodowa”.
- 8) Sz. Szymonowic, Sielanki i pozostałe wiersze polskie, oprac. J. Pelc. Wrocław 2000, BN I 182 (Żeńcy, Kołaczce)
- 9) M. Sęp Szarzyński, Rytmy abo Wiersze polskie oraz cykl erotyków, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1973, BN I 118.

Teksty obce

1) Biblia w przekładzie księdza Jakuba Wujka z 1599 r., transkrypcja typu „B” oryginalnego tekstu z XVI w. i wstępy ks. J. Frankowski, Warszawa 2000 lub Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, w przekł. z jęz. oryg., oprac. zespół biblistów pol. z inicjat. Benedyktynów Tynieckich, Poznań 2005

2) Antologia literatury powszechnej, oprac. L. Eustachiewicz, t. 1, Warszawa 1968 (Quintus Horatius Flaccus, Ody; Pieśń o Rolandzie; Dzieje Tristana i Izoldy; Dante Alighieri, Boska Komedja; F. Petrarca, Sonety; G. Boccaccio, Dekameron; Erazm z Rotterdamu, Pochwała głupoty.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04
k_U05
k_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO
k_K01
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Metody dydaktyczne:

- wykład konwersatoryjny,
- analiza i interpretacja utworów literackich,
- dyskusja na temat wybranych zagadnień przedmiotowych,
- prezentacja tematów opracowanych przez studentów.

Formy zaliczenia:

Zaliczenie na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania zajęć.

I semestr – aktywność na zajęciach, kolokwium pisemne ze znajomości lektur (opisowe), wystąpienie (komunikat) na temat wybrany spośród wskazanych zagadnień (aktywność)

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Literatura uzupełniająca

- 1) By czas nie zaćmił i niepamięć. Wybór kronik średniowiecznych, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1979.
- 2) Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1987.
- 3) Polskie wierszowane legendy średniowieczne, oprac. S. Vrtel-Wierczyński, W. Kuraszkiewicz, Wrocław 1962.
- 4) Cały świat nie pomieściłby ksiąg. Staropolskie opowieści i przekazy apokryficzne, wyd. W. R. Rzepka i W. Wydra, wstęp M. Adamczyk, Warszawa 1996.
- 5) Antologia poezji łacińskiej w Polsce, t. 1, Średniowiecze, red. I. Lewandowski, Poznań 2004; t. 2, Renesans, red. I. Lewandowski, Poznań 1996.
- 6) Patrząc na rozmaite świata tego sprawy. Antologia polskiej poezji renesansowej, oprac. J. Sokołowska, Warszawa 1984.
- 7) J. Kochanowski, Z łacińska śpiewa Słowian Muza. Elegie, foricenia, liryki, przekł. L. Staff, wstęp Z. Kubiak, Warszawa 1986.
- 8) Antologia pamiętników polskich XVI wieku, red. R. Pollak, wybór i oprac. S. Drewniak i M. Kaczmarek, Wrocław 1966.
- 9) Poeci polskiego baroku, oprac. J. Sokołowska, K. Żukowska, t. 1-2, Warszawa 1965.
- 10) Wysoki umysł w dolnych rzeczach zawikłany. Antologia polskiej poezji metafizycznej epoki baroku, oprac. K. Mrowcewicz, Warszawa 1993

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 45 h 1,5 ects
przygotowanie do zajęć , przygotowanie eseju lub prezentacji 30 h 1 ects
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

licencjackie

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

1

Tryb prowadzenia

Mieszany: realizowany zdalnie i w sali

Wymagania

brak

Założenia

Zajęcia mają na celu zaznajomienie studentów z techniką czytania tekstów dawnych, jakie wynikają z uwzględniania różnych aspektów dzieła literackiego, np.: retorycznego, historycznego, symbolicznego, antropologicznego czy folklorystycznego.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura polska do k. XVIII w. 2 (1.S3.FP1.44.2)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Polish literature until the end of the 18th century

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Odrębność epoki staropolskiej w procesie historycznoliterackim. Problem dwujęzyczności piśmiennictwa i literatury. Bariera językowa wynikająca z historycznych uwarunkowań. Odmienność norm, pojęć i kryteriów estetycznych. Charakterystyka prądów, kierunków i form literackich okresu baroku oraz oświecenia. Literatura dawna wobec dziedzictwa europejskiego: grecko-rzymskiego oraz judeochrześcijańskiego. Współczesne odwołania do osiągnięć literackich dawnych twórców.

Opis:

Zagadnienia omawiane w ramach zajęć z przedmiotu: Literatura polska do końca XVIII wieku (semestr II: Literatura polskiego baroku i oświecenia).

- Periodyzacja epoki baroku i oświecenia. Przegląd ważniejszych stanowisk badawczych. Współczesne odwołania do literatury dawnej.
- Barok jako prąd literacki, styl i postawa. Rehabilitacja pojęcia baroku. Problem wielości i złożoności barokowych tendencji artystycznych.
- Miejsce tradycji biblijnej i antycznej w literaturze baroku.
- Kontreformacja i sarmatyzm wobec kultury oraz literatury polskiego baroku.
- Nowy obraz świata i człowieka w poezji metafizycznej. Nurt poezji światowych rozkoszy. Twórczość szlachecko-ziemiańska jako kontynuacja tradycji renesansowych. Opozycyjny nurt literatury plebejsko-mieszczańskiej.
- Proces rozwoju odmian i form gatunkowych okresu baroku wobec założeń ideowych i artystycznych epoki. Kształtowanie się nowatorskich technik poetyckich. Tendencje rozwojowe prozy barokowej.
- Prądy literackie epoki oświecenia: klasycyzm, sentymentalizm, rokoko.
- Dydaktyzm oświeceniowych satyr i bajek.
- Poeci polskiego sentymentalizmu.
- Komedio pisarze polskiego oświecenia.
- Odmiany gatunkowe prozy okresu oświecenia. Typy powieści, cechy gatunkowe powiastki.
- Czasopiśmiennictwo i publicystyka doby oświecenia w Polsce.
- Teatr i dramat w dawnej Polsce.

Literatura:

Literatura podmiotu

Teksty z literatury polskiej

- S. Szymonowicz, Sielanki i pozostałe wiersze polskie, oprac. J. Pelc. Wrocław 2000, BN I 182 (Żeńcy, Kołaczce).
- M. Sęp Szarzyński, Rytmy albo Wiersze polskie oraz cykl erotyków, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1973, BN I 118.
- Antologia literatury sowizdrzalskiej XVI i XVII wieku, oprac. S. Grzeszczuk, Wrocław 1985, BN I 186 (Wyprawa plebańska).
- S. Zimorowicz, Roksolanki, oprac. L. Ślękowa, Wrocław 1983, BN I 73.
- S. Twardowski, Nadobna Paskwalina, oprac. J. Okoń, Wrocław 1980, BN I 87.
- „I w odmianach czasu smak jest”. Antologia polskiej poezji epoki baroku, oprac. J. Sokołowska, Warszawa 1991 (utwory: Sebastiana Grabowieckiego, Kasprowa Miaskowskiego, Daniela Naborowskiego, Hieronima Morsztyna, Macieja Kazimierza Sarbiewskiego, Jana Andrzeja Morsztyna, Wacława Potockiego, Zbigniewa Morsztyna, Wespazjana Kochowskiego).
- J. Ch. Pasek, Pamiętniki, wybór, oprac. M. Kaczmarek, Wrocław 1990.
- Dramaty staropolskie. Antologia, oprac. J. Lewański, t. 4, Warszawa 1961 (P. Baryka, Z chłopą król) t. 5, Warszawa 1963 (S. H. Lubomirski, Ermida albo królewna pasterska).
- Poezja polska XVIII wieku, oprac. Z. Libera, Warszawa 1983 (utwory: Adama Stanisława Naruszewicza, Stanisława Trembeckiego, Franciszka Karpińskiego, Franciszka Dionizego Książnika, poezję konfederacji barskiej).
- I. Krasicki, Bajki, oprac. Z. Goliński, Wrocław 1975, BN I 220.
- I. Krasicki, Satyry i Listy, oprac. J. T. Pokrzywniak, Wrocław 1988, BN I 169.
- I. Krasicki, Myszeidos pieśni X, oprac. J. Maślanka, Wrocław 1982, BN I 244.
- I. Krasicki, Monachomachia i Antymonachomachia, oprac. Z. Goliński, Wrocław 1969, BN I 197.
- Mikołaja Doświadczynskiego przypadki, oprac. M. Klimowicz, Wrocław 1973, BN I 41.
- T. K. Węgierski, Organy. Poema heroikomiczne, wyd. A. Norkowska, Warszawa 2007.
- F. Zabłocki, Fircyk w zalotach, oprac. J. Pawłowiczowa, Wrocław 1986, BN I 176.
- J. U. Niemcewicz, Powrót posła oraz wybór bajek politycznych, oprac. Z. Skwarczyński, Wrocław 1983, BN I 4.
- W. Bogusławski, Cud albo Krakowiaki i Górale, oprac. M. Klimowicz, Wrocław 2005, BN I 162.
- „Abyśmy o ojczyźnie naszej radzili”. Antologia publicystyki doby stanisławowskiej, oprac. Z. Goliński, Warszawa 1984 (wybór z pism: S. Staszica, H. Kołłątaja).
- A. Feliński, Barbara Radziwiłłówna, Kraków 2003.
- W. Wirtemberska, Malwina czyli domyślność serca, Kraków 2002.
- J. Potocki, Rękopis znaleziony w Saragossie, przekł. E. Chojecki, oprac. E. Zarych, Kraków 2010 (przeczytać pierwszych 10 dni).
- Oświeceni o literaturze. Wypowiedzi pisarzy polskich 1740- 1800, oprac. T. Kostkiewiczowa i Z. Goliński, Warszawa 1993 (Franciszek Karpiński, O wymowie w prozie albo wierszu; Franciszek Ksawery Dmochowski, Sztuka rymotwórcza).

Teksty z literatury obcej

- T. Tasso, Gofred abo Jeruzalem wyzwolona, przekł. P. Kochanowski, oprac., R. Pollak, Wrocław 1951, BN II 4.
- P. Corneille, Cyd albo Roderyk, przekł. J. A. Morsztyn, wyd. A. Karpiński, A. Stepnowski, Warszawa 1999.
- J. B. Racine, Andromacha, Berenika, Fedra, przekł. M. Wroncka, K. Brończyk, A. Międzyrzecki, oprac. B. Sosień, Wrocław 1997 (Fedra).
- P. Calderon de la Barca, Życie snem. Książę Niezłomny, przekł. E. Boyé, J. Słowacki, oprac. B. Baczyńska, Wrocław 2003, BN II 249 (Życie snem).
- Molière, Świętoszek, przekł. i oprac. T. Boy-Żeleński, Wrocław 1976, BN II 40.
- Wolter, Powiastki filozoficzne, przekł. i wstęp T. Boy-Żeleński, Warszawa 2003 (Kandyd).
- T. Tasso, Gofred abo Jeruzalem wyzwolona, przekł. P. Kochanowski, oprac., R. Pollak, Wrocław 1951, BN II 4.
- P. Corneille, Cyd albo Roderyk, przekł. J. A. Morsztyn, wyd. A. Karpiński, A. Stepnowski, Warszawa 1999.
- J. B. Racine, Andromacha, Berenika, Fedra, przekł. M. Wroncka, K. Brończyk, A. Międzyrzecki, oprac. B. Sosień, Wrocław 1997 (Fedra).
- P. Calderon de la Barca, Życie snem. Książę Niezłomny, przekł. E. Boyé, J. Słowacki, oprac. B. Baczyńska, Wrocław 2003, BN II 249 (Życie snem).
- Molière, Świętoszek, przekł. i oprac. T. Boy-Żeleński, Wrocław 1976, BN II 40.
- Wolter, Powiastki filozoficzne, przekł. i wstęp T. Boy-Żeleński, Warszawa 2003 (Kandyd).

Literatura przedmiotu

- C. Hernas, Barok, Warszawa 2002.
- A. Nowicka-Jeżowa, Barok polski między Europą i Sarmacją, cz. I: Profile i zarysy całości, Warszawa 2009-2011.
- J. Pelc, Barok – epoka przeciwieństw, Kraków 2004.
- M. Klimowicz, Oświecenie, Warszawa 2008.
- T. Kostkiewiczowa, Klasycyzm, sentymentalizm, rokoko. Szkice o prądach literackich polskiego Oświecenia, Warszawa 1979.
- J. Snopek, Oświecenie. Szkic do portretu epoki, Warszawa 1999.
- J. Błoński, Mikołaj Sęp Szarzyński a początki polskiego baroku, Kraków 1996.
- A. Nowicka-Jeżowa, Jan Andrzej Morsztyn i Giambattista Marino. Dialog poetów europejskiego baroku, Warszawa 2000.
- Z. Goliński, Krasicki, Warszawa 2002.
- Wzorce osobowe w dawnej literaturze i kulturze polskiej, red. B.M. Puchalska-Dąbrowska i E.A. Jurkowska, Białystok 2018.
- Różnorodność form narracji w literaturze dawnej, red. M. Rowińska-Szczepaniak i J. Zagożdżon, Opole 2006.
- Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze – renesans – barok, red. T. Michałowska, Wrocław 2002.
- Słownik literatury polskiego oświecenia, red. T. Kostkiewiczowa, Wrocław 2010.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

- k_W01
- k_W02
- k_W03
- k_W04
- k_W06
- k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

- k_U01
- k_U02
- k_U03
- k_U04
- k_U05
- k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

- k_K01
- k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Warunki zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu ustnego:

- wygłoszenie referatu (komunikatu),
- aktywność na zajęciach,
- przygotowanie pracy pisemnej,
- ustne zaliczenie lektur.

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Przełom wieków XVI i XVII w literaturze i kulturze polskiej, red. B. Otwinowska, J. Pelc, Warszawa 1984.
Religijność literatury polskiego baroku, red. C. Hernas, M. Hanusiewicz, Lublin 1985.
J. Pelc, Słowo i obraz. Na pograniczu literatury i sztuk plastycznych, Kraków 2002.
Świt i zmierzch baroku, red. M. Hanusiewicz, J. Dąbkowska, A. Karpiński, Lublin 2002.
Barok polski wobec Europy. Kierunki dialogu, red. A. Nowicka-Jeżowa, współpraca E. Bem-Wiśniewska, Warszawa 2003.
K. Mrowcewicz, Trivium poetów polskich epoki baroku: klasycyzm – manieryzm – barok. Studia nad poezją XVII stulecia, Warszawa 2005.
W. Pawlak, Koncept w polskich kazaniach barokowych, Lublin 2005.
Pisarze staropolscy. Sylwetki, red. S. Grzeszczuk, t.1-2, Warszawa 1991- 1997.
Problemy literatury staropolskiej, red. J. Pelc, seria 1-3, Wrocław 1972 - 1978.
P. Wilczek, Dyskurs - przekład - interpretacja. Literatura staropolska i jej trwanie we współczesnej kulturze, Katowice 2001.
R. Krzywy, Ideologia sarmacka wobec tradycji antycznej i renesansowego humanizmu (wprowadzenie do zagadnienia), w: Humanistyczne modele kultury nowożytnej wobec dziedzictwa starożytnego, red. M. Prejs, Warszawa 2010.
J. Snopek, Przełom oświeceniowy i racjonalistyczna krytyka mitologii. Zarys problematyki, w: Humanistyczne modele kultury nowożytnej wobec dziedzictwa starożytnego, red. M. Prejs, Warszawa 2010.
Obraz natury w kulturze intelektualnej, literackiej i artystycznej doby staropolskiej, red. E. Buszewicz, J. Dąbkowska-Kujko, A. Jakóbczyk-Gola, A. Nowicka-Jeżowa, Warszawa 2020.
T. Kostkiewiczowa, Oświecenie – próg naszej współczesności, Warszawa 1994.
M. Cieński, Literatura polskiego oświecenia wobec tradycji i Europy. Studia, Kraków 2013.
Wiek XVIII – między tradycją a oświeceniową współczesnością. Hermeneutyka wartości religijnych, red. B. Kuczera-Chachulska, T. Chachulski, współpraca J. Snopek, Warszawa 2017.
Pisarze polskiego oświecenia, red. T. Kostkiewiczowa, Z. Goliński, t. 1-3, Warszawa 1992-1996.
Problemy literatury polskiej okresu Oświecenia, red. Z. Goliński, seria 1-2, Wrocław 1973-1977.

Nakład pracy studenta

- Udział w zajęciach: 45 h 1,5 ects

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie prezentacji 45 h 1,5 ects

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 30 h 1 ects

Poziom studiów

Studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

- Zapoznanie studentów z reprezentatywnymi zjawiskami i faktami historii dawnej literatury polskiej na tle literatury powszechnej.
- Nabycie przez studentów umiejętności pogłębionego odbioru dawnego tekstu jako dokumentu epoki i jako dzieła literackiego.
- Kształcenie zdolności wykorzystywania różnych metod interpretacji utworu.
- Wyjaśnienie przyczyn stosowania stereotypów narosłych wokół literatury epok dawnych i charakterystyka modeli ich przełamania.
- Ukazanie znaczenia dawnej tradycji literackiej w dialogu ze współczesnością.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	4	2022/23-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Literatura romantyzmu (1.S3.FP1.15)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Romantic literature**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Opis:

ZAGADNIENIA

- Znaczenie i zakres pojęcia romantyzm. Romantyzm polski a europejski – cechy wspólne i różnicujące. Wyraz filozoficznych założeń i podstawowe kategorie estetyczne w literaturze romantyzmu (kreatcja, wyobraźnia, mit, natura, historycyzm, ludowość, bajronizm, werteryzm, scottyizm, szekspiryzm, realizm, fantastyka, tragizm, komizm, ironia, groteska).
- Podstawowe gatunki klasycyzmu postanisławowskiego – poemat heroiczny, poemat opisowy, hymn, oda, tragedia.
- Podstawowe gatunki sentymentalizmu – elegia, dumanie, duma, sielanka.
- Przełom romantyczny w Polsce. Poglądy estetyczne J. Sniadeckiego, K. Brodzińskiego, M. Mochnackiego.
- Rozwój powieści w latach 1795-1831. Podstawowe gatunki.
- Rozwój liryki polskiej do 1831 r. Typologia gatunków, twórcy i ich dzieła, wartości ideowe i artystyczne.
- Ballada – cechy gatunkowe i manifest romantycznej postawy.
- Powieść poetycka – cechy strukturalne i dzieje gatunku.
- Okolicznościowa poezja powstania listopadowego – główne nurty.
- Dramat romantyczny – struktura i cechy świata przedstawionego.
- Główne etapy życia i twórczości Adama Mickiewicza. Najważniejsze edycje i opracowania dzieł poety.
- Forma Dziadów kowieńsko-wileńskich jako projekt nowego teatru.
- Charakterystyka liryki Mickiewicza. Nowatorstwo artystyczne Sonetów krymskich i liryków łożańskich.
- Profetyzm jako składnik kultury romantycznej (Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego).
- Tytanizm i mesjanizm III części Dziadów.
- Pan Tadeusz A. Mickiewicza – miejsce w rozwoju form epiki wierszowanej; wizja i ocena narodu z perspektywy emigracyjnego oddalenia.
- Główne etapy życia i twórczości Juliusza Słowackiego. Najważniejsze wydania dzieł i opracowania twórczości.
- Kordian J. Słowackiego wobec teatru romantycznego. Spójność kompozycji. Wizja sceniczna.
- Etapy rozwojowe dramaturgii J. Słowackiego – charakterystyka poszczególnych okresów poprzez podejmowane wzorce i autorskie modyfikacje.
- Poglądy historiozoficzne J. Słowackiego, charakterystyka okresu mistycznego w jego twórczości.
- Ironia romantyczna – istota zjawiska i przejawy w twórczości romantyków.
- Poemat dygresyjny – charakterystyka gatunku.
- Główne etapy życia i twórczości Zygmunta Krasińskiego. Podstawowe wydania dzieł i opracowania twórczości.
- Dramaty Z. Krasińskiego a historiozofia polskiego romantyzmu.
- Przejawy myśli mesjanistycznej w twórczości Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego.
- Poglądy estetyczne i historiozoficzne Cypriana Norwida.
- Liryka Cypriana Norwida wobec poezji romantycznej – motywy, tematy, środki stylistyczne.
- Dramatopisarska teoria i praktyka Cypriana Norwida. Teoria białej tragedii.
- Komedie i komizm w literaturze romantyzmu – główni komediopisarze i ich twórczość.
- Charakterystyka twórczości A. Fredry.
- Romantyczne słowianofilstwo – źródła, przejawy.
- Charakterystyka liryki krajowej okresu międzypowstaniowego (twórczość T. Lenartowicza, W. Pola, K. Ujejskiego, W. Syrokomli).
- Epika wierszowana w okresie międzypowstaniowym (gawędy, formy stylizowane, romantyczne odmiany poematu).
- Gatunki dramatyczne w epoce międzypowstaniowej (twórczość J. Korzeniowskiego, D. Magnuszewskiego, J. Szujskiego).
- Rozwój powieści i innych form prozatorskich w okresie międzypowstaniowym (powieść realistyczna o tematyce współczesnej i historycznej, formy powieści romantycznej. Krytyczne spory o powieść.

Literatura:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Obowiązkowa literatura podmiotu

(obowiązuje znajomość wstępów do wskazanych edycji tekstów w serii BN):

- Poezja polska 1800-1830, oprac. Z. Libera, Warszawa 1984 (wybór);
- Polska tragedia neoklasycystyczna, oprac. D. Ratajczak, BN I 260 – tu: A. Feliński, Barbara Radziwiłłówna;
- Idee programowe romantyków polskich, oprac. A. Kowalczykowa, BN I 261;
- Polska krytyka literacka (1800-1918). Materiały, oprac. J. Krzyżanowski, Z. Libera, E. Warzenica, T. I i II Warszawa 1959 (wybór);
- A. Fredro, Śluby panieńskie, oprac. M. Inglot, BN I 22;
- A. Fredro, Zemsta, oprac. M. Inglot; BN I 32;
- A. Fredro, Pan Jowialski, oprac. W. Billip, BN I 36;
- S. Goszczyński, Zamek kaniowski;
- Z. Krasiński, Nie-Boska komedia, oprac. M. Janion, BN I 24;
- Z. Krasiński, Irydion, oprac. W. Kubacki, BN I 42;

J. I. Kraszewski, Ulana;

A. Malczewski, Maria, oprac. R. Przybylski, PIW;

A. Mickiewicz, Dziady kowieńsko-wileńskie, (cz. II, IV, I) oprac. J. Skuczyński, Wrocław 2012, BN I 317;

A. Mickiewicz, Dziady drezdeńskie, (cz. III) oprac. J. Skuczyński, Wrocław 2012, BN I 318;

A. Mickiewicz, Grażyna;

A. Mickiewicz, Konrad Wallenrod, oprac. S. Chwin, BN I 72;

A. Mickiewicz, Pan Tadeusz, oprac. S. Pigoń, BN I 83;

A. Mickiewicz, Wybór poezji, t. I-II, oprac. Cz. Zgorzelski, BN I 6.

C. Norwid, Pierścień Wielkiej Damy, oprac. S. Świontek, BN I 274;

C. Norwid, Vade-mecum, oprac. J. Fert, BN I 271;

J. Słowacki, Balladyna, oprac. M. Inglot, BN I 51;

J. Słowacki, Beniowski. Poema. Pięć pierwszych pieśni, oprac. A. Kowalczykowa, BN I 13/14;

J. Słowacki, Kordian, oprac. M. Inglot, BN I 2;

J. Słowacki, Wiersze, oprac. J. Brzozowski, Z. Przychodniak, BN I 319;

J. Słowacki, Krąg pism mistycznych, oprac. A. Kowalczykowa, BN I 245;

N. Żmichowska, Poganka, oprac. G. Borkowska, Wrocław 2013, BN I 121;

Podstawowa literatura przedmiotu:

(opracowania wprowadzane na zajęciach stają się również obowiązkowe)

A. Witkowska, Literatura romantyzmu, Warszawa 1989 i wyd. nast.

A. Witkowska, R. Przybylski, Romantyzm, Warszawa 1997.

Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Bachórz i A. Kowalczykowa (hasła: Bajeczne dzieje w literaturze, Bajronizm, Ballada, Dramat, Dygresyjny poemat, Epopeja (Epos, Poemat heroiczny), Fantastyka, Gotycyzm, Ironia romantyczna, Liryka romantyczna, Mesjanizm, Mistycyzm, Orientalizm, Powieść poetycka),

wstępy i posłowania towarzyszące tekstom z literatury podmiotu we wskazanych edycjach.

B. Literatura uzupełniająca

Uzupełniająca literatura podmiotu:

Polska epopeja klasycystyczna. Antologia, oprac. R. Dąbrowski, Kraków 2011;

J. B. Dziekoński, Sędziwój;

A. Fredro, Dożywocie, oprac. M. Inglot, BN I 93.

A. Fredro, Trzy po trzy;

S. Goszczyński, Król zamczyska, oprac. M. Inglot, BN I 50.

J. Korzeniowski, Kollokacja, oprac. S. Kawyn, BN I 28;

Z. Krasieński, Przedświt;

Z. Krasieński, Psalm przyszłości;

Z. Krasieński, Listy. Wybór, oprac. Z. Sudolski, BN I 282;

J. I. Kraszewski, Latarnia czarnoksiężka (seria I);

T. Lenartowicz, Wybór poezji, oprac. J. Nowakowski, BN I 5;

A. Mickiewicz, Prelekcje paryskie (wybór);

C. Norwid, Zwolon;

C. Norwid, Promethidion;

C. Norwid, Aktor;

C. Norwid, Tyrtej – Za kulisami;

C. Norwid, Czarne kwiaty; Białe kwiaty; Cywilizacja. Legenda; „Ad leones!”;

W. Pol, Wybór poezji, oprac. M. Janion, BN I 180

H. Rzewuski, Pamiątki Soplicy;

J. Słowacki, Fantazy, oprac. M. Inglot, BN I 105;

J. Słowacki, Horsztyński, oprac. J. Ławski, BN I 314;

J. Słowacki, Król-Duch;

J. Słowacki, Książ Marek, oprac. M. Piwińska, BN I 29;

J. Słowacki, Sen srebrny Salomei, oprac. A. Kowalczykowa, BN I 57;

Korespondencja Juliusza Słowackiego, oprac. E. Sawrymowicz, t. I-II (wybór);

L. Sztyrmer, Powieści nieboszczyka Pantofla;

K. Ujejski, Wybór poezji, oprac. K. Poklewska, BN ;

W. Syrokomla, Wybór poezji, oprac. F. Bielak, BN I 54;

M. Wirtemberska, Malwina;

J. B. Zaleski, Wybór poezji, oprac. B. Stelmaszczyk-Świontek, BN I 30;

Uzupełniająca literatura przedmiotu:

Literatura krajowa w okresie romantyzmu 1831-1863, red. M. Janion, B. Zakrzewski, M. Dernałowicz, T. I-III, Kraków 1975.

Słownik polskiej krytyki literackiej 1764–1918. Pojęcia – terminy – zjawiska – przekroje, red. J. Bachórz, G. Borkowska i in., t. 1–2, Toruń 2016.

R. Przybylski, Klasycyzm, czyli prawdziwy koniec Królestwa Polskiego, Gdańsk 1996.

M. Janion, M. Żmigrodzka, Romantyzm i historia, Warszawa 1978.

Trzydzieści arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak i M. Gumkowski, Warszawa 1996.

M. Stanisław, Wczesnoromantyczne spory o poezję, Kraków 1998.

I. Opacki, „W środku niebokręga”. Poezja romantycznych przełomów, Katowice 1995.

M. Janion, Prace wybrane, T. I: Gorączka romantyczna, Kraków 2000.

A. Walicki, Między filozofią, religią i polityką. Studia o myśli polskiej epoki romantyzmu, Warszawa 1983.

W. Szturc, Ironia romantyczna. Pojęcie, granice i poetyka, Warszawa 1992.
 M. Kalinowska, Los. Miłość. Sacrum. Studia o dramacie romantycznym i jego dwudziestowiecznej recepcji, Toruń 2003.
 M. Dybizbański, Z romantycznego repertuaru, Poznań 2018.
 M. Dybizbański, Tragedia polska drugiej połowy XIX wieku, Poznań 2009 (część I).
 E. Owczarz, Między retoryką a dowolnością. Wśród romantycznych struktur powieściowych w okresie międzypowstaniowym, Toruń 1993.
 Antoniemu Malczewskiemu w 170 rocznicę pierwszej edycji "Marii", red. H. Krukowska, Białystok 1997.
 Z. Stefanowska, Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, Warszawa 1976 i wyd. nast.
 W. Weintraub, Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, Warszawa 1998.
 I. Jokiel, Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu, Opole 2006;
 M. Burzka-Janik, W poszukiwaniu centrum. Dom i bezdomność w życiu i twórczości Adama Mickiewicza, Opole 2009.
 Cz. Zgorzelski, O sztuce poetyckiej Adama Mickiewicza, Warszawa 1976.
 Cz. Zgorzelski, Liryka w pełni romantyczna. Studia i szkice o wierszach Słowackiego, Warszawa 1981;
 A. Kowalczykowska, Słowacki, Warszawa 1994.
 M. Piwińska, Juliusz Słowacki od duchów, Warszawa 1992.
 J. Ławski, Ironia i mistyka. Doświadczenia graniczne wyobraźni poetyckiej Juliusza Słowackiego, Białystok 2005.
 M. Chacko, Dramat i teatr Juliusza Słowackiego. Rekonesans, Wrocław 2006.
 Juliusz Słowacki w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. E. Dąbrowska, I. Jokiel, Opole 2012.
 Piękno Juliusza Słowackiego, red. J. Ławski i in., Białystok 2012-2015, t. I-III (wybór).
 Z. Sudolski, Zygmunt Krasiński, Warszawa 1974.
 A. Waśko, Zygmunt Krasiński. Oblicza poety, Kraków 2001;
 Księga w dwusetną rocznicę urodzin Aleksandra Fredry, red. J. Kolbuszewski; Wrocław 1994.
 I. Jokiel, Pasja i milczenie. O życiu i twórczości Aleksandra Fredry w latach 1839-1876, Częstochowa 1993.
 Z. Łapiński, Norwid, Kraków 1984.
 Z. Stefanowska, Strona romantyków. Studia o Norwidzie, Lublin 1993.
 W. Rzońca, Norwid a romantyzm polski, Warszawa 2005.
 G. Halkiewicz-Sojak, Nawiązane ogniwo. Studia o poezji Cypriana Norwida i jej kontekstach, Toruń 2010.
 I. Sławińska, O komediach Norwida, Lublin 1953.
 M. Woźniewska-Działak, Poematy narracyjne Cypriana Norwida, Kraków 2014.
 Dramaty Cypriana Norwida. Teksty – konteksty – interteksty, red. W. Rzońca, K. Samsel, Warszawa 2019.
 Europejskość i rodzimość. Horyzonty twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego, red. W. Ratajczak, T. Sobieraj, Poznań 2006.
 Kraszewski. Poeta i światy, red. T. Budrewicz, E. Ihnatowicz, E. Owczarz, Toruń 2012.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01
 k_W02
 k_W03
 k_W04
 k_W06
 k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
 k_U02
 k_U03
 k_U04
 k_U05
 k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01
 k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Sposób zaliczenia:

egzamin;

Formy zaliczenia:

egzamin w formie wypowiedzi ustnej lub pisemnej - 100%;

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 15 h 0,5 ect
 przygotowanie do egzaminu i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

I

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
3

Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-II-FPL)	2021/22-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>

Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2021/22-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura romantyzmu (1.S3.FP1.16)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Romantic literature

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Opis:

Zaznajomienie z najważniejszymi tekstami i zjawiskami estetycznymi epoki;
wykształcenie sprawności poruszania się w literaturze przedmiotu;
wykształcenie umiejętności przeprowadzenia historycznoliterackiej analizy i interpretacji tekstu romantycznego;
doskonalenie kompetencji w zakresie konstruowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Literatura:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć :

Obowiązkowa literatura podmiotu

(obowiązuje znajomość wstępów do wskazanych edycji tekstów w serii BN):

Poezja polska 1800-1830, oprac. Z. Libera, Warszawa 1984 (wybór);
Polska tragedia neoklasycystyczna, oprac. D. Ratajczak, BN I 260 – tu: A. Feliński, Barbara Radziwiłłówna;
Idee programowe romantyków polskich, oprac. A. Kowalczykówna, BN I 261;
Polska krytyka literacka (1800-1918). Materiały, oprac. J. Krzyżanowski, Z. Libera, E. Warzenica, T. I i II Warszawa 1959 (wybór);
A. Fredro, Śluby panieńskie, oprac. M. Inglot, BN I 22;
A. Fredro, Zemsta, oprac. M. Inglot; BN I 32;
A. Fredro, Pan Jowialski, oprac. W. Billip, BN I 36;
S. Goszczyński, Zamek kaniowski;
Z. Kasiński, Nie-Boska komedia, oprac. M. Janion, BN I 24;
Z. Kasiński, Irydion, oprac. W. Kubacki, BN I 42;
J. I. Kraszewski, Ułana;
A. Malczewski, Maria, oprac. R. Przybylski, PIW;
A. Mickiewicz, Dziady kowieńsko-wileńskie, (cz. II, IV, I) oprac. J. Skuczyński, Wrocław 2012, BN I 317;
A. Mickiewicz, Dziady drezdeńskie, (cz. III) oprac. J. Skuczyński, Wrocław 2012, BN I 318;
A. Mickiewicz, Grażyna;
A. Mickiewicz, Konrad Wallenrod, oprac. S. Chwin, BN I 72;
A. Mickiewicz, Pan Tadeusz, oprac. S. Pigoń, BN I 83;
A. Mickiewicz, Wybór poezyj, t. I-II, oprac. Cz. Zgorzelski, BN I 6.
C. Norwid, Pierścień Wielkiej Damy, oprac. S. Świontek, BN I 274;
C. Norwid, Vade-mecum, oprac. J. Fert, BN I 271;
J. Słowacki, Balladyna, oprac. M. Inglot, BN I 51;
J. Słowacki, Beniowski. Poema. Pięć pierwszych pieśni, oprac. A. Kowalczykówna, BN I 13/14;
J. Słowacki, Kordian, oprac. M. Inglot, BN I 2;
J. Słowacki, Wiersze, oprac. J. Brzozowski, Z. Przychodniak, BN I 319;
J. Słowacki, Krąg pism mistycznych, oprac. A. Kowalczykówna, BN I 245;
N. Żmichowska, Poganka, oprac. G. Borkowska, Wrocław 2013, BN I 121;

Podstawowa literatura przedmiotu:

(opracowania wprowadzane na zajęciach stają się również obowiązkowe)

A. Witkowska, Literatura romantyzmu, Warszawa 1989 i wyd. nast.
A. Witkowska, R. Przybylski, Romantyzm, Warszawa 1997.
Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Bachórz i A. Kowalczykówna (hasła: Bajeczne dzieje w literaturze, Bajronizm, Ballada, Dramat, Dygresyjny poemat, Epopeja (Epos, Poemat heroiczny), Fantastyka, Gotycyzm, Ironia romantyczna, Liryka romantyczna, Mesjanizm, Mistycyzm, Orientalizm, Powieść poetycka),
wstępy i posłowania towarzyszące tekstom z literatury podmiotu we wskazanych edycjach.

B. Literatura uzupełniająca

Uzupełniająca literatura podmiotu:

Polska epopeja klasycystyczna. Antologia, oprac. R. Dąbrowski, Kraków 2011;
J. B. Dziekoński, Sędziwój;
A. Fredro, Dożywocie, oprac. M. Inglot, BN I 93.
A. Fredro, Trzy po trzy;
S. Goszczyński, Król zamczyska, oprac. M. Inglot, BN I 50.
J. Korzeniowski, Kollokacja, oprac. S. Kawyn, BN I 28;
Z. Kasiński, Przedświt;
Z. Kasiński, Psalm przyszłości;
Z. Kasiński, Listy. Wybór, oprac. Z. Sudolski, BN I 282;
J. I. Kraszewski, Latarnia czarnoksiężka (seria I);

T. Lenartowicz, Wybór poezji, oprac. J. Nowakowski, BN I 5;
A. Mickiewicz, Prelekcje paryskie (wybór);
C. Norwid, Zwolon;
C. Norwid, Promethidion;
C. Norwid, Aktor;
C. Norwid, Tyrtej – Za kulisami;
C. Norwid, Czarne kwiaty; Białe kwiaty; Cywilizacja. Legenda; „Ad leones!”;
W. Pol, Wybór poezji, oprac. M. Janion, BN I 180
H. Rzewuski, Pamiątki Soplicy;
J. Słowacki, Fantazy, oprac. M. Inglot, BN I 105;
J. Słowacki, Horsztyński, oprac. J. Ławski, BN I 314;
J. Słowacki, Król-Duch;
J. Słowacki, Książd Marek, oprac. M. Piwińska, BN I 29;
J. Słowacki, Sen srebrny Salomei, oprac. A. Kowalczykowa, BN I 57;
Korespondencja Juliusza Słowackiego, oprac. E. Sawrymowicz, t. I-II (wybór);
L. Szturmer, Powieści nieboszczyka Pantofla;
K. Ujejski, Wybór poezji, oprac. K. Poklewska, BN ;
W. Syrokomla, Wybór poezji, oprac. F. Bielak, BN I 54;
M. Wirtemberska, Malwina;
J. B. Zaleski, Wybór poezji, oprac. B. Stelmaszczyk-Świontek, BN I 30;

Uzupełniająca literatura przedmiotu:

Literatura krajowa w okresie romantyzmu 1831-1863, red. M. Janion, B. Zakrzewski, M. Dernałowicz, T. I-III, Kraków 1975.
Słownik polskiej krytyki literackiej 1764–1918. Pojęcia – terminy – zjawiska – przekroje, red. J. Bachórz, G. Borkowska i in., t. 1–2, Toruń 2016.

R. Przybylski, Klasycyzm, czyli prawdziwy koniec Królestwa Polskiego, Gdańsk 1996.
M. Janion, M. Żmigrodzka, Romantyzm i historia, Warszawa 1978.
Trzydzieści arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak i M. Gumkowski, Warszawa 1996.
M. Stanisław, Wczesnoromantyczne spory o poezję, Kraków 1998.
I. Opacki, „W środku niebokręga”. Poezja romantycznych przełomów, Katowice 1995.
M. Janion, Prace wybrane, T. I: Gorączka romantyczna, Kraków 2000.
A. Walicki, Między filozofią, religią i polityką. Studia o myśli polskiej epoki romantyzmu, Warszawa 1983.
W. Szturc, Ironia romantyczna. Pojęcie, granice i poetyka, Warszawa 1992.
M. Kalinowska, Los. Miłość. Sacrum. Studia o dramacie romantycznym i jego dwudziestowiecznej recepcji, Toruń 2003.
M. Dybizbański, Z romantycznego repertuaru, Poznań 2018.
M. Dybizbański, Tragedia polska drugiej połowy XIX wieku, Poznań 2009 (część I).
E. Owczarz, Między retoryką a dowolnością. Wśród romantycznych struktur powieściowych w okresie międzypowstaniowym, Toruń 1993.

Antoniemu Malczewskiemu w 170 rocznicę pierwszej edycji "Marii", red. H. Krukowska, Białystok 1997.
Z. Stefanowska, Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, Warszawa 1976 i wyd. nast.
W. Weintraub, Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, Warszawa 1998.
I. Jokiel, Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu, Opole 2006;
M. Burzka-Janik, W poszukiwaniu centrum. Dom i bezdomność w życiu i twórczości Adama Mickiewicza, Opole 2009.
Cz. Zgorzelski, O sztuce poetyckiej Adama Mickiewicza, Warszawa 1976.
Cz. Zgorzelski, Liryka w pełni romantyczna. Studia i szkice o wierszach Słowackiego, Warszawa 1981;
A. Kowalczykowa, Słowacki, Warszawa 1994.
M. Piwińska, Juliusz Słowacki od duchów, Warszawa 1992.
J. Ławski, Ironia i mistyka. Doświadczenia graniczne wyobraźni poetyckiej Juliusza Słowackiego, Białystok 2005.
M. Chacko, Dramat i teatr Juliusza Słowackiego. Rekonesans, Wrocław 2006.
Juliusz Słowacki w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. E. Dąbrowska, I. Jokiel, Opole 2012.
Piękno Juliusza Słowackiego, red. J. Ławski i in., Białystok 2012-2015, t. I-III (wybór).
Z. Sudolski, Zygmunt Krasiński, Warszawa 1974.
A. Waśko, Zygmunt Krasiński. Oblicza poety, Kraków 2001;
Księga w dwusetną rocznicę urodzin Aleksandra Fredry, red. J. Kolbuszewski; Wrocław 1994.
I. Jokiel, Pasja i milczenie. O życiu i twórczości Aleksandra Fredry w latach 1839-1876, Częstochowa 1993.
Z. Łapiński, Norwid, Kraków 1984.
Z. Stefanowska, Strona romantyków. Studia o Norwidzie, Lublin 1993.
W. Rzońca, Norwid a romantyzm polski, Warszawa 2005.
G. Halkiewicz-Sojak, Nawiązane ogniwo. Studia o poezji Cypriana Norwida i jej kontekstach, Toruń 2010.
I. Sławińska, O komediach Norwida, Lublin 1953.
M. Woźniewska-Działak, Poematy narracyjne Cypriana Norwida, Kraków 2014.
Dramaty Cypriana Norwida. Teksty – konteksty – interteksty, red. W. Rzońca, K. Samsel, Warszawa 2019.
Europejskość i rodzimość. Horyzonty twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego, red. W. Ratajczak, T. Sobieraj, Poznań 2006.
Kraszewski. Poeta i świat. red. T. Budrewicz. E. Ihnatowicz. E. Owczarz. Toruń 2012.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03
k_U04
k_U05
k_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO
k_K01
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Sposób zaliczenia:
zaliczenie z oceną;

Formy zaliczenia:

- frekwencja - 33%
- aktywność podczas zajęć – 34%;
- praca semestralna w formie analizy historycznoliterackiej – 33%;

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1ects
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-II-FPL)	2021/22-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2021/22-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura pozytywizmu (1.S3.FP1.17)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Positivist literature

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Literatura pozytywizmu ukazuje najważniejsze zjawiska i problemy historii literatury polskiej lat 1864-1890 w kontekście dziejów literatury europejskiej i szeroko pojętej kultury tego czasu.

Opis:

1. Granice czasowe kultury i literatury okresu pozytywizmu.
2. Kryzys historycznego kształtu polskiego romantyzmu. Formy istnienia romantyzmu w okresie pozytywizmu. Pozytywiści wobec tradycji romantycznej.
3. Instytucje życia kulturalnego okresu: publiczność literacka, czasopisma, cenzura.
4. Światopogląd polskiego pozytywizmu i jego przemiany.
5. Publicystyka epoki postyczeniowej.
6. Program literatury tendencyjnej i jego realizacja. Poetyka powieści tendencyjnej.
7. Program literatury dojrzałego realizmu. Poetyka powieści realistycznej. Główni powieściopisarze epoki.
8. Początki polskiego naturalizmu. Proza naturalistyczna.
9. Powieść historyczna epoki pozytywizmu.
10. Powieści o bezdogmatowcach i melancholikach
11. Poezja epoki pozytywizmu. Poeci "czasów niepoetyckich"
12. Dramat II połowy XIX w. i jego główni przedstawiciele.
13. Krytyka pozytywistyczna.

Literatura:

- Borkowska Grażyna, Pozytywiści i inni, Warszawa 1996
Kołąkowski Leszek, Filozofia pozytywizmu. Od Hume'a do Koła Wiedeńskiego, Warszawa 1966.
Markiewicz Henryk, Pozytywizm, Warszawa 1978 i wyd. nast.
Markiewicz Henryk, Literatura pozytywizmu, Warszawa 1986 i wyd. nast.
Nofer-Ładyka Alina, Literatura polska okresu realizmu i naturalizmu, Warszawa 1968.
Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku, Seria IV Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu, pod red. Janiny Kulczyckiej-Saloni, Henryka Markiewicza, Zbigniewa Żabickiego, t. 1-4, przyszłej pracy zawodowej. Warszawa 1965-1971.
Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu, red. E. Jankowski i J. Kulczycka-Saloni, t. 1-3, Wrocław 1980-1984.
Przybyła Zbigniew, Wskazówki bibliograficzne, [w:] Henryk Markiewicz, Pozytywizm... (tu szczegółowa bibliografia do poszczególnych zagadnień) Słownik literatury polskiej XIX wieku. Pod red. Józefa Bachorza i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 1994.
Straszewska Maria, Romantyzm – pozytywizm w wyd. zbior. Literatura polska, t. 2, Warszawa 1990.
Tatarkiewicz Władysław, Historia filozofii, Warszawa 1970 i wyd. nast., t. 3: Filozofia XIX wieku i współczesna, cz. I Filozofia XIX wieku.
Weiss Tomasz, Pozytywizm, [w:] Okresy literackie, pod red. Jana Majdy, Kraków 1983 i wyd. nast.

Efekty uczenia się:

- WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE: k_W01; k_W02; k_W03; k_W04; k_W06
k_W09
UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI : k_U01; k_U02; k_U03; k_U04; k_U05
k_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO: k_K01; k_K03

Metody i kryteria oceniania:

- aktywny udział w zajęciach 20 %
ocena z egzaminu 80%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

- Bachórz Józef, Wstęp, [w:] Bolesław Prus, *Lalka*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1991.
- Bachórz Józef, Wstęp, [w:] Eliza Orzeszkowa, *Nad Niemnem*, Wrocław 1998.
- Baczewski Antoni, *Poezja Adama Asnyka*, El...y. Rzeszów 1991 (tu: *Nad głębiami – synteza przeświadczeń filozoficznych Asnyka*).
- Baczewski Antoni, *Twórczość Adama Asnyka*, Rzeszów 1984.
- Barczyński Janusz, *Narracja i tendencja. O powieściach tendencyjnych Elizy Orzeszkowej*, Wrocław 1976.
- Brodzka Alina, *Maria Konopnicka*, Warszawa 1961.
- Brodzka Alina, *O nowelach Marii Konopnickiej*, Warszawa 1958.
- Brzozowska Danuta, *Adolf Dygasiński*, Warszawa 1957.
- Budrewicz Tadeusz, *Konopnicka. Szkice historycznoliterackie*, Kraków 2000.
- Budrewicz Tadeusz, *Posłowie, do: M. Konopnicka, Pisma wybrane*, red. Jan Nowakowski, Warszawa 1988, t. 2, *Nowele*.
- Bujnicki Tadeusz, *Literacki obraz narodu w „Trylogii”*, [w:] *Światopogląd i poetyka. Szkice o powieściach historycznych Henryka Sienkiewicza*, Wydawnictwo WSP, Rzeszów 1999.
- Bujnicki Tadeusz, *Wstęp*, [w:] Henryk Sienkiewicz, *Wybór nowel i opowiadań*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1992, BN I/231.
- Bujnicki Tadeusz, *Wstęp*, [w:] Henryk Sienkiewicz, *Krzyżacy*, t. 1-2, Wrocław 1990 (BN).
- Bujnicki Tadeusz, *„Trylogia” Sienkiewicza na tle tradycji powieści historycznej*, Kraków 1973.
- Bujnicki Tadeusz, *„Sienkiewicza „powieści z lat dawnych”*. *Studia*, Kraków 1996.
- Bujnicki Tadeusz, *Sienkiewiczowskie „laboratorium formy”... [w:] „Ruch Literacki” 1967 nr 2*.
- Detko Jan, *Eliza Orzeszkowa*, Warszawa 1971.
- Eile Stanisław, *Ideał powieści pozytywistycznej. „Nad Niemnem” Orzeszkowej, „Pamiętnik Literacki, 1974, z. 1*.
- Eile Stanisław, *Dialektyka „Lalki” B. Prusa. „Pamiętnik Literacki” 1973 z. 1*.
- Fita Stanisław, *„Placówka” B. Prusa*, Warszawa 1980.
- Grzeniewski Ludwik, *Warszawa w „Lalce” Prusa*, Warszawa 1965.
- Jakubowski Jan Zygmunt, *Z dziejów naturalizmu w Polsce*, Wrocław 1951.
- Jakubowski Jan Zygmunt, *Zapomniane ogniwo. Studium o Adolfie Dygasińskim*, Warszawa 1967.
- Kabata Michał, *Mysł filozoficzna XIX wieku w poezji Adama Asnyka, „Poezja” 1975 nr 11*.
- Krzyżanowski Julian, *Adam Asnyk. Poeta czasów niepoetyckich*. [w:] *W kręgu wielkich realistów*, Kraków 1962.
- Krzyżanowski Julian, *Twórczość Henryka Sienkiewicza*, Warszawa 1976.
- Kulczycka-Saloni Janina, *Nowelistyka B. Prusa*, Warszawa 1969.
- Kulczycka-Saloni Janina, *O „Faraonie”*. *Szkice*, Wrocław 1955.
- Kujawscy Krystyna i Lech, *„Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej (seria BAL)*, Warszawa 1988.
- Lektury polonistyczne. Pozytywizm – Młoda Polska*. t. 1. Pod red. S. Grzeszczuka. Kraków 1998. Tu rozdz. o Potopie, o Faraonie.
- Maciąg Kazimierz, *„Gwałtowny jak lew i uparty jak wół”. Ramzes XIII jako negatywny bohater „Faraona” Bolesława Prusa. „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego” nr 19 Seria Filologiczna. Dydaktyka 3, pod. red. Z. Sibigi, Rzeszów 2004*.
- Maciąg Kazimierz, *Nauka (pozytywistyczna) w „Faraonie” Bolesława Prusa*, [w:] *Mysł filozoficzna, teologiczna i socjologiczna Bolesława Prusa*, pod red. R. Blech, S. Karpowicz-Słowikowskiej, Gdańsk 2018
- Malinowska Elżbieta, *„Szukajcie prawdy...” (Do młodych A. Asnyka)*, [w:] *Poezja polska. Interpretacje*, red. Krystyna Heska-Kwaśniewicz i Bogdana Zelera, Wydawnictwo „Książnica”, Katowice 2000.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Wybory i konieczności. Poezja wobec gustów estetycznych i najważniejszych pytań i najważniejszych pytań swoich czasów*, Toruń 1990.
- Prus i inni, *Malik Jakub, Paczoska E. (red.)*, Lublin 2003.
- Markiewicz Henryk, *„Lalka Bolesława Prusa*, Warszawa 1967 (tu m.in. Z. Nałkowska, *Miłość w „Lalce”*, M. Dąbrowska, *Monografia wielkiej miłości*).
- Markiewicz Henryk, *O realizmie „Faraona”*, [w:] Prus i Żeromski, Warszawa 1964.
- Markiewicz Henryk, *Nadbudowa ideologiczna*, w: *Pozytywizm*, PWN, Warszawa 1978 (lub:) *Pozytywizm. Epoka i prąd*, w: *Literatura pozytywizmu*, PWN, Warszawa 1998.
- Martuszevska Anna, *Pozycja narratora w powieściach tendencyjnych Elizy Orzeszkowej*, Gdańsk 1970.
- Martuszevska Anna, *Tendencyjność [w:] Słownik literatury polskiej XIX wieku*. Pod red. Józefa Bachórze i Aliny Kowalczykowej. Wrocław 1994.
- Miejsca Konopnickiej. *Przeżycia – pejzaż – pamięć*, red. T. Budrewicz i M. Zięba, Kraków 2002.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Wybory i konieczności: poezja Asnyka wobec gustów estetycznych i najważniejszych pytań swoich czasów*, Toruń 1990
- Nofer-Ładyka Alina, *Henryk Sienkiewicz*, Warszawa 1965 i nast.
- Nofer-Ładyka Alina, *Tendencyjna literatura [w:] Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1985.
- Nowe stulecie trójcy powieściopisarzy*, pod red. Andrzeja Z. Makowieckiego, Warszawa 1992.
- Paczoska Ewa, *„Lalka”, czyli rozpad świata*, Białystok 1995.
- Paszek Jerzy, *Kryształowo spokojne zmysły („Maria” i „Marta” E. Orzeszkowej)* [w:] *Studia o twórczości E. Orzeszkowej*. Pod red. J. Paszka. Katowice 1989.
- Pieścikowski Edward, *Geneza „Omyłki”*. [w:] *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntowi Szweykowskiemu*. Wrocław 1966.
- Przybyła Zbigniew, *„Lalka” Bolesława Prusa. Semantyka - kompozycja - konteksty*, Rzeszów 1995.
- Romankówna Mieczysława, *„Lalka” Bolesława Prusa*, Warszawa 1960.
- Szaruga Leszek, *„Faraon” jako powieść o państwie, „Teksty” 1975 z. 2*.
- Sztachelska Jolanta, *Czar i zakłęcie Sienkiewicza. Studia i szkice*, Białystok 2003.

Literatura uzupełniająca

Szypowska Maria, Asnyk znany i nieznany. Warszawa 1971.
 Szweykowski Zygmunt, Twórczość Bolesława Prusa. Warszawa 1972.
 Szweykowski Zygmunt, „Trylogia” Sienkiewicza. Poznań 1962.
 Świętochowski S., Liberum veto. Wybór Samuel Sandler, komentarz M. Brykalska. T. 1-2. Warszawa 1976.
 Tokarzówna Krystyna, Autobiograficzne tło”Omyłki”[w:] Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntovi Szweykowskiemu, red. J. Maciejewski i in., Wrocław 1966.
 „Trylogia” Sienkiewicza. Studia, szkice, polemiki. Wyboru dokonał i opracował Tomasz Jodełka, Warszawa 1962. (Tu m.in.: Olgierd Górka, „Ogniem i mieczem” a rzeczywistość historyczna; Świętochowskiego, Bolesława Prusa, Juliana Klaczki, Ignacego Chrzanowskiego).
 W świecie Elizy Orzeszkowej, red. H. Bursztyńska, Kraków 1990.
 Wilkoń Aleksander, O języku i stylu “Ogniem i mieczem”. Kraków 1976.
 Wit Labuda Aleksander, Studium o „Antku” Prusa. Recepcja, konstrukcja, konteksty. 1982.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

4

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura pozytywizmu (1.S3.FP1.18)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Positivist literature

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Literatura pozytywizmu ukazuje najważniejsze zjawiska i problemy historii literatury polskiej lat 1864-1890 w kontekście dziejów literatury europejskiej i szeroko pojętej kultury tego czasu.

Opis:

1. Granice czasowe kultury i literatury okresu pozytywizmu.
2. Kryzys historycznego kształtu polskiego romantyzmu. Formy istnienia romantyzmu w okresie pozytywizmu. Pozytywiści wobec tradycji romantycznej.
3. Instytucje życia kulturalnego okresu: publiczność literacka, czasopisma, cenzura.
4. Światopogląd polskiego pozytywizmu i jego przemiany.
5. Publicystyka epoki postyczeniowej.
6. Program literatury tendencyjnej i jego realizacja. Poetyka powieści tendencyjnej.
7. Program literatury dojrzałego realizmu. Poetyka powieści realistycznej. Główni powieściopisarze epoki.
8. Początki polskiego naturalizmu. Proza naturalistyczna.
9. Powieść historyczna epoki pozytywizmu.
10. Powieści o bezdogmatowcach i melancholikach
11. Poezja epoki pozytywizmu. Poeci "czasów niepoetyckich"
12. Dramat II połowy XIX w. i jego główni przedstawiciele.
13. Krytyka pozytywistyczna

Literatura:

Borkowska Grażyna, Pozytywiści i inni, Warszawa 1996

Kołąkowski Leszek, Filozofia pozytywizmu. Od Hume'a do Koła Wiedeńskiego, Warszawa 1966.

Markiewicz Henryk, Pozytywizm, Warszawa 1978 i wyd. nast.

Markiewicz Henryk, Literatura pozytywizmu, Warszawa 1986 i wyd. nast.

Nofer-Ładyka Alina, Literatura polska okresu realizmu i naturalizmu, Warszawa 1968.

Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku, Seria IV Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu, pod red. Janiny Kulczyckiej-Saloni, Henryka Markiewicza, Zbigniewa Żabickiego, t. 1-4, przyszłej pracy zawodowej. Warszawa 1965-1971.

Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu, red. E. Jankowski i J. Kulczycka-Saloni, t. 1-3, Wrocław 1980-1984.

Przybyła Zbigniew, Wskazówki bibliograficzne, [w:] Henryk Markiewicz, Pozytywizm... (tu szczegółowa bibliografia do poszczególnych zagadnień) Słownik literatury polskiej XIX wieku. Pod red. Józefa Bachorza i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 1994.

Straszewska Maria, Romantyzm – pozytywizm w wyd. zbior. Literatura polska, t. 2, Warszawa 1990.

Tatarkiewicz Władysław, Historia filozofii, Warszawa 1970 i wyd. nast., t. 3: Filozofia XIX wieku i współczesna, cz. I Filozofia XIX wieku.

Weiss Tomasz, Pozytywizm, [w:] Okresy literackie, pod red. Jana Majdy, Kraków 1983 i wyd. nast

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE: k_W01; k_W02; k_W03; k_W04; k_W06
k_W09

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI : k_U01; k_U02; k_U03; k_U04; k_U05
k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO: k_K01; k_K03

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 30 %

przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 40 %

przygotowanie prezentacji 30%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

- Bachórz Józef, Wstęp, [w:] Bolesław Prus, *Lalka*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1991.
- Bachórz Józef, Wstęp, [w:] Eliza Orzeszkowa, *Nad Niemnem*, Wrocław 1998.
- Baczewski Antoni, *Poezja Adama Asnyka*, El...y. Rzeszów 1991 (tu: *Nad głębiami – synteza przeświadczeń filozoficznych Asnyka*).
- Baczewski Antoni, *Twórczość Adama Asnyka*, Rzeszów 1984.
- Barczyński Janusz, *Narracja i tendencja. O powieściach tendencyjnych Elizy Orzeszkowej*, Wrocław 1976.
- Brodzka Alina, *Maria Konopnicka*, Warszawa 1961.
- Brodzka Alina, *O nowelach Marii Konopnickiej*, Warszawa 1958.
- Brzozowska Danuta, *Adolf Dygasiński*, Warszawa 1957.
- Budrewicz Tadeusz, *Konopnicka. Szkice historycznoliterackie*, Kraków 2000.
- Budrewicz Tadeusz, *Posłowie, do: M. Konopnicka, Pisma wybrane*, red. Jan Nowakowski, Warszawa 1988, t. 2, *Nowele*.
- Bujnicki Tadeusz, *Literacki obraz narodu w „Trylogii”*, [w:] *Światopogląd i poetyka. Szkice o powieściach historycznych Henryka Sienkiewicza*, Wydawnictwo WSP, Rzeszów 1999.
- Bujnicki Tadeusz, *Wstęp*, [w:] Henryk Sienkiewicz, *Wybór nowel i opowiadań*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1992, BN I/231.
- Bujnicki Tadeusz, *Wstęp*, [w:] Henryk Sienkiewicz, *Krzyżacy*, t. 1-2, Wrocław 1990 (BN).
- Bujnicki Tadeusz, *„Trylogia” Sienkiewicza na tle tradycji powieści historycznej*, Kraków 1973.
- Bujnicki Tadeusz, *„Sienkiewicza „powieści z lat dawnych”*. *Studia*, Kraków 1996.
- Bujnicki Tadeusz, *Sienkiewiczowskie „laboratorium formy”... [w:] „Ruch Literacki” 1967 nr 2*.
- Detko Jan, *Eliza Orzeszkowa*, Warszawa 1971.
- Eile Stanisław, *Ideał powieści pozytywistycznej. „Nad Niemnem” Orzeszkowej, „Pamiętnik Literacki*, 1974, z. 1.
- Eile Stanisław, *Dialektyka „Lalki” B. Prusa*. „Pamiętnik Literacki” 1973 z. 1.
- Fita Stanisław, *„Placówka” B. Prusa*, Warszawa 1980.
- Grzeniewski Ludwik, *Warszawa w „Lalce” Prusa*, Warszawa 1965.
- Jakubowski Jan Zygmunt, *Z dziejów naturalizmu w Polsce*, Wrocław 1951.
- Jakubowski Jan Zygmunt, *Zapomniane ogniwo. Studium o Adolfie Dygasińskim*, Warszawa 1967.
- Kabata Michał, *Mysł filozoficzna XIX wieku w poezji Adama Asnyka*, „Poezja” 1975 nr 11.
- Krzyżanowski Julian, *Adam Asnyk. Poeta czasów niepoetyckich*. [w:] *W kręgu wielkich realistów*, Kraków 1962.
- Krzyżanowski Julian, *Twórczość Henryka Sienkiewicza*, Warszawa 1976.
- Kulczycka-Saloni Janina, *Nowelistyka B. Prusa*, Warszawa 1969.
- Kulczycka-Saloni Janina, *O „Faraonie”*. *Szkice*, Wrocław 1955.
- Kujawscy Krystyna i Lech, *„Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej (seria BAL)*, Warszawa 1988.
- Lektury polonistyczne. Pozytywizm – Młoda Polska*. t. 1. Pod red. S. Grzeszczuka. Kraków 1998. Tu rozdz. o Potopie, o Faraonie.
- Maciąg Kazimierz, *„Gwałtowny jak lew i uparty jak wół”. Ramzes XIII jako negatywny bohater „Faraona” Bolesława Prusa*. „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego” nr 19 *Seria Filologiczna*. *Dydaktyka 3*, pod. red. Z. Sibigi, Rzeszów 2004.
- Maciąg Kazimierz, *Nauka (pozytywistyczna) w „Faraonie” Bolesława Prusa*, [w:] *Mysł filozoficzna, teologiczna i socjologiczna Bolesława Prusa*, pod red. R. Blech, S. Karpowicz-Słowikowskiej, Gdańsk 2018
- Malinowska Elżbieta, *„Szukajcie prawdy...” (Do młodych A. Asnyka)*, [w:] *Poezja polska. Interpretacje*, red. Krystyna Heska-Kwaśniewicz i Bogdana Zelera, Wydawnictwo „Książnica”, Katowice 2000.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Wybory i konieczności. Poezja wobec gustów estetycznych i najważniejszych pytań i najważniejszych pytań swoich czasów*, Toruń 1990.
- Prus i inni, *Malik Jakub, Paczoska E.* (red.), Lublin 2003.
- Markiewicz Henryk, *„Lalka Bolesława Prusa*, Warszawa 1967 (tu m.in. Z. Nałkowska, *Miłość w „Lalce”*, M. Dąbrowska, *Monografia wielkiej miłości*).
- Markiewicz Henryk, *O realizmie „Faraona”*, [w:] Prus i Żeromski, Warszawa 1964.
- Markiewicz Henryk, *Nadbudowa ideologiczna*, w: *Pozytywizm*, PWN, Warszawa 1978 (lub:) *Pozytywizm. Epoka i prąd*, w: *Literatura pozytywizmu*, PWN, Warszawa 1998.
- Martuszevska Anna, *Pozycja narratora w powieściach tendencyjnych Elizy Orzeszkowej*, Gdańsk 1970.
- Martuszevska Anna, *Tendencyjność [w:] Słownik literatury polskiej XIX wieku*. Pod red. Józefa Bachórze i Aliny Kowalczykowej. Wrocław 1994.
- Miejsca Konopnickiej. *Przeżycia – pejzaż – pamięć*, red. T. Budrewicz i M. Zięba, Kraków 2002.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Wybory i konieczności: poezja Asnyka wobec gustów estetycznych i najważniejszych pytań swoich czasów*, Toruń 1990
- Nofer-Ładyka Alina, *Henryk Sienkiewicz*, Warszawa 1965 i nast.
- Nofer-Ładyka Alina, *Tendencyjna literatura [w:] Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1985.
- Nowe stulecie trójcy powieściopisarzy*, pod red. Andrzeja Z. Makowieckiego, Warszawa 1992.
- Paczoska Ewa, *„Lalka”, czyli rozpad świata*, Białystok 1995.
- Paszek Jerzy, *Kryształowo spokojne zmysły („Maria” i „Marta” E. Orzeszkowej)* [w:] *Studia o twórczości E. Orzeszkowej*. Pod red. J. Paszka. Katowice 1989.
- Pieścikowski Edward, *Geneza „Omyłki”*. [w:] *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntowi Szweykowskiemu*. Wrocław 1966.
- Przybyła Zbigniew, *„Lalka” Bolesława Prusa. Semantyka - kompozycja - konteksty*, Rzeszów 1995.
- Romankówna Mieczysława, *„Lalka” Bolesława Prusa*, Warszawa 1960.
- Szaruga Leszek, *„Faraon” jako powieść o państwie, „Teksty” 1975 z. 2*.
- Sztachelska Jolanta, *Czar i zakłęcie Sienkiewicza*. *Studia i szkice*, Białystok 2003.

Literatura uzupełniająca

Szypowska Maria, Asnyk znany i nieznany. Warszawa 1971.
 Szwejkowski Zygmunt, Twórczość Bolesława Prusa. Warszawa 1972.
 Szwejkowski Zygmunt, „Trylogia” Sienkiewicza. Poznań 1962.
 Świętochowski S., Liberum veto. Wybór Samuel Sandler, komentarz M. Brykalska. T. 1-2. Warszawa 1976.
 Tokarzówna Krystyna, Autobiograficzne tło „Omyłki” [w:] Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntovi Szwejkowskiemu, red. J. Maciejewski i in., Wrocław 1966.
 „Trylogia” Sienkiewicza. Studia, szkice, polemiki. Wyboru dokonał i opracował Tomasz Jodełka, Warszawa 1962. (Tu m.in.: Olgierd Górka, „Ogniem i mieczem” a rzeczywistość historyczna; Świętochowskiego, Bolesława Prusa, Juliana Klaczki, Ignacego Chrzanowskiego).
 W świecie Elizy Orzeszkowej, red. H. Bursztyńska, Kraków 1990.
 Wilkoń Aleksander, O języku i stylu „Ogniem i mieczem”. Kraków 1976.
 Wit Labuda Aleksander, Studium o „Antku” Prusa. Recepcja, konstrukcja, konteksty. 1982.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

4

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura Młodej Polski (1.S3.FP1.19)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Literature of Young Poland

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu literatury i kultury epoki Młodej Polski.

Wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji młodopolskiego tekstu z uwzględnieniem genologii, kategorii estetycznych, specyfiki języka.

Opis:

Chronologia, periodyzacja okresu Młodej Polski - terminologia;

Wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu literatury i kultury (teatr, sztuki plastyczne, prądy filozoficzne) epoki Młodej Polski.

Wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji młodopolskiego tekstu z uwzględnieniem genologii, kategorii estetycznych, specyfiki języka.

Literatura:

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Literatura podmiotu

Programy i dyskusje okresu Młodej Polski, oprac. M. Podraza-Kwiatkowska, Wrocław 1973, BN I 212.

Berent Waclaw, Próchno, oprac. J. Paszek, Wrocław 1998, BN I 234.

Kisielewski Jan August, W sieci, [w:] Dramaty, oprac. R. Taborski, Wrocław 1969, BN 1 196.

Kasprowicz Jan, Wybór poezji, oprac. J. J. Lipski, Wrocław 1973, BN I 120.

Leśmian Bolesław, Poezje wybrane, oprac. J. Trznadel, Wrocław 1991, BN I 217 (tu: Sad rozstajny);

Miciński Tadeusz, Wybór poezji, oprac. W. Gutowski, Kraków 1999.

Poezja Młodej Polski, oprac. M. Jastrun, Wrocław 1967, BN I 125.

Rittner Tadeusz, W małym domku, oprac. Z. Ra-szewski, Wrocław 1954, BN I 116.

Przerwa-Tetmajer Kazimierz, Poezje wybrane, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1968, BN I 123.

Reymont Władysław Stanisław, Chłopi, oprac. F. Ziejka, Wrocław 1991, BN I 279 //lub: Reymont Władysław Ziemia obiecana

Wyspiański Stanisław, Wesele, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1973, BN I 218;

Wyspiański Stanisław, Noc listopadowa, [w:] Warszawianka, Noc listopadowa, Lelewel, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1967, BN I 193.

Perzyński Włodzimierz, Lekkomysłna siostra lub Szczęście Frania, [w:] Wybór komedii, oprac. L. Eustachiewicz, Wrocław 1980, BN I 237.

Przybyszewski Stanisław, Złote runo, [w:] Wybór pism, oprac. R. Taborski, Wrocław 1966, BN I 190.

Staff Leopold, Wybór poezji, oprac. M. Jastrun, Wrocław 1963, BN I 181.

Wyspiański Stanisław, Warszawianka [w:] Warszawianka, Noc listopadowa, Lelewel, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1967, BN I 193;

Zapolska Gabriela, Moralność pani Dulskiej, oprac. T. Weiss, Wrocław 1966, BN I 187.

Żeleński-Boy Tadeusz, Znasz-li ten kraj?... , oprac. T. Weiss, Wrocław 1983, BN I 246.

Żeromski Stefan, Ludzie bezdomni, oprac. I. Maciejewska, Wrocław 1987, BN I 254;

Żeromski Stefan, Wierna rzeka, oprac. Z. J. Adamczyk, Wrocław 1987, BN I 232;

Wybór opowiadań, oprac. A. Hutnikiewicz, Wrocław 1971, BN I 203;

Literatura przedmiotu

Hutnikiewicz Artur, Młoda Polska, Warszawa 1994.

Matuszek Gabriela, Naturalistyczne dramaty, Kraków 2001.

Podraza-Kwiatkowska Maria, Literatura Młodej Polski, Warszawa 1992.

Podraza-Kwiatkowska Maria, Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski, Kraków 1994.

Gutowski Wojciech, Nagie dusze i maski (O młodopolskich mitach miłości), Kraków 1992;

Nycz Ryszard, Język modernizmu. Prolegomena historycznoliterackie, Wrocław 2002.

Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Sławiński, Wrocław 1992.

B. Literatura uzupełniająca

Brzozowska Sabina, Klasycyzm i motywy antyczne w poezji Młodej Polski, Opole 2000.

Brzozowski Stanisław, Legenda Młodej Polski, [w:] Eseje i studia o literaturze, oprac. H. Markiewicz, Wrocław 1990, BN 258, t. 2

Czabanowska-Wróbel Anna, Baśń w literaturze Młodej Polski, Kraków 1996.

Czytanie modernizmu, studia pod red. M. Olszewskiej i G. Bąbiaka, Warszawa 2004.

Głowiński Michał, Ekspresja i empatia. Studia o młodopolskiej krytyce literackiej, Kraków 1997.

Głowiński Michał, Powieść młodopolska. Studium z poetyki historycznej, [w:] Prace wybrane, t. 1, Kraków 1997.

Głowiński Michał, Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana, Kraków 1998.

Gutowski Wojciech, Z próżni nieba ku religii życia. Motywy chrześcijańskie w literaturze Młodej Polski, Kraków 2001.

Markowski Michał Paweł, Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy, Kraków 2007.

Myśl teatralna Młodej Polski. Antologia, wybór I. Sławińska i S. Kruk, Warszawa 1966.

Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Literatura okresu Młodej Polski, t. 1-4 Warszawa 1967-1977 (tu: wybrane rozdziały).

Popiel Magdalena, Oblicza wzniosłości. Estetyka powieści młodopolskiej, Kraków 1999.

Popiel Magdalena, Wyspiański. Mitologia nowoczesnego artysty, Kraków 2007.

Lipski Jan Józef, Twórczość Jana Kasprówicza w latach 1878–1891, Warszawa 1967; Twórczość Jana Kasprówicza w latach 1891–1906, Warszawa 1975.

Stanisław Wyspiański w labiryncie świata, myśli i sztuki, pod red. A. Czabanowskiej-Wróbel, Kraków 2009.

Przemyśleć wszystko. Stanisława Wyspiańskiego modernizacja wyobraźni zbiorowej, pod red. M. Okulicz-Kozaryn, M. Bourkane, M. Haake, Poznań 2009. Podraza-Kwiatkowska Maria, Labirynty – kładki – drogowaskazy. Szkice o literaturze od Wyspiańskiego do Gombrowicza, Kraków 2011. Prussak Maria, Wyspiański w labiryncie teatru, Warszawa 2005. Podraza-Kwiatkowska Maria, Wolność i transcendencja. Studia i eseje o Młodej Polsce, Kraków 2001. Podraza-Kwiatkowska Maria, Somnambulicy – dekadenci – herosi. Studia i eseje o literaturze Młodej Polski, Kraków 1985. Stala Marian, Pejzaż człowieka. Młodopolskie myśli i wyobrażenia o duszy, duchu i ciele, Kraków 1994. Studia o Tadeuszu Micińskim, red. M. Podraza-Kwiatkowska, Kraków 1966. Stulecie Młodej Polski, pod red. M. Podraza-Kwiatkowskiej, Kraków 1995 Światy Stefana Żeromskiego, pod red. M. J. Olszewskiej i G. Bąbiaka, Warszawa 2005. Walas Teresa, Ku otchłani (dekadentyzm w literaturze polskiej 1890-1905), Kraków 1986. Wyka Kazimierz. Młoda Polska. Kraków 1977.
Efekty uczenia się:
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE: k_W01; k_W02; k_W03; k_W04; k_W06 k_W09 UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI : k_U01; k_U02; k_U03; k_U04; k_U05 k_U08 KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO: k_K01; k_K03
Metody i kryteria oceniania:
praca zaliczeniowa (analiza i interpretacja tekstu w kontekście historycznoliterackim); kolokwium pisemne z lektur; aktywność na zajęciach; egzamin pisemny;
Kierunek studiów
Filologia polska I stopnia
Literatura uzupełniająca
B. Literatura uzupełniająca Brzozowski Stanisław, Legenda Młodej Polski, [w:] Eseje i studia o literaturze, oprac. H. Markiewicz, Wrocław 1990, BN 258, t. 2 Czabanowska-Wróbel Anna, Baśń w literaturze Młodej Polski, Kraków 1996. Czytanie modernizmu, studia pod red. M. Olszewskiej i G. Bąbiaka, Warszawa 2004. Głowiński Michał, Powieść młodopolska. Studium z poetyki historycznej, [w:] Prace wybrane, t. 1, Kraków 1997. Głowiński Michał, Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana, Kraków 1998. Gutowski Wojciech, Z próżni nieba ku religii życia. Motywy chrześcijańskie w literaturze Młodej Polski, Kraków 2001. Markowski Michał Paweł, Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy, Kraków 2007. Myśl teatralna Młodej Polski. Antologia, wybór I. Sławińska i S. Kruk, Warszawa 1966. Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Literatura okresu Młodej Polski, t. 1-4 Warszawa 1967-1977 (tu: wybrane rozdziały). Popiel Magdalena, Oblicza wzniosłości. Estetyka powieści młodopolskiej, Kraków 1999. Popiel Magdalena, Wyspiański. Mitologia nowoczesnego artysty, Kraków 2007. Lipski Jan Józef, Twórczość Jana Kasprowicza w latach 1878–1891, Warszawa 1967; Twórczość Jana Kasprowicza w latach 1891–1906, Warszawa 1975. Stanisław Wyspiański w labiryncie świata, myśli i sztuki, pod red. A. Czabanowskiej-Wróbel, Kraków 2009. Przemyśleć wszystko. Stanisława Wyspiańskiego modernizacja wyobraźni zbiorowej, pod red. M. Okulicz-Kozaryn, M. Bourkane, M. Haake, Poznań 2009. Podraza-Kwiatkowska Maria, Labirynty – kładki – drogowaskazy. Szkice o literaturze od Wyspiańskiego do Gombrowicza, Kraków 2011. Prussak Maria, Wyspiański w labiryncie teatru, Warszawa 2005. Podraza-Kwiatkowska Maria, Wolność i transcendencja. Studia i eseje o Młodej Polsce, Kraków 2001. Podraza-Kwiatkowska Maria, Somnambulicy – dekadenci – herosi. Studia i eseje o literaturze Młodej Polski, Kraków 1985. Stala Marian, Pejzaż człowieka. Młodopolskie myśli i wyobrażenia o duszy, duchu i ciele, Kraków 1994. Studia o Tadeuszu Micińskim, red. M. Podraza-Kwiatkowska, Kraków 1966. Stulecie Młodej Polski, pod red. M. Podraza-Kwiatkowskiej, Kraków 1995 Światy Stefana Żeromskiego, pod red. M. J. Olszewskiej i G. Bąbiaka, Warszawa 2005. Walas Teresa, Ku otchłani (dekadentyzm w literaturze polskiej 1890-1905), Kraków 1986.
Nakład pracy studenta
udział w zajęciach 30 h 1 ects przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ects
Poziom studiów
studia licencjackie
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
5

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

obecność, egzamin

Założenia

Założeniem jest zapoznanie studenta z epoką Młodej Polski: literaturą, sztukami plastycznymi, teatrem, czasopiśmiennictwem, prądami estetycznymi i filozoficznymi.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura Młodej Polski (1.S3.FP1.20)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Literature of Young Poland

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu literatury i kultury epoki Młodej Polski.

Wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji młodopolskiego tekstu z uwzględnieniem genologii, kategorii estetycznych, specyfiki języka.

Opis:

Wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu literatury i kultury epoki Młodej Polski (teatr, sztuki plastyczne, czasopiśmiennictwo, prądy filozoficzne i estetyczne).

Wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji młodopolskiego tekstu z uwzględnieniem genologii, kategorii estetycznych, specyfiki języka.

Literatura:

Literatura podmiotu

Programy i dyskusje okresu Młodej Polski, oprac. M. Podraza-Kwiatkowska, Wrocław 1973, BN I 212.

Berent Waclaw, Próchno, oprac. J. Paszek, Wrocław 1998, BN I 234.

Kisielewski Jan August, W sieci, [w:] Dramaty, oprac. R. Taborski, Wrocław 1969, BN I 196.

Kasprówic Jan, Wybór poezji, oprac. J. J. Lipski, Wrocław 1973, BN I 120.

Leśmian Bolesław, Poezje wybrane, oprac. J. Trznadel, Wrocław 1991, BN I 217 (tu: Sad rozstajny);

Miciński Tadeusz, Wybór poezji, oprac. W. Gutowski, Kraków 1999.

Poezja Młodej Polski, oprac. M. Jastrun, Wrocław 1967, BN I 125.

Rittner Tadeusz, W małym domku, oprac. Z. Ra-szewski, Wrocław 1954, BN I 116.

Przerwa-Tetmajer Kazimierz, Poezje wybrane, oprac. J. Krzyżanowski, Wrocław 1968, BN I 123.

Reymont Władysław Stanisław, Chłopi, oprac. F. Ziejka, Wrocław 1991, BN I 279.

Wyspiański Stanisław, Wesele, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1973, BN I 218;

Wyspiański Stanisław, Noc listopadowa, [w:] Warszawianka, Noc listopadowa, Lelewel, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1967, BN I 193.

Perzyński Włodzimierz, Lekkożylna siostra lub Szczęście Frania, [w:] Wybór komedii, oprac. L. Eustachiewicz, Wrocław 1980, BN I 237.

Przybyszewski Stanisław, Złote runo, [w:] Wybór pism, oprac. R. Taborski, Wrocław 1966, BN I 190.

Staff Leopold, Wybór poezji, oprac. M. Jastrun, Wrocław 1963, BN I 181.

Wyspiański Stanisław, Warszawianka [w:] Warszawianka, Noc listopadowa, Lelewel, oprac. J. Nowakowski, Wrocław 1967, BN I 193;

Zapolska Gabriela, Moralność pani Dulskiej, oprac. T. Weiss, Wrocław 1966, BN I 187.

Żeleński-Boy Tadeusz, Znasz-li ten kraj?... , oprac. T. Weiss, Wrocław 1983, BN I 246.

Żeromski Stefan, Ludzie bezdomni, oprac. I. Maciejewska, Wrocław 1987, BN I 254;

Żeromski Stefan, Wierna rzeka, oprac. Z. J. Adamczyk, Wrocław 1987, BN I 232;

Wybór opowiadań, oprac. A. Hutnikiewicz, Wrocław 1971, BN I 203;

Literatura przedmiotu

Hutnikiewicz Artur, Młoda Polska, Warszawa 1994.

Matuszek Gabriela, Naturalistyczne dramaty, Kraków 2001.

Podraza-Kwiatkowska Maria, Literatura Młodej Polski, Warszawa 1992.

Podraza-Kwiatkowska Maria, Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski, Kraków 1994.

Gutowski Wojciech, Nagie dusze i maski (O młodopolskich mitach miłości), Kraków 1992;

Nycz Ryszard, Język modernizmu. Prolegomena historycznoliterackie, Wrocław 2002.

Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Sławiński, Wrocław 1992.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE: k_W01; k_W02; k_W03; k_W04; k_W06

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI : k_U01; k_U02; k_U03; k_U04; k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO: k_K01; k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Formy zaliczenia:

praca zaliczeniowa (analiza i interpretacja tekstu w kontekście historycznoliterackim);

kolokwium pisemne z lektur;

aktywność na zajęciach;

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Brzozowski Stanisław, Legenda Młodej Polski, [w:] Eseje i studia o literaturze, oprac. H. Markiewicz, Wrocław 1990, BN 258, t. 2
 Czabanowska-Wróbel Anna, Baśń w literaturze Młodej Polski, Kraków 1996.
 Czytanie modernizmu, studia pod red. M. Olszewskiej i G. Bąbiaka, Warszawa 2004.

Głowiński Michał, Powieść młodopolska. Studium z poetyki historycznej, [w:] Prace wybrane, t. 1, Kraków 1997.
 Głowiński Michał, Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana, Kraków 1998.
 Gutowski Wojciech, Z próżni nieba ku religii życia. Motywy chrześcijańskie w literaturze Młodej Polski, Kraków 2001.
 Markowski Michał Paweł, Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy, Kraków 2007.
 Myśl teatralna Młodej Polski. Antologia, wybór I. Sławińska i S. Kruk, Warszawa 1966.
 Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Literatura okresu Młodej Polski, t. 1-4 Warszawa 1967-1977 (tu: wybrane rozdziały).
 Popiel Magdalena, Oblicza wzniosłości. Estetyka powieści młodopolskiej, Kraków 1999.
 Popiel Magdalena, Wyspiański. Mitologia nowoczesnego artysty, Kraków 2007.
 Lipski Jan Józef, Twórczość Jana Kasprówicza w latach 1878–1891, Warszawa 1967; Twórczość Jana Kasprówicza w latach 1891–1906, Warszawa 1975.
 Stanisław Wyspiański w labiryncie świata, myśli i sztuki, pod red. A. Czabanowskiej-Wróbel, Kraków 2009.
 Przemysław wszystko. Stanisława Wyspiańskiego modernizacja wyobraźni zbiorowej, pod red. M. Okulicz-Kozaryn, M. Bourkane, M. Haake, Poznań 2009.
 Podraza-Kwiatkowska Maria, Labirynty – kładki – drogowaskazy. Szkice o literaturze od Wyspiańskiego do Gombrowicza, Kraków 2011.
 Prussak Maria, Wyspiański w labiryncie teatru, Warszawa 2005.
 Podraza-Kwiatkowska Maria, Wolność i transcendencja. Studia i eseje o Młodej Polsce, Kraków 2001.
 Podraza-Kwiatkowska Maria, Somnambulicy – dekadenci – herosi. Studia i eseje o literaturze Młodej Polski, Kraków 1985.
 Stała Marian, Pejzaż człowieka. Młodopolskie myśli i wyobrażenia o duszy, duchu i ciele, Kraków 1994.
 Studia o Tadeuszu Micińskim, red. M. Podraza-Kwiatkowska, Kraków 1966.
 Stulecie Młodej Polski, pod red. M. Podraza-Kwiatkowskiej, Kraków 1995
 Światy Stefana Żeromskiego, pod red. M. J. Olszewskiej i G. Bąbiaka, Warszawa 2005.
 Walas Teresa, Ku otchłani (dekadentyzm w literaturze polskiej 1890-1905), Kraków 1986.
 Wyka Kazimierz, Młoda Polska, Kraków 1977.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ects

Poziom studiów

licencjackie

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

5

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

Założeniem jest zapoznanie studenta z epoką Młodej Polski: literaturą, sztukami plastycznymi, teatrem, czasopiśmiennictwem, prądami estetycznymi i filozoficznymi.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura XX-lecia międzywojennego (1.S3.FP1.21)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Literature of the interwar period

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Zagadnienia ogólne:

Najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i europejskiej po roku 1918: awangarda, futuryzm, ekspresjonizm, nadrealizm i inne. Życie literackie w II RP: główne ośrodki, grupy literackie i czasopisma. Doświadczenie wojny, rewolucji i niepodległości. Główne nurty w poezji dwudziestolecia międzywojennego: Skamander, Awangarda Krakowska, grupa Kwadrygi, Druga Awangarda (Cz. Miłosz, J. Czechowicz, J. Łobodowski). Poezja Bolesława Leśmiana. Stanisław Ignacy Witkiewicz i katastrofizm w literaturze do 1945 roku. Twórczość Brunona Schulza i Witolda Gombrowicza. Ważne zjawiska w prozie: powieść polityczna (S. Żeromski, J. Ka-den-Bandrowski), powieść historyczna (W. Berent, J. Iwaszkiewicz, Z. Kossak-Szczucka), powieść religijna (J. Andrzejewski), powieść psychologiczna (Z. Nałkowska). Dramat po 1918. Krytyka literacka i eseistyka po 1918. Cezura roku 1939.

Opis:

Zagadnienia szczegółowe (do wykładu):

- 1) Wprowadzenie do literatury XX-lecia, naszkicowanie mapy epoki, wskazanie na autorów, teksty, zjawiska i problemy, które stanowią będą ośrodek zainteresowania.
- 2) Poetyka ekspresjonizmu (m.in.: Hymny Józefa Wittlina, Juliana Przybosa krytyka ekspresjonizmu).
- 3) Koncepcja nadrealizmu (m.in. według André Bretona).
- 4) Piecyk Aleksandra Wata jako przykład écriture automatique (futurizm i nadrealizm w Polsce)
- 5) Twórczość Skamandrytów (Tuwim, Lechoń, Wierzyński, Słonimski, Pawlikowska-Jasnorzewska).
- 6) Program poetycki Awangardy Krakowskiej.
- 7) Julian Przyboś jako poeta i teoretyk poezji.
- 8) Liryka Bolesława Leśmiana, Leopolda Staffa, Czesława Miłosza, Józefa Czechowicza.
- 9) „Mityzacja rzeczywistości” w teorii i praktyce literackiej (opowiadania Brunona Schulza).
- 10) Najważniejsze zjawiska w prozie: S. Żeromski, M. Dąbrowska, M. Kuncewiczowa, Z. Nałkowska, J. Iwaszkiewicz, J. Andrzejewski.
- 11) Stanisław Ignacy Witkiewicz – teoria i praktyka „Czystej Formy”.
- 12) Forma – twórczość Witolda Gombrowicza.

Literatura:

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki, wstęp i komentarz Z. Jarosiński, wybór i przygotowanie tekstów H. Zaworska, Ossolineum 1978.

Czechowicz J., Wybór poezji, oprac. T. Kłak, Ossolineum 1985.

Dąbrowska M., Noce i dnie, t. 1-2, posłowie R. Matuszewski, Warszawa 1982.

Gombrowicz W., Ferdynand, Kraków 1989.

Gombrowicz W., Iwona, księżniczka Burgunda, oprac. J. Margański, Kraków 2008.

Kuncewiczowa M., Cudzoziemka, Warszawa 2007.

Miłosz Cz., Poezje wybrane, oprac. Z. Łapiński, Ossolineum, Wrocław, BN.

Nałkowska Z., Granica, oprac. W. Wójcik, Ossolineum 1971.

Leśmian B., Poezje wybrane, oprac. Jacek Trznadel, Wrocław (wyd. dowolne), BN.

Peiper T., Pisma wybrane, oprac. S. Jaworski, Ossolineum 1979.

Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia, wybór i wstęp M. Głowiński i J. Sławiński, przypisy oprac. J. Stradecki, Ossolineum 1997.

Polska krytyka literacka (1919-1939), t. V, red. J. Z. Jakubowski, Warszawa 1966.

Przyboś J., Sytuacje liryczne. Wybór poezji, wstęp E. Balcerzan, wybór E. Balcerzan, A. Legeżyńska, komentarze A. Legeżyńska, Ossolineum 1989.

Schulz B., Sklepy cypryjskie; Sanatorium pod Klepsydrą (wyd. dowolne).

Schulz B., Opowiadania. Wybór esejów i listów, oprac. J. Jarzębski, Ossolineum 1998.

Staff L., Wybór poezji, oprac. M. Jastrun, Ossolineum, Wrocław (wyd. dowolne), BN.

Wata A., JA z jednej strony i JA z drugiej strony mego mopszołaznego piecyka, [w:] tegoż, Poezje, oprac. A. Micińska i J. Zieliński, posłowie J. Zieliński, Warszawa 1997.

Witkiewicz S. I., Czysta Forma w teatrze, wybór, wstęp i noty J. Degler, Warszawa 1977, s. 31-79.

Witkiewicz S. I., Pożegnanie jesieni, posłowie A. Micińska, Wrocław 1996.

Witkiewicz S. I., Wybór dramatów, wyboru dokonał i wstępem poprzedził J. Błoński, tekst i przypisy oprac. M. Kwaśny, Ossolineum 1983.

Wittlin J., Poezje, wstęp J. Rogozińskiego, Warszawa 1978 [tu: Hymny].

Wittlin J., Sól ziemi, oprac. E. Wiegandt, Ossolineum 1991.

Żeromski S., Przedwiośnie, oprac. Z. J. Adamczyk, Ossolineum 1982.

B. Kompedia:

Hutnikiewicz A., Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia, Warszawa 1999.

Jaworski S., Awangarda, Warszawa 1994.

Kwiatkowski J., Literatura Dwudziestolecia, Warszawa 1990.

Poeci dwudziestolecia międzywojennego, t. 1-2, red. I. Maciejewska, Warszawa 1982.

Prozaicy dwudziestolecia międzywojennego, red. B. Faron, Warszawa 1972.

Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i inni, Ossolineum 1992 [m.in. hasła: Awangarda Druga, Awangarda Krakowska,

Ekspresjonizm, Futuryzm, Katastrofizm, Kwadryga, Periodyzacja literatury polskiej XX wieku, Psychologiczna problematyka w literaturze polskiej XX wieku. Skamander. Surrealizm. Żagaryl.

Efekty uczenia się:

Wiedza

- student wykazuje się znajomością polskiego kanonu literackiego okresu międzywojnia;
- dysponuje wiedzą na temat ówczesnych warunków społeczno-politycznych i ich związków z teorią i praktyką literacką;
- posiada wiedzę dotyczącą biografii najistotniejszych twórców literatury polskiej oraz charakteru zjawisk kulturowych w dwudziestoleciu międzywojennym.

H1A_W03

H1A_W04

Umiejętności

- student potrafi opisać istotę i swoistość okresu międzywojennego w literaturze polskiej, posługując się adekwatnymi przykładami;
- potrafi samodzielnie interpretować i porównywać zjawiska literackie XX-lecia na tle szerszych pól odniesieniowych (historia, polityka, sytuacja społeczno-gospodarcza);
- dysponuje świadomością odrębności i oryginalności międzywojnia względem poprzednich okresów literackich.

H1A_U02

H1A_U03

H1A_U04

Kompetencje społeczne (postawy)

- student zostaje uwrażliwiony na kwestię wpływu bieżących warunków polityczno-społecznych na jakość i charakter twórczości literackiej oraz kultury w ogóle;
- posiada orientację natury ogólnohistorycznej, pozwalającą postrzegać XX-lecie międzywojenne jako załamek niezależnej i nowoczesnej polskości.

H1A_K02

H1A_K03

H1A_K04

H1A_K05

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na zajęciach, aktywność, pozytywna ocena z egzaminu ustnego

Praktyki zawodowe:

nie dotyczy

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

literatura przedmiotu (do wyboru 2 pozycje):

Bolecki W., Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym. Witkacy, Gombrowicz, Schulz i inni. Studium z poetyki historycznej, Kraków 1996.

Kwiatkowski J., Świat poetycki Juliana Przybosa, Warszawa 1972.

Markowski M. P., Polska literatura nowoczesna: Leśmian, Schulz, Witkacy, Kraków 2007.

Sławiński J., Koncepcja języka poetyckiego Awangardy Krakowskiej, Kraków 1998.

Słownik schulzowski, oprac. i red. W. Bolecki, J. Jarzębski, S. Rosiek, Gdańsk 2006.

Surrealizm. Teoria i praktyka literacka. Antologia, teksty wybrał i przeł. A. Ważyk, Warszawa 1976.

Szymański W. P., Moje dwudziestolecie 1918-1939, Kraków 1998.

Szymański W. P., Neosymbolizm. O awangardowej poezji polskiej w latach trzydziestych, Kraków 1973.

Zaleski M., Przygoda drugiej awangardy, Ossolineum 2000.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects

przygotowanie do zajęć oraz do egzaminu, czytanie literatury przedmiotu 45 h

1,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia
ogólnou akademi cki
Rodzaj przedmiotu
obowi ązkowe ogólnouniwersyteckie
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
6
Tryb prowadzenia
Lektura monograficzna Realizowany w sali
Wymagania
Wymagania formalne: zaliczenie 5. semestru studiów I stopnia na kierunku filologia polska
Założenia
Cele przedmiotu 1. Zapoznanie studentów z najważniejszymi autorami, dziełami i zjawiskami w literaturze polskiej okresu międzywojennego. 2. Przedstawienie literackiej różnorodności i innowacyjności w kontekście polskiej sytuacji społeczno-politycznej w latach 1918-1938. 3. Zaznajomienie studentów z panoramą wzajemnych współoddziaływań pomiędzy odmiennymi koncepcjami i programami literackimi.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura XX-lecia międzywojennego (1.S3.FP1.22)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Literature of the interwar period

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i europejskiej po roku 1918: awangarda, futuryzm, ekspresjonizm, nadrealizm i inne. Życie literackie w II RP: główne ośrodki, grupy literackie i czasopisma. Doświadczenie wojny, rewolucji i niepodległości. Główne nurty w poezji dwudziestolecia międzywojennego: Skamander, Awangarda Krakowska, grupa Kwadrygi, Druga Awangarda (Cz. Miłosz, J. Czechowicz, J. Łobodowski). Poezja Bolesława Leśmiana. Stanisław Ignacy Witkiewicz i katastrofizm w literaturze do 1945 roku. Twórczość Brunona Schulza i Witolda Gombrowicza. Ważne zjawiska w prozie: powieść polityczna (S. Żeromski, J. Ka-den-Bandrowski), powieść historyczna (W. Berent, J. Iwaszkiewicz, Z. Kossak-Szczuczka), powieść religijna (J. Andrzejewski), powieść psychologiczna (Z. Nałkowska). Dramat po 1918. Krytyka literacka i eseistyka po 1918. Cezura roku 1939.

Opis:

- 1) Wprowadzenie do literatury XX-lecia, naszkicowanie mapy epoki, wskazanie na autorów, teksty, zjawiska i problemy, które stanowiąc będą ośrodek zainteresowania.
- 2) Poetyka ekspresjonizmu (m.in.: Hymny Józefa Wittlina, Juliana Przybosa krytyka ekspresjonizmu).
- 3) Koncepcja nadrealizmu (m.in. według André Bretona).
- 4) Piecyk Aleksandra Wata jako przykład écriture automatique (futurizm i nadrealizm w Polsce)
- 5) Twórczość Skamandrytów (Tuwim, Lechoń, Wierzyński, Słonimski, Pawlikowska-Jasnorzewska).
- 6) Program poetycki Awangardy Krakowskiej.
- 7) Julian Przyboś jako poeta i teoretyk poezji.
- 8) Liryka Bolesława Leśmiana, Leopolda Staffa, Czesława Miłosza, Józefa Czechowicza.
- 9) „Mityzacja rzeczywistości” w teorii i praktyce literackiej (opowiadania Brunona Schulza).
- 10) Najważniejsze zjawiska w prozie: S. Żeromski, M. Dąbrowska, M. Kuncewiczowa, Z. Nałkowska, J. Iwaszkiewicz, J. Andrzejewski.
- 11) Stanisław Ignacy Witkiewicz – teoria i praktyka „Czystej Formy”.
- 12) Forma – twórczość Witolda Gombrowicza.

Literatura:

Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki, wstęp i komentarz Z. Jarosiński, wybór i przygotowanie tekstów H. Zaworska, Ossolineum 1978.

Czechowicz J., Wybór poezji, oprac. T. Kłak, Ossolineum 1985.

Dąbrowska M., Noce i dnie, t. 1-2, posłowie R. Matuszewski, Warszawa 1982.

Gombrowicz W., Ferdynurke, Kraków 1989.

Gombrowicz W., Iwona, księżniczka Burgunda, oprac. J. Margański, Kraków 2008.

Kuncewiczowa M., Cudzoziemka, Warszawa 2007.

Miłosz Cz., Poezje wybrane, oprac. Z. Łapiński, Ossolineum, Wrocław, BN.

Nałkowska Z., Granica, oprac. W. Wójcik, Ossolineum 1971.

Leśmian B., Poezje wybrane, oprac. Jacek Trznadel, Wrocław (wyd. dowolne), BN.

Peiper T., Pisma wybrane, oprac. S. Jaworski, Ossolineum 1979.

Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia, wybór i wstęp M. Głowiński i J. Sławiński, przypisy oprac. J. Stradecki, Ossolineum 1997.

Polska krytyka literacka (1919-1939), t. V, red. J. Z. Jakubowski, Warszawa 1966.

Przyboś J., Sytuacje liryczne. Wybór poezji, wstęp E. Balcerzan, wybór E. Balcerzan, A. Legeżyńska, komentarze A. Legeżyńska,

Ossolineum 1989.

Schulz B., Sklepy cynamonowe; Sanatorium pod Klepsydrą (wyd. dowolne).

Schulz B., Opowiadania. Wybór esejów i listów, oprac. J. Jarzębski, Ossolineum 1998.

Staff L., Wybór poezji, oprac. M. Jastrun, Ossolineum, Wrocław (wyd. dowolne), BN.

Wat A., JA z jednej strony i JA z drugiej strony mego mopszożelaznego piecyka, [w:] tegoż, Poezje, oprac. A. Micińska i J. Zieliński, posłowie J. Zieliński, Warszawa 1997.

Witkiewicz S. I., Czysta Forma w teatrze, wybór, wstęp i noty J. Degler, Warszawa 1977, s. 31-79.

Witkiewicz S. I., Pożegnanie jesieni, posłowie A. Micińska, Wrocław 1996.

Witkiewicz S. I., Wybór dramatów, wyboru dokonał i wstępem poprzedził J. Błoński, tekst i przypisy oprac. M. Kwaśny, Ossolineum 1983.

Wittlin J., Poezje, wstęp J. Rogozińskiego, Warszawa 1978 [tu: Hymny].

Wittlin J., Sól ziemi, oprac. E. Wiegandt, Ossolineum 1991.

Żeromski S., Przedwiośnie, oprac. Z. J. Adamczyk, Ossolineum 1982.

Hutnikiewicz A., Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia, Warszawa 1999.

Jaworski S., Awangarda, Warszawa 1994.

Kwiatkowski J., Literatura Dwudziestolecia, Warszawa 1990.

Poeci dwudziestolecia międzywojennego, t. 1-2, red. I. Maciejewska, Warszawa 1982.

Prozaicy dwudziestolecia międzywojennego, red. B. Faron, Warszawa 1972.

Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i inni, Ossolineum 1992 [m.in. hasła: Awangarda Druga, Awangarda Krakowska, Ekspresjonizm, Futuryzm, Katastrofizm, Kwadryga, Periodyzacja literatury polskiej XX wieku, Psychologiczna problematyka w literaturze polskiej XX wieku. Skamander. Surrealizm. Żaąarv].

Efekty uczenia się:

Wiedza

- student wykazuje się znajomością polskiego kanonu literackiego okresu międzywojnia;
- dysponuje wiedzą na temat ówczesnych warunków społeczno-politycznych i ich związków z teorią i praktyką literacką;
- posiada wiedzę dotyczącą biografii najistotniejszych twórców literatury polskiej oraz charakteru zjawisk kulturowych w dwudziestoleciu międzywojennym.

H1A_W03

H1A_W04

Umiejętności

- student potrafi opisać istotę i swoistość okresu międzywojennego w literaturze polskiej, posługując się adekwatnymi przykładami;
- potrafi samodzielnie interpretować i porównywać zjawiska literackie XX-lecia na tle szerszych pól odniesieniowych (historia, polityka, sytuacja społeczno-gospodarcza);
- dysponuje świadomością odrębności i oryginalności międzywojnia względem poprzednich okresów literackich.

H1A_U02

H1A_U03

H1A_U04

Kompetencje społeczne (postawy)

- student zostaje uwrażliwiony na kwestię wpływu bieżących warunków polityczno-społecznych na jakość i charakter twórczości literackiej oraz kultury w ogóle;
- posiada orientację natury ogólnohistorycznej, pozwalającą postrzegać XX-lecie międzywojenne jako załęczek niezależnej i nowoczesnej polskości.

H1A_K02

H1A_K03

H1A_K04

H1A_K05

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na zajęciach, aktywność, kolokwium.

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Bolecki W., Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym. Witkacy, Gombrowicz, Schulz i inni. Studium z poetyki historycznej, Kraków 1996.

Kwiatkowski J., Świat poetycki Juliana Przybosa, Warszawa 1972.

Markowski M. P., Polska literatura nowoczesna: Leśmian, Schulz, Witkacy, Kraków 2007.

Sławiński J., Koncepcja języka poetyckiego Awangardy Krakowskiej, Kraków 1998.

Słownik schulzowski, oprac. i red. W. Bolecki, J. Jarzębski, S. Rosiek, Gdańsk 2006.

Surrealizm. Teoria i praktyka literacka. Antologia, teksty wybrał i przeł. A. Ważyk, Warszawa 1976.

Szymański W. P., Moje dwudziestolecie 1918-1939, Kraków 1998.

Szymański W. P., Neosymbolizm. O awangardowej poezji polskiej w latach trzydziestych, Kraków 1973.

Zaleski M., Przygoda drugiej awangardy, Ossolineum 2000.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie do zaliczenia 30 h 1 ects

Poziom studiów

Studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

6

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

1. Zapoznanie studentów z najważniejszymi autorami, dziełami i zjawiskami w literaturze polskiej okresu międzywojennego.
2. Przedstawienie literackiej różnorodności i innowacyjności w kontekście polskiej sytuacji społeczno-politycznej w latach 1918-1938.
3. Zaznajomienie studentów z panoramą wzajemnych współoddziaływań pomiędzy odmiennymi koncepcjami i programami literackimi.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura polska lat 1939-1989 (1.S3.FP1.23)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Polish literature of 1939-1989

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Cele przedmiotu:

- 1) Wyposażyć studenta w wiedzę dotyczącą najważniejszych zjawisk w literaturze i życiu literackim po roku 1939 oraz charakteru ewolucji procesu historycznoliterackiego współczesności.
- 2) Zaznajomić studenta ze związkami literatury z historią, socjologią i polityką tegoż okresu.
- 3) Wypracować strategie analizy współczesnych tekstów literackich.
- 4) Zwrócić uwagę studenta na różnorodność postaw i dyskursów krytycznoliterackich i ich wpływ na kształtowanie się procesu historycznoliterackiego.

Opis:

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Poezja

- Poezja wojny [Krzysztof K. Baczyński, Tadeusz Gajcy – środowisko „Sztuki i Narodu”; Czesław Miłosz] i porażenie wojną [Tadeusz Różewicz]
- Główne tendencje w poezji lat 1944-1948 [poezja Juliana Przybosa, Mieczysława Jastruna, Konstantego I. Gałczyńskiego, Leopolda Staffa, Władysława Broniewskiego]
- Poezja w latach 1948-1955 [tw. pokolenie „pryszczatych”]
- Poezja odwilżowa po 1956 roku. Spóźnione debiuty (Zbigniew Herbert, Miron Białoszewski), redbiuty (Wisława Szymborska, Tadeusz Nowak, Aleksander Wat, ks. Jan Twardowski) i generacja „Współczesno-ści”. Wielonurtowość i wielostylowość nowej poezji (Stanisław Grochowiak, Jerzy Harasymowicz, Ernest Bryll, Jarosław M. Rymkiewicz, Andrzej Bursa, Halina Poświatowska, Urszula Koziół i in.).
- Pokolenie 60 - poezja formuizmu (Krzysztof Gąsiorowski). Orientacja Hybrydy.
- Nowa Fala (Stanisław Barańczak, Ryszard Krynicki, Julian Kornhauser, Adam Zagajewski) i jej pokoleniowe odbicie w poezji Ewy Lipskiej i Rafała Wojaczka. Między kontestacją a prywatnością (grupa Tylicz i okolice).
- Pokolenie 76 – poezja Nowej Prywatności (Bronisław Maj, Krzysztof Lisowski, Jan Polkowski).

Proza

- Wobec realizmu – „Kuznica” i jej program literacki.
- Tematyka wojenna i obozowa w prozie [Tadeusz Borowski, Zofia Nałkowska, Jan J. Szczepański; na emigracji: Gustaw Herling-Grudziński, Józef Czapski]
- Obrachunki z przeszłością [Stanisław Dygat, Zofia Nałkowska, Stefan Kisielewski].
- Powieść produkcyjna [B. Hamera, A. Ścibor-Rylski, J. Wilczek, T. Konwicki]
- Proza po roku 1956: Hłasko, „hłaskoidzi” i proza obyczajowa (Nowakowski, Brycht, Czycz); proza wiejska (Nowak, Myśliwski, Kawalec); proza o wojnie i historii (Krzysztof, Odojewski, Terlecki); absurd i groteska (Mrozek). Proza Tadeusza Konwickiego.
- Proza odwilżowa starszych generacji (Marian Brandys, Andrzej Kuśniewicz, Teodor Parnicki, Jerzy Andrzejewski, Julian Strykowski, Stanisław Lem). „Małe narracje” Białoszewskiego.
- Proza i eseistyka na emigracji. Rola „Kultury” i Instytutu Literackiego w Paryżu. Znaczenie pisarstwa Witolda Gombrowicza. Powieści, opowiadania i eseje Miłosza, Herlinga-Grudzińskiego, Mackiewicza. Eseje Stempowskiego. Diarystyka i epistolografia Bobkowskiego.
- Proza pokolenia 60 (Edward Stachura, Edward Redliński) i Nowej Fali.
- Proza „oniryczna” 1976-1989 (tw. „rewolucja artystyczna w prozie”, czyli środowisko „Twórczości”).

Dramat

- Dramaturgia Jerzego Szaniawskiego i Leona Kruczkowskiego.
- Twory sceniczne Witolda Gombrowicza jako źródło nowej dramaturgii po 1956 roku.
- Tadeusz Różewicz: dramat kompromitacji i redukcji.
- Sławomir Mrozek: teatr absurdu i politycznej paraboli.
- Pokolenie 56: Ireneusz Iredyński, Stanisław Grochowiak, Ernest Bryll, Jarosław Abramow-Newerly.
- Teatry po 1956 roku. Życie teatralne, nowe koncepcje teatru (Tadeusz Kantor, Jerzy Grotowski, Miron Białoszewski), reżyserzy (Jerzy Jarocki, Jerzy Grzegorzewski).

Krytyka literacka i eseistyka

- Krytyka pokolenia 56 (Jan Błoński, Jacek Łukasiewicz, Jerzy Kwiatkowski, Ludwik Flaszen, Andrzej Kijowski, Janusz Sławiński, Edward Balcerzan, Jan Prokop, Michał Głowiński).
- Gawędy historycznoliterackie Jarosława M. Rymkiewicza.
- Eseje o sztuce Zbigniewa Herberta, historyczne Pawła Jasienicy, o „rodzinnej Europie” Miłosza.
- Rola Andrzeja K. Waśkiewicza w opisie pokolenia 60.
- „Krytyczne” pokolenie Nowej Fali.

Literatura:

Podstawowa literatura przedmiotu:

Edward Balcerzan, Poezja polska w latach 1939-1965. Część I: Strategie liryczne, Warszawa 1982; Cz.II: Ideologie artystyczne, Warszawa 1988;

Stanisław Burkot, Literatura polska w latach 1939-1989, Warszawa 1992.

Tadeusz Drewnowski, Próba scalenia. Obiegi – wzorce – style, wydanie drugie poprawione, Warszawa 2003.

Andrzej Zawada, Literackie półwiecze 1939-1989, Wrocław 2001.

Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński, Literatura polska 1976-1998, Kraków 1999.
Stanisław Stabro, Literatura polska 1944-2000 w zarysie, wydanie drugie poprawione, Kraków 2005.
Jerzy Świąch, Literatura wojny. 1939-1945, Warszawa 1999.

Obowiązkowa literatura podmiotu:

Poezja:

Krzysztof K. Baczyński, Wybór poezji. Oprac. J. Świąch, Wrocław 1989, BN I, 265.
Stanisław Barańczak, Wiersze wybrane, PIW, Warszawa 1998.
Miron Białoszewski, Utwory zebrane, Warszawa 1987, t. 1 [Obroty rzeczy, Rachunek zachciankowy, Mylne wzruszenia];
Debiuty poetyckie 1944-1960. Wiersze, autointerpretacje, opinie krytyczne. Wybór i oprac. J. Kajtoch, J. Skórnicki, Warszawa 1972 [tu: J. Harasymowicz, H. Poświatowska, S. Swen-Czachorowski, J. M. Rymkiewicz, T. Nowak].
Kolumbowie i współcześni. Antologia poezji polskiej po roku 1939. Wybór i układ: Andrzej Lam, Warszawa 1976 [tu: T. Borowski, J. Ficowski, S. Czycz, A. Bursa, A. Międzyrzeczki, U. Kozioł, E. Bryll].
Tadeusz Gajcy, Wybór poezji. Oprac. S. Bereś, Wrocław 1992, BN I, 283.
Stanisław Grochowiak, Wiersze wybrane, Czytelnik, Warszawa 1978;
Zbigniew Herbert, Wiersze wybrane, PIW, Warszawa 1998;
Tymoteusz Karpowicz, Poezje wybrane, Wrocław 1976.
Julian Kornhauser, Wiersze zebrane, oprac. A. Gień i J. Kornhauser, Poznań 2016.
Czesław Miłosz, Poezje, Warszawa 1988;
Określona epoka. Nowa Fala 1968-1993. Wiersze i komentarze. Wybrał, ułożył i skomentował Tadeusz Ny-czek, Kraków 1994 [tu zwłaszcza: Ewa Lipska, Rafał Wojaczek, Julian Kornhauser, Krzysztof Karasek, Ry-szard Krynicki].
Tadeusz Różewicz, Poezje, t. 1-2, Kraków 1988;
Wisława Szymborska, Poezje. Przedmową opatrzył J. Kwiatkowski, Warszawa 1987;
Adam Zagajewski, Dzikie czereśnie. Wybór wierszy, Kraków 1992.
Aleksander Wat, Poezje zebrane. Oprac. A. Micińskiej i J. Zielińskiego, Kraków 1992.

Proza:

Jerzy Andrzejewski, Ciemności kryją ziemię, Bramy raj. W: Tegoż, Trzy opowieści, Warszawa 1973;
Miron Białoszewski, Pamiętnik z powstania warszawskiego, Warszawa 1970;
Tadeusz Borowski, Utwory wybrane. Oprac. Andrzej Werner, Wrocław 1991, BN.
Leopold Buczkowski, Czarny potok, Warszawa 1959.
Stanisław Dygat, Jezioro Bodeńskie, Warszawa 1946 i wyd. następne;
Witold Gombrowicz, Trans-Atlantyk. W: Tegoż, Trans-Atlantyk, Ślub. Komentarz autora, Warszawa 1957 [lub: Pornografia];
Gustaw Herling-Grudziński, Inny świat. Zapiski sowieckie, Londyn 1953 i wyd. kolejne;
Marek Hłasko, Pierwszy krok w chmurach. Opowiadania, Warszawa 1957;
Tadeusz Konwicki, Sennik współczesny, Warszawa 1963 oraz: Kompleks polski, Warszawa 1977;
Stanisław Lem, Solaris, Kraków 1969;
Czesław Miłosz, Dolina Issy, Kraków 1981;
Wisław Myśliwski, Pałac, Warszawa 1970 [lub: Kamień na kamieniu, Warszawa 1984; albo: Widnokraj, Warszawa 1995];
Z. Nałkowska, Medaliony, Warszawa 1946 i wyd. następne;
Tadeusz Nowak, A jak królem, a jak katem będziesz, Warszawa 1968;
Julian Strykowski, Austeria, Warszawa 1966;
J. J. Szczepański, Polska jesień, Warszawa 1955 i wyd. następne;

Dramat:

Antologia dramatu. T. 1-2, wybór i posłowie J. Koenig, Warszawa 1976 [tu: Z. Herbert, M. Białoszewski, E. Bryll]
Witold Gombrowicz, Ślub. W: Tegoż, Trans-Atlantyk, Ślub. Komentarz autora, Warszawa 1957;
Sławomir Mrożek, Tango, Emigranci. W: Tegoż, Utwory sceniczne, Kraków 1973, t. 1-2;
Tadeusz Różewicz, Kartoteka, Świadkowie albo nasza mała stabilizacja. W: Tegoż, Utwory sceniczne, Wrocław 1972;
Krytyka, eseistyka, dzienniki:
Jan Błoński, Odmarsz, Kraków 1978;
Witold Gombrowicz, Dziennik (I tom do wyboru spośród: Dziennik 1953-1956, Paryż 1957; Dziennik 1957-1961, Paryż 1962; Dziennik 1961-1966, Paryż 1966);
Zbigniew Herbert, Barbarzyńca w ogrodzie, Lublin 1991;
G. Herling-Grudziński, Dziennik pisany nocą 1971-1972, Paryż 1973; Dziennik pisany nocą 1977-1979, Paryż 1990; Dziennik pisany nocą 1980-1983, Paryż 1984; Dziennik pisany nocą 1984-1988, Paryż 1989 (1 tom do wyboru);
Jerzy Kwiatkowski, Klucze do wyobraźni. Szkice o poetach współczesnych, Warszawa 1973;
Czesław Miłosz, Rok Myśliwego, Paryż 1990;
Jerzy Stempowski, Eseje. Oprac. Woiciech Karpiński. Kraków 1984 (zwłaszcza: Eseje berdyczowski: Eseje dla Kassandry).

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k K03
Metody i kryteria oceniania:
Formy zaliczenia: – wykładu: obecność, prezentacja własnych wniosków; egzamin ustny
Praktyki zawodowe:
nie dotyczy
Kierunek studiów
filologia polska
Literatura uzupełniająca
Uzupełniająca literatura przedmiotu: Jerzy Jarzębski, W Polsce czyli wszędzie. Szkice o polskiej prozie współczesnej, Warszawa 1992 Anna Legeżyńska, Piotr Śliwiński, Poezja polska po 1968 roku, Warszawa 2000. Ryszard Nycz, Literatura jako trop rzeczywistości. Poetyka epifanii w nowoczesnej literaturze polskiej, Kra-ków 2001. Stanisław Stabro, Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. O prozie polskiej XX wieku, Kraków 2002. Leszek Szaruga, Walka o godność. Poezja polska w latach 1939-1988. Zarys głównych problemów, Wrocław 1993. Przemysław Czapliński, Ślady przełomu. O prozie polskiej 1976-1996, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997. Wojciech Maciąg, Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej, Wrocław 1992. Maria Danilewicz-Zielińska, Szkice o literaturze emigracyjnej, Wrocław 1991.
Nakład pracy studenta
udział w zajęciach 15 h 0,5 ects przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie do egzaminu i udział w nim 45 h 1,5 ects
Poziom studiów
studia I stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
monograficzne obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
5
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Wymagania
Opanowanie wiedzy dotyczącej związków literatury z historią półwiecza 1939-1989; znajomość podstawowych (wymienionych w kanonie zawartym w sylabusie) dzieł, umiejętność ich analizy i interpretacji; podstawowa wiedza dotycząca pokoleń literackich i znajomość biografii wybranych pisarzy.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura polska lat 1939-1989 (1.S3.FP1.24)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Polish literature of 1939-1989

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Opis:

1. Poezja wojny (Krzysztof K. Baczyński, Tadeusz Gajcy – środowisko „Sztuki i Narodu”; Czesław Miłosz) i porażenie wojną (Tadeusz Różewicz).
2. Główne tendencje w poezji lat 1944-1948 (poezja Juliana Przybosa, Mieczysława Jastruna, Konstantego I. Gałczyńskiego, Leopolda Staffa, Władysława Broniewskiego).
3. Poezja w latach 1948-1955 (tzw. pokolenie „pryszczatych”).
4. Poezja odwilżowa po 1956 roku. Spóźnione debiuty (Zbigniew Herbert, Miron Białoszewski), redbiuty (Wisława Szymborska, Tadeusz Nowak, Aleksander Wat, ks. Jan Twardowski) i generacja „Współczesności”. Wielonurtowość i wielostylowość nowej poezji (Stanisław Grochowiak, Jerzy Harasymowicz, Ernest Bryll, Jarosław M. Rymkiewicz, Andrzej Bursa, Halina Poświatowska, Urszula Koziół i in.).
5. Pokolenie 60 - poezja formułizmu (Krzysztof Gąsiorowski). Orientacja Hybrydy.
6. Nowa Fala (Stanisław Barańczak, Ryszard Krynicki, Julian Kornhauser, Adam Zagajewski) i jej pokoleniowe odbicie w poezji Ewy Lipskiej i Rafała Wojaczka. Między kontestacją a prywatnością (grupa Tylicz i okolice).
7. Pokolenie 76 – poezja Nowej Prywatności (Bronisław Maj, Krzysztof Lisowski, Jan Polkowski).
8. Wobec realizmu – „Kuźnica” i jej program literacki.
9. Tematyka wojenna i obozowa w prozie (Tadeusz Borowski, Zofia Nałkowska Jan J. Szczepański; na emigracji: Gustaw Herling-Grudziński, Józef Czapski).
10. Obrachunki z przeszłością (Stanisław Dygat, Zofia Nałkowska, Stefan Kisielewski).
11. Powieść produkcyjna (B. Hamera, A. Ścibor-Rylski, J. Wilczek, T. Konwicki).
12. Proza po roku 1956: Hłasko, „hłaskoidzi” i proza obyczajowa (Nowakowski, Brycht, Czycz); proza wiejska (Nowak, Myśliwski, Kawalec); proza o wojnie i historii (Krzysztoń, Odojewski, Terlecki); absurd i groteska (Mrozek). Proza Tadeusza Konwickiego.
13. Proza odwilżowa starszych generacji (Marian Brandys, Andrzej Kuśniewicz, Teodor Parnicki, Jerzy Andrzejewski, Julian Strykowski, Stanisław Lem). „Małe narracje” Białoszewskiego.
14. Proza i eseistyka na emigracji. Rola „Kultury” i Instytutu Literackiego w Paryżu. Znaczenie pisarstwa Witolda Gombrowicza. Powieści, opowiadania i eseje Miłosza, Herlinga-Grudzińskiego, Mackiewicza. Eseje Stempowskiego. Diarystyka i epistolografia Bobkowskiego.
15. Proza pokolenia 60 (Edward Stachura, Edward Redliński) i Nowej Fali.
16. Proza „oniryczna” 1976-1989 (tzw. „rewolucja artystyczna w prozie”, czyli środowisko „Twórczości”).
17. Dramaturgia Jerzego Szaniwaskiego i Leona Kruczkowskiego.
18. Utwory sceniczne Witolda Gombrowicza jako źródło nowej dramaturgii po 1956 roku.
19. Tadeusz Różewicz: dramat kompromitacji i redukcji.
20. Sławomir Mrozek: teatr absurdu i politycznej paraboli.
21. Pokolenie 56: Ireneusz Iredyński, Stanisław Grochowiak, Ernest Bryll, Jarosław Abramow-Newerly.
22. Teatry po 1956 roku. Życie teatralne, nowe koncepcje teatru (Tadeusz Kantor, Jerzy Grotowski, Miron Białoszewski), reżyserzy (Jerzy Jarocki, Jerzy Grzegorzewski).
23. Krytyka pokolenia 56 (Jan Błoński, Jacek Łukasiewicz, Jerzy Kwiatkowski, Ludwik Flaszen, Andrzej Kijowski, Janusz Sławiński, Edward Balcerzan, Jan Prokop, Michał Głowiński).
24. Gawędy historycznoliterackie Jarosława M. Rymkiewicza.
25. Eseje o sztuce Zbigniewa Herberta, historyczne Pawła Jasienicy, o „rodzinnej Europie” Miłosza.

26. Rola Andrzeja K. Waśkiewicza w opisie pokolenia 60.

27. „Krvtvczne” pokolenie Nowei Fali.

Literatura:

1. Krzysztof K. Baczyński, Wybór poezji. Oprac. J. Świąch, Wrocław 1989, BN I, 265.
2. Stanisław Barańczak, Wiersze wybrane, PIW, Warszawa 1998.
3. Miron Białoszewski, Utwory zebrane, Warszawa 1987, t. 1 [Obroty rzeczy, Rachunek zachciankowy, Mylne wzruszenia];
4. Debiuty poetyckie 1944-1960. Wiersze, autointerpretacje, opinie krytyczne. Wybór i oprac. J. Kajtoch, J. Skórnicki, Warszawa 1972 [tu: J. Harasymowicz, H. Poświatowska, S. Swen-Czachorowski, J. M. Rymkiewicz, T. Nowak].
5. Kolumbowie i współcześni. Antologia poezji polskiej po roku 1939. Wybór i układ: Andrzej Lam, Warszawa 1976 [tu: T. Borowski, J. Ficowski, S. Czycz, A. Bursa, A. Międzyrzecki, U. Kozioł, E. Bryll].
6. Tadeusz Gajcy, Wybór poezji. Oprac. S. Bereś, Wrocław 1992, BN I, 283.
7. Stanisław Grochowiak, Wiersze wybrane, Czytelnik, Warszawa 1978;
8. Zbigniew Herbert, Wiersze wybrane, PIW, Warszawa 1998;
9. Tymoteusz Karpowicz, Poezje wybrane, Wrocław 1976.
10. Czesław Miłosz, Poezje, Warszawa 1988;
11. Określona epoka. Nowa Fala 1968-1993. Wiersze i komentarze. Wybrał, ułożył i skomentował Tadeusz Nyczek, Kraków 1994 [tu zwłaszcza: Ewa Lipska, Rafał Wojaczek, Julian Kornhauser, Krzysztof Karasek, Ryszard Krynicki].
12. Tadeusz Różewicz, Poezje, t. 1-2, Kraków 1988;
13. Wisława Szymborska, Poezje. Przedmową opatrzył J. Kwiatkowski, Warszawa 1987;
14. Adam Zagajewski, Dzikie czereśnie. Wybór wierszy, Kraków 1992.
15. Aleksander Wat, Poezje zebrane. Oprac. A. Micińskiej i J. Zielińskiego, Kraków 1992.
16. Jerzy Andrzejewski, Ciemności kryją ziemię, Bramy raj. W: Tegoż, Trzy opowieści, Warszawa 1973;
17. Miron Białoszewski, Pamiętnik z powstania warszawskiego, Warszawa 1970;
18. Tadeusz Borowski, Utwory wybrane. Oprac. Andrzej Werner, Wrocław 1991, BN.
19. Leopold Buczkowski, Czarny potok, Warszawa 1959.
20. Stanisław Dygat, Jezioro Bodeńskie, Warszawa 1946 i wyd. następne;
21. Witold Gombrowicz, Trans-Atlantyk. W: Tegoż, Trans-Atlantyk, Ślub. Komentarz autora, Warszawa 1957 [lub: Pornografia];
22. Gustaw Herling-Grudziński, Inny świat. Zapiski sowieckie, Londyn 1953 i wyd. kolejne;
23. Marek Hłasko, Pierwszy krok w chmurach. Opowiadania, Warszawa 1957;
24. Tadeusz Konwicki, Sennik współczesny, Warszawa 1963 oraz: Kompleks polski, Warszawa 1977;
25. Stanisław Lem, Solaris, Kraków 1969;
26. Czesław Miłosz, Dolina Issy, Kraków 1981;
27. Wiesław Myśliwski, Pałac, Warszawa 1970 [lub: Kamień na kamieniu, Warszawa 1984; albo: Widnokrąg, Warszawa 1995];
28. Z. Nałkowska, Medaliony, Warszawa 1946 i wyd. następne;
29. Tadeusz Nowak, A jak królem, a jak katem będziesz, Warszawa 1968;
30. Julian Strykowski, Austeria, Warszawa 1966;
31. J. J. Szczepański, Polska jesień, Warszawa 1955 i wyd. następne;
32. Antologia dramatu. T. 1-2, wybór i posłowie J. Koenig, Warszawa 1976 [tu: Z. Herbert, M. Białoszewski, E. Bryll]
33. Witold Gombrowicz, Ślub. W: Tegoż, Trans-Atlantyk, Ślub. Komentarz autora, Warszawa 1957;
34. Sławomir Mrożek, Tango, Emigranci. W: Tegoż, Utwory sceniczne, Kraków 1973, t. 1-2;
35. Tadeusz Różewicz, Kartoteka, Świadkowie albo nasza mała stabilizacja. W: Tegoż, Utwory sceniczne, Wrocław 1972;

36. Jan Błoński, Odmarsz, Kraków 1978;
37. Witold Gombrowicz, Dziennik (I tom do wyboru spośród: Dziennik 1953-1956, Paryż 1957; Dziennik 1957-1961, Paryż 1962; Dziennik 1961-1966, Paryż 1966);
38. Zbigniew Herbert, Barbarzyńca w ogrodzie, Lublin 1991;
39. G. Herling-Grudziński, Dziennik pisany nocą 1971-1972, Paryż 1973; Dziennik pisany nocą 1977-1979, Paryż 1990; Dziennik pisany nocą 1980-1983, Paryż 1984; Dziennik pisany nocą 1984-1988, Paryż 1989 (1 tom do wyboru);
40. Jerzy Kwiatkowski, Klucze do wyobraźni. Szkice o poetach współczesnych, Warszawa 1973;
41. Czesław Miłosz, Rok Myśliwego, Paryż 1990;
42. Jerzy Stempowski, Eseje. Oprac. Wojciech Karpiński, Kraków 1984 (zwłaszcza: Esej berdyczowski; Esej dla Kassandry).
43. Edward Balcerzan, Poezja polska w latach 1939-1965. Część I: Strategie liryczne, Warszawa 1982; Cz.II: Ideologie artystyczne, Warszawa 1988;
44. Stanisław Burkot, Literatura polska w latach 1939-1989, Warszawa 1992.
45. Tadeusz Drewnowski, Próba scalenia. Obiegi – wzorce – style, wydanie drugie poprawione, Warszawa 2003.
46. Andrzej Zawada, Literackie półwiecze 1939-1989, Wrocław 2001.
47. Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński, Literatura polska 1976-1998, Kraków 1999.
48. Stanisław Stabro, Literatura polska 1944-2000 w zarysie, wydanie drugie poprawione, Kraków 2005.
49. Jerzy Świech, Literatura wojny. 1939-1945. Warszawa 1999.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01
k_W02
k_W03
k_W04
k_W06
k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
k_U02
k_U03
k_U04
k_U05
k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Aktywność oraz obecność na zajęciach, praca zaliczeniowa, kolokwium zaliczeniowe

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

1. Jerzy Jarzębski, W Polsce czyli wszędzie. Szkice o polskiej prozie współczesnej, Warszawa 1992
2. Anna Legeżyńska, Piotr Śliwiński, Poezja polska po 1968 roku, Warszawa 2000.
3. Ryszard Nycz, Literatura jako trop rzeczywistości. Poetyka epifanii w nowoczesnej literaturze polskiej, Kraków 2001.
4. Stanisław Stabro, Od Emila Zegadłowicza do Andrzeja Bobkowskiego. O prozie polskiej XX wieku, Kraków 2002.
5. Leszek Szaruga, Walka o godność. Poezja polska w latach 1939-1988. Zarys głównych problemów, Wrocław 1993.
6. Przemysław Czapliński, Ślady przełomu. O prozie polskiej 1976-1996, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997.
7. Wojciech Maciąg, Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej, Wrocław 1992.
8. Maria Danilewicz-Zielińska, Szkice o literaturze emigracyjnej, Wrocław 1991.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu , prezentacja 30 h
1 ect

Poziom studiów
Studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
5
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Założenia
1) Wyposażyć studenta w wiedzę dotyczącą najważniejszych zjawisk w literaturze i życiu literackim po roku 1939 oraz charakteru ewolucji procesu historycznoliterackiego współczesności.
2) Zaznajomić studenta ze związkami literatury z historią, socjologią i polityką tegoż okresu.
3) Wypracować strategie analizy współczesnych tekstów literackich.
4) Zwrócić uwagę studenta na różnorodność postaw i dyskursów krytycznoliterackich i ich wpływ na kształtowanie się procesu historycznoliterackiego.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura polska po 1989 roku (1.S3.FP1.25)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Polish literature after 1989

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Podstawowym celem zajęć jest zapoznanie studentów 1) z charakterem przemian, jakim podlegała polska literatura po transformacji ustrojowej roku 1989; 2) z najważniejszymi dyskusjami poświęconymi kształtowi literatury (manifesty, programy, środowiska, postulaty krytycznoliterackie); wreszcie 3) z najważniejszymi dziełami powstałymi w III RP.

Opis:

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

- 1) Sytuacja historyczna i historyczno-literacka po roku 1989 [likwidacja cenzury, „koniec centrali” – „po-wrót centrali”].
- 2) Pokolenie „bruLionu”. Manifesty, estetyka i anty-estetyka, hiperealizm, o'haryzm, „klasycyści – barba-rzyńcy” [Twórczość poetycka: Jacek Podsiadło, Marcin Baran, Marcin Świetlicki, Krzysztof Koehler, Woj-ciech Wencel, Darek Foks].
- 3) Proza kobieca i feminizm [Manuela Gretkowska, Olga Tokarczuk, Ewa Kuryluk, Izabela Filipiak, Nata-sza Goerke].
- 4) Proza małych ojczyzn [Paweł Huelle, Stefan Chwin, Aleksander Jurewicz, Krzysztof Myszkowski, Julian Kornhauser, Henryk Waniek, Feliks Netz].
- 5) Powieść popularna (Krajewski, Sapkowski). Medialność literatury – „międzyepokowość” zamiast „litera-tury przełomu”.
- 6) Proza Andrzeja Stasiuka [Dukla, Biały kruk, Opowieści galicyjskie, Jadąc do Badabag].
- 7) Twórczość „starych mistrzów” [Tadeusz Różewicz; Julia Hartwig; Zbigniew Herbert; Czesław Miłosz; Wisława Szymborska].
- 8) Ruch czasopiśmienniczy w Polsce po roku 1989.
- 9) Krytyka literacka – spory, normy, style [Marian Stala, Dariusz Nowacki, Karol Maliszewski, Piotr Śliwiński, Przemysław Czapliński; Julian Kornhauser, Jacek Gutorow].
- 10) Literatura w internecie – tzw. liternet.

B. Problematyka ćwiczeń / konwersatorium / laboratorium

Analiza wybranych przez prowadzącego tekstów literackich oraz zjawisk historyczno- i krytycznoliterackich

Literatura:

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Uwaga:

Prowadzący konwersatorium wyznacza na początku semestru lektury podejmowane wspólnie ze stu-dentami na zajęciach, pozostała literatura do samodzielnego studiowania.

Podstawowa literatura przedmiotu:

- Anders Z., Pasterski J. (red.), Inna literatura. Dwudziestolecie 1989–2009, Rzeszów 2010, t. 1-2.
Czapliński P., Leciński M., Szybowicz E., Markocki B., Kalendarium życia literackiego. 1976–2000, Kra-ków 2003.
Czapliński P., Śliwiński P., Literatura polska 1976-1998, Kraków 1999.
Czapliński P., Wzniosłe tęsknoty. Nostalgie w prozie lat dziewięćdziesiątych, Kraków 2001.
Czapliński P., Ruchome marginesy. Szkice o literaturze lat 90., Kraków 2002.
Czapliński P., Świat podrobiony. Krytyka i literatura wobec nowej rzeczywistości, Kraków 2003.
Gutorow J., Niepodległość głosu. Szkice o poezji polskiej po 1968 roku, Kraków 2003.
Kornhauser J., Międzyepoka, Kraków 1995.
Nowacki D., Zawód: czytelnik. Notatki o prozie polskiej lat 90., Kraków 1999.
Stala M., Druga strona. Notatki o poezji współczesnej, Kraków 1997.

Obowiązkowa literatura podmiotu:

Poezja:

- Antologia nowej poezji polskiej 1990-1999, wybór i oprac. R. Honet, M. Czyżowski, Kraków 2000.
Barańczak S., Chirurgiczna precyzja, Kraków 1998.
Hartwig J., Bez pożegnania, Warszawa 2004.
Herbert Z., Epilog burzy, Wrocław 1998.
Karpowicz T., Słoje zadrzewne, Wrocław 1999.
Kornhauser J., Kamyk i cień, Poznań 1996.
Krynicky R., Kamień, szron, Kraków 2004.
Macie swoich poetów. Liryka polska urodzona po 1960 roku. Wypisy, wybór i opracowanie: P. Dunin-Wąsowicz, J. Klejnocki, K. Varga, Warszawa 1996.
Poza słowa. Antologia wierszy z lat 1976–2006, red. Tadeusza Dąbrowski, Gdańsk 2007.
Miłosz Cz., Piesek przydrożny, Kraków 1997.
Miłosz Cz., To, Kraków 2000.
Podsiadło J., Wiersze zebrane, t. I-II, Warszawa 1998.
Różewicz T., Nożyk profesora, Wrocław 2001.
Szymborska W., Dwukropek, Kraków 2005.

Proza:

Chwin S., Hanemann, Gdańsk 1995.
Kornhasuer J., Dom, sen i gry dziecięce. Opowieść sentymentalna, Kraków 1995.
Libera A., Madame. Romans edukacyjny, Kraków 1998.
Myśliwski W., Widnokrag, Warszawa 1996.
Pilch J., Pod Mocnym Aniołem, Kraków 2000.
Stasiuk A., Jadąc do Babadag, Wołowiec 2004.
Tokarczuk O., E.E., Warszawa 1995.

Efekty uczenia się:**WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE**

k_W01
k_W02
k_W03
k_W04
k_W06
k_W09

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
k_U02
k_U03
k_U04
k_U05
k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Podstawowe kryteria

Praca zaliczeniowa – 90%; aktywność na zajęciach – 10%

Praktyki zawodowe:

nie dotyczy

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Uzupełniająca literatura przedmiotu:

Grupiński R., Kiec I., Niebawem spadnie błoto, Poznań 1997.
Kornhauser J., Postscriptum. Notatnik krytyczny, Warszawa 1997.
Kornhauser J., Poezja i codzienność, Kraków 2003.
Klejnocki J., Sosnowski J., Chwilowe zawieszenie broni, Warszawa 1996.
Maliszewski K., Nasi klasycyści, nasi barbarzyńcy: szkice o nowej poezji, Bydgoszcz 1999.
Orski M., Autokreacje i mitologie (zwięzły opis spraw literatury lat 90.), Wrocław 1997.
Szaruga L., Dochodzenie do siebie. Wybrane wątki literatury po roku 1989, Sejny 1997.
Parnas bis. Słownik literatury polskiej urodzonej po 1960. Oprac. P. Dunin-Wąsowicz, K. Varga, Warszawa 1995.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie do zaliczenia 45h 1,5 ects

Poziom studiów

licencjat

Profil kształcenia

ogólnou akademi cki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

ogólnouniwersyteckie

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

6

Tryb prowadzenia

Lektura monograficzna

Realizowany w sali

Wymagania

Wymagania formalne: zaliczenie 5 semestru studiów I stopnia na kierunku filologia polska

Założenia

Cele przedmiotu

- 1) Zapoznać studentów ze złożoną sytuacją społeczno-polityczno-kulturalną powstałą po transformacji ustrojowej roku 1989 w Polsce i zależnością literatury i życia literackiego od nowych warunków społeczno-ekonomicznych;
  - 2) Przedstawić ewolucję literatury i życia literackiego po roku 1989;
  - 3) Omówić dokonania najwybitniejszych pisarzy tworzących po roku 1989;
  - 4) Zaznajomić studentów z mechanizmami i istotą sporów krytycznoliterackich o kształt literatury współczesnej i dyskursu krytycznego;
  - 5) Uwrażliwić studentów na wielość dykcji, pluralizm estetyczny w literaturze przełomu XX i XXI wieku i płynące stąd zagrożenia dla dyskursu historycznoliterackiego;
- Przedstawić problem istnienia literatury w rzeczywistości zdominowanej przez „nowe media”.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>

Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura polska po 1989 roku (1.S3.FP1.26)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Polish literature after 1989

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Literatura polska po 1989.

Zadaniem konwersatorium jest dostrzeżenie i opisanie najważniejszych zjawisk w obrębie polskiej poezji i prozy oraz szukanie dla nich intertekstualnych i interdyscyplinarnych kontekstów, pokazując, że za sprawą literatury potrafimy przyglądać się dzisiejszej, wielowymiarowej rzeczywistości.

Opis:

Najważniejsze zagadnienia w obrębie przedmiotu:

- a. Andrzej Stasiuk – na szlaku słów. Egzystencjalne przypadki literatury (z odniesieniem do Wojciecha Chamiera-Gliszczyńskiego).
- b. Pisarz zmysłowej frazy: Eustachy Ryłski. I oniriady Renaty Jabłońskiej.
- c. Kresy i końce. Radzenie sobie ze stratą i śmiercią we współczesnej prozie. Przypadek Marka Bieńczyka, Miry Marcinów, Ignacego Karpowicza, Izabeli Morskiej, Anety Żukowskiej).
- d. Proza outsiderów. Antykoniunkturalizm w twórczości Roberta Pucka, Krzysztofa Śliwki i Waldemara Bawołka.
- e. Pogranicza wyobraźni. Przypadki Dominiki Słowik i Artura Ziontka.
- f. Siolo jako matryca. Maciej Płaza, Wioletta Grzegorzewska, Andrzej Muszyński.
- g. Społeczne mielizny i doły. Proza Natalii Fiedorczyk i Doroty Masłowskiej.
- h. Poszukujący eksperymentatorzy: Igor Jarek, Maciej Bobula, Łukasz Barys.
- i. Proza jako terapia. Na motywach Daniela Odiji, Olgi Hund i Doroty Kotas.
- j. Wyrafinowanie. Przypadek Zyty Rudzkiej i Jerzego Łukosza.
- k. Osobny przypadek. Twórczość Michała Cichego i Zośki Papużanki.
- l. Ekokrytyka i ekopoezja. Poezja i teksty krytyczne Julii Fiedorczyk, Małgorzaty Lebdy, Michała Książka, Urszuli Zajączkowskiej.
- m. Tajemnice z przeszłości. Pisarstwo Martynty Bundy i Dominiki Buczak.
- n. Wpisane w teraz. Anna Cieplak, Weronika Gogola, Weronika Murek.
- o. Śpiewający pisarze. O dwóch takich: Paweł Sołtys i Tomasz Organek.
- p. Rozrywka, towar, rynek. Przypadki Jakuba Żulczyka, Szczepana Twardocha i Wojciecha Chmielarza.
- q. Kryminał jako próba powieści obyczajowej: Anna Kańtoch i Maciej Siembieda.
- r. Poezja „kontestacji” (Szczepan Kopyt, Kamila Janiak, Tomasz Bąk, Maciej Taranek, Konrad Góra) i reportaż interwencyjny: Zbigniew Rokita, Marek Szymaniak.
- s. Mamy wielu poetów, a tak mało liryków. O Wojciechu Kassie, Mariuszu Grzebalskim i Wojciechu Bonowiczu.
- t. Tworzywo ciemnej wyobraźni: Tomasz Różycki.
- u. Poetyckie mantry: Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki.
- v. Nowe tomy niepodległych głosów: Piotr Szewc, Piotr Matywiecki, Dariusz Sośnicki, Jerzy Jarniewicz.
- w. Awangarda redivivus: Waldemar Jocher, Leszek Szaruga, Jakub Kornhauser.
- x. Poetyckie trofea i nagrody – o Natalii Malek, Radosławie Jurczaku, Annie Adamowicz.

y. Starzy Mistrzowie: Krystyna Miłobędzka i Wiesław Myśliwski.

z. Literatura Środka: Jakub Małecki. Łukasz Orbitowski. Jarosław Kamiński.

Literatura:

Harmonogram lektur:

Poezja:

E. Tkaczyszyn-Dycki, Ciało wiersza, Stronie Śląskie 2021.

W. Bonowicz, Druga ręka, Kraków 2017.

M. Grzebalski, W innych okolicznościach, Kraków 2013.

M. Lebda, Mer de Glace, Wrocław 2021.

M. Książek, Północny wschód. Białystok 2017.

T. Różycki, Kapitan X, Kraków 2020.

W. Kass, Metaf. 20 wierszy o położeniu, Kraków-Budapeszt-Syrakuzy 2020.

Proza:

I

E. Rylski, Jadąc, Warszawa 2021.

R. Pucek, Zastrzał albo trochę, Inowrocław 2020.

W. Bawolek, Echo słońca, Wołowiec 2017.

M. Płaza, Skoruń, Warszawa 2016.

A. Stasiuk, Wschód, Wołowiec 2014.

Z. Rudzka, Krótka wymiana ognia, Warszawa 2019.

Ł. Orbitowski, Kult, Warszawa 2019.

N. Fiedorczuk, Ulga, Warszawa 2018.

D. Kotas, Cukry, Warszawa 2021.

J. Małecki, Rdza, Kraków 2017.

II

J. Łukosz, Lenora, Wrocław 2021.

D. Słowik, Samosiejki, Kraków 2021.

N. Fiedorczuk, Ulga, Warszawa 2018.

I. Jarek, Halny, Warszawa 2020.

M. Bunda, Nieczułość, Kraków 2017.

W. Gogoła, Po trochu, Wrocław 2017.

P. Sołtys, Mikrotyki, Wołowiec 2017.

Sz. Twardoch, Król, Kraków 2016.

A. Kańtoch, Wiosna zaginionych, Warszawa 2020.

Z. Papużanka, Kąkol, Warszawa 2021.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06
k_W09
UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI
k_U01
k_U02
k_U03
k_U04
k_U05
k_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO
k_K01
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na zajęciach, kolokwium, aktywność.

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Grupiński R., Kiec I., Niebawem spadnie błoto, Poznań 1997.
Kornhauser J., Postscriptum. Notatnik krytyczny, Warszawa 1997.
Kornhauser J., Poezja i codzienność, Kraków 2003.
Klejnocki J., Sosnowski J., Chwilowe zawieszenie broni, Warszawa 1996.
Maliszewski K., Nasi klasycyści, nasi barbarzyńcy: szkice o nowej poezji, Bydgoszcz 1999.
Orski M., Autokreacje i mitologie (związły opis spraw literatury lat 90.), Wrocław 1997.
Szaruga L., Dochodzenie do siebie. Wybrane wątki literatury po roku 1989, Sejny 1997.
Parnas bis. Słownik literatury polskiej urodzonej po 1960. Oprac. P. Dunin-Wąsowicz, K. Varga, Warszawa 199

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
przygotowanie do zajęć, przygotowanie eseju lub prezentacji, przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

6

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Gramatyka opisowa współczesnego języka polskiego 1 (1.S3.FP1.27)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Descriptive grammar of modern Polish 1**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest pogłębianie i poszerzanie wiedzy z zakresu gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego, wypracowanie umiejętności analizy języka na różnych jego poziomach oraz pogłębianie kompetencji językowej.

Opis:

- 1) Podstawowe pojęcia fonetyki języka polskiego. Opis artykulacyjny głosek polskich. Różnice między pismem a mową. Upodobnienia głosek w potoku mówieniowym. Transkrypcja fonetyczna tekstu mówionego.
- 2) Fonetyka a fonologia. Fonologiczne cechy dystynktywne.
- 3) Podstawowe pojęcia morfologii. Typy morfemów. Analiza morfologiczna wyrazów.
- 4) Klasyfikacja wyrazów na części mowy.
- 5) Podstawowe pojęcia fleksyjne. Typy tematów fleksyjnych. Kategorie fleksyjne imienne i werbalne. Opis paradygmatów poszczególnych części mowy.
- 6) Podstawowe pojęcia słowotwórstwa. Typy formantów. Kategoria słowotwórcza, typ słowotwórczy, znaczenie słowotwórcze. Analiza słowotwórcza derywatów.
- 7) Części zdania. Typy wypowiedzi pojedynczych i złożonych.

Literatura:

Grzegorzyczkowa R., Laskowski R., Wróbel H. (red.), Gramatyka współczesnego języka polskiego, t.1: Morfologia, Warszawa 2001.
Grzegorzyczkowa R., Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1982.
Klemensiewicz Z., Zarys składni polskiej, Warszawa 1969.
Nagórko A., Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2005.
Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, Warszawa 2004.
Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, Warszawa 1997.
Wróbel H., Gramatyka języka polskiego, Kraków 2001.

Efekty uczenia się:

Wiedza: student objaśnia podstawowe terminy z zakresu gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego (k-W01); rozpoznaje poszczególne jednostki języka, potrafi je opisać w oparciu o wiedzę systemową (k-W02), zna teorie, metodologię, terminologię ogólną i szczegółową z zakresu gramatyki opisowej (k-W03).

Umiejętności: student analizuje elementy języka na różnych poziomach ich funkcjonowania w systemie, wykorzystuje reguły wewnątrzsystemowe do tworzenia struktur językowych na różnych poziomach organizacji systemu językowego (k-U03); wskazuje relacje między jednostkami z poszczególnych poziomów systemu językowego; dowodzi, że system językowy jest uporządkowaną i hierarchiczną całością (k-U01). Potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii dotyczącej zjawisk językowych (k-U04).

Kompetencje: student jest samodzielny w dochodzeniu do wiedzy o systemie językowym; ma świadomość poziomu własnej kompetencji językowej (k-K03).

Metody i kryteria oceniania:

Metody i kryteria oceniania:

A. Formy zaliczenia (weryfikacja efektów uczenia się)
kolokwia zaliczeniowe z poszczególnych działów

B. Podstawowe kryteria ustalenia oceny

Ustalenie oceny końcowej na podstawie ocen cząstkowych - próg zaliczenia 60% poprawnych odpowiedzi

Praktyki zawodowe:

Brak

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2002.
Grzegorzyczkowa R., Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1982.
Klemensiewicz Z., Zarys składni polskiej, Warszawa 1969 (i nast.).
Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, Warszawa 1997.
Strutyński J., Gramatyka polska, Kraków 1997.

Nakład pracy studenta
Liczba punktów ECTS: 2 udział w zajęciach 15 h 0,5 ects przygotowanie do zajęć 45h 1,5 ects
Poziom studiów
studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia
studia stacjonarne
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
1
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Wymagania
Brak

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Gramatyka opisowa współczesnego języka polskiego 1 (1.S3.FP1.28)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Descriptive grammar of modern Polish 1**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest pogłębianie i poszerzanie wiedzy z zakresu gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego, wypracowanie umiejętności analizy języka na różnych jego poziomach oraz pogłębianie kompetencji językowej.

Opis:

- 1) Podstawowe pojęcia fonetyki języka polskiego. Opis artykulacyjny głosek polskich. Różnice między pismem a mową. Upodobnienia głosek w potoku mówieniowym. Transkrypcja fonetyczna tekstu mówionego.
- 2) Fonetyka a fonologia. Fonologiczne cechy dystynktywne.
- 3) Podstawowe pojęcia morfologii. Typy morfemów. Analiza morfologiczna wyrazów.
- 4) Klasyfikacja wyrazów na części mowy.
- 5) Podstawowe pojęcia fleksyjne. Typy tematów fleksyjnych. Kategorie fleksyjne imienne i werbalne. Opis paradygmatów poszczególnych części mowy.

Literatura:

Grzegorzyczkowa R., Laskowski R., Wróbel H. (red.), Gramatyka współczesnego języka polskiego, t.1.: Morfologia, Warszawa 2001.
Nagórko A., Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2005.
Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, Warszawa 2004.
Wróbel H., Gramatyka języka polskiego, Kraków 2001.

Efekty uczenia się:

Wiedza: student objaśnia podstawowe terminy z zakresu gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego (k-W-01); rozpoznaje poszczególne jednostki języka, potrafi je opisać w oparciu o wiedzę systemową (k-W-02), zna teorie, metodologię, terminologię ogólną i szczegółową z zakresu gramatyki opisowej (k-W-03).

Umiejętności: student analizuje elementy języka na różnych poziomach ich funkcjonowania w systemie, wykorzystuje reguły wewnątrzsystemowe do tworzenia struktur językowych na różnych poziomach organizacji systemu językowego (k-U-03); wskazuje relacje między jednostkami z poszczególnych poziomów systemu językowego; dowodzi, że system językowy jest uporządkowaną i hierarchiczną całością (k-U-01). Potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii dotyczącej zjawisk językowych (k-U04).

Kompetencje: jest samodzielny w dochodzeniu do wiedzy o systemie językowym; ma świadomość poziomu własnej kompetencji językowej (k-K-03).

Metody i kryteria oceniania:

Metody i kryteria oceniania:

A. Formy zaliczenia (weryfikacja efektów uczenia się)
kolokwia zaliczeniowe z poszczególnych działów

B. Podstawowe kryteria ustalenia oceny

Ustalenie oceny końcowej na podstawie ocen cząstkowych - próg zaliczenia 60% poprawnych odpowiedzi

Praktyki zawodowe:

brak

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2002.
Strutyński J., Gramatyka polska, Kraków 1997.

Nakład pracy studenta

Liczba punktów ECTS: 2

udział w zajęciach 30 h 1 ect

przygotowanie do zajęć oraz do zaliczenia, czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ect

Poziom studiów

studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia
studia stacjonarne
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
1
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Wymagania
brak

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Gramatyka opisowa współczesnego języka polskiego 2 (1.S3.FP1.29)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Descriptive grammar of modern Polish 2**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest pogłębianie i poszerzanie wiedzy z zakresu gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego, wypracowanie umiejętności analizy języka na różnych jego poziomach oraz pogłębianie kompetencji językowej.

Opis:

1) Podstawowe pojęcia fleksyjne. Typy tematów fleksyjnych. Kategorie fleksyjne imienne i werbalne. Opis paradygmatów poszczególnych części mowy.

2) Podstawowe pojęcia słowotwórstwa. Typy formantów. Kategoria słowotwórcza, typ słowotwórczy, znaczenie słowotwórcze. Analiza słowotwórcza derywatów.

3) Części zdania. Typy wypowiedzi pojedynczych i złożonych.

Literatura:

Grzegorzycowa R., Laskowski R., Wróbel H. (red.), Gramatyka współczesnego języka polskiego, t.1.: Morfologia, Warszawa 2001.

Grzegorzycowa R., Wykłady z polskiej składni, Warszawa 2004.

Grzegorzycowa R., Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa 1982.

Nagórko A., Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2005.

Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, Warszawa 1997.

Wróbel H., Gramatyka języka polskiego, Kraków 2001.

Efekty uczenia się:

Wiedza: student objaśnia podstawowe terminy z zakresu gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego (k-W-01); rozpoznaje poszczególne jednostki języka, potrafi je opisać w oparciu o wiedzę systemową (k-W-02), zna teorie, metodologię, terminologię ogólną i szczegółową z zakresu gramatyki opisowej (k-W-03).

Umiejętności: student analizuje elementy języka na różnych poziomach ich funkcjonowania w systemie, wykorzystuje reguły wewnątrzsystemowe do tworzenia struktur językowych na różnych poziomach organizacji systemu językowego (k-U-03); wskazuje relacje między jednostkami z poszczególnych poziomów systemu językowego; dowodzi, że system językowy jest uporządkowaną i hierarchiczną całością (k-U-01). Potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii dotyczącej zjawisk językowych (k-U04).

Kompetencje: student jest samodzielny w dochodzeniu do wiedzy o systemie językowym; ma świadomość poziomu własnej kompetencji językowej (k-K-03).

Metody i kryteria oceniania:

Metody i kryteria oceniania:

A. Formy zaliczenia (weryfikacja efektów uczenia się)
kolokwia zaliczeniowe z poszczególnych działów (próg zaliczenia 60%)

B. Podstawowe kryteria ustalenia oceny

Egzamin

Praktyki zawodowe:

Brak

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2002.

Strutyński J., Gramatyka polska, Kraków 1997.

Nakład pracy studenta

Liczba punktów ECTS: 2

udział w zajęciach 30 h 1 ects

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie prezentacji 45 h 1,5 ects

przygotowanie do egzaminu i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
2
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Wymagania
Brak

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Leksykologia z leksykografią (1.S3.FP1.30)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Lexicology and lexicography

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest:

1. zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami i terminologią z zakresu leksykologii i leksykografii;
2. wykształcenie umiejętności krytycznego korzystania z różnorodnych słowników;
3. wypracowanie umiejętności wieloaspektowej analizy słownictwa języka polskiego;
4. pogłębianie kompetencji językowej.

Opis:

1. Historia leksykografii polskiej; typy słowników, encyklopedie. Teoria leksykograficzna Doroszewskiego (perswazyjność, encyklopedyzm, normatywizm). Tendencje we współczesnej leksykografii – leksykografia komputerowa.
2. Charakterystyka makro- i mikrostruktury wybranych słowników. Ocena słowników pod kątem różnych kryteriów.
3. Struktura artykułu hasłowego, sposoby definiowania haseł słownikowych. Opis przykładowych haseł wybranych słowników i encyklopedii.
4. Miejsce leksykologii w systemie językowym; podstawowe działy leksykologii – etymologia, semantyka, frazeologia.
5. Pojęcie jednostki leksykalnej, relacje między leksemem a wyrazem. Jednostki mono- i polisemiczne. Klasyfikacja leksemów.
6. Różnicowanie chronologiczne leksyki. Archaizmy i słownictwo przestarzałe. Neologizmy (słowotwórcze, znaczeniowe, frazeologiczne, kontaminacyjne). Neologizmy stylu artystycznego.
7. Słownictwo rodzime i obce. Zapożyczenia leksykalne, hybrydy, kalki strukturalne i semantyczne. Zapożyczenia bezpośrednie i pośrednie, ich chronologiczne różnicowanie.
8. Homonimy, ich pochodzenie i odmiany. Granice między homonimią i polisemią. Nazwy pospolite i własne. Teoria, gramatyka i typologia nazw własnych (antroponimy, toponimy, hydronimy, ojkonimy, chrematonimy). Onomastyka literacka. Nazewnictwo pogranicza.
9. Frazeologia i frazematyka. Formalna i semantyczna klasyfikacja związków frazeologicznych. Paremiologia i paremiografia. Źródła polskiej frazeologii i paremiologii.
10. Pojęcie znaczenia leksykalnego. Teorie związane z różnym rozumieniem znaczenia (asocjacionistyczna, relatywistyczna). Typy znaczeń (strukturalne, realne, gramatyczne).
11. Pojęcie pola semantycznego i relacje między jego składnikami (synonimia, antonimia, hiponimia, komplementarność, konwersja). Granice pola znaczeniowego.
12. Leksykologia kognitywna. Metafora i metonimia. Współzależności między onomazjologią i semazjologią.
13. Słownictwo neutralne i ekspresywnie nacechowane (wulgaryzmy, pornofemizmy).

Literatura:

Podstawowa literatura przedmiotu:

Bartmiński J. (red.), Współczesny język polski, Lublin 2001.

Grzegorzczkowska R., Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 2001.

Kania S., Tokarski J., Zarys leksykologii i leksykografii polskiej, Warszawa 1984.

Miodunka W., Podstawy leksykologii i leksykografii, Warszawa 1989.

Żmigrodzki P., Wprowadzenie do leksykografii polskiej, Katowice 2003.

Efekty uczenia się:

A. Wiedza:

- objaśnia podstawowe terminy z zakresu leksykologii i leksykografii;
- zna typy słowników;

k_W01; k_W03

B. Umiejętności:

- znajduje informacje w słownikach i encyklopediach i potrafi odnieść się do nich krytycznie;
  - interpretuje i analizuje zjawiska leksykalne;
  - stosuje różne metody opisu słownictwa języka;
- k_U02; k_U03; k_U04

C. Kompetencje personalne i społeczne:

- jest samodzielny i krytyczny w ocenach i poglądach;
- rozwija ciekawość poznawczą.

k_K01

Metody i kryteria oceniania:

Sposób zaliczenia przedmiotu: zaliczenie z oceną

Formy zaliczenia:

pisemne kolokwia po określonej partii materiału (60% - ocena pozytywna); prezentacja wybranych zagadnień w postaci referatu/ prezentacji;

praca na zajęciach.

Kryteria zaliczenia przedmiotu:

ustalenie oceny końcowej na podstawie ocen cząstkowych (kolokwia pisemne, referat, wypowiedzi ustne, aktywność na zajęciach, frekwencja)

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Uzupełniająca literatura przedmiotu:

Anusiewicz J., Lingwistyka kulturowa, Wrocław 1994.

Bańko M., Z pogranicza językoznawstwa i leksykografii, Warszawa 2001.

Bartmiński J. (red.), Słownik stereotypów i symboli ludowych, t. 1-2, Lublin 1996-1999.

Bartmiński J., Tokarski R. (red.), O definicjach i definiowaniu, Lublin 1993.

Handke K., Dalewska-Greń H. (red.), Polszczyzna a/i Polacy u schyłku XX wieku, Warszawa 1994.

Piotrowski T., Zrozumieć leksykografię, Warszawa 2001.

Rzetelska-Feleszko E. (red.), Polskie nazwy własne. Encyklopedia, Warszawa 1998.

Tabakowska E. (red.), Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa, Kraków 2001.

Urbańczyk S., Słowniki i encyklopedie. Ich rodzaje i użyteczność, wyd. IV zmienione i poszerzone, rozdz. 3, Kraków 2000.

Żmigrodzki P., Przybylska R. (red.), Nowe studia leksykograficzne, t. I-II, Kraków 2007, 2008.

Wybór artykułów.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ect

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

I

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Plan zajęć I Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-I-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Kultura wypowiedzi (1.S3.FP1.31)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Discourse culture**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Opanowanie terminów: kultura języka, kultura wypowiedzi, kultura żywego słowa. Poznanie współczesnych norm fonetycznych, interpunkcyjnych i ortograficznych. Pogłębienie kompetencji językowej i kompetencji komunikacyjnej.

Opis:

Wybrane zagadnienia poprawności składniowej. Poprawność w zakresie związków zgody.

Wybrane zagadnienia poprawności składniowej. Poprawność w zakresie związków rzędu.

Wybrane zagadnienia poprawności składniowej. Używanie wyrazów funkcyjnych.

Wybrane zagadnienia poprawności składniowej. Poprawność w zdaniu złożonym.

Wybrane zagadnienia poprawności składniowej. Szyk wyrazów w zdaniu.

Poprawność leksykalno-stylistyczna. Metafory.

Poprawność leksykalno-stylistyczna. Wyrazy modne i szablonowe.

Poprawność leksykalno-stylistyczna. Konstrukcje redundantne.

Poprawność leksykalna. Związki frazeologiczne.

Poprawność leksykalna. Łączliwość wyrazów.

Wybrane zagadnienia poprawności fleksyjnej (rzeczownik, czasownik, liczebnik).

Odmiana nazwisk.

Literatura:

Karpowicz T., Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja, Warszawa 2009. Markowski A., Kultura języka polskiego.

Teoria. Zagadnienia leksykalne, Warszawa 2005.

Jadacka H., Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. Warszawa 2005.

Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce, red. K. Mosiołek-Kłosińska, Warszawa 2001.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W02 miejsce i znaczenie polskiego literaturoznawstwa i językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych i społecznych, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki ich rozwoju

k_W04 metody analizy i interpretacji tekstów literackich – dawnych i współczesnych – w obrębie wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w literaturoznawstwie i językoznawstwie

k_W05 fundamentalne dylematy współczesnej kultury i cywilizacji w zakresie ich badania i zastosowania do rozwiązywania problemów społecznych

k_W07 zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego

k_W08 zasady działania systemów i instytucji kulturalnych właściwych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla literaturoznawstwa i językoznawstwa (m.in. edukacyjnej, kulturalnej, medialnej)

k_W09 elementy dyskursu akademickiego odnoszące się do studiowanej dyscypliny

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01 wykorzystywać posiadaną wiedzę literaturoznawczą i językoznawczą – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące zjawisk języka, literatury i kultury w aspekcie historycznym i współczesnym oraz działalności instytucji kultury, oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez:

- właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji,

- dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT)

k_U02 formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa (z możliwością uwzględnienia wiedzy z nauk pokrewnych)

k_U04 komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii dotyczącej opisu tekstów literackich i zjawisk językowych

k_U05 brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i

stanowiska w zakresie tematycznym dotyczącym zjawisk kultury oraz dyskutować o nich
 k_U06 posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 P6S_UK
 k_U08 samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie
 KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO
 k_K01 krytycznej oceny posiadanej wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej oraz uznawania znaczenia wiedzy o literaturze, języku i kulturze w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
 k_K02 odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym:
 - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych,
 - dbałości o dorobek i tradycje zawodu
 k_K03 uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form

Metody i kryteria oceniania:

Udział w ćwiczeniach i dyskusji podczas zajęć: 25%
 Kolokwium lub ceny cząstkowe z realizacji poszczególnych zadań: 75%

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
 przygotowanie prezentacji na zadany temat 30 h 1 ects
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-II-FPL)	2021/22-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2021/22-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Rozwój języka polskiego (1.S3.FP1.32)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Polish language evolution**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem nauczania przedmiotu jest poznanie zmian (głównie fonetycznych i fleksyjnych, a także słowotwórczych) zachodzących w systemie języka polskiego od rozpadu epoki prasłowiańskiej do czasów współczesnych, a także opanowanie umiejętności interpretacji zjawisk językowych w zabytkach języka polskiego i dziełach literatury polskiej.

Opis:

Treści przedmiotu

Problematyka wykładu

1. Metody badań językoznawstwa diachronicznego; pochodzenie języka polskiego; wspólnota praindoeuropejska i prasłowiańska; miejsce języka scs wśród innych języków słowiańskich; periodyzacja dziejów języka polskiego.
2. Rozwój systemu fonologicznego polszczyzny; przedpolski system wokaliczny i konsonantyczny.
3. Rozwój polskiego systemu deklinacyjnego: podstawa rozwojowa polskiej deklinacji imiennej, podział i odmiana zaimków; rzeczownikowa i zaimkowa odmiana przymiotników; polskie innowacje dotyczące odmiany liczebników.
4. Rozwój polskiego systemu koniugacyjnego.
5. Ogólna charakterystyka tendencji rozwojowych polskiego słowotwórstwa; przeobrażenia znaczeń strukturalnych (zjawisko leksykalizacji); powstanie nowych formantów; zmiany funkcji i żywotności formantów; tendencje rozwojowe w zakresie derywacji.

Literatura:

Bartuła Czesław, Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym, Warszawa 1997.
Długosz-Kurczabowa Krystyna, Dubisz Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 2001.
Klemensiewicz Zenon, Lehr-Splawiński Tadeusz, Urbańczyk Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1981.
Moszyński Leszek, Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 2006.
Rospond Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa-Wrocław 2000.
Stieber Zdzisław, Rozwój fonologiczny języka polskiego, Warszawa 1968.
Vrtel-Wierczyński Stefan, Wybór tekstów staropolskich. Czasy najdawniejsze do roku 1543, Warszawa 1977.
Wydra Wiesław, Rzepka Wojciech Ryszard, Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543, Wrocław 2004.

Efekty uczenia się:

Wiedza:

1. student zna podstawowe pojęcia i metody z zakresu przedmiotu; k-W-1
2. rozumie i rozpoznaje zjawiska historyczne; k-W-4
3. sytuuje zjawiska historyczne w czasie; k-W-4.

Umiejętności:

1. analizuje podstawowe zjawiska fonetyczne i gramatyczne w tekstach historycznych; k-U-1
2. interpretuje współczesne zjawiska językowe, wykorzystując wiedzę o rozwoju języka; k-U-3
3. ma umiejętności językowe w zakresie studiowanego przedmiotu; k-U-4.

Kompetencje społeczne (postawy):

1. ma świadomość nieustannego rozwoju i zmienności polszczyzny; k-K-1.

Metody i kryteria oceniania:

Sposób zaliczenia przedmiotu:

egzamin pisemny (60% ocena pozytywna)

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Długosz-Kurczabowa Krystyna, Dubisz Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego w testach, ćwiczeniach i tematach egzaminacyjnych, Gdańsk 1999.
Dunaj Bogusław, Wzdłużenie zastępcze w języku polskim, Kraków 1966.
Koneczna Halina, Charakterystyka fonetyczna języka polskiego na tle innych języków słowiańskich, Warszawa 1965.
Książek-Bryłowa Władysława, Wariantywność fleksji w historii i gwarach języka polskiego, Lublin 1994.
Kućała Marian, Rodzaj gramatyczny w historii polszczyzny, Wrocław 1978.
Mańczak Witold, Polska fonetyka i morfologia historyczna, Warszawa 1983.
Pisarkowa Krystyna, Historia składni języka polskiego, Wrocław 1984.
Rospond Stanisław, Ćwiczenia do gramatyki historycznej języka polskiego, Opole 1970.
Słowotwórstwo języka doby staropolskiej. Przegląd formacji rzeczownikowych, pod red. Krystyny Kleszczowej, Katowice 1996.
Śmiech Witold, Rozwój form czasu teraźniejszego czasowników w języku polskim, Łódź 1967.
Wybór artykułów

Nakład pracy studenta
A. Godziny kontaktowe: 15h/ 0.5 ECTS Udział w wykładzie: 15h
B. Praca własna studenta: 15h/ 0.5 ECTS Przygotowanie do egzaminu: 15h
Poziom studiów
studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
IV
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Wymagania
zaliczenie gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	1	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Rozwój języka polskiego (1.S3.FP1.33)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Polish language evolution**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem nauczania przedmiotu jest poznanie zmian (głównie fonetycznych i fleksyjnych, częściowo także słotwórczych) zachodzących w systemie języka polskiego od epoki rozpadu prasłowiańszczyzny do czasów współczesnych, a także opanowanie umiejętności i interpretacji zjawisk językowych w zabytkach języka polskiego i dziełach literatury polskiej.

Opis:

Treści przedmiotu:

1. Przedpolski system wokaliczny; ewolucja jerów.
2. Zjawisko przegłosu; rozwój nagłosowych połączeń ort-, olt- oraz prasłowiańskich grup tort, tolt, tert, telt w języku polskim (zjawisko metatezy); rozwój sonantów; geneza i rozwój samogłosek nosowych; rozwój i zanik iloczasu w języku polskim; powstanie samogłosek pochylonych i ich losy w języku polskim.
3. Rozwój polskiego systemu konsonantycznego - przedpolski system spółgłoskowy; palatalizacje prasłowiańskie przez psł. J oraz przez psł. Samogłoski przednie i miękkie sonanty; palatalizacje polskie; dyspalatalizacje spółgłosek; powstanie nowych polskich fonemów spółgłoskowych; zmiany w obrębie grup spółgłoskowych; rozwój polskiego akcentu.
4. Rozwój polskiego systemu deklinacyjnego; podstawa rozwojowa polskiej deklinacji imiennej; kształtowanie się polskich deklinacji rodzajowych; ewolucja form poszczególnych przypadków; szczątki liczby dualnej; archaizmy fleksyjne we współczesnej odmianie rzeczowników.
5. Podział i odmiana zaimków; polskie innowacje w zakresie deklinacji zaimkowej; archaizmy fleksyjne w odmianie zaimków; rzeczownikowa i zaimkowa odmiana przymiotników; polskie innowacje w zakresie deklinacji przymiotników; relikty odmiany niezłożonej przymiotników w języku polskim; polskie innowacje dotyczące odmiany liczebników głównych i zbiorowych; archaizmy liczebnikowe.
6. Rozwój polskiego systemu koniugacyjnego; przekształcenia w zakresie klas koniugacyjnych; zanik czasów przeszłych prostych; struktura morfologiczna i ewolucja złożonych form czasownikowych: czasów przeszłych (złożonego i zaprzeszłego), imiesłówwów teraźniejszych i przeszłych; ewolucja form trybu warunkowego i rozkazującego; staro- i nowopolska odmiana słowa posiłkowego być; archaizmy fleksyjne w odmianie czasowników.

Literatura:

Literatura wymagana do zaliczenia przedmiotu:

1. wykorzystywana podczas zajęć:

Vrtel-Wierczyński Stefan, Wybór tekstów staropolskich. Czasy najdawniejsze do roku 1543, Warszawa 1977.

Wydra Wiesław, Rzepka Wojciech Ryszard, Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543, Wrocław 2004.

2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Bartuła Czesław, Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym, Warszawa 1997.

Długosz-Kurczabowa Krystyna, Dubisz Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 2001.

Klemensiewicz Zenon, Lehr-Splawiński Tadeusz, Urbańczyk Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1981.

Moszyński Leszek, Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 2006.

Rospond Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa-Wrocław 2000.

Stieber Zdzisław, Rozwój fonologiczny języka polskiego, Warszawa 1968.

Efekty uczenia się:

Wiedza:

1. student zna podstawowe pojęcia i metody z zakresu przedmiotu; k-W-1
2. rozumie i rozpoznaje zjawiska historyczne; k-W-4
3. sytuuje zjawiska historyczne w czasie; k-W-4.

Umiejętności:

1. analizuje podstawowe zjawiska fonetyczne i gramatyczne w tekstach historycznych; k-U-1
2. interpretuje współczesne zjawiska językowe, wykorzystując wiedzę o rozwoju języka; k-U-3
3. ma umiejętności językowe w zakresie studiowanego przedmiotu; k-U-4.

Kompetencje społeczne (postawy):

1. ma świadomość nieustannego rozwoju i zmienności polszczyzny; k-K-1.

Metody i kryteria oceniania:

A. Sposób zaliczenia przedmiotu: zaliczenia z oceną.

B. Metody sprawdzania wiedzy: cząstkowe kolokwia pisemne z zadaniami otwartymi (60% - ocena pozytywna).

C. Kryteria oceny: 1. zaliczenie testów – 60%; 2. aktywność na zajęciach – 40%. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Długosz-Kurczabowa Krystyna, Dubisz Stanisław, Gramatyka historyczna języka polskiego w testach, ćwiczeniach i tematach egzaminacyjnych, Gdańsk 1999.
 Dunaj Bogusław, Wzdłużenie zastępcze w języku polskim, Kraków 1966.
 Koneczna Halina, Charakterystyka fonetyczna języka polskiego na tle innych języków słowiańskich, Warszawa 1965.
 Książek-Bryłowa Władysława, Wariantywność fleksji w historii i gwarach języka polskiego, Lublin 1994.
 Kucała Marian, Rodzaj gramatyczny w historii polszczyzny, Wrocław 1978.
 Mańczak Witold, Polska fonetyka i morfologia historyczna, Warszawa 1983. Pisarkowa Krystyna, Historia składni języka polskiego, Wrocław 1984.
 Rospond Stanisław, Ćwiczenia do gramatyki historycznej języka polskiego, Opole 1970.
 Słowotwórstwo języka doby staropolskiej. Przegląd formacji rzeczownikowych, pod red. Krystyny Kleszczowej, Katowice 1996.
 Śmiech Witold, Rozwój form czasu teraźniejszego czasowników w języku polskim, Łódź 1967.
 Wybór artykułów.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 erts
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury fachowej, przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 30 h 1 erts

Poziom studiów

studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

IV

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

zaliczenie gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Stylistyka tekstu (1.S3.FP1.34)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Text stylistics**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest zorientowanie studenta w nurtach badań stylistycznych oraz doskonalenie kompetencji w zakresie analizy i redagowania różnorodnych gatunków wypowiedzi charakterystycznych dla poszczególnych odmian funkcjonalnych polszczyzny, ze szczególnym naciskiem na odmianę pisemną polszczyzny.

Opis:

Pojęcie stylu, różne jego rozumienie. Nurty badań stylistycznych.

Typologie stylów.

Kategorie stylowe - gatunek, cecha stylowa, kontekst, stylizacja.

Relacje: styl - tekst - gatunek.

Style funkcjonalne polszczyzny (potoczny, naukowy, urzędowy, medialny), ich wewnętrzne zróżnicowanie i reprezentatywne gatunki.

Stylistyczna wartość środków językowych.

Analiza stylistyczna tekstu.

Zagadnienia grzeczności językowej.

Metody: referowanie wybranych zagadnień; analiza tekstu z dyskusją; ćwiczenia w rozpoznawaniu środków stylistycznych i gatunków mowy charakterystycznych dla poszczególnych odmian funkcjonalnych.

Literatura:

Lektury podstawowe:

Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2014.

Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki, Warszawa 2008.

Zdunkiewicz-Jedynak D., Ćwiczenia ze stylistyki, Warszawa 2010.

Kurkowska H. Skorupka S., Stylistyka polska: zarys, Wydawnictwo Naukowe PWN (dowolne wydanie)

Wilkoń A., Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny, wyd. II poprawione i uzupełnione, Katowice 2000.

Wierzbicka A., Wierzbicki P., Praktyczna stylistyka, Warszawa 1969.

Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej, red. E. Malinowska, J. Nocoń, U. Żydek-Bednarczuk, Kraków 2014.

Lektury uzupełniające:

Markowski A., Kultura języka polskiego: teoria, zagadnienia leksykalne, Warszawa 2005.

Polszczyzna na co dzień, red. M. Bańko, Warszawa 2020.

Skubalanka T., O definicjach stylu, „Stylistyka” IV, 1995.

Wolański A., Edycja tekstów

Efekty uczenia się:

Wiedza: rozróżnia odmiany funkcjonalne i je charakteryzuje, zna i opisuje podstawowe kategorie stylowe; rozumie relacje między pojęciami: gatunek - tekst - styl.

[K_WO4; P6S_WG]

Umiejętności: potrafi analizować różnorodne gatunki tekstów pod kątem adekwatności użytych środków stylistycznych; kompetentnie redaguje wybrane gatunki tekstów [K_UO3;P6S_UW]

Kompetencje społeczne: jest gotowy do krytycznej oceny tekstów kultury

[K_KO1: P6S_KKO]

Metody i kryteria oceniania:

Kryteria: Aktywna obecność (zaliczone opracowanie wybranego zagadnienia w formie referatu lub prezentacji) 50%, praca pisemna realizująca styl naukowy 50%.

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Markowski A., Kultura języka polskiego: teoria, zagadnienia leksykalne, Warszawa 2005.

Polszczyzna na co dzień, red. M. Bańko, Warszawa 2020.

Skubalanka T., O definicjach stylu, „Stylistyka” IV, 1995.

Wolański A., Edycja tekstów

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects

przygotowanie do zajęć, przygotowanie pracy zaliczeniowej i udział w zaliczeniu 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

5

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Wprowadzenie do badań językoznawczych (1.S3.FP1.35)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Introduction to linguistic research**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem kursu jest wprowadzenie w metodykę pracy naukowej oraz poznanie współczesnych metod badań językoznawczych zorientowanych na tekst.

Opis:

Wiedza naukowa a wiedza potoczna.

Językoznawstwo jako nauka humanistyczna, związki językoznawstwa z innymi naukami. Interdyscyplinarny charakter badań językoznawczych.

Specyfika badań lingwistycznych: przedmiot, cele, metoda.

Przebieg procedury badawczej.

Wybrane lingwistyczne metody badawcze zorientowane na tekst.

Tekst jako wspólny przedmiot badań (językoznawstwa, teorii tekstu, genologii lingwistycznej, stylistyki).

Struktura i gatunki tekstu naukowego.

Planowanie projektu badawczego.

Literatura:

Anusiewicz J., Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki, Wrocław 1995.

Amsterdamski S., Nauka, [w:] Encyklopedia kultury polskiej XX w. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, red. A. Kłoskowska, Wrocław 1991.

Bartmiński J., Językowy obraz świata, Lublin 2006.

Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S., Tekstologia, Warszawa 2009.

Bobrowski I., Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1998.

Czachur W., Lingwistyka dyskursu jako integrujący program badawczy, Wrocław 2020.

Furda A., Językoznawstwo otwarte, Wrocław 2000.

Grzegorzczak R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2008 (rozdz. III: Problemy metodologiczne).

Stalmaszczyk P., Metodologie językoznawstwa. Podstawy teoretyczne, Łódź 2006.

Witosz B., Genologia lingwistyczna. Zarys problematyki, Katowice 2005.

Witosz B., Dyskurs i stylistyka, Katowice 2009.

Wojtak M., Gatunki prasowe, Lublin 2004.

Wojtak M., Wprowadzenie do genologii, Lublin 2019.

Efekty uczenia się:

Wiedza:

student rozumie istotę poznania naukowego, zna zasób metod lingwistycznych, ma wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań językowych.

K_W02; P6S_WG

Umiejętności:

potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do projektowania własnych badań lingwistycznych, przygotowuje referat naukowy i go wygłasza.

K_U02; P6S_UW

Postawy:
student postępuje zgodnie z normami i wartościami ideału nauki
K_K01: P6S_KK
Metody i kryteria oceniania:
Kryteria:
Referat prezentujący wybraną metodę badań lingwistycznych zorientowanych na tekst (50%).
Projekt badawczy i jego prezentacja (50%).
Kierunek studiów
Filologia polska
Literatura uzupełniająca
Duszek A, Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa, Warszawa 1998.
Duszek A., Faircloth N. (red.) Krytyczna analiza dyskursu. Interdyscyplinarne podejście do komunikacji społecznej, Kraków 2008.
Genologia lingwistyczna, pod red. D. Ostaszewskiej i R. Cudaka, Katowice.
Nakład pracy studenta
udział w zajęciach 15 h 0,5 ects przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 20 h 0,5 ects
Poziom studiów
studia I stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
4
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	1	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Warsztaty badawcze literaturoznawcze (1.S3.FP1.36)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Research literary studies workshops**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Literaturoznawcze warsztaty stają zarówno polem obserwacji zróżnicowanych stylów bycia literatury i stylów rozmowy znawców z literaturą. Podgląd i ogląd badawczych "scenariuszy" ma być także odkrywaniem znaczenia sztuki literackiej w językach dialogicznego współbrzmienia estetyki i etyki literackiego pisma (werbalne i niewerbalne korespondencje sztuk/ intertekstowe i interkulturowe dialogi tekstów i podmiotów).

Opis:

1/Literatura na warsztacie literaturoznawcy: historyka literatury/teoretyka/ krytyka (sporne i bezsporne problemy wiedzy o literaturze/ zmienne pola widzenia i zaczepienia literaturoznawczych dyskursów/ wybrane "scenariusze" badawcze/ analiza dociekań badawczych/ rozpoznania i konkluzje (sztuka literacka - tożsamość estetyczna - komunikacja literacka (język - styl - gatunek - tekst - intertekst - 2/ Czytanie Bachtina (dialogiczna natura dzieła - dialog tekstów i podmiotów - świadectwa i style odbioru);
3/ Literatura: "litery lektura" (podgląd analityczno-interpretacyjnych procesów lektury/ efekty "pracy" tekstów i |pracy" z tekstami
4/ Jak literatura (fikcjonalna/ niefikcjonalna) komunikuje siebie i komunikuje się z czytelnikiem/ widzom (konwencje/ antykonwencje; sensy/ przeciwsensy/ porozumienia/ nieporozumienia);
5/ Sztuka pisania - sztuka czytania - sztuka inscenizacji - dramat "sceny" i "scena" dramatu (wybrane teksty w akcji wykonawczej - interpretacje - fakty i efekty artystyczne w polu analitycznej obserwacji: praktyki twórcze i/a teorie literackie/ komentarze okolicznościowe/ wyznania pisarzy).
6/ Poetyka wizualności (Kulturowe wizualizacje doświadczenia/ koncepty plastyczne / retoryka słowa, obrazu, kształtu, pisma, kompozycji/ style przedstawiania/ architektura/ hybrydy tekstowe/ teksty multimedialne/ antropologia sensualności);

Literatura:

M. Bachtin, Problem gatunków mowy, [w:] Teorie literatury XX wieku, red. A. Burzyńska, M.P. Markowski, Antologia, 2007; S. Balbus, Między stylami, 1992; T. Dobrzyńska, Gatunki pierwotne i wtórne. (Czytając Bachtina), [w: Typy tekstów . Zbiór studiów, red. T. Dobrzyńska, 1992; T. Dobrzyńska, Od słowa do sensu. Studia o metaforze (tu: Człowiek - Słowo - Świat. Antropologiczne aspekty metafory), 2012; M. Głowiński, Style odbioru. Szkice o komunikacji literackiej, 2000 (tu: Komunikacja literacka jako sfera napięć; Odbiór, konotacje, styl; Świadectwa i style odbioru); Sporne i bezsporne problemy współczesnej wiedzy o literaturze, red. W. Bolecki, R. Nycz, 2002 (wybrane studia); R. Nycz, Poetyka doświadczenia. Teoria - nowoczesność - literatura, 2012 (tu: Cz. IV: Rozumienie, interpretacja, lektura; Literatura: litery lektura. O tekście, interpretacji, doświadczeniu rozumienia i doświadczeniu czytania. Z dodaniem studium przypadku "Wagonu" Adama Ważyka); Sztuka i estetyka po awangardzie a filozofia postmodernistyczna, red. A. Zeidler-Janiszewska, 1994; Kulturowe wizualizacje doświadczenia, red. W. Bolecki, A. Dziadek, 2010 (tu: W. Kalaga, Tekst hybrydyczny. Polifonie i i aporie doświadczenia wizualnego, 2010; D. Szajnert, Poetyka autokomentarza? [w:] Poetyka bez granic, red. W. Bolecki, W. Tomasik; 1992; O. Tokarczuk, Czuli narrator, 2020 (wybór); U. Eco, Wyznania młodego pisarza, 2011 (wybór); O. Pamuk, Pisarz naiwny i sentymentalny (wybór);

Efekty uczenia się:

WIEDZA

- Student zna elektroniczne odpowiedniki najważniejszych kompendiów bibliograficznych (k_W01; P6S_WG)
- stosuje podstawowe zasady typografii odnoszące się do poszczególnych elementów tekstu naukowe (cytatów, przypisów, wyliczeń itp.) (k_W04;P6S_WG)

UMIĘTNOŚCI:

- Student wyszukuje potrzebne informacje o literaturze podmiotowej i przedmiotowej w dostępnych za pośrednictwem Internetu bibliograficznych bazach danych (k_U04;P6S_UW)
- potrafi korzystać z zasobów bibliotek cyfrowych (k_U04;P6S_UW)
- poprawnie opracowuje pod względem formalnym i merytorycznym prace pisemne z zakresu literaturoznawstwa, jak i językoznawstwa, dowodząc tym samym sprawności swojego polonistycznego warsztatu (k_U03;P6S_UW)
- potrafi przygotować prezentacje multimedialne uzupełniające wystąpienia ustne na wskazany temat (k_U09)

KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Świadomie korzysta z dostępnego w postaci cyfrowej dziedzictwa kulturowego epok dawnych i rozumie konieczność troski o jego zachowanie (k_K01; P6S_KK)

Metody i kryteria oceniania:

Konwersatoryjny tryb zajęć/ obecności / aktywność studenta na zajęciach / zaliczone ćwiczenia (2): wiedza teoretyczna i umiejętności warsztatowe obejmujące rozmowy o literaturze oraz problemy wiedzy o literaturze

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Literatura uzupełniająca:

- J. Culler, Teoria literatury, Warszawa 1998.
U. Eco, Lector in fabula, Warszawa 1994.
M. Kulawik, Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, Warszawa 1990.
H. Markiewicz, Wymiary dzieła literackiego, Kraków

Nakład pracy studenta
udział w zajęciach 30 h 1 ects przygotowanie do zajęć, przygotowanie prezentacji opartej na badaniach 45 h 1,5 ects przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects
Poziom studiów
licencjackie
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
4
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Wymagania
Student ma podstawową wiedzę z zakresu wiedzy o literaturze polskiej
Założenia
Praktycznych charakter ćwiczeń ma pozwolić na zdobycie następujących umiejętności: –korzystania z zasobów internetowych (w tym przede wszystkim z bibliograficznych baz danych oraz zasobów bibliotek cyfrowych) –przygotowania zgodnego z podstawowymi zasadami typografii prac i innych wypowiedzi pisemnych z wykorzystaniem edytora tekstu –przygotowania prostych prezentacji multimedialnych Systemy i strategie informacyjno-wyszukiwawcze (elektroniczne odpowiedniki najważniejszych kompendiów bibliograficznych - "Przewodnik Bibliograficzny", "Bibliografia Zawartości Czasopism", "Bibliografia Polska" K. Estreichera; "Polski Słownik Biograficzny"; "Słownik symboli i ideogramów"); biblioteki cyfrowe - POLONA, CEON, BazHum); zasady edytorsko-typograficznego opracowania tekstu naukowego; korekta tekstu (w PDF-ie i wersji papierowej - znaki korektorskie); wprowadzenie do problematyki metodologicznej (w kręgu terminologii); metodologia pozytywistyczna (estetyka pozytywistyczna - socjogenetyzm, biografizm, komparatystyka); metoda historyczno-filologiczna; przełom antypozytywistyczny; psychoanaliza, strukturalizm; od dialogiczności do intertekstualności.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura wybranego obszaru językowego 1 (1.S3.FP1.37)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Literature of the chosen language area 1

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Podstawowe treści kursu

Kontynuacja i poszerzanie wiedzy z zakresu literatury i dawnej kultury europejskiej. Materiał dotyczy najdawniejszej literatury włoskiej, francuskiej i angielskiej. Realizowany blokami, w skład których weszły zagadnienia takie jak: epos średniowieczny, renesansowy i barokowy, romans średniowieczny, poezja wizyjna średniowiecza a renesansu, poezja erotyczna, poezja metafizyczna. Analiza i interpretacja tekstów średniowiecznych, renesansowych i barokowych prowadzona w obszarze komparatystycznych badań nad europejską literaturą dawną, wzbogacona informacjami z zakresu historii kultury.

Opis:

Zapoznanie studentów z reprezentatywnymi zjawiskami i faktami historii literatury włoskiej, francuskiej i angielskiej, (z uwzględnieniem tendencji

ideowych, filozoficznych, estetycznych)

Kształcenie zdolności wykorzystywania różnych metod interpretacji utworu.

Zrozumienie znaczenia dawnej tradycji literackiej w dialogu ze współczesnością. Prześledzenie stanowisk badawczych, dotyczących przekładu tekstów (tłumaczenia polskich utworów). Zapoznanie się z najdawniejszymi przykładami literatury wizyjnej (obraz i topografia zaświatów, ogrody miłości i najbardziej znane kreacje demoniczne, dramaty i teatr elżbietański, epos nowożytny, angielscy przedstawiciele poezji barokowej). Opis najbardziej znaczących zjawisk i kategorii literackich. Teoria przekładu. Tłumaczenia dawnej i współczesnej literatury polskiej na język angielski.

Beowulf – epicki poemat heroiczny nieznanego autorstwa, będący jednym z najstarszych dzieł literatury staroangielskiej

Brewiarz miłości i liryka staro prowansalska

Geneza chansons de geste. Pieśń o Rolandzie jako arcydzieło epiki rycerskiej. Trzy cykle chansons de geste – o królach Francji – dotyczy to przede wszystkim Karola Wielkiego i jego 12 parów, (koroną tego cyklu jest Pieśń o Rolandzie); drugi cykl – zwany buntowniczym ukazuje anarchię i bunt baronów oraz feudalne walki po upadku Karolingów. Trzeci zaś cykl – „o Garynie dumnym z Monglany” przedstawia losy Gwilema Krzywonosego z Oranii.

Elitarny charakter romansu dworskiego. Konflikt namiętności z obowiązkiem, czyli mit miłości tragicznej zawarty w *Dziejach Tristana i Izoldy*.

Opowieści o królu Arturze i rycerzach okrągłego stołu, opowieści Marii z Francji, Chretien de Troyes, poszukiwanie świętego Graala przez Percewala

Abelard i Heloiza- tragiczna historia ich miłości

Epos nowożytny: Ariosta *Orland szalony*; T. Tassa *Jeruzalem wyzwolona* i Milтона *Raj utracony* (Milton John, *Raj utracony*)

Kultura dworska (zob. J. Huizinga, *Jesień średniowiecza* [...])

Romans o Róży Wilhelm z Lorris, Jan z Meun (ogrody miłości)

Król Orfeo, Zielony rycerz i Perła- opowiadania

Dante *Vita nuova* (kontynuacja dworskiej miłości oraz wzorca *dolce stil nuovo*, przykład funkcjonowania tej konwencji. Symboliczna wymowa tego utworu.

Boska komedia (Piekło) Dantego jako arcydzieło literatury wizyjnej na tle eschatologii chrześcijańskiej. Złożona struktura eposu: etapy wędrówki przez zaświaty: piekło, czyściec i raj. Geneza gatunku *visio* (zob. *Nekyja* w XI pieśni *Odysei* Homera i VI ks. *Eneidy*, Sen Scypiona Cyconera oraz *wizja św. Pawła*), reguła *contrappasso* (prawo odwetu), czyli m. in. dydaktyczny charakter peregrynacji po zaświatach, kompozycja, bogactwo symboliki, różnorodność środków ekspresji, artyzm i wymowa ideowa dzieła.

Petrarki *Canzoniere*. Stworzony przez Petrarke model liryki erotycznej i jego kontynuacje.

Boccaccio, *Decameron* (Nowela jako gatunek na podstawie *Dekameronu* Boccaccia. Zjawisko zwane małym humanizmem i poszukiwanie humanistycznego ideału. Witalistyczna, zmysłowa, ludyczna koncepcja miłości w prozie –Boccaccia

Szekspir, *Sen nocy letniej*. Określenia „literatura elżbietańska”, „dramat elżbietański”, przełom w sztuce angielskiej w latach osiemdziesiątych.

Marino Giambattista jako czołowy poeta włoskiego baroku. Zasadnicze cechy *marinizmu* jako prądu literackiego (J.A. Morsztyn, *Utwory zebrane*, oprac. L. Kukulski, Warszawa 1971).

Literatura:

TEKSTY ŹRÓDŁOWE

Brewiarz miłości. Antologia miłości. Antologia liryki staroprowansalskiej, przeł. Z. Romanowiczówna, Wrocław 1963 BN II nr 137 albo

Trubadurzy prowansalscy. Liryki najpiękniejsze, przeł. Z. Romanowiczówna, Toruń 2000.

Alighieri Dante, *Liryki najpiękniejsze*, przeł. E. Porębowicz, Toruń 200.

Dzieje Tristana i Izoldy, odtworzył Józef Bédier, przeł. T. Żeleński-Boy, Warszawa 1959 i wyd. nast.

Marie de France, *Pieśni*, przeł. J. Dacewicz, wstęp Z. Kubiak, Warszawa 1959.

J. R. R. Tolkien, *Pan Gawen, Zielony Rycerz, Perła, Król Orfeo*, Warszawa 1990.

Chretien de Troyes, *O królu Arturze i rycerzach okrągłego stołu, czyli opowieść o Graalu*, przeł. A. Tatarkiewicz, Wrocław 1999.

Arcydzieła francuskiego średniowiecza, przeł. T. Żeleński (Boy), A. Tatarkiewicz, wybór M. Żurowski, wstęp i przyp. Z. Czerny, Warszawa 1968.

Abelard i Heloiza, *Listy*, oprac. Joachimowicz, Warszawa 1968.

Poeci języka angielskiego, wybór, oprac. H. Krzeczkowski, J. S. Sito, J. Żuławski, Warszawa 1971, t.2
 Poeci języka angielskiego, wybór, oprac. H. Krzeczkowski, J. S. Sito, J. Żuławski, Warszawa 1974, t.1
 Romans o Róży Wilhelm z Lorris, Jan z Meun, Powieść o Róży, przeł. i wstęp M. Frankowska- Terlecka i T. Giermak-Zielińska, Warszawa 1997.
 Alighieri Dante, Boska komedia (wybór), przeł. E. Porębowicz, wstęp i koment. K. Morawski, Wrocław 1977, BN II nr 187.
 Dante, Boska komedia, przeł i przyp. A. Swiderska, Kęty 2003.
 Petrarca Francesco, Wybór pism, przekł. F. Faleński, J. Kurek, K. Morawski, Wrocław 1982 BN II nr 206 tu: Sonety, Triumfy)
 Boccaccio Giovanni, Dekameron, przeł. E. Boyé, wstęp M. Brahmer, t. 1-2, Warszawa 1955 i wyd. nast. (tu nowela: Sokół)
 Ronsard, Poezje, L. Staff, M. Wroncka, L. E. Stefański, wybór i wstęp A. Sandaer, Warszawa 1968.
 Szekspir William, Sen nocy letniej, przeł. W. Tarnawski, oprac. P. Mroczkowski, Wrocław 1987 BN II nr 162 i W. Shakespeare, Sen nocy letniej, przeł. S. Barańczak, Kraków 2008.
 Milton John, Raj utracony, przeł. M. Słomczyński, post. J. Strzetelski, Warszawa 1974 (fragmenty).
 Pieśni szarej godziny. Elegie staroangielskie z Kodeksu z Exeter, przekład z języka staroangielskiego i oprac. M. Opalińska, Warszawa 2013.
 B. M. Puchalska-Dąbrowska, Bohaterowie Wysp Brytyjskich jako wzorce świętości w hagiografii polskiej XVI-XVII wieku, Białystok 2009.

Opracowania Salwa P. i Żaboklicki K., Historia literatury włoskiej, t.1, Średniowiecze-Renesans- Barok, Warszawa 1998.
 opracowania
 Dzieje literatur europejskich, pod red. Władysława Floryana, t. 1-3, Warszawa 1977-1988.
 Huizinga Johan, Jesień średniowiecza, przeł. T. Brzostowski, wstęp H. Barycz, post. S. Herbst, Warszawa 1961 i wyd. nast.(tu: Stylizacja miłości i Formy towarzyskie miłości).
 Curtius E. R., Literatura europejska i łacińskie średniowiecze, przeł. A. Borowski, Kraków 1997 lub nast. wyd. nast.
 Jan, Szekspir współczesny, Kraków 1990.
 P. Mroczkowski, Historia literatury angielskiej. Zarys, Wrocław 1986.
 J. Adamski, Historia literatury francuskiej. Zarys, Wrocław 1989.
 Dawne literatury romańskie. Specyfika – związki – dziedzictwo, Lublin 2002.
 J. Heistein, Historia literatury włoskiej. Zarys, Wrocław 1987.

Efekty uczenia się:

Wiedza

- student posiada uporządkowaną wiedzę ogólną w zakresie literatury i kultury epok dawnych, uwzględniającą główne nurty dziedzictwa europejskiego i nowożytnych literatur narodowych (literatura francuska, włoska, angielska); zna najdawniejszy kanon literatury europejskiej najważniejsze dzieła literatury światowej do końca XVII w.(k_W01; P6S_WG);
- student posiada wiedzę ogólną dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu najdawniejszych dzieł literatury włoskiej, francuskiej i angielskiej (k_W01, P6S_WG)
- dysponuje elementarną wiedzą o powiązaniach literatury omawianego okresu z innymi dziedzinami nauki, np.: historią sztuki, teatru, filozofii, teologii, muzyki (k_W02; PS6_WG);
- ma wiedzę o kontekstach dzieł literackich dawnych epok (biograficznym, historycznym, filozoficznym, społeczno-politycznym) z uwzględnieniem dialogu ze współczesnością. Ma świadomość metodologii, terminologii ogólnej oraz szczegółowej z zakresu literaturoznawstwa (k_W03; P6S_WG);
- posiada podstawową wiedzę w zakresie ewolucji wyobrażeń i upodobań estetycznych, nazywa kierunki estetyki występujące w dawnych epokach oraz wymienia ich cechy;
- zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji tekstów literatury dawnej (k_W04; P6S_WG).

Umiejętności

- potrafi wyszukiwać w różnych źródłach potrzebny materiał, oceniać go, selekcjonować oraz wykorzystywać(k_U01; P6S_UW);
- posiada umiejętności badawcze (formułowania i analizowania problemów, doboru metod, opracowywania i prezentowania wyników pracy, merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem różnych stanowisk, wnioskowania) (k_U02;P6S_UW)
- potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne (w języku polskim), dotyczące zagadnień właściwych dla studiowanego kierunku (k_U04, P6S_UK);
- Analizuje i interpretuje teksty literatury dawnej we właściwych dla nich kontekstach. odkrywa powiązania utworu literackiego z innymi dziedzinami sztuki (k_U03; P6S_UW)

Kompetencje społeczne

- ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; wyznacza kierunki własnego rozwoju i organizuje własny proces uczenia się (k_K01; P6S_KK);
- jest samodzielny i krytyczny w wyrażanych ocenach i poglądach;
- potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role (k_K02:P6S_KR)
- dostrzega rolę literatury w kształtowaniu wzorców tożsamości narodowej i europejskiej; docenia znaczenie tradycji i dziedzictwa kulturowego (k_K03; P6S_KO).

Metody i kryteria oceniania:

Metody dydaktyczne:

- wykład konwersatoryjny,
- analiza i interpretacja utworów literackich,
- dyskusja na temat wybranych zagadnień przedmiotowych,
- prezentacja tematów opracowanych przez studentów

Aktywny udział w zajęciach 40 %

Praca zaliczeniowa 60 %

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

OPRACOWANIA UZUPEŁNIAJĄCE

Morawski Kalikst, Dante Alighieri, Warszawa 1961.
Bachtin Michał, Twórczość Franciszka Rabelais`go a kultura ludowa średniowiecza i renesansu, przeł. A. i A. Gorenio, wstęp i oprac. S. Balbus., Warszawa 1975 (fragmenty).
Bouty Michel, Słownik dzieł i tematów literatury francuskiej, przeł. M. Laurent, S. Bereś, Wrocław 1995.
Ossowska M., Ethos rycerski i jego odmiany, Warszawa 2000 (tu: Rycerz w średniowieczu i Rycerz w roli dworzanina).
Rougemont Denis de, Miłość a świat kultury zachodniej, przeł. L. Eustachiewicz, Warszawa 1999.
Guriewicz A., Problemy średniowiecznej kultury ludowej, przeł. Z. Dobrzyński, Warszawa 1987 (Kultura ludowa w zwierciadle „ksiąg pokutnych” i Boska komedia przed Dantem)
Vasoli C., Myśl Dantego. Cztery studia, przeł. P. Salwa, Warszawa 1998.
Nowicka – Jeżowa A., Jan Andrzej i Giambattista Marino, Warszawa 2000.
Pollak R., „Goffred” Tassa - Kochanowskiego, Wrocław 1973.
Helsztyński S., „Hamlet” Williama Szekspira, Warszawa 1969.
H. Zbierski, Historia literatury angielskiej, Warszawa 2002.
- P. Mroczkowski, Zarys historii literatury angielskiej (od okresu staroangielskiego do Oświecenia), Katowice 1978.
- W. Ostrowski, Literatura staropolska a literatura angielska. Problemy i ich ilustracje [w:] Literatura staropolska w kontekście europejskim. Związki i analogie, red. T. Michałowska i J. Ślaski, Wrocław 1977.
P. Mroczkowski, Szekspir elżbietański i żywy, Kraków 1993.

zalecane

M. Hanusiewicz-Lavallee, Brytania i Sarmacja – na krańcach Europy [w:] Wśród krajów Północy. Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej wobec narodów germańskich, słowiańskich i naddunajskich: mapa spotkań, przestrzenie dialogu, red. M. Hanusiewicz-Lavallee, Warszawa 2015.
- P. Wilczek, Angielsko-polskie związki literackie. Szkice o przekładzie artystycznym, Katowice 2011.
- Przekład artystyczny, t. 3, Tłumaczenia literatury polskiej na języki obce, red. P. Fast, Katowice 1992.
- A. Czerniawski, Pułapki autoprzekładu, przeł. B. Tarnowska, w: Przekładając nieprzekładalne, t.3, O wierności, red. O. Kubińska, W. Kubiński, Gdańsk 2007.
- T. Michałowska, Mediaevalia i inne, Warszawa 1998.
Mieczysław Brahmmer, Powinowactwa polsko-włoskie. Z dziejów wzajemnych stosunków kulturalnych, Warszawa 1980.
Historia literatury włoskiej, pod red. Piotra Salwy, t. I, Warszawa 1997.
Przed Petrarą. Antologia trzynastowiecznej poezji włoskiej, oprac. Monika Woźniak, Kraków 2005.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury 30 h 1 ects
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

brak

Założenia

Celem zajęć jest prezentacja sztandarowych nurtów, autorów i dzieł najdawniejszych twórców literatury francuskiej, włoskiej i hiszpańskiej, a także wskazanie ich związków z literaturą staropolską. Takie ujęcie materiału pozwala uchwycić w perspektywie porównawczej różnorodność kontekstów historycznych, literackich i kulturowych.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura wybranego obszaru językowego 2 (1.S3.FP1.38)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Literature of the chosen language area 1

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Przekazanie wiedzy na temat najważniejszych procesów zachodzących w obrębie zróżnicowanych modelowo do wieku XIX literatur słowiańskich, ich periodyzacji, nurtów, prądów oraz najważniejszych twórców i ich dzieł powstałych do końca XIX wieku w ujęciu porównawczym.

Opis:

Prezentacja rozwoju literatur słowiańskich w ujęciu komparatystycznym od czasów monogenezy morawsko-panońskiej do końca XIX wieku uwzględnia specyfikę literatur z obszarów Slavia Othodoxae oraz Slaviae Romanae do czasów Odrodzenia Narodowego oraz dalszy ich rozwój w wieku XIX (rozpiętość ideowa, tematyczna i formalna romantyzmu i realizmu) z uwzględnieniem kontekstu zachodnioeuropejskiego. Omawiane są następujące zagadnienia:

I-II. Literatura cerkiewnosłowiańska - pojęcie, zakres, periodyzacja, specyfika oraz średniowieczna literatura łacińska i rodzima u Słowian kręgu Slaviae Romanae.

III-IV. Renesans u Słowian. Geneza, przenikanie, funkcje, rozprzestrzenienie.

Porównanie z tzw. renesansem prawosławnym (renesansem Paleologów i prawosławnym ożywieniem kulturowym w kształcie hesychazmu). Humanizm, reformacja, questione della lingua (norma a godność).

V-VI. Barok u Słowian. Typy. Poetyka. Preferencje tematyczne i gatunkowe.

Funkcje baroku u Słowian zachodnich i na Wschodzie. Rola kultury ruskiej Rzeczypospolitej dla zmiany modelu literatur postbizantyńskich.

VII-VIII. Literatury słowiańskie na progu nowożytności. Charakterystyka obecności pobarokowych europejskich prądów (klasycyzm, sentymentalizm/ preromantyzm) w literaturze poszczególnych narodów słowiańskich. Modelowe aspekty literatury i kultury okresu Odrodzenia Narodowego: funkcja mentalności oświeceniowej i poetyki klasycystycznej; koncepcje integracyjne i dezintegracyjne w obrębie Słowiańszczyzny w I poł. XIX w. (projekty zjednoczeniowe: koncepcja Herderowsko-Kollarowska; iliryzm - jugoslawizm; słowianofilstwo, austroslawizm), rusofilstwo, polonofilstwo oraz programy nacjonalistyczne. Odrodzenie Narodowe Słowian a Europa.

IX. Kodyfikacja normy poprawnościowej języka (język literacki, język literatury).

X. Rozpiętość ideowa, tematyczna i formalna romantyzmu w lit. słowiańskich (liryka romantyczna; miejsce i funkcja folkloru; nowelistyka lat 50.; powieść historyczna...).

XI -XII. Propozycje rosyjskiej "szkoły naturalnej" jako wzorzec dla literatur słowiańskich. Realizm krytyczny. Naturalizm i koncepcja powieści eksperymentalnej Zoli.

XIII. Tematyka i motywika powieści realistycznych. Poezja epoki realizmu.

XIV. Literatura na przełomie wieków - synkretyzm stylów, nurty filozoficzne. Modernizm i przełamywanie kanonu (poeci pogranicza epok).

Literatura:

1. Wybór tekstów z antologii poświęconych dawnym literaturom, np. A. Naumow, Pasterze wiernych Słowian: Święci Cyryl i Metody, Kraków 1985; Dubrownicka poezja miłosna, wybór J. Rapacka, Warszawa 1989; Dar słowa. Ze starej literatury serbskiej, red. A. Naumow, Łódź 1984 (szczegółowy wykaz podany na zajęciach).

2. Literatury wieku XIX - z każdej obowiązuje wybór od dwóch do czterech tekstów (w nawiasie do wyboru): Literatura rosyjska: A. Puszkina, Eugeniusz Oniegin /Dama Pikowa/; M. Lermontow, Demon /Bohater naszych czasów/; N. Gogol, Martwe dusze /Rewizor; Płaszcz/; I. Turgieniew, Ojcowie i dzieci /Szlacheckie gniazdo/; L. Tołstoj, Wojna i pokój /Anna Karenina/; A. Czechow, Wybór opowiadań; F. Dostojewski, Zbrodnia i kara /Bracia Karamazow; Idiota; Biesy/

3. Literatura ukraińska: T. Szewczenko, Kobziarz; / I. Franko, wybr. opowiadania (lub S. Kozak, Ukraińscy spiskowcy i mesjaniści)

4. Literatura czeska: J. Kollár, fragm. Córa Sławy; K. H. Mácha, Maj; B. Němcová, Babunia; J. Zeyer, Jan Maria Plojhar; J. Vrchlický, Wybór poezji (10 wierszy); A. Jirásek, Psiogłowcy /Mroki/

5. Literatura słowacka: A. Sládkovič, Marina; O. P. Hviezdoslav, Wybór wierszy; H. Vajanský, Wybór opowiadań /Sucha latorośl/; M. Kukučín, Wybór opowiadań (przynajmniej dwa); J. Jesenský, wybr. opowiadania z: Bal maskowy i in. opowiadania.

6. Literatura bułgarska: I. Wazow, Pod jarzmem lub L. Karawelow, Bułgarzy dawnych czasów; P. Sławejkow, Wybór poezji; A. Konstantinow, Baj Ganio [w:] Biała jaskółka. Antologia opowiadań bułgarskich XIX i XX wieku, wybór W. Gałązka, Katowice, 1982.

7. Literatura chorwacka: I. Mažuranić, Śmierć Smail-agi Czengicia; A. Šenoa, Córka złotnika /Bunt chłopów/; I. Vojnović, Trylogia dubrownicka

8. Literatura serbska: Petar II Petrović Njegoš, Górski wieniec (fragm) /wyd. BN/; A. Sremac, Pop Cyryl i pop Spirydion.

9. Literatura słoweńska: F. Prešeren, wybór wierszy; I. Tavčar, Kronika rodu Khallanów.

10. Opracowania: Dzieje literatur europejskich, red. W. Floryan, cz. 1 i 2 tomu III, Warszawa 1991.
 11. I. Goleniszczew-Kutuzow, Odrodzenie włoskie i literatury słowiańskie, tłum. W. i R. Śliwowsky, Warszawa 1970.
 12. E. Angyal, Świat słowiańskiego baroku, Warszawa 1972.
 13. J. Rapacka. Dawna literatura serbska i dawna literatura chorwacka. Warszawa 1993.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01
 k_W02
 k_W03
 k_W04
 k_W06
 k_W09

UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
 k_U02
 k_U03
 k_U04
 k_U05
 k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01
 k_K03

Metody i kryteria oceniania:

aktywne uczestnictwo w zajęciach 40 %
 praca zaliczeniowa 60 %

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

1. Interpretacja literacka na terenie zachodniej i południowej Słowiańszczyzny. Antologia pod red. M. Dąbrowskiej-Partyki, Kraków 1981 (t. 1 i 2).
2. J. Magnuszewski, Literatura polska w kręgu literatur słowiańskich (zwł. cz. I), Wrocław- Warszawa - Kraków 1993.
3. M. Bobrownicka, Narkotyk mitu. Szkice o świadomości narodowej i kulturowej Słowian zachodnich i południowych, Kraków 1995.
4. Z. Niedziela, Sławistyczne studia literackie od renesansu do współczesności, Kraków 1994.
5. K. Krejci, Wielka epika w literaturach słowiańskich XIX wieku [w:] K. Krejci, Wybrane studia sławistyczne, Warszawa 1972.
6. J. Rapacka, Leksykon tradycji chorwackich, Warszawa 1997.
7. Symbioza kultur słowiańskich i niesłowiańskich w Europie Środkowej, red. M. Bobrownicka, Kraków 1996.
8. W. Gałązka, Oswajanie skorpionów. Szkice o literaturze bułgarskiej, Kraków 1992.
9. We własnych oczach. XX-wieczny esej zachodnio- i południowsłowiański, wybór H. Janaszek-Ivanickova, Warszawa 19.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ects
 przygotowanie do zaliczenia 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

licencjackie

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

4

Tryb prowadzenia

Mieszany: realizowany zdalnie i w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura wybranego obszaru językowego 3 (1.S3.FP1.39)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Literature of the chosen language area 3

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi faktami literackimi i kulturowymi współtworzącymi historię literatury brytyjskiej, a przy tym wchodzącymi w dialog z literaturą amerykańską oraz światową. Konwersatorium obejmuje okres od literatury średniowiecznej do współczesności.

Opis:

Literatura anglosaska i średniowieczna: wybrane zagadnienia, m.in. epos, ballady, moralitety.

Literatura renesansowa: wybrane zagadnienia, np. sonet, teatr szekspirowski, poezja metafizyczna.

Literatura oświeceniowa: wybrane zagadnienia, m.in. satyra, essay, komedia obyczajowa, powieść angielska.

Literatura romantyzmu: wybrane zagadnienia np. poezja romantyczna.

Literatura wiktoriańska: wybrane zagadnienia, m.in. realizm, powieść gotycka.

Literatura dwudziestowieczna/współczesna: wybrane zagadnienia, m.in. postkolonializm, modernizm, postmodernizm, powieść kampusowa

Literatura:

Geoffrey Chaucer, The Canterbury Tales, General Prologue (fragmenty).

William Shakespeare, wybrane utwory dramatyczne.

John Milton, Paradise Lost (fragmenty).

Wybrane utwory/fragmenty powieści osiemnastowiecznych autorów takich jak Daniel Defoe, Samuel Richardson, Lawrence Sterne, Horace Walpole.

Wybór wierszy poetów romantycznych, np. William Blake, William Wordsworth, Samuel Taylor Coleridge, John Keats.

Wybór utworów/fragmentów powieści wiktoriańskich, np. Emily Bronte, Charles Dickens.

Wybór utworów/fragmentów powieści modernistycznych, np. Joseph Conrad, James Joyce, Virginia Woolf.

Wybór utworów poezji dwudziestowiecznej (np. W.B. Yeats, Philip Larkin).

Wybór utworów/fragmentów powieści współczesnej (np. Evelyn Waugh, William Golding, Angela Carter, Kazuo Ishiguro, Zadie Smith)

lub inny zestaw lektur zaproponowany przez prowadzącego

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

aktywne uczestnictwo w zajęciach 40 %

praca zaliczeniowa 60 %

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi faktami literackimi i kulturowymi współtworzącymi historię literatury brytyjskiej, a przy tym wchodzącymi w dialog z literaturą amerykańską oraz światową. Konwersatorium obejmuje okres od literatury średniowiecznej do współczesności.

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
6
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot literaturoznawczy uzupełniający kanon 1: (1.S3.FP1.47.1)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Literary studies course complementing the canon 1:**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Zajęcia zostaną poświęcone podstawowym zagadnieniom literatury polskiego oświecenia, poszerzeniu wiedzy o głównych nurtach artystycznych, stylach i gatunkach charakterystycznych dla tej epoki.

Opis:

Zajęcia mają charakter konwersatorium. Studenci będą interpretować należące do różnych gatunków utwory literackie powstałe w XVIII wieku, jak również zajmą się analizą tekstów i będą dokonywać reinterpretacji tradycji, wykorzystując metody heurystyczne oraz narzędzia komparatystyczne. Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w zagadnienia z historii i teorii literatury czasów oświecenia, z uwzględnieniem kontekstów filozoficznych i ideowych, a także wyposażenie ich w umiejętności posługiwania się różnymi metodologiami z dziedziny teorii literatury. W ramach zajęć odbędą się konsultacje związane z zaliczeniem przedmiotu.

Literatura:

LITERATURA PODMIOTOWA:

I. Teksty:

- 1) K. Brodziński, Wybór poezji, Kraków 2003. Stąd: Wiesław i przynajmniej kilka wybranych wierszy.
- 2) F. Karpiński, Poezje wybrane; Pieśni nabożne, Kraków 2002. F. D. Książnin, Wybór poezji.
- 3) Naruszewicz, Satyry (dowolne wydanie).
- 4) Oświeceni o literaturze. Wypowiedzi pisarzy polskich 1740-1800, oprac. T. Kostkiewiczowa i Z. Goliński, Warszawa 1993; stąd: J. Szymanowski, Listy o guście, czyli smaku; F. Karpiński, O wymowie w prozie albo wierszu; F. K. Dmochowski, Sztuka rymotwórcza.
- 5) Świat poprawiać –zuchwałę rzemiosło”. Antologia poezji polskiego Oświecenia, oprac. T. Kostkiewiczowa, Z. Goliński; stąd utwory E. Drużbackiej, Wiersze anonimowe z okresu konfederacji barskiej..., A. Naruszewicza, I. Krasickiego, J. Szymanowskiego, K. Benisławskiej, J. Wybickiego, J. Jasińskiego, Wiersze anonimowe doby Sejmu Wielkiego..., J. P. Woronicza, A. Felińskiego, C. Godebskiego, K. Tymowskiego, K. Koźmiana, L. Osińskiego, F. Morawskiego (i ew. inne wybrane).
- 6) T. K. Węgierski, Wiersze wybrane, Kraków 2002.

II. Polemiki „starych” z „młodymi” na temat ducha poezji polskiej:

- 1) K. Brodziński, O klasycyzmie i romantyzmie, a także o duchu poezji polskiej;
- 2) A. Mickiewicz, O poezji romantycznej; M. Mochacki, O duchu i źródłach poezji w Polsce; w: Idee programowe romantyków polskich. Antologia, oprac. A. Kowalczykówna, BN I 26, Wrocław 2000.

PODRĘCZNIKI I OPRACOWANIA:

- 1) W. Borowy, O poezji polskiej w wieku XVIII.
- 2) M. Klimowicz, Oświecenie, Warszawa 1998.
- 3) R. Przybylski, Klasycyzm i sentymentalizm po trzecim rozbiórce, [w:] A. Witkowska, R. Przybylski, Romantyzm, Warszawa 1997.
- 4) T. Kostkiewiczowa, Klasycyzm, sentymentalizm, rokoko.
- 5) T. Kostkiewiczowa, Polski wiek światła. Obszary swoistości, Wrocław 2002.
- 6) S. Pietraszko, Doktryna literacka polskiego klasycyzmu, Wrocław 1966.
- 7) Słownik literatury polskiego Oświecenia, pod red. T. Kostkiewiczowej.
- 8) P. Żbikowski, Klasycyzm postaniszawski, Warszawa 1999.

Efekty uczenia się:

W ZAKRESIE WIEDZY:

k_W01

Student(ka) zna najważniejszych polskich i światowych przedstawicieli literatury XVIII-wiecznej; dostrzega zależności między ówczesnymi nurtami literackimi, rozumie zjawiska literatury i kultury epoki oświecenia, a także odnoszące się do niej najważniejsze pojęcia w zakresie prądów i kategorii estetycznych.

k_W02

Student zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów i wytworów kultury, w obrębie wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w literaturoznawstwie.

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI:

USOSweb: Szczegóły przedmiotu: 1.S3.FP1.47.1, w cyklu: <brak>, jednostka dawcy: <brak>, grupa przedm.: <brak>

k_U01

Student(ka) potrafi interpretować należące do różnych gatunków utwory literackie powstałe w XVIII wieku; analizuje teksty i dokonuje reinterpretacji tradycji, wykorzystując metody heurystyki oraz narzędzia komparatystyczne.

k_U03

W sposób krytyczny korzysta ze źródeł, czyta utwory literackie i teksty akademickie oraz odbiera wytwory kultury z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, a także potrafi umieścić je we właściwym kontekście biograficznym. Student potrafi scharakteryzować cechy gatunków przewodnich w dobie oświecenia i zlokalizować je w przestrzeni genealogiczno-literackiej.

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:

k_K01

Student(ka) gotów(a) jest propagować świadomość znaczenia wspólnotowego dziedzictwa kulturowego XVIII wieku dla rozumienia także współczesnych zjawisk społecznych, kulturalnych i artystycznych.

Metody i kryteria oceniania:

Zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach - 60%

Kolokwium semestralne - 40%

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

- 1) F. Zabłocki, Zabobonnik; Król w kraju rozkoszy.
- 2) F. Krasicki, Wybór liryków, BN I 252; Wybrane komedie, Kraków 2003; Rozmowy zmarłych; Uwagi, Warszawa 1997.
- 3) J. Jasiński, Wiersze i poematy. Wybór, Kraków 2002.
- 4) H. Kołłątaj, Wybór pism politycznych, BN I 14.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ect
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

Zajęcia mają na celu nabycie przez studenta zdolności do swobodnego poruszania się w materii interpretacji dzieła literackiego, poszerzenie jego humanistycznych kompetencji, zaznajomienie go z najważniejszymi dziełami literackimi stanowiącymi kanon polskiej literatury XVIII-wiecznej oraz z tekstami estetyczno-normatywnymi powstałymi w XVIII i na początku XIX wieku.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot literaturoznawczy uzupełniający kanon 1: (1.S3.FP1.48.1)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Literary studies course complementing the canon 1:**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Przedmiot poświęcony jest wybranym zagadnieniom genologiczno-literackim doby staropolskiej i czasów oświecenia. Analizie zostaną poddane takie problemy jak: proces formowania się i adaptowania gatunków, ich konwencjonalizacja, przekształcenia itp.

Opis:

Zajęcia mają charakter konwersatorium. Ich celem jest pogłębienie wiedzy o głównych problemach gatunkowych epok dawnych. Studenci będą czytać i porównywać teksty reprezentujące konkretne gatunki literackie, które zostały zaadaptowane na polskim gruncie z tradycji antycznej, jak również te, które należy zaliczyć do rodzimych form uprawianych w polskiej literaturze staropolskiej i w czasach oświecenia. Ponadto na zajęciach będą analizowane stare teksty normatywne, a także pierwsze poetyki, w których sformułowano teoretyczne ustalenia na temat genologii, typologizacji i kwalifikacji gatunków w systemie danej epoki. W ramach zajęć odbędą się konsultacje związane z zaliczeniem przedmiotu.

Literatura:

LITERATURA PODMIOTOWA:

- 1) Sz. Bielski, Wybór różnych gatunków poezji z rymopisów polskich dla użytku młodzieży, cz. 1, Drukarnia XX Pijarów, Warszawa 1818 (dostępna online).
- 2) J. de Carlanças, Historia nauk wyzwolonych, w tłumaczeniu Ignacego Magurczewskiego, wydana nakładem Towarzystwa Literatów, Warszawa 1766 (dostępna online).
- 3) F. K. Dmochowski Franciszek Ksawery, Sztuka rymotwórcza. Poema we czterech pieśniach, Gdańsk 2000 (również dostępna online).
- 4) F. N. Golański, O wymowie i poezji, nakładem Drukarni J. K. Mci Rzeczypospolitey, Wilno 1788 (dostępna online).
- 5) L. Kropiński, Sztuka rymotwórcza, w: Rozmaite pisma Ludwika Kropińskiego Byłego Jenerała Wojsk Polskich i Wielu Towarzystw Uczonych Członka itd., nakładem Jana Milikowskiego, Lwów – Stanisławów – Tarnów 1844 (dostępna online).
- 6) J. Morełowski, Prawidła wierszopiskie i kaznodziejskie, oprac. Marek Nalepa i Grzegorz Trościński, Wydawnictwo Naukowe Collegium Columbinum, Kraków 2013.
- 7) E. Słowacki, Prawidła wymowy i poezji, Wydawca: Józef Zawadzki, Wilno 1826 (dostępna online).

LITERATURA PRZEDMIOTOWA:

- 1) R. Cohen, Historia i gatunek, „Pamiętnik literacki” 2(1989), 80, s. 265-281.
- 2) K. Bartoszyński, Wobec genologii, „Teksty drugie” 5(2000), 64, s. 17-29.
- 3) Z. Bednarek, Kategorie genologiczne ortogatunku, parogatunku i meta gatunku, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Litteraria Polonica” 2(2013), 20, s. 111-123.
- 4) Genette Gérard, Gatunki, „typy”, tryby, przekł. Krystyna Falicka, „Pamiętnik Literacki” 2(1979), 70, s. 269-307.
- 5) Genologia dzisiaj, red. Waław Bolecki, Ireneusz Opacki, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2000.
- 6) G. R. Kaiser, O dynamice gatunków literackich, „Pamiętnik literacki” 2(1989), 80, s. 283-306.
- 7) R. Krzywy, Poezja staropolska wobec genologii retorycznej. Wprowadzenie do problematyki, Warszawa 2014.
- 8) T. Michałowska, Gatunek staropolski – obiekt i narzędzie poznania historycznoliterackiego, „Pamiętnik Literacki” 2(1975), 66, s. 99-124.
- 9) T. Michałowska, Staropolska teoria genologiczna, Wrocław 1974.
- 10) E. Miodońska-Brookes, Genologia polska, Warszawa 1983.
- 11) K. Obremski, Gatunkowa hybryda z 1638 roku: Samuela Twardowskiego Dafnis drzewem bobkowym (przyczynek do „zagłady gatunków”), „Teksty Drugie” 6(2017), s. 142-165.
- 12) I. Opacki, Krzyżowanie się postaci gatunkowych jako wyznacznik ewolucji poezji, „Pamiętnik Literacki” 4(1963), 54, s. 349-389.
- 13) T. Todorov, O pochodzeniu gatunków, „Pamiętnik literacki” 3(1979), 70, s. 307-321.
- 14) P. Żbikowski, Klasycyzm postanisławowski. Doktryna estetycznoliteracka, Warszawa 1999.

Efekty uczenia się:

W ZAKRESIE WIEDZY:

k_W01

Student(ka) rozumie w stopniu podstawowym wybrane fakty i zjawiska związane z rozwojem genologii. Zna terminologię gatunkową czasów staropolskich i doby oświecenia. Rozumie jej źródła, jak również potrafi się nią posługiwać w kontekście teoretyczno i historyczno-literackim. Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat wybranych zagadnień dotyczących gatunków literackich.

k_W03

Posiada wiedzę o: procesie formowania się i adaptowania gatunków na polskim gruncie, o ich konwencjonalizacji, przekształceniach, głównych tendencjach rozwojowych oraz o jej związkach z literaturą powszechną i dorobkiem antyku.

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI:

k_U01

Student(ka) potrafi scharakteryzować cechy gatunków przewodnich omawianego okresu i zlokalizować je w przestrzeni genologicznej, historycznej, teoretycznej, literackiej i kulturowej.

k_U02

Potrafi korzystać ze specjalistycznych słowników, jak również wyszukiwać informacji na temat gatunków staropolskich i oświeceniowych oraz wykorzystywać posiadaną wiedzę w pracy badawczej.

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:

k_K01

Student(ka) jest gotów(a) do krytycznej oceny odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy o genologii literackiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych. Jest gotów(a) propagować świadomość znaczenia wspólnotowego dorobku genologicznego.

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na zajęciach, aktywny w nich udział - 60%

Kolokwium semestralne -40%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Podręczniki i słowniki:

- 1) T. Koskiewiczowa, Słownik literatury polskiego oświecenia, Wrocław 1977.
- 2) Polska genologia literacka, red. R. Cudak, D. Ostaszewska, PWN, Warszawa 2007.
- 3) Słownik literatury staropolskiej, red. T. Michałowska, Wrocław – Warszawa – Kraków 1990.
- 4) Słownik współczesnego języka polskiego, red. Bogusław Dunaj, Warszawa 1996.
- 5) Słownik terminów literackich, red. M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, Wrocław 1989.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect

przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ect

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

uzupełniające

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

II semestr

Tryb prowadzenia

Mieszany: realizowany zdalnie i w sali

Wymagania

Obecność na zajęciach. Podstawowa wiedza z zakresu: literatury starożytnej Grecji i Rzymu, literatury staropolskiej i oświecenia.

Założenia

Zapoznanie studentów z tradycją i przemianami polskiej genologii literackiej czasów staropolskich oraz oświecenia, podnoszenie sprawności analityczno-interpretacyjnych studentów.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot literaturoznawczy uzupełniający kanon 2: (1.S3.FP1.49.2)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Jedną z odmian współczesnej krytyki psychoanalitycznej jest "krytyka archetypowa", zwana także "mitograficzną". U jej podstaw leży definicja archetypu zaczerpnięta z prac C.G. Junga, który nazwał tak symbole wrodzone, tkwiące jego zdaniem w ludzkiej podświadomości. We wczesnych pracach nazywał je "praobrazami" albo "obrazami pierwotnymi". To są wyobrażenia faktów ważnych dla ludzkiego życia, jak: matka, przyjaciel, mędrzec, Zgon, Bóg i tym podobne. Archetypy mają źródło w podświadomości, kształtują się jednak poprzez osobiste i zbiorowe doświadczenie człowieka. Krytyka archetypowa została zainicjowana robotą M. Bodkin Archetypal Patterns in Poetry (1934); aktualnie jest rozwijana poprzez N. Frye'a. Jego teoria, prócz inspiracji pracami Junga, czerpie sporo z rozstrzygnięć E. Cassirera na temat symbolu. W dziele Esei o człowieku Cassirer twierdzi, iż człowiek współczesny żyje nie tylko w świecie fizycznym, lecz również w świecie symboli.

Opis:

Archetypów nie da się wykrywać i analizować bezpośrednio (metodami naukowymi, empirycznymi). Jung uważał, że są dziedziczone, stanowiące element zbiorowej nieświadomości - tym samym uznał je za rodzaj składnika ludzkiego ciała (por. teoria archetypów N. Frye'a; psychoanaliza).

Kolektywna nieświadomość łączy człowieka z prastarymi regionami ludzkiej tradycji. Ten pra-obraz, archetyp jest systemem pewnej potencjalności tkwiącej w psychice. Ma formę dynamiczną, bo zdolny jest strukturalizować obrazy.

Wszystkie jednak kierunki psychoanalizy literackiej mają jedno genetyczne źródło, a jest nim psychoanaliza Freuda. Potraktowanie twórczości literackiej jako przedmiotu badań psychoanalizy postawiło twórcę (autora dzieła) w roli pacjenta. Obdarzony szczególną wyobraźnią (dowodem jego zdolności kreacyjne ujawniające się w procesie twórczym) nieświadomie ujawnia, w formie symboli obrazowych, ukryte głęboko kompleksy i fantazmaty. On sam ich sobie nie uświadamia. Dzieło jest efektem wyrzeczenia się popędów, pragnień - zepchnięcia ich w podświadomość. Pochodzenie kompleksów stało się przyczyną polemiki z filozofia Freuda i wyodrębnienia w psychoanalizie nowych prądów. Jednym a nich jest koncepcja A. Adlera, który pragnienie seksualne (libido Freuda) zamienia na potrzebę mocy.

Szczególna ekspansja psychoanalizy w badaniach literackich przypada na lata sześćdziesiąte XX wieku. Zainteresowanie symboliką archetypową wiąże się w tym czasie nie tylko z prymatem badań z zakresu psychologii głębi, ale także jest pobudzane osiągnięciami antropologii kultury i filozoficznymi refleksjami natury metafizycznej. Stąd wielość refleksji teoretycznych i różnicowanie w ramach proponowanych kierunków badań zjawiska (archetypy, → symbole, obrazy, → mity, tematy).

Literatura:

N. Frye: Anatomy of Criticism. Princeton 1957; N. Frye: Mit, fikcja i przemieszczenie. Przeł. E. Muskat-Tabakowska, "Pamiętnik Literacki" 1969, z. 2; N. Frye: The Great Code. The Bible and Literature. New York 1981; N. Frye: Archetypy literatury. Przeł. A. Bejska. [w:] Współczesna teoria badań za granicą. Red. H. Markiewicz, t. II. Kraków 1972; M. Bodkin: Wzorce archetypowe w literaturze tragicznej. "Pamiętnik Literacki" 1969, z. 2; H. Markiewicz: Poezja a mity. [w:] Literaturoznawstwo i jego sąsiedztwa. Warszawa 1989

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na zajęciach, aktywny w nich udział - 60%

Kolokwium semestralne -40%

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ect
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

Na przedmiocie realizowane są przedmioty z zakresu : Krytyka archetypowa i mitograficzna w interpretacjach literackich

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot literaturoznawczy uzupełniający kanon 2: (1.S3.FP1.49.3)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem kursu jest zapoznanie z najnowszą (wybraną) literaturą współczesną.

Opis:

Celem kursu jest zapoznanie studentów i studentki z najważniejszymi zjawiskami we współczesnej literaturze światowej i próba odpowiedzi na pytanie o kształt nowego kanonu literackiego.

W trakcie konwersatorium studentki podejmą próbę opisania najważniejszych zjawisk w obrębie współczesnej literatury oraz dostrzeżenia jej intertekstualnych i interdyscyplinarnych kontekstów. Różnorodność tekstów literackich pomoże dostrzec uczestniczkom, w jaki sposób za sprawą literatury potrafimy przyglądać się wielowymiarowej rzeczywistości, analizować ją i dostrzegać najważniejsze problemy i zagrożenia współczesnego świata.

Literatura:

o Don DeLillo, Spadając, tłum. Robert Sudół, Noir sur Blanc, 2008.

o Sally Rooney, Normalni ludzie, tłum. Jerzy Kozłowski, Wydawnictwo W.A.B. 2020.

o Zoë Heller, Notatki o skandalu, tłum. Joanna Prądyńska, Wydawnictwo Muza 2004.

o Philip Roth, Wzburzenie, tłum. Jolanta Kozak, Wydawnictwo Literackie 2011.

o Marjane Satrapi, Persepolis, tłum. Wojciech Nowicki, Egmont 2007 (i nast.)

o Haruki Murakami, Bezbarwny Tsukuru Tazaki i lata jego pielgrzymstwa, tłum. Anna Zielińska-Elliott, Wydawnictwo Muza, 2013.

o Neil Gaiman, Koralina, tłum. Paulina Braitner-Ziemkiewicz, Wydawnictwo Mag 2003.

o Stieg Larsson, Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet, tłum. Beata Walczak-Larsson, Wydawnictwo Czarna Owca 2008.

o Michel Houellebecq, Mapa i terytorium, tłum. Beata Geppert, Wydawnictwo W.A.B. 2015.

o Sigríður Hagalín Björnsdóttir, Wyspa, tłum. Jacek Godek, Wydawnictwo Literackie 2018.

o Etgar Keret: wybrane opowiadania ze zbiorów "8% z niczego", "Rury"

o Olga Tokarczuk: wybrane opowiadanie ze zbioru "Opowiadania bizardne"

o Alice Munro: wybrane opowiadanie ze zbiorów "Drogie życie", "Przyjaciółka z młodości"

o Jacek Dukaj: wybrane opowiadanie

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

- obecność i aktywne (poświadczające znajomość wskazanej literatury) uczestnictwo w zajęciach - 75 %

- wypowiedź ustna (prezentacja) lub pisemna (kolokwium) - 25%

Praktyki zawodowe:

-

Kierunek studiów			
filologia polska			
Nakład pracy studenta			
udział w zajęciach 30 h 1 ect przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ect przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect			
Poziom studiów			
licencjacki			
Profil kształcenia			
ogólnoakademicka			
Rodzaj przedmiotu			
obowiązkowe			
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot			
3			
Tryb prowadzenia			
Realizowany w sali			
Wymagania			
1.S3.FP1.49.2			
Założenia			
Cele kształcenia:			
- przekazanie wiedzy z zakresu kategorii i koncepcji literackich;			
- wprowadzenie kontekstów kulturowo-społeczno-politycznych odnoszących się do literatury współczesnej;			
- umożliwienie analizy i interpretacji literatury współczesnej z wykorzystaniem wiedzy poetologicznej i znajomości współczesnych koncepcji teoretycznoliterackich w odniesieniu do podejmowanej przez twórców problematyki;			
Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:			
Opis grupy przedmiotów		Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)		2022/23-Z	
Punkty przedmiotu w cyklach:			
<bez przypisanego programu>			
Typ punktów		Liczba	Cykl pocz.
ECTS (ECTS)		3	2022/23-Z

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot literaturoznawczy uzupełniający kanon 3: (1.S3.FP1.51)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Literary studies course complementing the canon 3:**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

ajęcia dają możliwość zapoznania się z gatunkami literatury dawnej, ich rozwojem oraz zasadami analizy i interpretacji poszczególnych utworów literackich. Studenci uczą się rozpoznawać powstałe w przeszłości teksty jako źródła do historii języka i kultury. Analiza i interpretacja wybranych dzieł, reprezentatywnych dla poszczególnych epok, nurtów, gatunków literackich oraz ważniejszych autorów pozwala na zapoznanie się z warsztatem pisarskim twórców oraz pozwala na doskonalenie umiejętności samodzielnej pracy z tekstami literatury dawnej. Sięganie po współczesne metody badawcze kształtuje umiejętności wykorzystania powstałej w przeszłości literatury do poznania samego siebie uzasadniając tym samym sens studiów w tym zakresie

Opis:

Wybrane zagadnienia:

1. Zagadnienie periodyzacji literatury dawnej. Przegląd ważniejszych stanowisk badawczych. Odrębność epoki staropolskiej w procesie historycznoliterackim
2. Podstawowe reguły retorycznej organizacji tekstu.
  1. Motyw snu w literaturze dawnej, a literatura wizyjna
  2. Żywot nabożnej Eyfraksyjej, analiza i interpretacja
  3. Staropolskie inspiracje Romansom o Róży Wilhelma z Lorris i Jana z Meun
  4. Zielniki staropolskie, motywy roślinne i zwierzęce w literaturze staropolskiej
  5. Emblematy jako przykład twórczości łączącej słowo i sztuki plastycznej. Związek z horacjańską regułą „ut pictura poësis” Tradycje i nawiązania w literaturze europejskiej.
  6. Komparatystyka staropolska (Rej – Palingeniusz) na przykładzie księgi XI Wizerunku
  7. Moralitet – wzorce antyczne i rodzima tradycja literacka. Kreacja diabła w Kupcu Reja
  8. Uznanie znaczenia i roli alegorezy w procesie eksplikacji tekstów dawnych.
  9. Exemplum jako element kultury literackiej w XV-wiecznej Polsce.
  10. Pojęcie paraboliczności w barokowej i współczesnej literaturze.

Literatura:

- „ały świat nie pomieściłby ksiąg.” Staropolskie opowieści i przekazy apokryficzne, wyd. M. Adamczyk, W. R. Rzepka, W. Wydra, Warszawa 2008 lub inne wydanie.
- Polska poezja świecka XV wieku, oprac. M. Włodarski, Wrocław 1997, BN I nr 60.
- Śmierci z Mistrzem dwojakie gadania... Nieznany drukowany przekaz " Rozmowy mistrza Polikarpa ze Śmiercią" z 1542 r., wydał W. Wydra, Poznań 2018.
- J. Sokolski, Pielgrzymi do Piekła i Raju. Świat średniowiecznych łacińskich wizji eschatologicznych. T. I, Wrocław 1995.
- J. Sokolski, "Miejsce to zową żywot...". Staropolskie romanse alegoryczne, Wrocław 1988.
- Literatura staropolska w dydaktyce uniwersyteckiej, red. J. Okoń i M. Kuran, Łódź 2007.
- Rzepka Wojciech, Wydra Wiesław, Chrestomatia staropolska, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk, 1995 lub inne wydanie.
- Teksty staropolskie. Analizy i interpretacje, red. W. Decyk-Zięba, S. Dubisz, Warszawa 2003.
- Vrtel-Wierczyński Stefan, Wybór tekstów staropolskich, dowolne wydanie.
- Staropolska on-line. Serwis naukowo-dydaktyczny, red. R. Mazurkiewicz.
- M. Rej, Wizerunek własny żywota człowieka poczciwego, cz.I, Fototypia i transkrypcja tekstu, oprac. W. Kuraszkiewicz, Wrocław 1971, Biblioteka Pisarzy Polskich seria B nr 19 (tu: rozdz. III)
- Palingeniusz (Marcellus Palingenius Stellatus) Zodiak życia, przeł i oprac. U. Bednarz, wstęp U. Bednarz i J. Sokolski, Wrocław 2015 (tu: Księga III).
- Z. Kniaziolucki, Do genezy poematu Mikołaja Reja "Wizerunek żywota poczciwego człowieka", Kraków 1908.
- USOSweb: Szczegóły przedmiotu: 1.S2.FP.7, w cyklu: , jednostka dawcy: , grupa przedm.:
Strona 2 z 3 29.09.2020 21:00
- E. R. Curtius, Literatura europejska i łacińskie średniowiecze, tłum. i oprac. A. Borowski, Kraków 2005.
- Lewis Staples Clive, Odrzucony obraz. Wprowadzenie do literatury średniowiecznej i renesansowej, przeł. W. Ostrowski, Kraków 1995.
- H. Jonas, Zmiana i trwałość. O podstawach rozumienia przeszłości, przeł. P. Domański, Warszawa 1993.
- Denis de Rougemont, Erotyzm i mity duszy, przeł. A. Gettlich, "Twórczość" 1972 nr 10.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

USOSweb: Szczegóły przedmiotu: 1.S3.FP1.51, w cyklu: <brak>, jednostka dawcy: <brak>, grupa przedm.: <brak>

k_U01 k_U02 k_U03 k_U04 k_U05 k_U08   KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO   k_K01 k_K03   Metody i kryteria oceniania: Sposób potwierdzenia efektów kształcenia: aktywność na zajęciach, sprawdzian (analiza i interpretacja dzieła literackiego), praca autorska (samodzielne pisanie utworu literackiego zgodnie z regułami poetyki historycznej, próby inscenizacji napisanych przez studentów utworów dramatycznych).   Kryteria zaliczenia przedmiotu: aktywność na zajęciach - 30%, sprawdzian – 45%, praca autorska – 25% .
Kierunek studiów   filologia polska
Literatura uzupełniająca   1. J. Abramowska, Powtórzenia i wybory. Studia z tematologii i poetyki historycznej, Poznań 1995.   2. H. Lausberg, Retoryka literacka. Podstawy wiedzy o literaturze, przekł., oprac. i wstęp A. Gorzkowski, Bydgoszcz 2002.   3. A. Nowicka-Jeżowa, Jan Andrzej Morsztyn i Giambattista Marino. Dialog poetów europejskiego baroku, Warszawa 2000.   4. W kręgu baroku i barokowości, red. M. Kaczmarek, Opole 1993.   5. M. Praz, Mnemozyne. Rzecz o powinowactwie literatury i sztuk plastycznych, przekł. W. Jekiel, Warszawa 1981.   6. Wyobrażenia epok dawnych: obrazy - tematy - idee. Materiały sesji dedykowanej Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, red. Janusz Goliński, Bydgoszcz, 2001.   7. T. Szostek, Exemplum w polskim średniowieczu, Warszawa 1997.   8. H. Jonas, Zmiana i trwałość. O podstawach rozumienia przeszłości, przekł. P. Domański, Warszawa 1993.   9. A. Dąbrówka, Teatr i sacrum w średniowieczu. Religia – cywilizacja- estetyka, Wrocław 2001.   10. E. Panofsky, F. Saxl, Saturn i melancholia. Studia z historii, filozofii, przyrody, religii oraz sztuki, przekł. A. Kryczyńska, Kraków 2009.   11. J. Sokolski, Barokowa księga natury. O europejskiej symbolografii wieku XVII, Wrocław 1992.   12. J. Sokolski, „Miejsce to zowią żywot...”. Staropolskie romanse alegoryczne, Wrocław 1988.   13. D. Gostyńska, Retoryka iluzji. Koncept w poezji barokowej, Warszawa 1991.   14. H. Lausberg, Retoryka literacka. Podstawy wiedzy o literaturze, przekł., oprac. i wstęp A. Gorzkowski, Bydgoszcz 2002.   15. A. Nowicka-Jeżowa, Jan Andrzej Morsztyn i Giambattista Marino. Dialog poetów europejskiego baroku, Warszawa 2000.   16. W kręgu baroku i barokowości, red. M. Kaczmarek, Opole 1993.   17. Wyobrażenia epok dawnych: obrazy - tematy - idee. Materiały sesji dedykowanej Profesorom Jadwidze i Edmundowi Kotarskim, red. Janusz Goliński, Bydgoszcz, 2001.   18. T. Szostek, Exemplum w polskim średniowieczu, Warszawa 1997.   19. Słownik sarmatyzmu. Idee, pojęcia, symbole, red. A. Borowski, Kraków 2001.   20. H. Jonas, Zmiana i trwałość. O podstawach rozumienia przeszłości, przekł. P. Domański, Warszawa 1993.   21. A. Dąbrówka, Teatr i sacrum w średniowieczu. Religia – cywilizacja- estetyka, Wrocław 2001.   22. E. Panofsky, F. Saxl, Saturn i melancholia. Studia z historii, filozofii, przyrody, religii oraz sztuki, przekł. A. Kryczyńska, Kraków 2009.   16. Retoryka a literatura, red. B. Otwinowska, Wrocław 1984.   17. J. Ziomek, Retoryka opisowa, Wrocław 1990.   20. M. Bachtin, Problemy literatury i estetyki, przekł. W. Grajewski, Warszawa 1982 (rozdz.: Formy czasu i czasoprzestrzeni w powieści).
Nakład pracy studenta   LOŚĆ punktów ECTS- 3 punkty udział w zajęciach 30 h 1 ECTS przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5ECTS Przygotowanie do zaliczenia 15 h 0,5 ECTS
Poziom studiów   studia stopnia
Profil kształcenia   ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu   obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot   4
Tryb prowadzenia   Realizowany w sali
Wymagania   student posiada wiedzę i umiejętności z podstawowego kursu literatury do końca XVIII wieku oraz teorii literatury (umiejętność analizy i interpretacji tekstu literackiego)

Założenia

Pogłębienie i poszerzenie znajomości technik czytania tekstów dawnych, jakie wynikają z uwzględniania różnych aspektów dzieła literackiego, np.: retorycznego, historycznego, symbolicznego, antropologicznego czy folklorystycznego. Uporządkowanie wiedzy pozwalającej na postrzeganie dzieła w odpowiednim kontekście światopoglądowym, filozoficznym, historycznym, a także umiejętności posługiwania się terminologią z zakresu historii i teorii literatury Pogłębienie kompetencji w zakresie interdyscyplinarnej wiedzy przedmiotowej przez m. in. zabiegi komparatystyczne, pozwalające na wskazanie zjawisk analogicznych lub też kontrastowych w obszarze literatury czy sztuki Udoskonalenie ogólnej sprawności warsztatowej filologa, która pozwoli studentowi na właściwe wykorzystanie dostępnej współcześnie wiedzy, aby unikając anachronizmów, zbliżyć się do najbardziej prawdopodobnej wykładni sensów zawartych w tekstach dawnej literatury

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot literaturoznawczy uzupełniający kanon 4: (1.S3.FP1.52)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Literary studies course complementing the canon 4:**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Opis:

a. Ekokrytyka i ekopoezja. Poezja i teksty krytyczne Julii Fiedorczyk, Małgorzaty Lebdy, Michała Książka, Urszuli Zajączkowskiej i Urszuli Honek.

b. Poezja kontestacji i brzmienia wiersza nowoczesnego (Szczepan Kopyt, Kamila Janiak, Tomasz Bąk, Maciej Taranek, Konrad Góra i in.).

c. Kresy i końce. Radzenie sobie ze stratą i śmiercią we współczesnej prozie. Przypadek Marka Bieńczyka, Anety Żukowskiej, Ignacego Karpowicza, Izabeli Morskiej, Miry Marcinów.

d. Proza o niedyspozycjach i ograniczeniach: Dorota Kotas, Olga Hund, Daniel Odija.

e. Andrzej Stasiuk – pisarstwo drogi jako reprezentacja egzystencjalizmu.

f. Pisarz zmysłowej frazy: Eustachy Rylski.

g. Proza outsiderów. Antykoniunkturalizm w twórczości Roberta Pucka i Waldemara Bawoła, z drobnym odniesieniem do Ziemowita Szczerka.

h. Społeczne mielizny i doły. Proza Natalii Fiedorczyk i Doroty Masłowskiej.

i. Mamy wielu poetów, a tak mało liryków. O Wojciechu Kassie, Mariuszu Grzebalskim i Wojciechu Bonowiczu.

j. Tworzywo ciemnej wyobraźni: Tomasz Różycki.

k. Poetyckie mantry: Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki.

l. Pogranicza wyobraźni. Przypadki Dominiki Słowik.

m. Osoby przypadek. Twórczość Michała Cichego i Zośki Papużanki.

II

n. Literatura środka: Jakub Małecki, Łukasz Orbitowski, Jarosław Kamiński.

o. Sioło jako matryca. Maciej Płaza, Wioletta Grzegorzewska, Andrzej Muszyński.

p. Poszukujący eksperymentatorzy: Igor Jarek, Maciej Bobula, Łukasz Barys

q. Wyrafinowanie. Przypadek Zyty Rudzkiej

r. Tajemnice z przeszłości. Pisarstwo Martyny Bundy i Dominiki Buczak.

s. Wpisane w teraz. Anna Cieplak, Weronika Gogoła, Weronika Murek.

t. Śpiewający pisarze. O dwóch takich: Paweł Sołtys i Tomasz Organek.

u. Rozrywka, towar, rynek. Przypadki Jakuba Żulczyka, Szczepana Twardocha i Wojciecha Chmielarza.

v. Kryminał jako próba powieści obyczajowej: Anna Kańtoch i Maciej Siembieda.

w. Nowe tomy niepodległych głosów: Piotr Szewc, Piotr Matywiecki, Dariusz Sośnicki, Jerzy Jarniewicz.

x. Awangarda redivivus: Waldemar Jocher, Leszek Szaruga, Jakub Kornhauser.

y. Poetyckie trofea i nagrody – o Natalii Malek, Radosławie Jurczaku, Annie Adamowicz.

z. Starzy Mistrzowie: Krystyna Miłobędzka i Wiesław Myśliwski.

Literatura:

a. Ekokrytyka i ekopoezja. Poezja i teksty krytyczne Julii Fiedorczyk, Małgorzaty Lebdy, Michała Książka, Urszuli Zajączkowskiej i Urszuli Honek.

- b. Poezja kontestacji i brzmienia wiersza nowoczesnego (Szczepan Kopyt, Kamila Janiak, Tomasz Bąk, Maciej Taranek, Konrad Góra i in.).
- c. Kresy i końce. Radzenie sobie ze stratą i śmiercią we współczesnej prozie. Przypadek Marka Bieńczyka, Anety Żukowskiej, Ignacego Karpowicza, Izabeli Morskiej, Miry Marcinów.
- d. Proza o niedyspozycjach i ograniczeniach: Dorota Kotas, Olga Hund, Daniel Odija.
- e. Andrzej Stasiuk – pisarstwo drogi jako reprezentacja egzystencjalizmu.
- f. Pisarz zmysłowej frazy: Eustachy Ryłski.
- g. Proza outsiderów. Antykoniunkturalizm w twórczości Roberta Pucka i Waldemara Bawółka, z drobnym odniesieniem do Ziemowita Szczerka.
- h. Społeczne mielizny i doły. Proza Natalii Fiedorczyk i Doroty Masłowskiej.
- i. Mamy wielu poetów, a tak mało liryków. O Wojciechu Kassie, Mariuszu Grzebalskim i Wojciechu Bonowiczu.
- j. Tworzywo ciemnej wyobraźni: Tomasz Różycki.
- k. Poetyckie mantry: Eugeniusz Tkacyszyn-Dycki.
- l. Pogranicza wyobraźni. Przypadki Dominiki Słowik.
- m. Osoby przypadek. Twórczość Michała Cichego i Zośki Papużanki.
- II
- n. Literatura środka: Jakub Małecki, Łukasz Orbitowski, Jarosław Kamiński.
- o. Sioło jako matryca. Maciej Płaza, Wioletta Grzegorzewska, Andrzej Muszyński.
- p. Poszukujący eksperymentatorzy: Igor Jarek, Maciej Bobula, Łukasz Barys
- q. Wyrafinowanie. Przypadek Zyty Rudzkiej
- r. Tajemnice z przeszłości. Pisarstwo Martyny Bundy i Dominiki Buczak.
- s. Wpisane w teraz. Anna Cieplak, Weronika Gogoła, Weronika Murek.
- t. Śpiewający pisarze. O dwóch takich: Paweł Sołtys i Tomasz Organek.
- u. Rozrywka, towar, rynek. Przypadki Jakuba Żulczyka, Szczepana Twardocha i Wojciecha Chmielarza.
- v. Kryminał jako próba powieści obyczajowej: Anna Kańtoch i Maciej Siembieda.
- w. Nowe tomy niepodległych głosów: Piotr Szewc, Piotr Matywiecki, Dariusz Sośnicki, Jerzy Jarniewicz.
- x. Awangarda redivivus: Waldemar Jocher, Leszek Szaruga, Jakub Kornhauser.
- y. Poetyckie trofea i nagrody – o Natalii Malek, Radosławie Jurczaku, Annie Adamowicz.
- z. Starzy Mistrzowie: Krystyna Miłobędzka i Wiesław Mvśliwski.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01
k_W02
k_W03
k_W04
k_W06
k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
k_U02
k_U03
k_U04
k_U05
k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01
k_K03

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 40 %
praca zaliczeniowa 60%

Kierunek studiów
Filologia polska
Literatura uzupełniająca
Proza:
I
D. Odija, Pusty przelot, Wołowiec 2021.
D. Kotas, Cukry, Warszawa 2021.
Ł. Barys, Kości, które nosisz w kieszeni, Warszawa 2021.
A. Żukowska, Mięcho, Kraków 2019.
R. Pucek, Zastrzał albo trochę, Inowrocław 2020.
W. Bawołek, Echo słońca, Wołowiec 2017.
D. Słowik, Samosiejki, Kraków 2021.
A. Stasiuk, Kroniki beskidzkie i światowe, Wołowiec 2018.
E. Rylski, Jadąc, Warszawa 2021.
O. Hund, Psy ras drobnych, Kraków 2018.
I. Jarek, Halny, Warszawa 2020.
II
J. Małecki, Saturnin, Kraków 2020.
M. Płaza, Skoruń, Warszawa 2016.
N. Fiedorczuk, Ulga, Warszawa 2018.
M. Bunda, Nieczułość, Kraków 2017.
Z. Rudzka, Krótka wymiana ognia, Warszawa 2019.
W. Gogola, Po trochu, Wrocław 2017.
Ł. Orbitowski, Kult, Warszawa 2019.
P. Sołtys, Mikrotyki, Wołowiec 2017.
Sz. Twardoch, Król, Kraków 2016.
A. Kańtoch, Wiosna zaginionych, Warszawa 2020.
Z. Papużanka, Kąkol, Warszawa 2021.
Nakład pracy studenta
ILOŚĆ punktów ECTS- 3 punkty udział w zajęciach 30 h 1 ECTS przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5ECTS Przygotowanie do zaliczenia 15 h 0,5 ECTS
Poziom studiów
studia I stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
5
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot językoznawczy uzupełniający kanon 1: (1.S3.FP1.46.1.1)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Linguistic studies course complementing the canon 1:**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Cele przedmiotu

- zapoznanie z podstawowymi pojęciami i terminologią onomastyki;
- wykształcenie umiejętności świadomej i krytycznej analizy materiału onomastycznego;
- pogłębianie kompetencji językowej.

Opis:

1. Teoria nazw własnych w filozofii i językoznawstwie. Wyrazy pospolite a nazwy własne. Znaczenie nazw. Terminologia. Kierunki i metodologia badań. Klasyfikacje nazw miejscowych i osobowych. Stan badań onomastycznych.

2. Podstawowe typy nazw własnych. Imiona. Nazwiska. Pseudonimy i przezwiska. Nazwy miejscowe. Nazwy terenowe. Nazewnictwo miejskie. Chrematonimy.

3. Onomastyka literacka. Nurt realistyczny, ekspresjonistyczny, konwencjonalny, etymologiczny, semantyczny, groteskowo-ludyczny, fantastyczno-baśniowy, pseudoonomastyczny.

4. Nazwy własne we współczesnym dyskursie medialnym.

5. Pochodne nazw własnych – eponimy. Wtórne funkcje nazw własnych – funkcja pragmatyczna, ekspresywna, ludyczna.

6. Nazewnictwo pogranicza językowego. Nazwy obce. Adaptacje językowe. Hybrydy.

Literatura:

Polskie nazwy własne. Encyklopedia, red. E. Rzetelska-Feleszko, Warszawa-Kraków 1998.

Jakus-Borkowa E., Nazewnictwo polskie, Opole 1987.

Górniewicz H., Wstęp do onomastyki, Gdańsk 1988.

Efekty uczenia się:

Wiedza - student zna i rozumie:

k_W01 (P6S_WG) - w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu szczegółowej wiedzy z obszaru językoznawstwa polskiego;

k_W03 (P6S_WG) - teorie, metodologię i terminologię ogólną i szczegółową z

zakresu językoznawstwa.

Umiejętności - student potrafi:

k_U01 (P6S_UW) - wykorzystywać posiadaną wiedzę

językoznawczą – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe

problemy dotyczące zjawisk języka w aspekcie

historycznym i współczesnym;

k_U01 (P6S_UW) - formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu językoznawstwa;

Kompetencje społeczne - student jest gotów do:

k_K01 (P6S_KK) - krytycznej oceny odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy o języku w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.

Metody i kryteria oceniania:

30% - obecność i aktywność na zajęciach

70% - referat

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Malec M., Imię w polskiej antroponomii i kulturze, Kraków 2001.

Rymut K., Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny, t. I, Kraków 1999; t. II, Kraków 2001.

Skowronek K., Współczesne nazwisko polskie. Studium statystyczno-kognitywne, Kraków 2001.

Przezviska i przydomki w językach słowiańskich, red. S. Warchoł, t. I-II, Lublin 1998.

Rymut K., Nazwy miast Polski, Wrocław 1987.

Borek H., Górny Śląsk w świetle nazw miejscowych, Opole 1988.

Onomastyka literacka, red. M. Biolik, Olsztyn 1993.

Skowronek K., Rutkowski M., Media i nazwy. Z zagadnień onomastyki medialnej, Kraków 2004.

Gałkowski A., Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim, Łódź 2008.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ect
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2022/23-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Przedmiot językoznawczy uzupełniający kanon 2: Lingwistyka tekstu (1.S3.FP1.46.2)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Linguistic studies course complementing the canon 2: Text linguistics**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Poznanie wybranych zagadnień z zakresu lingwistyki tekstu, jej teorii i metod badawczych, opanowanie umiejętności analizy lingwistycznej tekstu oraz doskonalenie kompetencji tekstotwórczej.

Opis:

1. Pojęcie tekstu. Podstawowe wyznaczniki tekstowości w ujęciu różnych badawczy.
2. Funkcje tekstu.
3. Pojęcie spójności tekstu - kohezja i koherencja. Spójność lokalna i globalna.
4. Spójność referencjalna (relacje izotopyczne w tekście).
5. Retoryczna organizacja tekstu.
6. Metatekst. Modalność tekstu.
7. Semantyczna organizacja tekstu. Następowstwo tematyczne w tekście.
8. Delimitacja i segmentacja tekstu.
9. Typy rozwinięć tematycznych tekstu (schematy kompozycyjne).
10. Formy podawcze - monolog i dialog. Struktura tekstów dialogowych.
11. Gatunki tekstu. Wzorce gatunkowe. Typologia gatunków.
12. Działania na tekście.
13. Teksty w CMC. Hipertekst.

Literatura:

- J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, Tekstologia, Warszawa 2009.
J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska Red.), Tekstologia, cz. 1 i 2, Lublin 2004.
Z. Bilut-Homplewicz, W. Czachur, M. Smykała (red.), Lingwistyka tekstu w Niemczech, Wrocław 2009.
Z. Bilut-Homplewicz, W. Czachur, M. Smykała (red.), Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech, Wrocław 2009.
A. Duszak, Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa, Warszawa 1998.
D. Ostaszewska (red.), Gatunki mowy i ich ewolucja. T. II Tekst a gatunek, Katowice 2004.
D. Ostaszewska, R. Cudak (red.), Polska genologia lingwistyczna, Warszawa 2008.
D. Ulicka (red), Tekst (w) sieci 1. Tekst. Język. gatunki, Warszawa 2009.
A. Wilkoń, Spójność i struktura tekstu, Kraków 2002.
U. Żydek-Bednarczuk, Wprowadzenie do lingwistycznej teorii tekstu, Kraków 2005.
Wybrane artykuły.

Efekty uczenia się:

- Wiedza
zna i rozumie:
1. podstawowe terminy z zakresu lingwistyki tekstu (k_W03; P6S_WG),
  2. wybrane teorie tekstologiczne i metody analizy lingwistycznej (k_W03; P6S_WG).
- Umiejętności
potrafi:
3. zanalizować tekst, wykorzystując wybrane metody badawcze lingwistyki tekst (k_U01; P6S_UW)
  4. posługiwać się specjalistyczną terminologią podczas analizy tekstu (k_U04; P6S_UW).
- Kompetencje społeczne
jest gotów do:
5. uznania znaczenie wiedzy o tekście w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (k_K01; P6S_KK).

Metody i kryteria oceniania:

- Kolokwium zaliczeniowe pisemne - waga 50%
Zadania analityczne cząstkowe - waga 20%
Aktywność na zajęciach - waga 30%

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ects
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
4
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć II Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-II-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Proseminarium licencjackie (1.S3.FP1.40)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Bachelor's proseminar**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest pomoc w wyborze zakresu i tematu pracy licencjackiej, opracowanie wstępnej koncepcji pracy oraz pomoc w gromadzeniu i weryfikacja bibliografii, zaznajomienie się z wymogami edytorskimi dla prac licencjackich.

Opis:

Celem przedmiotu jest pomoc w wyborze zakresu i tematu pracy licencjackiej, opracowanie wstępnej koncepcji pracy oraz pomoc w gromadzeniu i weryfikacja bibliografii, zaznajomienie się z wymogami edytorskimi dla prac licencjackich.

Literatura:

A1. wykorzystywana podczas zajęć

Szczęśny, W.W., Metodyka badań i pisania prac dyplomowych, Warszawa 2008.

Wójcik K., Poradnik dla autorów akademickich prac promocyjnych (licencjackich, magisterskich, doktorskich), Warszawa, 2000

A2. studiowana samodzielnie przez studenta

Majchrzak J., Metodyka pisania prac magisterskich i dyplomowych: poradnik pisania prac promocyjnych oraz innych opracowań naukowych wraz z przygotowaniem ich do obrony lub publikacji, Poznań 1999.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W07

k_W08

k_W09

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U07

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K02

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

A. Formy zaliczenia (weryfikacja efektów uczenia się)

Prezentacja zaliczeniowa;

Zadania cząstkowe.

B. Podstawowe kryteria ustalenia oceny

Ustalenie oceny końcowej na podstawie ocen cząstkowych (30%) i prezentacji zaliczeniowej (70%).

Kierunek studiów

Filologia Polska

Literatura uzupełniająca

Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 1985.

Seweryniak H., Metodyka uczenia się i pisanie prac dyplomowych, Płock 2000.

Szreder M., Metody i techniki sondażowych badań opinii, Warszawa 2004.

Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 1999.

Nakład pracy studenta

Udział w zajęciach: 30h 1 ects

przygotowanie do zajęć, przygotowanie bibliografii , planu pracy licencjackiej oraz wstępu do w/w pracy 80 h 3 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

proseminaria

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

5

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

brak

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	4	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Seminarium licencjackie (1.S3.FP1.41)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Undergraduate seminar

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem zajęć jest przygotowanie studentów do samodzielnego redagowania własnego tekstu oraz pogłębienie wiedzy na temat badań naukowych.

Opis:

Przedmiot „Seminarium licencjackie” jest aktywną formą zajęć dydaktycznych prowadzonych przy udziale studentów w ramach specjalności

realizowanych na Wydziale Filologicznym. Jego zadaniem jest między innymi przygotowanie studentów do pisania pracy licencjackiej ale także przygotowanie do prowadzenia pracy badawczej i prezentacji jej wyników. W ramach zajęć student przygotowuje pracę zaliczeniową (rozdział, część pracy licencjackiej), która jest samodzielnym opracowaniem pisemnym charakteryzującym wybrany problem.

Zakres tematów:

1. Przygotowanie wniosków z badań.
2. Prezentacja kolejnych problemów badawczych.
3. Korygowanie błędów merytorycznych i redakcyjnych.

Literatura:

A1. wykorzystywana podczas zajęć

Szczęsny, W.W., Metodyka badań i pisania prac dyplomowych, Warszawa 2008.

Wójcik K., Poradnik dla autorów akademickich prac promocyjnych (licencjackich, magisterskich, doktorskich), Warszawa, 2000

A2. studiowana samodzielnie przez studenta

Majchrzak J., Metodyka pisania prac magisterskich i dyplomowych: poradnik pisania prac promocyjnych oraz innych opracowań naukowych wraz z przygotowaniem ich do obrony lub publikacji, Poznań 1999.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 30 %

przedstawienie części pracy licencjackiej 70 %

Kierunek studiów

Filologia Polska

Literatura uzupełniająca

Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 1985.

Seweryniak H., Metodyka uczenia się i pisanie prac dyplomowych, Płock 2000.

Szreder M., Metody i techniki sondażowych badań opinii, Warszawa 2004.

Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 1999.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

seminaria dyplomowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

6

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

brak

Założenia

Celem zajęć jest przygotowanie studentów do samodzielnego redagowania własnego tekstu oraz pogłębienie wiedzy na temat badań naukowych.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Praca dyplomowa (1.S3.FP1.42)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Diploma thesis**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Merytoryczne i techniczno-językowe przygotowanie studenta do napisania pierwszej samodzielnej pracy naukowej.

Opis:

Przedmiot „Praca licencjacka” jest aktywną formą pracy samodzielnej studenta podczas przygotowania pracy licencjackiej. Jego celem jest sfinalizowanie pracy licencjackiej pod kierunkiem promotora.

Literatura:

Szczęśny, W.W., Metodyka badań i pisania prac dyplomowych, Warszawa 2008.

Wójcik K., Poradnik dla autorów akademickich prac promocyjnych (licencjackich, magisterskich, doktorskich), Warszawa, 2000

Majchrzak J., Metodyka pisania prac magisterskich i dyplomowych: poradnik pisania prac promocyjnych oraz innych opracowań naukowych wraz z przygotowaniem ich do obrony lub publikacji, Poznań 1999.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W06

k_W09

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U08

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

Metody i kryteria oceniania:

Wykonanie określonych prac: zbieranie materiału tekstowego i ilustracyjnego, referowanie go na zajęciach, zbieranie W

- Przygotowanie i referowanie poszczególnych części pracy licencjackiej

Ukończona w terminie praca licencjacka - 100%

Kierunek studiów

Filologia Polska

Literatura uzupełniająca

Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 1985.

Seweryniak H., Metodyka uczenia się i pisania prac dyplomowych, Płock 2000.

Szreder M., Metody i techniki sondażowych badań opinii, Warszawa 2004.

Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 1999.

Nakład pracy studenta

praca własna studenta przygotowanie pracy licencjackiej 240 h 8 ects

przygotowanie do egzaminu licencjackiego i udział w nim 60 h 2 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Rodzaj przedmiotu
seminaria dyplomowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
6
Tryb prowadzenia
Mieszany: realizowany zdalnie i w sali
Wymagania
Ustalony z promotorem tytuł pracy, spis treści, konspekt pracy, bibliografia
Założenia
Kurs kończy się sfinalizowaniem pracy i przygotowaniem studenta do egzaminu licencjackiego.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	10	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura wobec innych sztuk 1 (1.S3.FP1.HA.1)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Konserwatorium poświęcone związkom między literaturą, sztukami wizualnymi, muzyką i filmem, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i historycznoartystycznym i interpretacyjnym. Przedmiotem analiz będą wybrane teksty teoretyczne oraz utwory literackie i teksty kultury.

Opis:

1. Wprowadzenia: związki literatury i sztuk wizualnych.
2. Podstawowe tematy i motywy literatury oraz innych sztuk (na wybranych przykładach).
3. Ekfrazy, czyli o metodach literackich opisów dzieł sztuk wizualnych.
4. Teorie ekfrazy (analiza wybranych przypadków).
5. Literatura i architektura: literackie opisy architektury (na wybranych przykładach).
6. Poetyka piosenki literackiej (na wybranych przykładach).
7. Problemy filmowej adaptacji dzieła literackiego (na wybranych przykładach).
8. Współczesne konteksty awangardowej intersemiotyczności.

Literatura:

1. Dziadek A., Obrazy i wiersze. Z Zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej, Katowice 2004.
2. Sendyka R., Esej i ekfaza (Herbert – Bieńkowska – Bieńczyk), „Przestrzenie Teorii” 2009, nr 11.
3. Słodczyk R., Ekfaza, hypotypoza, przekład. Interferencje literatury i malarstwa w prozie włoskiej i eseistyce polskiej XX wieku, Kraków 2020.
4. Swoboda B., Zniewalająca siła ekfrazy (rzecz o zmaganiach słowa i obrazu w poglądach W.J.T. Mitchella), „Przestrzenie Teorii” 2011, nr 16.
5. Witosz B., Ekfaza w tekście użytkowym – w perspektywie genologicznej i użytkowej, „Teksty Drugie” 2009, nr 1-2.
6. Czermińska M., Gotyk i pisarze. Topika opisu katedry, Gdańsk 2005.
7. Praz M., Mnemosyne. Rzecz o powinowactwie literatury i sztuk plastycznych, przeł. W. Jekiel, Gdańsk 2006.
8. Intersemiotyczność. Literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie). Studia, red. S. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedź, Kraków 2004.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:
aktywne uczestnictwo w zajęciach 30 % prezentacja 30% praca zaliczeniowa 40%
Kierunek studiów
Filologia polska
Literatura uzupełniająca
Gęborska, Marlena, Adaptacje filmowe polskiej literatury młodzieżowej XXI wieku jako system kodów kulturowych, „Perspektywy Kultury”, 2021, Vol.34 (3), p.157-176 Tadeusz Lubelski, Od Mickiewicza do Masłowskiej : adaptacje filmowe literatury polskiej, Universitas, Kraków, cop. 2014 Intersemiotyczność. Literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie). Studia, red. S. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedź, Kraków 2004.
Nakład pracy studenta
udział w zajęciach 30 H 1 erts przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie prezentacji 65 h 2,5 erts przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 erts
Poziom studiów
studia I stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
2
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Założenia
1. Kształcenie umiejętności analizy, interpretacji i wartościowania tekstów literackich w kontekście innych sztuk. 2. Integracja wiedzy z historii i teorii literatury oraz historii sztuki i estetyki umożliwiająca uczestnikowi zajęć poszerzenie kompetencji z zakresu komparatystyki intersemiotycznej oraz aktywny i świadomy udział w dyskusji dotyczącej zjawisk z obszaru różnych dziedzin artystycznych.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>				
	Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)		4	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Literatura wobec innych sztuk 2 (1.S3.FP1.HA.2)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Konserwatorium poświęcone związkom między literaturą, sztukami wizualnymi, muzyką i filmem, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i historycznoartystycznym i interpretacyjnym. Przedmiotem analiz będą wybrane teksty teoretyczne oraz utwory literackie i teksty kultury.

Opis:

Opis:

1. Wprowadzenia: związki literatury i sztuk wizualnych.
2. Podstawowe tematy i motywy literatury oraz innych sztuk (na wybranych przykładach).
3. Ekfrazy, czyli o metodach literackich opisów dzieł sztuk wizualnych.
4. Teorie ekfrazy (analiza wybranych przypadków).
5. Literatura i architektura: literackie opisy architektury (na wybranych przykładach).
6. Poetyka piosenki literackiej (na wybranych przykładach).
7. Problemy filmowej adaptacji dzieła literackiego (na wybranych przykładach).
8. Współczesne konteksty awangardowej intersemiotyczności

Literatura:

1. Dziadek A., Obrazy i wiersze. Z Zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej, Katowice 2004.
2. Sendyka R., Esej i ekfaza (Herbert – Bieńkowska – Bieńczyk), „Przestrzenie Teorii” 2009, nr 11.
3. Słodczyk R., Ekfaza, hypotypoza, przekład. Interferencje literatury i malarstwa w prozie włoskiej i eseistyce polskiej XX wieku, Kraków 2020.
4. Swoboda B., Zniewalająca siła ekfrazy (rzecz o zmaganiach słowa i obrazu w poglądach W.J.T. Mitchella), „Przestrzenie Teorii” 2011, nr 16.
5. Witosz B., Ekfaza w tekście użytkowym – w perspektywie genologicznej i użytkowej, „Teksty Drugie” 2009, nr 1-2.
6. Czermińska M., Gotyk i pisarze. Topika opisu katedry, Gdańsk 2005.
7. Praz M., Mnemosyne. Rzecz o powinowactwie literatury i sztuk plastycznych, przeł. W. Jekiel, Gdańsk 2006.
8. Intersemiotyczność. Literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie). Studia, red. S. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedź, Kraków 2004.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

aktywne uczestnictwo w zajęciach 30 %

prezentacja 30%

praca zaliczeniowa 40%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Gęborska, Marlena, Adaptacje filmowe polskiej literatury młodzieżowej XXI wieku jako system kodów kulturowych, „Perspektywy Kultury”, 2021, Vol.34 (3), p.157-176

Tadeusz Lubelski, Od Mickiewicza do Masłowskiej : adaptacje filmowe literatury polskiej, Universitas, Kraków, cop. 2014

Intersemiotyczność. Literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie). Studia, red. S. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedź, Kraków 2004.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie prezentacji 45 h 1,5 ect
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Literatura wobec innych sztuk 3 (1.S3.FP1.HA.3)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Konserwatorium poświęcone związkom między literaturą, sztukami wizualnymi, muzyką i filmem, zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i historycznoartystycznym i interpretacyjnym. Przedmiotem analiz będą wybrane teksty teoretyczne oraz utwory literackie i teksty kultury.

Opis:

1. Wprowadzenia: związki literatury i sztuk wizualnych.
2. Podstawowe tematy i motywy literatury oraz innych sztuk (na wybranych przykładach).
3. Ekfrazy, czyli o metodach literackich opisów dzieł sztuk wizualnych.
4. Teorie ekfrazy (analiza wybranych przypadków).
5. Literatura i architektura: literackie opisy architektury (na wybranych przykładach).
6. Poetyka piosenki literackiej (na wybranych przykładach).
7. Problemy filmowej adaptacji dzieła literackiego (na wybranych przykładach).
8. Współczesne konteksty awangardowej intersemiotyczności.

Literatura:

1. Dziadek A., Obrazy i wiersze. Z Zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej, Katowice 2004.
2. Sendyka R., Esej i ekfaza (Herbert – Bieńkowska – Bieńczyk), „Przestrzenie Teorii” 2009, nr 11.
3. Słodczyk R., Ekfaza, hypotypoza, przekład. Interferencje literatury i malarstwa w prozie włoskiej i eseistyce polskiej XX wieku, Kraków 2020.
4. Swoboda B., Zniewalająca siła ekfrazy (rzecz o zmaganiach słowa i obrazu w poglądach W.J.T. Mitchella), „Przestrzenie Teorii” 2011, nr 16.
5. Witosz B., Ekfaza w tekście użytkowym – w perspektywie genologicznej i użytkowej, „Teksty Drugie” 2009, nr 1-2.
6. Czermińska M., Gotyk i pisarze. Topika opisu katedry, Gdańsk 2005.
7. Praz M., Mnemosyne. Rzecz o powinowactwie literatury i sztuk plastycznych, przeł. W. Jekiel, Gdańsk 2006.
8. Intersemiotyczność. Literatura wobec innych sztuk (i odwrotnie). Studia, red. S. Balbus, A. Hejmej, J. Niedźwiedź, Kraków 2004.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W04

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U04

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

Aktywność na zajęciach, prezentacja.

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

1. Boehm G., O obrazach i widzeniu. Antologia tekstów, red. A. Kołacka, przekł. M. Łukasiewicz, A. Pieczyńska-Sulik, Kraków 2014.
2. Marin L., O przedstawieniu, Gdańsk 2011.
3. Lisak-Gębała D., Ultraliteratura. O strategiach transmedialnych i poszukiwaniu pozawerbalnego we współczesnej literaturze polskiej, Kraków 2014.
4. Lisak-Gębała D., Wizualne odskocznice. Wokół współczesnej polskiej eseistyki o malarstwie i fotografii, Kraków 2016.
5. Markowski M.P., Pragnienie obecności. Filozofie reprezentacji od Platona do Kartezjusza, Gdańsk 1999.

Nakład pracy studenta			
udział w zajęciach 30 h 1 ect przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie prezentacji 45 h 1,5 ect przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect			
Poziom studiów			
Studia pierwszego stopnia			
Profil kształcenia			
Studia stacjonarne			
Rodzaj przedmiotu			
obowiązkowe			
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot			
4			
Tryb prowadzenia			
Realizowany w sali			
Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:			
Opis grupy przedmiotów		Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)		2022/23-L	
Punkty przedmiotu w cyklach:			
<bez przypisanego programu>			
Typ punktów		Liczba	Cykl pocz.
ECTS (ECTS)		3	2022/23-L

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Kultura słowa mówionego i pisanego (1.S3.FP1.HA.4)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Culture of spoken and written word**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Opis:

Znaczenie terminu kultura języka. Kultura języka a językoznawstwo. Kultura języka jako jeden z podstawowych składników kultury narodowej.

System języka, norma, uzus, tekst. Kodyfikacja i jej stosunek do uzusu i systemu.

Typy innowacji językowych. Innowacja i błąd. Typy błędów językowych.

Kryteria poprawności językowej, hierarchia i zakres stosowania.

Typologia odmian współczesnej polszczyzny, podstawowe właściwości i społeczne uwarunkowania.

Poprawność wymowy.

Poprawność leksykalno-stylistyczna.

Poprawność słowotwórcza. Najnowsze tendencje.

Poprawność frazeologiczna. Frazematyka.

Poprawność fleksyjna (ze szczególnym uwzględnieniem nazw własnych).

Poprawność składniowa.

Wybrane zagadnienia ortografii i interpunkcji polskiej.

Grzeczność językowa, etyka, etykieta językowa. Grzeczność w komunikacji interpersonalnej, interpersonalno-medialnej, publicznej i masowej.

Poradnictwo językowe w Polsce, podstawowe publikacje normatywne.

Literatura:

M. Bugajski, Językoznawstwo normatywne, Warszawa 1993.

M. Bugajski, Język w komunikowaniu, Warszawa 2007.

H. Jadacka, Kultura języka polskiego, Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2014.

M. Kaczor, Estetyka słowa a kultura języka, Zielona Góra 2009.

T. Karpowicz, Kultura języka polskiego, Wymowa, ortografia, interpunkcja, Warszawa 2013.

M. Marcjanik, Grzeczność w komunikacji językowej, Warszawa 2014.

A. Markowski, Kultura języka polskiego, Teoria. Zagadnienia leksykalne, Warszawa 2014.

Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej, red. A. Markowski, Warszawa 2012.

Wielki słownik ortograficzny PWN, red. E. Polański, Warszawa 2012.

Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN, red. A. Markowski, Warszawa 2012.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W07

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U05

k_U07

k_U08

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

Obecność na zajęciach, aktywny w nich udział - 60%

Kolokwium semestralne -40%

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

M. Bugajski, Etyka, etykieta, kultura języka, [w:] Etyka i etykieta w komunikacji językowej, red. A. Piotrowicz, M. Witaszek-Samborska, K. Skibski, Poznań 2012, s. 7-21.
 M. Bugajski, Normatywista wobec problemów komunikacji językowej, [w:] Norma a komunikacja, red. M. Steciąg i M. Bugajski, Zielona Góra 2009, s. 15-26.
 Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce, red. K. Kłosińska, Warszawa 2013.
 M. Kita, Językowe rytuały grzecznościowe, Katowice 2005.
 E. Kołodziejek, Poprawna polszczyzna w praktyce. Poradnik dla tych, którzy chcą dobrze mówić i pisać po polsku, Szczecin 1998.
 J. Miodek, Kultura języka w teorii i praktyce, Wrocław 1983.
 Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2012.
 H. Zgólkowa, T. Zgółka, Językowy savoir-vivre. Praktyczny poradnik posługiwania się polszczyzną w sytuacjach oficjalnych i towarzyskich, Warszawa 2004.
 Poradniki językowe i słowniki (wybór); internetowe poradnie językowe.
 Komunikaty Rady Języka Polskiego, <http://www.rjp.pan.pl/>

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
 przygotowanie do zajęć , czytanie literatury przedmiotu 45 h 1,5 ects
 przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Wymagania

1.S3.FP1.HA.3

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Estetyka (1.S3.FP1.HA.6)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Esthetics

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Zapoznanie studenta z głównymi koncepcjami i problemami estetycznymi w historii kultury. Przegląd różnych aspektów i kontekstów estetycznych

Opis:

Tradycja „wielkiej teorii estetycznej” w dziejach estetyki europejskiej. Koncepcje „smaku” i przeżycia estetycznego. Rodzaje i klasyfikacje wartości (kategorii) estetycznych. Wybrane tradycje estetyki w świecie. Kryzys tradycyjnej estetyki, postmodernizm i zjawisko estetyzacji. Estetyka w edytorstwie: elementy książki i ich aspekty estetyczne (typografia, grafika, obwoluta). Koncepcja „pięknej książki” w tradycji kultury angielskiej i młodopolskiej.

Literatura:

W. Tatarkiewicz, Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1988 (lub inne wyd.) – wybór

M. Gołaszewska, Zarys estetyki. Problematyka, metody, teorie, Kraków 1973 (i inne wyd.) – wybór

S. Ossowski, U podstaw estetyki, Warszawa 1966 (tu: Co to są przeżycia estetyczne?)

Historia piękna, red. U. Eco, przeł. A. Kuciak, Poznań 2005 (tu: Wzniosłość)

Historia brzydoty, red. U. Eco, przekład zbiorowy, Poznań 2013 (wybór)

Estetyka i filozofia sztuki. Tradycje, przecięcia, perspektywy, red. M. Bokiniec, P. J. Przybysz, Gdańsk 2009 (wybór)

Wizje i re-wizje. Wielka księga estetyki w Polsce, red. K. Wilkoszewska, Kraków 2007 (wybór)

K. Detjen, Światy zewnętrzne. O projektowaniu okładek, przeł. P. Piszczatowski, Kraków 2018

R. Reuß, Perfekcyjna maszyna do czytania. O ergonomii książki, przeł. P. Piszczatowski, Kraków 2017

F. Forssman, Jak projektuję książki, przeł. P. Piszczatowski, Kraków 2018

H.R. Bosshard, Reguła i intuicja. O rozwadze i spontaniczności projektowania, przeł. P. Piszczatowski, Kraków 2017

J. Wiercińska, Sztuka i książka, Warszawa 1986 (tu: W poszukiwaniu absolutnej harmonii)

Sztuka książki. Historia, teoria, praktyka, red. M. Komza, Wrocław 2003 (wybór)

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 50%

praca zaliczeniowa 50%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Estetyka japońska. Antologia, red. K. Wilkoszewska, Kraków 2001 (wybór)

Estetyka Aborygenów. Antologia, red. M. Bakke, Kraków 2008 (wybór)

Estetyka Indian Ameryki Południowej. Antologia, red. K. Zajda, Kraków 2007 (wybór)

Estetyka Afryki. Antologia, red. M. Cymorek, Kraków 2008 (wybór)

A.Tomaszewski, Architektura książki dla wydawców, redaktorów, poligrafów, grafików, autorów, księgoznawców i bibliofilów, Warszawa 2018 (wybór)

„Sztuka Edycji” t. 5 (2013): „Wokół typografii i idei pięknej książki”, red. M. Pest <https://apcz.umk.pl/sztukaedycji/issue/view/336>

P. Smolik, O książce pięknej, Warszawa 1926

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects
przygotowanie do zajęć 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

zapoznanie studenta z wybranymi wątkami dyskursu estetycznego i problematyką estetyki

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	1	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Wybrane zagadnienia z historii teatru 1 (1.S3.FP1.HA.7)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

• wprowadzenie podstawowych kategorii określających poszczególne gatunki dramatyczne i teatralne,
• nabycie przez studentów umiejętności samodzielnej analizy i interpretacji dramatów i tekstów źródłowych pod kątem przemian gatunków i konwencji scenicznych z uwzględnieniem wpływu warunków historycznych, politycznych, społecznych, życia umysłowego oraz wzajemnych związków i oddziaływań między rozwojem dramatu i teatru. Wiedza uzyskana na zajęciach niezbędna w pracy w teatrach, archiwach, muzeach, instytucjach kultury – stanowi podstawę, bazę do praktycznego wykonywania zawodu.

Opis:

1. Wprowadzenie do przedmiotu.
- 2- 4. Teatr starożytnej Grecji – wprowadzenie historyczne. „Poetyka” Arystotelesa – teoria tragedii: główne pojęcia (mimesis, katharsis), składniki. „Król Edyp” Sofoklesa w świetle „Poetyki” Arystotelesa. Komedia starożytnej Grecji.
5. Początki dramatu i teatru nowożytnego. Visitatio Sepulchri – pierwszy model teatru religijnego.
6. Ewolucja teatru religijnego. Pierwsze misteria i mirakle. Świecki teatr średniowieczny.
7. Początki komedii dell'arte.
- 8- 10. Dramat i teatr angielski okresu późnego renesansu.
11. Teatr hiszpański w okresie „Złotego Wieku”.
12. Kultura i teatr francuski za panowania Ludwika XIV. Główne założenia doktryny klasycznej. Moliere.
13. Romantyczna poetyka dramatu- między wizją podmiotową a teatrem świata(analizę utworów F. Schillera, J.W.Goethego, H. von Kleista).
14. Realizm, naturalizm – między teorią a praktyką. Poszukiwanie nowego typu inscenizacji, zmiana stylu aktorskiego.
15. Teoria R. Wagnera a praktyka teatralna.

Literatura:

- . Berthold, Historia teatru, Warszawa 1980.
Historia teatru, pod red. J.R.Browna, Warszawa 1999.
E. Bożyk, Historia budynku teatralnego, Kraków 1956.
K. Kerényi, Dionizos. Archetyp życia niezniszczalnego, Kraków 1997.
J. Romilly, Tragedia grecka, Warszawa 1994.
T. Sinko, Zarys literatury greckiej, Warszawa 1959; stąd: tragedia i komedia.
Arystoteles, Poetyka, BN II 209.
J. Lewański, Dramat liturgiczny, Wrocław 1966.
J. Bab, Teatr współczesny, Warszawa 1959 .
J.L. Styan, Współczesny dramat, Wrocław 1995. (zwłaszcza cz. I. Realizm, rozdz. 1–12; cz. II).
P. Szondi, Teorie nowoczesnego dramatu 1880- 1950, Warszawa 1956.
W. Brumer, Meiningerzy, Lwów 1938.
J. Michalik, Wokół teorii dramatu naturalistycznego, „Ruch Literacki” 1978, z. 2.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

dyskusja, kolokwium

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta			
udział w zajęciach 15 h 0,5 ects przygotowanie do zajęć, lektura literatury 45 h 1,5 ects			
Poziom studiów			
studia I stopnia			
Profil kształcenia			
ogólnoakademicki			
Rodzaj przedmiotu			
obowiązkowe			
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot			
3			
Tryb prowadzenia			
Realizowany w sali			
Założenia			
• prezentacja najważniejszych pojęć, postaw i problemów badawczych związanych z historią teatru i dramatu powszechnego			
Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:			
Opis grupy przedmiotów		Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)		2022/23-Z	
Punkty przedmiotu w cyklach:			
<bez przypisanego programu>			
Typ punktów		Liczba	Cykl pocz.
ECTS (ECTS)		2	2022/23-Z

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Wybrane zagadnienia z historii teatru 2 (1.S3.FP1.HA.8)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

•Celem zajęć jest doskonalenie kompetencji studentów w zakresie analizy i interpretacji tekstów źródłowych pod kątem przemian konwencji scenicznych z uwzględnieniem wpływu warunków historycznych, politycznych, społecznych i życia umysłowego. Integralnym elementem zajęć są związane z historią polskiego teatru projekcje filmowe lub udział w przedstawieniach teatralnych. Wiedza uzyskana na zajęciach niezbędna w pracy w teatrach, archiwach, muzeach, instytucjach kultury – stanowi podstawę, bazę do praktycznego wykonywania zawodu.

Opis:

B. Wprowadzenie do historii teatru polskiego.

C. Od początków do połowy XVI w.

- Dramatyzacje liturgiczne. Misterium. Moralitet. Teatr humanistów. Teatr popularny;

- Historia o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim;

D. Od poł. XVI w. do XVII w.

Tragedia i komedia. Odprawa posłów greckich Jana Kochanowskiego. Teatr królewski. Komedia rybałtowska.

E. Od poł. XVII w. do poł. XVIII w.

Misterium „nowe”. Teatr szkolny. Rozwój teatru królewskiego. Teatry magnackie.

F. 1765-1794.

- Powstanie Teatru Narodowego.

- Wojciech Bogusławski.

G. 1795-1831.

Życie teatralne po rozbiorach.

H. 1831-1865.

- Poeci romantyczni i teatr.

- „Teatr słowiański” Adama Mickiewicza.

I. 1865-1890.

Teatry galicyjskie. Warszawskie Teatry Rządowe.

J. 1890-1914.

- Młoda Polska a kultura teatralna kraju.

- Stanisław Wyspiański.

K. 1914-1939.

Teatry II Rzeczypospolitej.

- Reduta (Juliusz Osterwa i Mieczysław Limanowski).

- Teatr im. Bogusławskiego (Leon Schiller).

Literatura:

B. Nowicka Elżbieta, Dzieje teatru w Polsce, Poznań 2000;

C. Raszewski Zbigniew, Krótka historia teatru polskiego, Warszawa 1977;

D. Silvert Tadeusz (red.), Dzieje teatru polskiego, Warszawa:

- 1977, t. 1, Wierzbicka-Michalska Karyna, Teatr w Polsce w XVIII wieku;

- 1982, t. 3, Teatr polski od 1863 roku do schyłku XIX wieku. Praca zbiorowa;

- 1985, t. 5, Marczak-Oborski Stanisław, Teatr polski w latach 1918-1965. Teatry dramatyczne (Barbara Król-Kaczorowska, rozdział o budynkach teatralnych);

- 1987, t. 4, cz. 1, Teatr polski w latach 1890-1918. Zabór austriacki i pruski. Praca zbiorowa;

- 1988, t. 4, cz. 2, Teatr polski w latach 1890-1918. Zabór rosyjski. Praca zbiorowa;

- Prussak Maria, Wyspiański w labiryncie teatru, Warszawa 2005;

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01
k_K04
s_K01

Metody i kryteria oceniania:

Podstawę zaliczenia stanowi obecność na zajęciach, aktywność oraz udział w dyskusji. Nieobecności (powyżej dwóch) należy zaliczyć na uzgodnionych wcześniej konsultacjach.

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

1. Lewański Julian, Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce (Andrzej Kruczyński, rozdziały o dramacie antycznym i teatrach jezuickich), Warszawa 1981;
2. Sławińska Irena, Kaczmarek Wojciech (red.), Dramat i teatr religijny w Polsce, Lublin 1991;
3. Kurek Krzysztof (red.), Wojciech Bogusławski – ojciec teatru polskiego, Poznań 2009;
4. Majchrowski Zbigniew, Cela Konrada. Powracając do Mickiewicza, Gdańsk 1988;
5. Masłowski Michał, Gest, symbol i rytuały polskiego teatru romantycznego, Warszawa 1998;
6. Ratajczakowa Dobrochna, Obrazy narodowe w dramacie i teatrze, Wrocław 1994;
7. Błoński Jan, Popiel Jacek (red.), Studia o dramacie i teatrze Stanisława Wyspiańskiego, Kraków

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects
przygotowanie do zajęć, lektura literatury 45 h 1,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

4

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

Studenci powinni samodzielnie definiować podstawowe kategorie określające historyczne formy polskiego teatru na tle europejskim, w oparciu o konkretne przykłady z danej epoki.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Elementy historii sztuki (1.S3.FP1.HA.9)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Selected aspects of history of art

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Tematy zajęć:

1. Antyk - sztuka starożytnej Grecji i Rzymu
2. Średniowiecze - styl romański i gotycki w architekturze i sztuce
3. Renesans we Włoszech i innych krajach Europy
4. Barok i rokoko
5. Neoklasycyzm
6. Przełom XIX i XX wieku - profuzja kierunków artystycznych
7. Sztuka abstrakcyjna i modernizm

Opis:

Podczas wykładów omówione zostają najważniejsze style i kierunki w sztuce europejskiej od czasów antycznych przez średniowiecze do nowożytności. Każdy wykład poświęcony jest innej epoce/stylowi w sztuce. W ramach wykładów omówione zostają najważniejsze cechy stylistyczne danych kierunków artystycznych, sylwetki artystek i artystów oraz osób, które miały znaczący wpływ na kształtowanie się sztuki w danych okresach. Ponadto studentki zostają zapoznane z tłem historycznymi i filozoficznym danej epoki.

Literatura:

1. Jan Białostocki, Sztuka cenniejsza niż złoto, PWN 2004.
2. Tadeusz Broniewski, Historia architektury dla wszystkich, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1990.
3. Karol Estreicher, Historia sztuki w zarysie, PWN 1986.
4. Ernst H. Gombrich, O sztuce, red. Katarzyna Raźniewska, Dom Wydawniczy Rebis, 2008.
5. Peter Goessel i Gabriele Lauthaeuser, Architektura XX wieku, przeł. Katarzyna Frankowska, TMC Art., Koeln 2010
6. Wilfried Koch, Style w architekturze. Arcydzieła budownictwa europejskiego od antyku po czasy współczesne, Świat Książki 2011.
7. Maria Rzepińska, Siedem wieków malarstwa europejskiego, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, pierwsze wydanie 1970
8. Sztuka romańska. Architektura, rzeźba, malarstwo, pod red. Rolfa Tomana, Wydawnictwo: Koenemann
9. Gotyk. Architektura, rzeźba, malarstwo, pod red. Rolfa Tomana, Wydawnictwo: Koenemann
10. Renesans w sztuce włoskiej. Architektura, rzeźba, malarstwo, pod red. Rolfa Tomana, Wydawnictwo: Koenemann
11. Barok. Architektura, rzeźba, malarstwo, pod red. Rolfa Tomana, Wydawnictwo: Koenemann
12. Secesja. Architektura, rzeźba, malarstwo, pod red. Rolfa Tomana, Wydawnictwo: Koenemann
13. Seria Sztuka Świata, pod red. Zespołu Międzywydziałowej Katedry Historii i Teorii Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, wyd. Arkady.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

Dyskusja w trakcie wykładów

zaliczenie pisemne lub ustne

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects

przygotowanie do zajęć, lektura literatury 45 h 1,5 ects

Poziom studiów
studia I stopnia
Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
3
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali
Założenia
W ramach wykładu słuchacze zapoznani zostają z najważniejszymi stylami i kierunkami w sztuce europejskiej - od antyku do modernizmu.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Rodzaje i formy krytyki (1.S3.FP1.HA.10)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z różnymi, ukonstytuowanymi w tradycji XX i XXI wieku, metodami uprawiania refleksji krytycznej poświęconej ocenie, waloryzacji i usytuowania w obrębie nurtów ideowych i estetycznych dzieła literackiego.

Opis:

Treści zajęć:

- 1) Pluralizm metodologiczny w obrębie świata postnowoczesnego w obszarze krytyki polskiej oraz miejsce literatury postmodernistycznej w obrębie współczesnej refleksji krytycznej.
- 2) Charakterystyka podstawowych nurtów krytycznoliterackich: a) krytyka tematyczna (G. Poulet, J.-P. Richard, J. Starobinsky); b) krytyka fantazmatyczna (M. Janion); c) krytyka feministyczna (I. Iwaszów, K. Dunin, K. Szczuka); d) krytyka ideowa i personalistyczna (J. Kornhauser, W. Kudyba, Z. Zarębianka, P. Dakowicz); e) krytyka etyczna (M. Dąbrowski); f) krytyka polityczna (I. Stokfiszewski).
- 3) Mody teoretyczne a problem kanonu, dominacja i regres dyskursów krytycznych.
- 4) Dyskurs krytyczny w rzeczywistości XXI wieku („zanik centrali” – „powrót centrali”; marginalizacja autorytetu i roli krytyka; krytyka uniwersytecka – krytyka medialna).

Literatura:

Antologia współczesnej krytyki literackiej we Francji, wybór i wstęp W. Karpiński, Warszawa 1974.

Bachelard G., Wyobrażenia poetycka. Wybór pism, oprac. J. Błoński, Warszawa 1975.

Chudak H i in. (red.), 1998, Szkoła genewska w krytyce. Antologia, Warszawa.

Cieślak-Sokołowski T., Kozicka D. (red), 2007, Dyskursy krytyczne u progu XXI wieku. Między rynkiem a uniwersytetem, Kraków.

Czapliński P., 2003, Świat podrobiony. Krytyka i literatura wobec nowej rzeczywistości, Kraków.

Dąbrowski M., 2004, Projekt krytyki etycznej, Warszawa.

Janion M., 1993, Projekt krytyki fantazmatycznej, Warszawa.

Kornhauser J., 1997, Postscriptum. Notatnik krytyczny, Kraków.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W03

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

Kryteria zaliczenia przedmiotu:

Praca zaliczeniowa – 50%; aktywność na zajęciach – 50%

Praktyki zawodowe:

nie dotyczy

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Gutorow J., 2003, Niepodległość głosu. Szkice o poezji polskiej po 1968 roku, Kraków.
 Kornhauser J., 2003, Poezja i codzienność, Kraków.
 Maliszewski K., 1999, Nasi klasycyści, nasi barbarzyńcy: szkice o nowej poezji, Bydgoszcz.
 Nowacki D., 1999, Zawód: czytelnik. Notatki o prozie polskiej lat 90., Kraków.
 Stala M., 1997, Druga strona. Notatki o poezji współczesnej, Kraków.

Dąbrowski M., 2004, Projekt krytyki etycznej, [w:] idem, Projekt krytyki etycznej. Studia i szkice Warszawa.
 Janion M., 1993, Projekt krytyki fantazmatycznej [w:] eadem, Projekt krytyki fantazmatycznej. Szkice o egzystencji ludzi i duchów, Warszawa.
 Kornhauser J., 1995, Międzyepoka, Warszawa.
 G. Poulet, 1998, Krytyka identyfikująca się, [w:] Chudak H i in. (red.), Szkoła genewska w krytyce. Antologia, Warszawa.
 Orliński M., 2010, Projekt krytyki uczestniczącej, „Twórczość”, nr 6.
 Stokfiszewski I., 2009, Projekt krytyki politycznej, Warszawa.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1ects
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury 45 h 1,5 ects
 przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

licencjackie

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

monograficzne
 obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Lektura monograficzna
 Realizowany w sali

Wymagania

zaliczenie 2. semestru studiów na kierunku filologia polska

Założenia

- 1) Zapoznać studentów ze złożoną sytuacją współczesnej krytyki literackiej (pluralizm metodologiczny, mody teoretyczne a problem kanonu, dominacja i regres dyskursów krytycznych, dyskurs krytyczny w rzeczywistości XXI wieku);
- 2) Przedstawić główne nurty krytyczne funkcjonujące we współczesności (krytyka tematyczna, krytyka hermeneutyczna, krytyka fantazmatyczna, krytyka feministyczna, krytyka ideowa, krytyka etyczna, krytyka anamorficzna);
- 3) Omówić przenikanie się rozmaitych dyskursów krytycznych;
- 4) Zaznajomić studentów z mechanizmami i istotą sporów o kształt dyskursu krytycznego.
- 5) Uposażyc w umiejętność biegłego poruszania się w obrębie określonej orientacji krytycznej (język, terminy, strategie, problem waloryzacji).

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Wybrane zagadnienia z historii filmu (1.S3.FP1.HA.11)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

wprowadzenie w problematykę historii filmu, zapoznanie studentów z podstawowymi terminami i definicjami, wskazanie zmian, jakie zaszły w filmie i ich wpływu na film współczesny, podjęcie próby redefinicji niektórych terminów. Kształtowanie kompetencji odbiorczych w zakresie kultury masowej, popularnej i audiowizualności. Celem przedmiotu jest także wy-znaczenie oraz analiza różnic gatunkowych występujących w obrębie różnych tendencji związanych z rozwojem nowych mediów.

Opis:

Historia filmu

- Kino nieme

- XX lecie

- Po wojnie

- Kino polskie

- Kino gatunkowe

- Fenomen kinematografii włoskiej

- Zmiana pozycji teatru we współczesnym pejzażu audiowizualnym

Literatura:

Materiały/skrypty autorskie dotyczące historii filmu

T. Goban-Klas, Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Warszawa-Kraków 1999, cz. II, r. 6 i 7.

T. Goban-Klas, Cywilizacja medialna, Warszawa 2005.

W. Godzic, Oglądanie i inne przyjemności kultury popularnej, Kraków 1996.

M. Gołębiowska, Demontaż atrakcji, O estetyce audiowizualności, Gdańsk 2003.

M. Hopfinger, Doświadczenie audiowizualne. O mediach w kulturze współczesnej, Warszawa 2003.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

Podstawę zaliczenia stanowi obecność na zajęciach, aktywność oraz udział w dyskusji. Nieobecności (powyżej dwóch) należy zaliczyć na uzgodnionych wcześniej konsultacjach.

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects

przygotowanie do zajęć 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

4

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

- Studenci powinni samodzielnie definiować podstawowe kategorie określające historyczne formy filmowe , w oparciu o konkretne przykłady z danego okresu.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	1	2022/23-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Warsztaty krytyczne (1.S3.FP1.HA.12)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Zajęcia mają na celu wykształcenie umiejętności pisania i oceniania dzieł literackich. W pierwszej części semestru studenci zostaną zapoznani z najistotniejszymi orientacjami krytycznoliterackimi drugiej połowy XX wieku i początku XXI wieku, a następnie sami spróbują swoich sił w konstruowaniu różnego typu wypowiedzi krytycznych (recenzja, szkic krytyczny, szkic analityczny, etc.). Ich prace podlegać będą analizie i dyskusji prowadzonej w trybie warsztatowym.

Opis:

- 1) Pluralizm metodologiczny w obrębie świata postnowoczesnego w obszarze krytyki polskiej oraz miejsce literatury postmodernistycznej w obrębie współczesnej refleksji krytycznej.
- 2) Charakterystyka podstawowych nurtów krytycznoliterackich: a) krytyka tematyczna (G. Poulet, J.-P. Richard, J. Starobinsky); b) krytyka hermeneutyczna (A. Gleń); c) krytyka fantazmatyczna (M. Janion); d) krytyka feministyczna (I. Iwasów, K. Dunin, K. Szczuka); e) krytyka ideowa i personalistyczna (J. Kornhauser, W. Kudyba, Z. Zarębianka, P. Dakowicz); f) krytyka etyczna (M. Dąbrowski); g) krytyka anamorficzna (J. Jarzębski, M. Larek, M. Orliński); h) krytyka polityczna (I. Stokfiszewski).
- 3) Mody teoretyczne a problem kanonu, dominacja i regres dyskursów krytycznych.
- 4) Dyskurs krytyczny w rzeczywistości XXI wieku („zanik centrali” – „powrót centrali”; marginalizacja autorytetu i roli krytyka; krytyka uniwersytecka – krytyka medialna).

Literatura:

Podstawowa literatura przedmiotu:

Antologia współczesnej krytyki literackiej we Francji, wybór i wstęp W. Karpiński, Warszawa 1974.

Bachelard G., Wyobrażenia poetycka. Wybór pism, oprac. J. Błoński, Warszawa 1975.

Chudak H i in. (red.), 1998, Szkoła genewska w krytyce. Antologia, Warszawa.

Cieślak-Sokołowski T., Kozicka D. (red), 2007, Dyskursy krytyczne u progu XXI wieku. Między rynkiem a uniwersytetem, Kraków.

Czapliński P., 2003, Świat podrobiony. Krytyka i literatura wobec nowej rzeczywistości, Kraków.

Dąbrowski M., 2004, Projekt krytyki etycznej, Warszawa.

Janion M., 1993, Projekt krytyki fantazmatycznej, Warszawa.

Kornhauser J., 1997, Postscriptum. Notatnik krytyczny, Kraków.

Uzupełniająca literatura przedmiotu:

Gutorow J., 2003, Niepodległość głosu. Szkice o poezji polskiej po 1968 roku, Kraków.

Kornhauser J., 2003, Poezja i codzienność, Kraków.

Maliszewski K., 1999, Nasi klasycyści, nasi barbarzyńcy: szkice o nowej poezji, Bydgoszcz.

Nowacki D., 1999, Zawód: czytelnik. Notatki o prozie polskiej lat 90., Kraków.

Stala M., 1997, Druga strona. Notatki o poezji współczesnej, Kraków.

Obowiązkowa literatura podmiotu:

Dąbrowski M., 2004, Projekt krytyki etycznej, [w:] idem, Projekt krytyki etycznej. Studia i szkice Warszawa.

Gleń A., 2009, Obsesja i zaproszenie (projekt krytyki hermeneutycznej), „Topos”, nr 3.

Janion M., 1993, Projekt krytyki fantazmatycznej [w:] eadem, Projekt krytyki fantazmatycznej. Szkice o egzystencji ludzi i duchów, Warszawa.

Kornhauser J., 1995, Międzyepoka, Warszawa.

G. Poulet, 1998, Krytyka identyfikująca się, [w:] Chudak H i in. (red.), Szkoła genewska w krytyce. Antologia, Warszawa.

Orliński M., 2010, Projekt krytyki uczestniczącej, „Twórczość”, nr 6.

Stokfiszewski I., 2009. Projekt krytyki politycznej. Warszawa

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W07

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U02

k_U03

k_U05

k_U07

k_U08

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 40 %

praca zaliczeniowa 60 %

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta

Punkty ECTS: 3

udział w zajęciach: 30 h 1 ECTS,

przygotowanie do zajęć (w tym lektura tekstów źródłowych i opracowań): 30 h 1 ECTS;

przygotowanie twórczej pracy zaliczeniowej: 25 h 1 ECTS

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

5

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

Podstawowym założeniem kursu jest to, aby uposażyć studenta w niezbędną wiedzę z zakresu strategii i genologii wypowiedzi krytycznoliterackich (recenzja, szkic krytyczny) oraz historii metod krytycznoliterackiego opisu. A to wszystko w takim celu, aby po opanowaniu owego materiału student potrafił samodzielnie wypowiadać się w trybie krytycznoliterackim.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Organizacja spotkań literacko-artystycznych (1.S3.FP1.HA.13)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Jednym z istotnych elementów promocji twórczości danego autora jest organizacja spotkań autorskich. Wielu wydawców nie wyobraża sobie kampanii promocyjnej bez takich wydarzeń. Czytelnicy również w wielu przypadkach wyczekują tego typu spotkań. Dlaczego tak naprawdę warto je organizować? Temu zagadnieniu poświęcone jest konwersatorium

Opis:

Organizacja spotkań autorskich to domena prawdziwych, profesjonalnych autorów, którzy traktują swoją twórczość niezwykle poważnie, a jeszcze poważniej traktują swoich czytelników.

Spotkania literackie od wieków pełnią tę samą funkcję: promowanie osoby autora i jego dzieła. Pierwsze z nich organizowane były jeszcze w starożytności. Wówczas wielcy filozofowie spisywali swoje dzieła, aby w dalszej kolejności publicznie je odczytać. Ta tradycja kontynuowana była później przez średniowiecznych trubadurów, bardów czy truwerów. W tamtych czasach popularność danego dzieła zależała wyłącznie od samego autora. Nie było bowiem dostępu do różnego rodzaju narzędzi promocyjnych.

W XVII i XVIII wieku autorzy spotykali się ze swoimi sympatykami na tzw. salonach literackich, czyli zebraniach towarzyskich, w których udział brali twórcy, krytycy i czytelnicy. W późniejszym czasie spotkania o charakterze literackim rozwijały się w kierunku bardziej dostępnych. Powstały nawet specjalne kawiarnie literackie, które cieszą się popularnością do dziś.

Spotkania autorskie zawsze odgrywały ważną rolę w życiu literackim całej kraju, ponieważ dzięki nim młodzi twórcy mieli szansę zaistnieć. Wydarzenia literackie, które organizowane są w naszych czasach, przybierają co prawda nieco inną formę, jednak w dalszym ciągu są zakorzenione w głębokiej tradycji.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W02

k_W07

k_W08

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U06

k_U07

k_U08

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K01

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 40 %

plan spotkania autorskiego z pisarzem 60 %

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects

przygotowanie do zajęć, przygotowanie planu spotkania autorskiego 45 h
1,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
6
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Tworzenie i administrowanie stronami internetowymi (1.S3.FP1.HA.14)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Opis:

Struktura i znaczniki języka XHTML; elementy struktury XHTML; umieszczanie animacji i innych elementów stron; formatowanie tekstu; tworzenie formularzy i pola edycji; pozycjonowanie elementów stron; arkusze stylów CSS; układ strony oparty na arkuszach stylów CSS; techniki CSS; konstruowanie dostępnych stron internetowych zgodnych z WCAG i wymaganiami W3C; wykorzystanie CMSów do realizacji własnych projektów stron; grafika stron internetowych, jej optymalizacja i tworzenie galerii internetowych; tworzenie tekstowych katalogów zbiorów; umieszczanie stron w Internecie.

Literatura:

1. J. N. Robbins, Projektowanie stron internetowych. Przewodnik dla początkujących webmasterów po (X)HTML, CSS i grafice, Gliwice 2008.
2. D. Schultz, C. Cook, HTML, XHTML i CSS. Nowoczesne tworzenie stron WWW, Gliwice 2008.
3. M. Kasperski, A. Boguska-Torbicz, Projektowanie stron WWW. Użyteczność w praktyce, Gliwice 2008.
4. J. Nielsen, Funkcjonalność stron WWW : 50 witryn bez sekretów, Gliwice 2006.
5. R. Chwałowski, Typografia typowej książki, Gliwice 2001.
6. A.S. Tanenbaum, Sieci komputerowe, Gliwice 2004.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W07

k_W08

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U06

k_U07

k_U08

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 30%

przygotowanie strony www 470%

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects

przygotowanie do zajęć, przygotowanie strony www 45 h

1,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

6

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

Celem przedmiotu jest nauczenie projektowania i obsługi stron WWW z uwzględnieniem najnowszych technologii, trendów w tej dziedzinie; pokazanie, jak projektować strony internetowe, jak wybrać odpowiednie narzędzia do tworzenia witryn oraz jak optymalizować źródło strony.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2022/23-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Praktyka (1.S3.FP1.HA.15)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem praktyki zawodowej jest zdobycie podstawowego doświadczenia zawodowego, a także próba choćby częściowego zastosowania w praktyce wiedzy zdobytej podczas studiów, dlatego miejscem praktyki może być wydawnictwo/firma/urząd/instytucja na terenie Polski, oferujące zatrudnienie w sektorze kulturalnym, edukacyjnym, tłumaczeniowym, usługowym, administracyjno-biurowym, gdzie można wykorzystać umiejętności językowe oraz wiedzę i kompetencje z zakresu znajomości literatury, rynku

wydawniczego, procesu wydawniczego, redakcji tekstów itp. Praktyka powinna odpowiadać charakterowi studiów oraz być dostosowana do modułu wybranego przez studenta w ramach kierunku studiów.

Opis:

Studenci i studentki kierunku Filologia Polska studiujący na Uniwersytecie Opolskim (UO) w

systemie dziennym, zobowiązani są – zgodnie z obowiązującym harmonogramem studiów

– do odbycia trzytygodniowej praktyki zawodowej ciąglej. Praktyka zawodowa trwa trzy następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych dziennie (a zatem łącznie trwa 90 godzin zegarowych). Praktyka zawodowa odbywana jest zawsze po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej, w drugim roku studiów licencjackich. Praktyka zawodowa powinna zakończyć się przed końcem

letniej sesji poprawkowej w danym semestrze.

Obowiązki studenta/ki przed rozpoczęciem oraz w czasie realizacji praktyki

zawodowej:

Student/ka-praktykant/ka zobowiązany/a jest w szczególności do:

1) stawienia się w wyznaczonym miejscu i czasie na spotkanie informacyjno-organizacyjne z wyznaczonym koordynatorem ds. praktyk zawodowych, jeśli dojdzie do organizacji takiego spotkania;

2) zaznajomienia się przed rozpoczęciem praktyki z Regulaminem organizacji praktyk w UO ZR 15/2021 oraz instrukcją kierunkową, dostępnym na stronie internetowej <http://cedu.uni.opole.pl>, oraz przestrzegania postanowień tego Regulaminu w trakcie odbywania praktyki;

3) pobrania stosownych dokumentów z Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO, koniecznych do odbycia praktyki zawodowej, oraz dostarczenia ich do pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka;

4) udostępnienia wyznaczonej koordynatorce ds. praktyk zawodowych – na jej żądanie – aktualnego adresu e-mailowego i numeru komórkowego praktykanta/ki oraz numeru stacjonarnego i adresu e-mailowego pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka zawodowa, a także jej terminu i wyznaczonych dla praktykanta/ki godzin pracy – w celu umożliwienia skutecznej kontroli odbywania tej praktyki;

5) stawienia się w pierwszym dniu praktyki w wyznaczonym miejscu, w którym odbywana będzie praktyka zawodowa, co najmniej pół godziny przed określonym czasem jej rozpoczęcia – chyba, że pracodawca określi inaczej;

6) punktualnego stawiania się w miejscu pracy w każdym pozostałym dniu praktyki, tj. w ciągu trzech tygodni jej trwania, o godzinie wyznaczonej przez pracodawcę;

7) nieopuszczania wyznaczonego stanowiska pracy przed upływem sześciu godzin zegarowych w każdym dniu – chyba, że pracodawca zdecyduje o innej organizacji tygodnia pracy (który w łącznym wymiarze tygodniowym powinien wynieść 30 godzin zegarowych);

8) stosowania się do poleceń przełożonych oraz innych osób, odpowiedzialnych za organizację pracy podczas praktyki, a także sumiennego wykonywania powierzonych zadań, wynikających z charakteru pracy i ewentualnego programu praktyki – z zachowaniem obowiązujących na danym stanowisku przepisów dotyczących dyscypliny

pracy i wszelkich wymogów bezpieczeństwa (m.in. BHP);

9) prowadzenia własnej dokumentacji, związanej z odbywaną praktyką zawodową, przez cały czas jej trwania, na którą składa się Karta przebiegu praktyki (według stosownego wzoru), stanowiąca dzienny/godzinowy rozkład praktyki ze szczegółowym wyliczeniem wszelkich zajęć/zadań, realizowanych w miejscu pracy

Zadania placówki/instytucji i opiekuna/ki praktyki w zakresie organizacji:

Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej oraz w jej trakcie placówka/instytucja, w której odbywana jest praktyka, ma obowiązek:

- 1) wypełnić dostarczone Skierowanie na praktykę, przygotowane przez Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich UO i przekazać dokumenty do rąk własnych studenta/ki-praktykanta/ki;
- 2) podpisać dostarczoną Umowę w sprawie organizacji praktyk studenckich i odesłać jeden jej egzemplarz do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO przed rozpoczęciem praktyki przez studenta/ki;
- 3) zorganizować i przeprowadzić praktykę zawodową dla studenta/ki-praktykanta/ki zgodnie z ustaleniami ww. Umowy, a także wyznaczyć opiekuna/kę studenta/ki, który/a ma kompetencje do opieki nad praktykantem;
- 4) w trakcie odbywania praktyki – kontrolować na bieżąco, podpisywać i podbijać pieczęcią Kartę przebiegu praktyki, prowadzoną przez studenta/kę-praktykanta/kę;
- 5) po zakończeniu praktyki – prawidłowo wypełnić i przekazać do rąk własnych studenta/ki-praktykanta/ki Kartę przebiegu praktyki oraz Opinię o przebiegu praktyki zawodowej.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W07

k_W08

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U06

k_U07

k_U08

k_U09

s_U01

s_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K03

k_K04

s_K01

Metody i kryteria oceniania:

Warunki zaliczenia praktyki zawodowej:

- (1) Osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktyce;
- (2) Zgodność miejsca, czasu i charakteru odbytej praktyki zawodowej z zasadami wyłożonymi w niniejszej instrukcji;
- (3) Pozytywny wynik ewentualnej kontroli odbywania praktyki zawodowej przez studenta/kę, przeprowadzonej przez wyznaczoną koordynatorkę ds. praktyk zawodowych;
- (4) Przedłożenie wyznaczonej koordynatorce ds. praktyk zawodowych dokumentacji z odbytej praktyki zawodowej w terminie, do końca października cyklu dydaktycznego, w którym praktyka się odbyła, tj.:
  - prawidłowo wypełnionej przez studenta/ki-praktykanta/ki, podpisanej i opieczętowanej przez pracodawcę Karty przebiegu praktyki (według stosownego wzoru),
  - prawidłowo wypełnionej, podpisanej i opieczętowanej przez pracodawcę „Opinii o przebiegu praktyki zawodowej” (według stosownego wzoru).

Kierunek studiów

filologia polska

Nakład pracy studenta

godziny przeznaczone na praktykę 90 2 ECTS

przygotowanie do praktyki (materiały do lekcji, konspekty) 2 ECTS

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

5

Założenia

Cele praktyki:

- 1) zaznajomienie się z całokształtem działalności wydawnictwa, firmy, urzędu, instytucji, etc.;
- 2) pogłębienie i poszerzenie wiedzy teoretycznej, zdobytej w trakcie dotychczasowych studiów, a także umiejętne zintegrowanie wiedzy teoretycznej z konkretnymi, praktycznymi zadaniami do wykonania na stanowisku pracy;
- 3) zdobycie i rozwinięcie umiejętności właściwego planowania, organizowania i kierowania powierzoną pracą (np. właściwego rozplanowania zadań w dostępnym czasie) poprzez realizację powierzonych przez pracodawcę zadań;
- 4) rozwinięcie praktycznych umiejętności (jeśli umożliwi to charakter praktyki zawodowej), przydatnych na powierzonym stanowisku;
- 5) przeprowadzenie szczegółowej analizy lokalnego rynku pracy oraz podjęcie próby zawodowego zaistnienia na nim, m.in. poprzez konieczność samodzielnego wyszukania wydawnictwa/firmy/urzędu/instytucji, w której odbędzie się praktyka zawodowa.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2022/23-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	4	2022/23-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Teoria komunikowania publicznego (1.S3.FP1.KWP.1)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Public communication theory**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Podczas kursu studenci poznają pojęcie i definicje komunikowania publicznego oraz narzędzia komunikacyjne wykorzystywane w tym obszarze.

Opis:

1. Nauka o komunikacji masowej - podstawowe pojęcia. Relacje między pojęciami: teoria, doktryna, orientacja.
2. 5 epok teorii komunikowania masowego: *epoka teorii społeczeństwa masowego; powstanie naukowych badań komunikowania masowego; epoka teorii ograniczonych efektów mediów; * epoka krytyki kultury medialnej; * powstanie teorii umiarkowanych efektów i negocjowanego wpływu mediów. Orientacje i główne kierunki w badaniach komunikowania masowego.
3. Główne kategorie teorie komunikowania: teorie postpozytywistyczne, teorie hermeneutyczne, teorie krytyczne; teorie normatywne.
4. Oddziaływanie mediów masowych: skutki (efekty) komunikowania masowego. Pojęcie 'wpływu' mass mediów. Skuteczność mediów. Rodzaje skutków (efektów). Spory o siłę oddziaływania mediów. Wybrane czynniki sprzyjające skuteczności mediów. Czynniki ograniczające skuteczność mediów. Selekcja odbiorcza i związane z nią koncepcje (dysonans poznawczy, koncepcja użytkownika i korzyści, eskapizmu i inne). Wybrane tezy na temat wpływu oddziaływania mass mediów na podstawie wyników eksperymentalnych badań Hovlanda: *
5. Teorie demitologizujące potęgę mediów – wybrane przykłady – teoria fenomenalistyczna (Klapper), teorie selektywnego wpływu (DeFleur), dwustopniowy przepływ informacji i opinii (Katz, Lazarsfeld), teoria użytkownika i korzyści.
6. Funkcje komunikowania i mediów masowych. Pojęcie funkcji i założenia analizy funkcjonalnej, funkcje jawne i ukryte, eufunkcje i dysfunkcje, funkcje zamierzone, nadane i pełnione; omówienie wybranych typologii funkcji komunikowania i mediów (m.in. Lasswella, Lazarsfelda i Mertona, Schramma, Wrighta, UNESCO, McQuail'a).

Literatura:

1. S. J. Baran, D. K. Davies, Teorie komunikowania masowego, Kraków 2007.
2. M. Kunczik, A. Zipfel, Wprowadzenie do nauki o dziennikarstwie i komunikowaniu. Warszawa 2000.
3. D. McQuail, Teoria komunikowania masowego, Warszawa 2008.
4. M. Mrozowski, Media masowe. Władza, rozrywka, biznes. Warszawa 2001.
5. W. Pisarek: Wstęp do nauki o komunikowaniu, Kraków 2008.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

s_W03

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

s_U03

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K04

s_K01

s_K02

s_K03

Metody i kryteria oceniania:

udział i aktywność na zajęciach – 100 %

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

B. Dobek-Ostrowska, Podstawy komunikowania społecznego. Podstawowe orientacje, Wrocław 2002
B. Dobek-Ostrowska, Komunikowanie polityczne i publiczne, Wrocław 2018
B. Dobek-Ostrowska, R. Wiszniewski, Teoria komunikowania publicznego i politycznego, Wrocław 2007
B. Kudra, E. Olejniczak, Komunikowanie publiczne Zagadnienia wybrane, Łódź 2014
T. Goban-Klas, Media i komunikowanie masowe, Warszawa 1999
A. Mattelart, M. Mattelart, Teorie komunikacji, Warszawa – Kraków 2001
E. Griffin, Podstawy komunikacji, Warszawa 2004
S. Stewart (red.), Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi, Warszawa 2000
M. Golka, Bariery w komunikowaniu się ludzi, Poznań 2000
M. Mrozowski, Media masowe, Warszawa 1998

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects
przygotowanie do zajęć oraz przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 45 h 1,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany zdalnie

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Teoria komunikowania publicznego (1.S3.FP1.KWP.2)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Public communication theory**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Podczas kursu studenci poznają pojęcie i definicje komunikowania publicznego oraz narzędzia komunikacyjne wykorzystywane w tym obszarze.

Opis:

1. Nauka o komunikacji masowej - podstawowe pojęcia. Relacje między pojęciami: teoria, doktryna, orientacja.
2. 5 epok teorii komunikowania masowego: *epoka teorii społeczeństwa masowego; powstanie naukowych badań komunikowania masowego; epoka teorii ograniczonych efektów mediów; * epoka krytyki kultury medialnej; * powstanie teorii umiarkowanych efektów i negocjowanego wpływu mediów. Orientacje i główne kierunki w badaniach komunikowania masowego.
3. Główne kategorie teorie komunikowania: teorie postpozytywistyczne, teorie hermeneutyczne, teorie krytyczne; teorie normatywne.
4. Oddziaływanie mediów masowych: skutki (efekty) komunikowania masowego. Pojęcie 'wpływu' mass mediów. Skuteczność mediów. Rodzaje skutków (efektów). Spory o siłę oddziaływania mediów. Wybrane czynniki sprzyjające skuteczności mediów. Czynniki ograniczające skuteczność mediów. Selekcja odbiorcza i związane z nią koncepcje (dysonans poznawczy, koncepcja użytkownika i korzyści, eskapizmu i inne). Wybrane tezy na temat wpływu oddziaływania mass mediów na podstawie wyników eksperymentalnych badań Hovlanda: *
5. Teorie demitologizujące potęgę mediów – wybrane przykłady – teoria fenomenalistyczna (Klapper), teorie selektywnego wpływu (DeFleur), dwustopniowy przepływ informacji i opinii (Katz, Lazarsfeld), teoria użytkownika i korzyści.
6. Funkcje komunikowania i mediów masowych. Pojęcie funkcji i założenia analizy funkcjonalnej, funkcje jawne i ukryte, eufunkcje i dysfunkcje, funkcje zamierzone, nadane i pełnione; omówienie wybranych typologii funkcji komunikowania i mediów (m.in. Lasswella, Lazarsfelda i Mertona, Schramma, Wrighta, UNESCO, McQuail'a).

Literatura:

1. S. J. Baran, D. K. Davies, Teorie komunikowania masowego, Kraków 2007.
2. M. Kunczik, A. Zipfel, Wprowadzenie do nauki o dziennikarstwie i komunikowaniu. Warszawa 2000.
3. D. McQuail, Teoria komunikowania masowego, Warszawa 2008.
4. M. Mrozowski, Media masowe. Władza, rozrywka, biznes. Warszawa 2001.
5. W. Pisarek: Wstęp do nauki o komunikowaniu, Kraków 2008.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

s_W03

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

s_U03

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K04

s_K01

s_K02

s_K03

Metody i kryteria oceniania:

udział i aktywność na zajęciach – 40 %

praca zaliczeniowa 60 %

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

B. Dobek-Ostrowska, Podstawy komunikowania społecznego. Podstawowe orientacje, Wrocław 2002
 B. Dobek-Ostrowska, Komunikowanie polityczne i publiczne, Wrocław 2018
 B. Dobek-Ostrowska, R. Wiszniewski, Teoria komunikowania publicznego i politycznego, Wrocław 2007
 B. Kudra, E. Olejniczak, Komunikowanie publiczne Zagadnienia wybrane, Łódź 2014
 T. Goban-Klas, Media i komunikowanie masowe, Warszawa 1999
 A. Mattelart, M. Mattelart, Teorie komunikacji, Warszawa – Kraków 2001
 E. Griffin, Podstawy komunikacji, Warszawa 2004
 S. Stewart (red.), Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi, Warszawa 2000
 M. Golka, Bariery w komunikowaniu się ludzi, Poznań 2000
 M. Mrozowski, Media masowe, Warszawa 1998

Nakład pracy studenta

B. Dobek-Ostrowska, Podstawy komunikowania społecznego. Podstawowe orientacje, Wrocław 2002
 B. Dobek-Ostrowska, Komunikowanie polityczne i publiczne, Wrocław 2018
 B. Dobek-Ostrowska, R. Wiszniewski, Teoria komunikowania publicznego i politycznego, Wrocław 2007
 B. Kudra, E. Olejniczak, Komunikowanie publiczne Zagadnienia wybrane, Łódź 2014
 T. Goban-Klas, Media i komunikowanie masowe, Warszawa 1999
 A. Mattelart, M. Mattelart, Teorie komunikacji, Warszawa – Kraków 2001
 E. Griffin, Podstawy komunikacji, Warszawa 2004
 S. Stewart (red.), Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi, Warszawa 2000
 M. Golka, Bariery w komunikowaniu się ludzi, Poznań 2000
 M. Mrozowski, Media masowe, Warszawa 1998

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Psychologiczne uwarunkowania komunikacji promocyjnej i wizerunkowej (1.S3.FP1.KWP.3)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Psychological conditions of promotion and PR communication**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą na temat psychologicznego funkcjonowania człowieka w sferze poznawczej, emocjonalnej i społecznej.

Opis:

1. Wprowadzenie do problematyki psychologicznych uwarunkowań komunikacji kulturowej. Przedmiot i metody badawcze psychologii. Podstawowe rodzaje psychologicznych determinantów.
2. Komunikacja niewerbalna. Psychologiczne a kulturowe uwarunkowania komunikatów niewerbalnych
3. Poznanie społeczne (automatyczne myślenie schematami, heurystyki)
4. Spostrzeganie społeczne (atrybucje przyczynowe ludzkich zachowań)
5. Procesy grupowe (facylitacja społeczna, próżniactwo społeczne, deindywiduacja, polaryzacja grupowa itp.)
6. Procesy grupowe (syndrom myślenia grupowego, role grupowe, klasyczne eksperymenty)
7. Konformizm (informacyjny i normatywny wpływ społeczny)
6. Psychologiczne uwarunkowania uprzedzeń i stereotypów społecznych

Literatura:

- Tokarz, M. (2006). Argumentacja, Perswazja, Manipulacja. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, roz. 12
- Aronson E. , Wilson T. D., Akert R. M. (2006). Psychologia społeczna. Serce i umysł. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka
- Matsumoto, D., Juang, L. (2007). Psychologia międzykulturowa. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
- Brown R. (2006). Procesy grupowe. Dynamika wewnątrzgrupowa i międzygrupowa, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
- Boski, P. (2009). Kulturowe ramy zachowań społecznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, Academica Wydawnictwo SWPS

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

s_W03

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

s_U03

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K04

s_K01

s_K02

s_K03

Metody i kryteria oceniania:

aktywne uczestnictwo w zajęciach 30 %

przygotowanie prezentacji 30%

kolokwium zaliczeniowe 40%

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

– Wojciszke, B. (2011). Psychologia społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR

– Zimbardo, Ph. (2008). Efekt Lucyfera. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu 15 h 0,5 ects
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Etyka komunikacji (1.S3.FP1.KWP.4)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Communication ethics**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Poznanie podstaw etyki komunikacji. Rozwijanie umiejętności analizy językowych zjawisk nieetycznych w komunikacji międzyludzkiej oraz doskonalenie porozumiewania się w zgodzie z uniwersalnymi zasadami etyki mowy.

Kontakt z wykładowczynią: atabisz@uni.opole.pl

Opis:

Proponowane treści przedmiotu

- 1) Etyczny wymiar komunikatu – podstawowe zasady.
- 2) Mówić i implikować. Refleksja o implikaturach konwersacyjnych H.P. Grice'a. Maksyma kooperacji i jej kategorie.
- 3) Etyka mowy a grzeczność w komunikacji językowej.
- 4) Etyka mowy a perswazja /manipulacja / nowomowa
- 5) Estetyka przekazu słownego a etyka mowy.
- 6) Kategorie prawdy i kłamstwa w komunikacji.
- 7) Agresja werbalna. Mowa nienawiści.
- 8) Nieetyczne zabiegi językowe uwłaczające godności rozmówcy i naruszające jego wolność.
- 9) Etyka komunikacji w dyskursie publicznym.

Literatura:

J. Antas, 2008, O kłamstwie i kłamaniu, Kraków.

A. Cegiela, Etyka słowa w dyskursie publicznym https://dSPACE.uni.lodz.pl/bitstream/handle/11089/27456/23-34%20Anna%20Cegiela_Etyka%20s%C5%82owa.pdf?sequence=1&isAllowed=y

A. Cegiela, 2014, Słowa i ludzie: wprowadzenie do etyki słowa, Warszawa.

Cegiela A., Czym jest mowa nienawiści?, „Poradnik Językowy” 2014; z. 1 s. 7-17.

J. Grębowiec, 2013, Maksymy konwersacyjne implikatury, [w:] tegoż, Mówić i działać, Wrocław, s. 54-82.

M. Głowiński, 2009, Nowomowa i ciągi dalsze: Szkice dawne i nowe, Kraków, s. 34-43.

Jadwiga Puzyńska, Anna Pajdzińska A., 1996, Etyka słowa, [w:] O zagrożeniu i bogactwie polszczyzny, red. J. Miodek, Wrocław, s. 35-45.

Małgorzata Marcjanik 2007, Grzeczność w komunikacji językowej, Warszawa.

Andrzej Markowski, 2008, Kultura języka polskiego, Warszawa [rozdziały: 12 i 13].

Maria Peisert M., 2004, Formy i funkcje agresji werbalnej. Próba typologii, Wrocław.

Jadwiga Puzyńska (red.) 1993, Etyka międzyludzkiej komunikacji, Warszawa.

Marek Tokarz, 2006, Argumentacja. Perswazja. Manipulacja, Gdańsk [rozdziały: 9 i 10].

<http://www.etykaslowa.edu.pl/teksty-dotyczace-etyki-slowa/>

<http://oes.uw.edu.pl/category/obserwatorium-etyki-slowa/>

Efekty uczenia się:

WIEDZA, student:

- posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu etyki komunikacji (k_W03/P6S_WG);
- poznaje modele komunikacji etycznej (k_W01/P6S_WG);
- podaje przyczyny niepowodzenia komunikacyjnego (k_W01/P6S_WG).

UMIĘTNOŚCI, student:

- wykorzystuje nabytą wiedzę w analizowaniu wybranych zagadnień dotyczących etyki komunikacji językowej (k_U01/P6S_UW);
- komunikuje się z użyciem terminologii dotyczącej zjawisk etyki komunikacji językowej (k_U04/P6S_UK);
- rozwija umiejętność integrowania zdobytej wiedzy i stosowania jej w praktyce (k_U01/P6S_UW);
- bierze udział w dyskusji – przedstawia i ocenia różne opinie i stanowiska dotyczące etyki komunikacji (k_U05/P6S_UK);
- samodzielnie poszerza wiedzę z zakresu etyki komunikacji językowej (k_U08/P6S_UU);
- pracuje indywidualnie oraz w zespole (k_U07/P6S_UO).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE, student:

- uświadamia sobie wpływ stosownych językowych zachowań etycznych na charakter kontaktu interpersonalnego (k_K02/P6S_KR);
- dostrzega rolę właściwego zachowania w budowaniu własnego wizerunku (k_K02/P6S_KR).

Metody i kryteria oceniania:

- 1) aktywna obecność (20 proc.);
  - 2) ćwiczenia cząstkowe (30 proc.);
  - 3) prezentacja na wybrany temat (20 proc.);
  - 4) na ocenę bardzo dobrą esej (30 proc.);
- Obecność zgodna z regulaminem UO.

90-100 proc. ocena bardzo dobra

80-89 proc. ocena dobra plus

70-79 proc. ocena dobra

60-69 proc. ocena dostateczna plus

51-59 proc. ocena dostateczna

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Bartmiński J., Etyka słowa a potoczny wzorzec komunikacji, http://www.rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1352&Itemid=50

Bralczyk J., O języku propagandy i polityki, Warszawa 2007.

Cegieła A., Etyka – umiejętność cnoty czy wiedza o sztuce bycia wśród ludzi?, „Poradnik Językowy” 2006, z.10, s. 31-38.

Anna Cegieła, O retoryce pogardy i wykluczenia w polskim dyskursie publicznym, <http://oes.uw.edu.pl/2015/01/26/o-retoryce-pogardy-i-wykluczenia-w-polskim-dyskursie-publicznym/>

Cegieła A., Słowa niebezpieczne i niepożądane w przestrzeni społecznej : etyka słowa a poprawność polityczna, w: „Poradnik Językowy” 2013, z. 10, s. 57-71.

Jadwiga Puzynina, 1992, Język wartości, Warszawa.

Jadwiga Puzynina, 1997, Słowo – wartość – kultura, Lublin.

Retoryka codzienności: zwyczaje językowe współczesnych Polaków, red. M. Marcjanik, Warszawa 2006.

Język a Kultura, t. 17: Życzliwość i agresja w języku i kulturze, pod red. A. Dąbrowskiej i A. Nowakowskiej, Wrocław 2005

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 15 h 0,5 ects

przygotowanie do zajęć, przygotowanie prezentacji 30 h 1 ects

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

2

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Plan zajęć I Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-I-FPL)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Analiza i tworzenie tekstu promocyjnego (1.S3.FP.KWP.5)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Analysis and creation of promotional text**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

W trakcie zajęć student pozna różne gatunki tekstów promocyjnych i ich specyfikę, a także zabiegi językowe i pozajęzykowe wykorzystywane w marketingu. W oparciu o zdobytą wiedzę będzie samodzielnie analizował i tworzył różnego rodzaju teksty promocyjne.

Opis:

Omawiane zagadnienia:

- Definicja reklamy i jej rodzaje.
- Strategie perswazyjne.
- Środki językowe wykorzystywane w reklamach.
- Konteksty, motywy i topoty obecne w tekstach reklamowych.
- Gatunki współczesnych tekstów promocyjnych.
- Reklama w mediach społecznościowych.
- Język kampanii wyborczych.

Literatura:

Jerzy Bralczyk, Język na sprzedaż, Gdańsk 2004;

Piotr H. Lewiński, Retoryka reklamy, Wrocław 2008

Władysław Lubaś, Język w komunikacji, w perswazji i w reklamie, Dąbrowa Górnicza, 2006,

Maciej Dutko, Copywriting internetowy, Warszawa 2011

Dorota Jędrzejewska, Rafał Niemczyk, Copywriting. Jak sprzedawać słowem, Warszawa 2013

Magdalena Jaworowicz, Copywriting w zintegrowanej komunikacji marketingowej, Warszawa 2015

Izabela Łuc, Małgorzata Bortliczek, Język uwikłany w ponowoczesność, Katowice 2011

Kazimierz Ożóg, Język w służbie polityki. Językowy kształt kampanii wyborczych, Rzeszów 2004

Krzysztof Ozga, Wybrane aspekty językowe postów content designerów (na przykładzie marki Coca-Cola), „Prace Językoznawcze” 2019, nr 2, s. 123-138.

Efekty uczenia się:

Student

- zna i rozumie środki językowe i pozajęzykowe wykorzystywane w tworzeniu tekstów promocyjnych, potrafi je nazwać opierając się na terminologii z zakresu językoznawstwa w tym retoryki (k_W01; P6S_WG)
- zna i rozumie treści związane z modułem wybieralnym (k_W10)
- potrafi formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu językoznawstwa (k_U02; P6S_UW)
- potrafi rozpoznać zjawiska językowe oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod językoznawczych (k_U03; P6S_UW)
- jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych (k_K02; P6S_KR)
- jest gotów do kompetentnego, odpowiedzialnego i etycznego funkcjonowania w obszarze określonym przez moduł wybieralny (k_K04)

Metody i kryteria oceniania:

1) Analiza wybranego tekstu promocyjnego.

2) Przygotowanie tekstu promocyjnego i omówienie zastosowanych w nim strategii.

3) Aktywność na zajęciach.

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Tomasz Maciejowski, Narzędzia skutecznej promocji w internecie, Kraków 2003.

Kreatywność językowa w komunikacji internetowej, pod red. Katarzyny Burskiej i Bartłomieja Cieśli, Łódź 2019.

Język a media. Wzory języka we współczesnych mediach, red. Ewa Katarzyna Horyń, Bogusław Andrzej Skowronek, Agnieszka Walecka-Rynduch, Kraków 2018.

Magdalena Jaworowicz, Copywriting w zintegrowanej komunikacji marketingowej, Warszawa 2015.

Ewa Rogowska-Cybulska, „Twixnijmy to razem...” O derywatach czasownikowych w tekstach reklam, „Język polski” 2019, z. 2, s. 103-117.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu oraz przygotowanie tekstów promocyjnych na zadane tematy 70 h 2,5 ect

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia
ogólnoakademicki
Rodzaj przedmiotu
obowiązkowe
Semestr, w którym realizowany jest przedmiot
3
Tryb prowadzenia
Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	4	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Wizualizacja tekstu promocyjnego (1.S3.FP.KWP.6)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Visualisation of promotional text

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem kursu jest zdobycie umiejętności analizowania oraz interpretowania treści reklam oraz zdobycie wiedzy w następujących obszarach:

- Czym jest tekst reklamowy?
- Jak funkcjonuje? (W przestrzeni publicznej, medialnej itd.)
- Jak jest zbudowany?
- W jaki sposób jego poszczególne elementy oddziałują na odbiorcę?

Intencją przedmiotu nie jest deprecjonowanie tekstów reklamowych, ale zyskanie większej świadomości odnośnie mechanizmów jej oddziaływania na odbiorców. W czasie zajęć uwaga poświęcona zostanie m.in. takim ich elementom, jak:

- slogan, hasło
- mechanizmy perswazyjne (werbalne i niewerbalne)
- kompozycja obrazu, barwy
- posługiwanie się nagością, erotyką w reklamie.

Opis:

W dyskursie naukowym poświęconym specyfice współczesnej kultury, często można spotkać się z określeniem, że żyjemy dziś w „kulturze obrazu”, „kulturze obrazkowej”. Sformułowania te oddają obecną powszechność wykorzystania różnych form obrazu w różnorodnych aspektach i dziedzinach życia człowieka. Znaczną część przedstawień wizualnych, z którymi spotykamy się na co dzień stanowią teksty promocyjne. Obserwujemy je zarówno w przestrzeni publicznej: billboardy, banery, neony, jak i prywatnej: na ekranach telewizorów, komputerów, laptopów. Stykamy się z nimi także w mediach, które stały się naturalnym elementem codziennej egzystencji. Istotnym wydaje się więc to, by wiedzieć, w jaki sposób oddziałują one na społeczeństwo i jakie mechanizmy używa się przy ich tworzeniu.

Celem kursu jest zdobycie umiejętności analizowania oraz interpretowania treści reklam oraz zdobycie wiedzy w następujących obszarach:

- Czym jest tekst reklamowy?
- Jak funkcjonuje? (W przestrzeni publicznej, medialnej itd.)
- Jak jest zbudowany?
- W jaki sposób jego poszczególne elementy oddziałują na odbiorcę?

Intencją przedmiotu nie jest deprecjonowanie tekstów reklamowych, ale zyskanie większej świadomości odnośnie mechanizmów jej oddziaływania na odbiorców. W czasie zajęć uwaga poświęcona zostanie m.in. takim ich elementom, jak:

- slogan, hasło
- mechanizmy perswazyjne (werbalne i niewerbalne)
- kompozycja obrazu, barwy
- posługiwanie się nagością, erotyką w reklamie.

Przykładowe zagadnienia omawiane na zajęciach:

1. Historia reklamy.
2. Budowa tekstu promocyjnego.
3. Obraz świata w reklamie.
4. Narracja i bohater w reklamie.
5. Psychologia reklamy.
5. Slogany i hasła reklamowe.
6. Nagość i erotyka w tekście promocyjnym.
7. Reklama a tzw. przemoc ikoniczna.
8. Człowiek jako marka?
9. Odbiorca reklamy.

Literatura:

Wykaz wybranej literatury:

Szczęсна Ewa, Poetyka Reklamy, Warszawa 2001.

Benedikt Antoni, Reklama jako proces komunikacji, Wrocław 2004.

Burska Katarzyna, Delikatne musssnięcie, MONstrualna dziura, OBAMERYKA, Futbol w czasach zarazy - o recepcji nagłówków prasowych i telewizyjnych oraz sloganów reklamowych, „Folia Linguistica” 2012, nr 46.

Lewiński Piotr, Obraz świata w reklamie, „Język a kultura” 2000, t. 13.

Walczak-Skałeczka Agnieszka, Granice pojęcia „marka osobista”, „Annales I - Philosophy and Sociology” 2018, nr 1.

Bazuń Dorota, Nagość w reklamie społecznej, „Relacje. Studia z nauk społecznych” 2017, nr 3.

Efekty uczenia się:

Wiedza:

- Student zna i rozumie środki językowe i pozajęzykowe wykorzystywane w tworzeniu tekstów promocyjnych. Potrafi je nazwać używając terminologii z zakresu językoznawstwa, psychologii oraz nauk o mediach. (k_W01; P6S_WG)
- Student zna i rozumie treści związane w modulem wybieranym (k_W10)

Umiejętności:

- Student potrafi formułować i analizować problemy badawcze i narzędzia ich rozwiązywania z wykorzystaniem wiedzy z nauk o mediach oraz nauk o kulturze. (k_U02; P6S_UW)
- Student potrafi rozpoznawać teksty medialne, zjawiska językowe i psychologiczne oraz przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z wykorzystaniem wiedzy z obszaru mediów oraz kultury. (k_U03; P6S_UW)

Kompetencje:

- Student jest gotów do uczestniczenia w życiu kulturalnym i świadomym korzystaniu z różnych jego form. (k_K03; P6S_KK)

Metody i kryteria oceniania:

Metody pracy:

- dyskusja na podstawie przeczytanych tekstów
- praca w grupach
- analiza oraz interpretacja tekstów wizualnych

Kryteria oceniania:

- obecność
- aktywność (poprawne wnioskowanie z tekstów, aktywność w zadaniach wykonywanych na zajęciach)
- praca zaliczeniowa: analiza oraz interpretacja wybranego tekstu reklamowego.

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu, przygotowanie mini projektu 45 h 1, 5 ect

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

4

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Retoryka wystąpień publicznych (1.S3.FP.KWP.7)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Rhetoric of public speaking**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem zajęć jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu retoryki, występów publicznych, erystyki, po-staw negocjacji wraz z elementami teorii komunikacji, psychologii i socjologii.

Opis:

- 1.Czym jest retoryka? Cele retoryki. Zadania mówcy i etyczne aspekty retoryki.
- 2, Zadania i cele pragmatyki.
- 3.Język jako system, język jako działanie – pragmatyka językowa. Kompetencja językowa, kulturowa, komunikacyjna.
- 4.Mowa a/i pismo – język czy dwa języki? Typy wypowiedzi (ze względu na cel).
- 5.Funkcje języka i wypowiedzi.
- 7.Teoria aktów mowy. Bezpośrednie i pośrednie akty mowy oraz implikatury konwersacyjne Grice'a. Teoria grzeczności Geoffreya Leecha, Teoria uprzejmości Robyn Lakoff. Klasyfikacja aktów mowy
8. Komunikacja werbalna, a komunikacja niewerbalna. Odmowa jako reakcja. Zachowania asertywne, agresywne i nieasertywne.
- 9..Implikatury i presupozycje.
10. Perswazja językowa. Typy perswazji. Perswazja językowa w świecie współczesnym (polityka, reklama, religia itp.)
11. Rodzaje przemówień publicznych. Gatunek wypowiedzi w perspektywie komunikacyjnej.
12. Zasady konstruowania wypowiedzi. Inventio – zbieranie materiału, określanie tematu i tytułu wypowiedzi. Teoria i praktyka. Dispositio (Elementy konstrukcji wypowiedzi (plan). Argumentacja: sposoby argumentowania i konstruowania układu argumentów)
- 13.Prezentacja przemówienia. Językowy kształt wypowiedzi: style funkcjonalne współczesnej polszczyzny, tropy i figury retoryczne (ich typologia, charakterystyka, funkcje) w strategii perswazyjnej.
14. Rola strategii komunikacyjnych w budowaniu wizerunku własnego i firmy: retoryka w public relations, przemówieniach politycznych, tekstach wyborczych, w reklamie. Tworzenie i analiza tekstów
- 15.Style konwersacyjne kobiet i mężczyzn.

Literatura:

1. Bruce E. Gronbeck, Kathleen German, Douglas Ehninger, Alan H. Monroe, Zasady komunikacji werbalnej, przeł. Anna Bartkowicz, Anna Bezwińska-Walerjan, Poznań 2001.
3. Michał Kuziak, Sztuka mówienia. Poradnik praktyczny, Bielsko-Biała 2006.
4. Levinson, S, C, Pragmatyka, Warszawa 2010
5. E. Lewandowska-Tarasiuk, Sztuka wystąpień publicznych czyli jak zostać dobrym mówcą, Warszawa 2001.
6. M. Rusinek, Anna Załazińska, Retoryka podręczna, czyli jak wnikliwie słuchać i przekonująco mówić. Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2005.
- 5.Ch. Perelman, Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja, przeł. M. Chomicz, Warszawa 2004.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

s_W03

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

s_U03

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K04

s_K01

s_K02

s_K03

Metody i kryteria oceniania:

udział i aktywność na zajęciach – 40 %

praca zaliczeniowa 60 %

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

1. Ćwiczenia z retoryki. Red. Maria Barłowska, Agnieszka Budzyńska-Daca, Maria Załęska. Warszawa 2010.
2. Pragmatyka, Retoryka, Argumentacja. Obrazy języka i dyskursu w naukach humanistycznych, red.: Piotr Stalmaszczyk, Piotr Cap, Kraków 2014
3. J. Steward, Mosty zamiast murów, Warszawa 2012 (wybrane rozdziały)
4. I. Szczepankowska, Semantyka i pragmatyka językowa. Słownik podstawowych pojęć z zadaniami i literaturą przedmiotu, Warszawa 2011
5. J. Ziomek, Retoryka opisowa, Wrocław 1990.
6. Zmiany w publicznych zwyczajach językowych, pod red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa 2001 (wybrane artykuły)

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
 przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu oraz przygotowanie prezentacji 70 h 2,5 ects
 przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	4	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Pragmalingwistyka (1.S3.FP.KWP.8)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Pragmalinguistics**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Pojęcie pragmatyki nie jest jednoznaczne. W jego zakresie mieści się bowiem i dziedzina badań, np.: pragmatyka, pragmatyka filozoficzna, pragmatyka językoznawcza, pragmalingwistyka, i przedmiot badań: pragmatyka języka, pragmatyka językowa, rozumiany jako 'zespół doświadczeń komunikacyjnych danej społeczności'3 czy 'język w działaniu'

Opis:

Pojęcie tekstu

Struktury rozpoczynające i kończące komunikat

Określenia współistniejące z terminem lingwistyka tekstu np. tekstologia, stylistyka tekstu i wypowiedzi, pragmalingwistyka tekstu, analiza tekstu, tekst i dyskurs, genologia lingwistyczna etc.

Kryteria tekstowości, spójność tekst, jego strukturyzacja, związki intertekstualne, gatunkowość tekstów

Poprawność stylistyczna tekstu

Wieloaspektowa, zintegrowana analiza tekstu uwzględniająca aspekty pragmatyczne, kognitywne i poznawcze

Retoryczna spójność tekstu

Teksty naukowe jako przedmiot badań tekstologicznych.

Wybrane gatunki potoczne - style funkcjonalne

Intertekstualność, interkulturowość, intermedialność

Literatura:

Ajdkiewicz K., 1965, Logika pragmatyczna, Warszawa.

Awdiejew A., 1991, Strategie konwersacyjne (próba typologii), „Socjolingwistyka” XI.

Cialdini R. B., 2009, Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, Gdańsk.

Filip G., 2013, Mistrzowie gry na argumenty – Kałużyński, Treugutt, Bieńkowski, Rzeszów.

Filip G., 2019, Napędzane emocjami. Językowa kreacja marki, Rzeszów.

Gajlewicz M., 2009, Techniki perswazyjne. Podstawy, Warszawa.

Gleason J. B., Ratner N. B., red., 2005, Psycholingwistyka, Gdańsk.

Grice H. P., 1980, Logika a konwersacja [w] Język w świetle nauki. Wybór, B. Stanosz, Warszawa.

Huszczka R., 1996, Honoryfikatywność. Gramatyka. Pragmatyka. Typologia, Warszawa:

Indyk M., 1992, Obszary pragmatyki [w] Po strukturalizmie. Współczesne badania teoretycznoliterackie, Wrocław.

Kochan M., 2005, Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Kraków.

Levinson S.C., 2010, Pragmatyka, Warszawa.

Marcjanik M., 1993, Etykieta językowa [w:] Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Wrocław, s. 271–281.

Marcjanik M., 2001, W kręgu grzeczności. Wybór prac z zakresu polskiej etykiety językowej, Kielce.

Marcjanik M., 2013, Mówimy uprzejmie. Poradnik językowego savoir-vivre'u, Warszawa.

Nowak P., 2016, Pragmalingwistyka a narracja: tożsamość, kooperacja, sprzeczność [w:] Narracja w życiu. O grupie i o jednostce, red. J. Wasilewski, Warszawa, s. 199-216.

Searle J.R., 1994, Czynności mowy. Rozważania z filozofii języka, przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa.

Skowronek K., 1993, Reklama. Studium pragmalingwistyczne, Kraków.

Tkaczyk L., 1996, Komunikacja niewerbalna. Postawa. Mimika. Gest, Wrocław.

Tokarz M., 2006, Argumentacja. Perswazja. Manipulacja, Gdańsk.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

s_W03

UMIĘJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01
k_U05
k_U09
s_U01
s_U02
s_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO
k_K04
s_K01
s_K02
s_K03

Metody i kryteria oceniania:

aktywny udział w zajęciach 30 %
przygotowanie pracy zaliczeniowej 70 %

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Awdziejew A., red., 1999, Gramatyka komunikacyjna, Warszawa–Kraków.
Galasiński D., 1992, Chwalenie się jako perswazyjny akt mowy, Kraków.
Pisarek W., 2002, Nowa retoryka dziennikarska, Kraków.
Skudrzykowska A., Urban K., 2000, Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej, Kraków-Warszawa

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu oraz przygotowanie prezentacji 70 h 2,5 ects
przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

6

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Plan zajęć III Filologia polska pierwszego stopnia st. stacjonarne sem. letni 2021-2022 (21-22-L-III-FPL)	2021/22-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	4	2021/22-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Emisja głosu (1.S3.FP.KWP.9)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Voice emission**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest wprowadzenie podstawowych zasad poprawnej emisji i higieny głosu; doskonalenie umiejętności głoszenia różnego typu tekstów; uświadomienie potrzeby higieny i kształcenia głosu jako podstawowego narzędzia w życiu człowieka.

Opis:

Treści programowe

1. Cele, zdania i przedmiot emisji i higieny głosu.
2. Mechanizmy i fizjologia procesu mówienia. Akustyczne podstawy głosu. Budowa i działanie narządu głosu.
3. Higiena głosu.
4. Zasady poprawnej wymowy polskiej. Rodzaje norm wymowy.
5. Praktyczne ćwiczenia pracy nad głosem. Fonacja – ćwiczenia fonacyjne. Oddychanie – ćwiczenia oddechowe. Artykulacja – ćwiczenia artykulacyjne.
6. Technika artykulacji samogłosek i spółgłosek. Ćwiczenie ich wymowy.
7. Akcent wyrazowy i logiczny.
8. Instrumentowanie wypowiedzi.
9. Frazowanie wypowiedzi. Pojęcie frazy. Rodzaje fraz. Zależność frazowania od typu mówienia.
10. Przystankowanie foniczne i jego funkcje w wypowiedzi.

Literatura:

Kram J., Zarys kultury żywego słowa, Warszawa 1981.

Tarasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu, Kraków 2003.

Walczak-Deleżyńska M., Aby język giętki. Wybór ćwiczeń artykulacyjnych od J. Tennera do B. Toczyskiej, Wrocław 2001

2. studiowana samodzielnie przez studenta

Klemensiewicz Z., Prawidła poprawnej wymowy polskiej, Wrocław 1973.

Lubaś W., Urbańczyk S., Podręczny słownik poprawnej wymowy polskiej, Warszawa 1990.

Efekty uczenia się:

Wiedza: student ma podstawową wiedzę o funkcjonowaniu i patologii narządów mowy (k_W01, P6S_WG).

Umiejętności: student ma wykształcone prawidłowe nawyki posługiwania się narządem mowy (k_U02, P6S_UW).

Kompetencje społeczne (postawy): student ma potrzebę dbania o głos oraz jego kształcenia jako podstawowego narzędzia każdego człowieka w oparciu o wiedzę i umiejętności z zakresu emisji i higieny głosu (k_K01, P6S_KK).

Metody i kryteria oceniania:

udział i aktywność na zajęciach – 40 %

praca zaliczeniowa 60 %

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Gałkowski T., Jastrzębowska G. (red.), Podstawy logopedii artystycznej, [w:] Logopedia – pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki. T. 2., Opole 2003.

Leathers D. G., Komunikacja niewerbalna, Warszawa 2007.

Oczkoś M., Sztuka poprawnej wymowy, czyli o bełkotaniu i fałunieniu, Warszawa 2007.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects
przygotowanie do zajęć , czytanie literatury 30 h 1 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

3

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Założenia

- zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu emisji i higieny głosu;
- doskonalenie umiejętności głoszenia różnego typu tekstów;
- uświadomienie potrzeby higieny i kształcenia głosu jako podstawowego narzędzia w życiu człowieka.

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-Z	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	2	2020/21-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Warsztaty językowo-stylistyczne (1.S3.FP.KWP.10)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **Linguistics and style workshops**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem przedmiotu jest kształcenie sprawności komunikacyjnej w zakresie analizy i redagowania tekstów użytkowych.

Opis:

Akt komunikacji językowej. Kulturowe uwarunkowania aktów mowy.

Pojęcia: kompetencja komunikacyjna, językowa, stylistyczna, tekstotwórcza.

Wpływ kompetencji językowo-stylistycznej na zrozumiałość wypowiedzi (na przykładzie wybranych dyskursów).

Świadomość gatunku., świadomość gatunkowa.

Podstawowe zasady poprawnie i sprawnie zbudowanego tekstu.

Cechy dobrego stylu.

Zasady kooperacji Grice'a.

Etykieta językowa. Etykietalne gatunki mowy (gratulacje, życzenia, zaproszenia, kondolencje itd.).

Analiza i redagowanie wybranych gatunków użytkowych (ogłoszenie, cv, list motywacyjny, list otwarty, list intencyjny, list rekomendacyjny, opinia, sprawozdanie, protokół, podanie, wnioski, skarga itd.).

Literatura:

Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów. Red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Kraków 2006.

Sztuka pisania. Przewodnik po tekstach użytkowych. Red. M. Zaśko-Zielińska, T. Piekot i in., Wrocław 2008.

Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński, Lublin 2010.

Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki, Warszawa 2008.

Zaśko-Zielińska M., Przez okno świadomości, Wrocław 2006.

Efekty uczenia się:

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

k_W01

k_W09

k_W10

s_W01

s_W02

s_W03

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

k_U01

k_U05

k_U09

s_U01

s_U02

s_U03

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT JEST GOTÓW DO

k_K04

s_K01

s_K02

s_K03

Metody i kryteria oceniania:

Praktyczne ćwiczenia w redagowaniu wybranych gatunków użytkowych z dyskusją nt. adekwatności użytych środków językowych i stylistycznych.

Referowanie wybranych zagadnień.

Kryteria oceny: udział w ćwiczeniach i dyskusji: 25% i oceny cząstkowe z realizacji wybranych 3 gatunków: 75%

Kierunek studiów

Filologia polska

Literatura uzupełniająca

Malinowska E., Wypowiedzi administracyjne - struktura i pragmatyka, Opole 2002.

Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej. Red. A. Skudrzykowa, K. Urban, Kraków -Warszawa 2000.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ects

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu oraz przygotowanie prezentacji 45 h 1,5 ects

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ects

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

5

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2021/22-Z	
Plan zajęć III Filologia polska st. stacjonarne pierwszego stopnia sem. zimowy 2021-2022 (21-22-Z-III-FPL)	2021/22-Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2021/22-Z	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Twórcze pisanie (1.S3.FP.KWP.11)

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: Creative writing

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem zasadniczym przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy o różnicowaniu stylistycznym form literackich i publicystycznych a docelowo w wyposażenie ich w umiejętność tworzenia poprawnych, spójnych i zrozumiałych tekstów (pisanych) poprzez ćwiczenia polegające na dostosowywaniu środków językowych do sytuacji komunikacyjnej, celu wypowiedzi i możliwości percepcyjnych odbiorcy.

Opis:

Zajęcia będą odbywać się dwutorowo. Po zapoznaniu się z zasadami budowy formalnej i językowej wybranych gatunków literackich i publicystycznych (np. felieton, reportaż, recenzja, wywiad, opowiadanie) oraz analizie wzorcowych realizacji studenci przejdą do praktycznego wymiaru zajęć (analiza i interpretacja kanonicznych tekstów, reprezentujących różne formy wypowiedzi pisemnej, uzupełniona zostanie o pracę pisemną studentów – redakcję własnych tekstów).

Cele szczegółowe:

1. Zaznajomić studentów z istniejącymi teoriami dotyczącymi budowy podstawowych gatunków literatury pogranicza (np. komentarz, esej, felieton, reportaż, wywiad, rozmowa).
2. Zapoznać studentów z ewolucją budowy podstawowych gatunków literatury pogranicza (np. komentarz, esej, felieton, reportaż, wywiad, rozmowa).
3. Uposażyc studentów w elementarną wiedzę z zakresu socjologii literatury niezbędną do samodzielnego interpretowania dzieł literackich z zakresu literatury pogranicza oraz tworzenia własnych tekstów w obrębie wybranych gatunków wypowiedzi literackich i publicystycznych.
4. Zaznajomić studentów z przemianami dokonującymi się w obrębie funkcjonowania literatury w XX i XXI wieku (obieg książkowy i obieg sieciowy).

Treści merytoryczne przedmiotu:

1. Wprowadzenie do problematyki stylistycznej analizy tekstu literackiego.
2. Zaznajomienie z teoriami dotyczącymi budowy podstawowych gatunków literatury pogranicza (komentarz, esej, felieton, reportaż, wywiad, rozmowa).
3. Literatura publicystyczna w społeczeństwie sieciowym.
4. Warsztaty redakcji tekstu literackiego pod kątem jego stylistycznej poprawności.

Literatura:

Literatura obowiązkowa:

Zbigniew Bauer, Gatunki dziennikarskie, [w:] Dziennikarstwo i świat mediów, red. Z. Bauer, Warszawa 2006.
Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Reportaż, [w:] Dziennikarstwo i świat mediów, red. Z. Bauer, Warszawa 2006.
Zbigniew Bauer, Wywiad prasowy. Gatunek i metoda, [w:] Dziennikarstwo i świat mediów, red. Z. Bauer, Warszawa 2006.
Edward Chudziński, Felieton. Geneza i ewolucja gatunku, [w:] Dziennikarstwo i świat mediów, red. Z. Bauer, Warszawa 2006.
J. Strupczewski, Vademecum dziennikarza, Warszawa 1999.
M. Kuziak, S. Rzepczyński, Jak dobrze pisać, Warszawa 2002.
A. Magdoń, Reporter i jego warsztat, Kraków 1993.
Walery Pisarek, Nowa retoryka dziennikarska, Kraków 2004.
J. Fras, Dziennikarski warsztat językowy, Wrocław 1999.
T. Goban-Klas, Media i komunikowanie masowe. Analizy prasy, radia telewizji i Internetu, Warszawa 1999.
Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów, red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Warszawa 2003.
Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki, Warszawa 2008.

Efekty uczenia się:

W 1 – Student orientuje się w głównych odmianach publicystycznych form literatury (komentarz, esej, felieton, reportaż, wywiad, rozmowa, recenzja).

k_W01 / P6S_WG

W 2 – Student zostaje zaznajomiony z diachronicznym ujęciem gatunków publicystycznych i literackich.

k_W05 / P6S_WK

W 3 – Student posiada wiedzę na temat odmian gatunkowych form publicystycznych w związku z rozwojem mediów.

k_W02 / P6S_WG

W 4 – Student orientuje się w zasadach poprawnego komponowania tekstu publicystycznego i literackiego.

k_W03 / P6S_WG

W 5 – Student nabywa wiedzę dotyczącą stylistyki tekstu publicystycznego i literackiego.

k_W03 / P6S_WG

U 1 - Student potrafi interpretować wybrane dzieła literackie utrzymane w poetyce i stylistyce wybranych form (komentarz, esej, felieton, reportaż, wywiad, rozmowa, recenzja).

k_U03 / P6S_UW

U 2 - Student umie samodzielnie budować wypowiedzi utrzymane w poetyce i stylistyce wybranych gatunków literatury (komentarz, esej, felieton, reportaż, wywiad, rozmowa).

k_U04 / P6S_UK

U 3 Student potrafi samodzielnie korygować typowe błędy językowe i kompozycyjne w strukturze wybranych gatunków (komentarz, esej,

felieton, reportaż, wywiad, rozmowa).

k_U02 / P6S_UW

K 1 – Student nabywa umiejętności krytycznej i empatycznej lektury tekstów z zakresu literatury pogranicza (tj. wybranych gatunków literatury publicystycznej: komentarz, esej, felieton, reportaż, wywiad, rozmowa).

k_K01 / P6S_KK

K – 2 Student uczy się spoglądania na tekst jako wyraz określonej interferencji czynników socjoliterackich i językowych.

k_K01 / P6S_KK

K – 3 Student uczy się etycznego wymiaru interpretowania w kontekście pełnienia ról zawodowych (wydawcy, redaktora, korektora).

k_K03 / P6S_KR

Metody i kryteria oceniania:

praca pisemna [80%]

aktywność na zajęciach [20%]

Praktyki zawodowe:

nie dotyczy

Kierunek studiów

filologia polska

Literatura uzupełniająca

Literatura uzupełniająca:

Tekst (w) sieci, red. A. Gumkowska, t. 1-2, Warszawa 2007–2009.

Golka B., Michalski B.: Etyka dziennikarska a kwestie informacji maso-wej, Warszawa 1989.

Encyklopedia wiedzy o prasie, red. J. Maślanka, Wrocław-Kraków 1976.

Wolny K., Reportaż - wybór tekstów z teorii gatunku, Rzeszów 1992.

Bauer Z., Antymedialny reportaż Ryszarda Kapuścińskiego, Warszawa 2001.

Bortnowski S., Warsztat dziennikarski, Warszawa 2000.

M. Wojtak, Gatunki prasowe, Lublin 2004.

Dziennikarstwo od kuchni, pod red. A. Niczyperowicza, Poznań 2001.

O warsztacie dziennikarskim, pod red. J. Adamowskiego, Warszawa 2002.

A. Wiszniewski, Jak pisać skutecznie, Katowice 2003.

Działania na tekście w edukacji szkolnej i uniwersyteckiej, red. S. Niebrzegowska-Bartmińska, M. Nowosad-Bakalarczyk, T. Piekot, Lublin 2015.

K. Kłosińska (red.), Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce, Warszawa 2014.

Nakład pracy studenta

udział w zajęciach 30 h 1 ect

przygotowanie do zajęć, czytanie literatury przedmiotu oraz przygotowanie tekstu twórczego 45 h 1,5 ect

przygotowanie do zaliczenia i udział w nim 15 h 0,5 ect

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

4

Tryb prowadzenia

Realizowany w sali

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IJ)	2020/21-L	
Studia stacjonarne (KOSZT_S_IPK)	2020/21-L	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)	3	2020/21-L	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Praktyka (1.S3.FP.KWP.12)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Filologiczny

Przedmiot dla jednostki: Wydział Filologiczny

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Skrócony opis:

Celem praktyki zawodowej jest zdobycie podstawowego doświadczenia zawodowego, a także próba choćby częściowego zastosowania w praktyce wiedzy zdobytej podczas studiów, dlatego miejscem praktyki może być wydawnictwo/firma/urząd/instytucja na terenie Polski, oferujące zatrudnienie w sektorze kulturalnym, edukacyjnym, tłumaczeniowym, usługowym, administracyjno-biurowym, gdzie można wykorzystać umiejętności językowe oraz wiedzę i kompetencje z zakresu znajomości literatury, rynku wydawniczego, procesu wydawniczego, redakcji tekstów itp. Praktyka powinna odpowiadać charakterowi studiów oraz być dostosowana do modułu wybranego przez studenta w ramach kierunku studiów.

Opis:

Studenci i studentki kierunku Filologia Polska studiujący na Uniwersytecie Opolskim (UO) w systemie dziennym, zobowiązani są – zgodnie z obowiązującym harmonogramem studiów – do odbycia trzytygodniowej praktyki zawodowej ciąglej. Praktyka zawodowa trwa trzy następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych dziennie (a zatem łącznie trwa 90 godzin zegarowych). Praktyka zawodowa odbywana jest zawsze po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej, w drugim roku studiów licencjackich. Praktyka zawodowa powinna zakończyć się przed końcem letniej sesji poprawkowej w danym semestrze.

Obowiązki studenta/ki przed rozpoczęciem oraz w czasie realizacji praktyki zawodowej:

Student/ka-praktykant/ka zobowiązany/a jest w szczególności do:

1) stawienia się w wyznaczonym miejscu i czasie na spotkanie informacyjno-organizacyjne z wyznaczonym koordynatorem ds. praktyk zawodowych, jeśli dojdzie do organizacji takiego spotkania;

2) zaznajomienia się przed rozpoczęciem praktyki z Regulaminem organizacji praktyk w UO ZR 15/2021 oraz instrukcją kierunkową, dostępnym na stronie internetowej <http://cedu.uni.opole.pl>, oraz przestrzegania postanowień tego Regulaminu w trakcie odbywania praktyki;

3) pobrania stosownych dokumentów z Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO, koniecznych do odbycia praktyki zawodowej, oraz dostarczenia ich do pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka;

4) udostępnienia wyznaczonej koordynatorce ds. praktyk zawodowych – na jej żądanie – aktualnego adresu e-mailowego i numeru komórkowego praktykanta/ki oraz numeru stacjonarnego i adresu e-mailowego pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka zawodowa, a także jej terminu i wyznaczonych dla praktykanta/ki godzin pracy – w celu umożliwienia skutecznej kontroli odbywania tej praktyki;

5) stawienia się w pierwszym dniu praktyki w wyznaczonym miejscu, w którym odbywana będzie praktyka zawodowa, co najmniej pół godziny przed określonym czasem jej rozpoczęcia – chyba, że pracodawca określi inaczej;

6) punktualnego stawiania się w miejscu pracy w każdym pozostałym dniu praktyki, tj. w ciągu trzech tygodni jej trwania, o godzinie wyznaczonej przez pracodawcę;

7) nieopuszczania wyznaczonego stanowiska pracy przed upływem sześciu godzin zegarowych w każdym dniu – chyba, że pracodawca zdecyduje o innej organizacji tygodnia pracy (który w łącznym wymiarze tygodniowym powinien wynieść 30 godzin zegarowych);

8) stosowania się do poleceń przełożonych oraz innych osób, odpowiedzialnych za organizację pracy podczas praktyki, a także sumiennego wykonywania powierzonych zadań, wynikających z charakteru pracy i ewentualnego programu praktyki – z zachowaniem obowiązujących na danym stanowisku przepisów dotyczących dyscypliny pracy i wszelkich wymogów bezpieczeństwa (m.in. BHP);

9) prowadzenia własnej dokumentacji, związanej z odbywaną praktyką zawodową, przez cały czas jej trwania, na którą składa się Karta przebiegu praktyki (według stosownego wzoru), stanowiąca dzienny/godzinowy rozkład praktyki ze szczegółowym wyliczeniem wszelkich zajęć/zadań, realizowanych w miejscu pracy

Zadania placówki/instytucji i opiekuna/ki praktyki w zakresie organizacji:

Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej oraz w jej trakcie placówka/instytucja, w której odbywana jest praktyka, ma obowiązek:

1) wypełnić dostarczone Skierowanie na praktykę, przygotowane przez Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich UO i przekazać dokumenty do rąk własnych studenta/ki-praktykanta/ki;

2) podpisać dostarczoną Umowę w sprawie organizacji praktyk studenckich i odesłać jeden jej egzemplarz do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO przed rozpoczęciem praktyki przez studenta/ki;

3) zorganizować i przeprowadzić praktykę zawodową dla studenta/ki-praktykanta/ki zgodnie z ustaleniami ww. Umowy, a także wyznaczyć opiekuna/kę studenta/ki, który/a ma kompetencje do opieki nad praktykantem;

4) w trakcie odbywania praktyki – kontrolować na bieżąco, podpisywać i podbijać pieczęcią Kartę przebiegu praktyki, prowadzoną przez studenta/kę-praktykanta/kę;

5) po zakończeniu praktyki – prawidłowo wypełnić i przekazać do rąk własnych studenta/ki-praktykanta/ki Kartę przebiegu praktyki oraz Opinię o przebiegu praktyki zawodowej.

Efekty uczenia się:

Studenci i studentki kierunku Filologia Polska studiujący na Uniwersytecie Opolskim (UO) w systemie dziennym, zobowiązani są – zgodnie z obowiązującym harmonogramem studiów – do odbycia trzytygodniowej praktyki zawodowej ciąglej. Praktyka zawodowa trwa trzy następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych dziennie (a zatem łącznie trwa 90 godzin zegarowych). Praktyka zawodowa odbywana jest zawsze po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej, w drugim roku studiów licencjackich. Praktyka zawodowa powinna zakończyć się przed końcem

letniej sesji poprawkowej w danym semestrze.

Obowiązki studenta/ki przed rozpoczęciem oraz w czasie realizacji praktyki zawodowej:

Student/ka-praktykant/ka zobowiązany/a jest w szczególności do:

- 1) stawienia się w wyznaczonym miejscu i czasie na spotkanie informacyjno-organizacyjne z wyznaczonym koordynatorem ds. praktyk zawodowych, jeśli dojdzie do organizacji takiego spotkania;
- 2) zaznajomienia się przed rozpoczęciem praktyki z Regulaminem organizacji praktyk w UO ZR 15/2021 oraz instrukcją kierunkową, dostępnym na stronie internetowej <http://cedu.uni.opole.pl>, oraz przestrzegania postanowień tego Regulaminu w trakcie odbywania praktyki;
- 3) pobrania stosownych dokumentów z Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO, koniecznych do odbycia praktyki zawodowej, oraz dostarczenia ich do pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka;
- 4) udostępnienia wyznaczonej koordynatorce ds. praktyk zawodowych – na jej żądanie – aktualnego adresu e-mailowego i numeru komórkowego praktykanta/ki oraz numeru stacjonarnego i adresu e-mailowego pracodawcy, u którego będzie odbywana praktyka zawodowa, a także jej terminu i wyznaczonych dla praktykanta/ki godzin pracy – w celu umożliwienia skutecznej kontroli odbywania tej praktyki;
- 5) stawienia się w pierwszym dniu praktyki w wyznaczonym miejscu, w którym odbywana będzie praktyka zawodowa, co najmniej pół godziny przed określonym czasem jej rozpoczęcia – chyba, że pracodawca określi inaczej;
- 6) punktualnego stawienia się w miejscu pracy w każdym pozostałym dniu praktyki, tj. w ciągu trzech tygodni jej trwania, o godzinie wyznaczonej przez pracodawcę;
- 7) nieopuszczania wyznaczonego stanowiska pracy przed upływem sześciu godzin zegarowych w każdym dniu – chyba, że pracodawca zdecyduje o innej organizacji tygodnia pracy (który w łącznym wymiarze tygodniowym powinien wynieść 30 godzin zegarowych);
- 8) stosowania się do poleceń przełożonych oraz innych osób, odpowiedzialnych za organizację pracy podczas praktyki, a także sumiennego wykonywania powierzonych zadań, wynikających z charakteru pracy i ewentualnego programu praktyki – z zachowaniem obowiązujących na danym stanowisku przepisów dotyczących dyscypliny pracy i wszelkich wymogów bezpieczeństwa (m.in. BHP);
- 9) prowadzenia własnej dokumentacji, związanej z odbywaną praktyką zawodową, przez cały czas jej trwania, na którą składa się Karta przebiegu praktyki (według stosownego wzoru), stanowiąca dzienny/godzinowy rozkład praktyki ze szczegółowym wyliczeniem wszelkich zajęć/zadań, realizowanych w miejscu pracy

Zadania placówki/instytucji i opiekuna/ki praktyki w zakresie organizacji:

USOSweb: Szczegóły przedmiotu: 1.S3.FP1.HA.15, w cyklu: , jednostka dawcy: , grupa przedm.:

Strona 2 z 3

04.02.2023 12:24

Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej oraz w jej trakcie placówka/instytucja, w której odbywana jest praktyka, ma obowiązek:

- 1) wypełnić dostarczone Skierowanie na praktykę, przygotowane przez Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich UO i przekazać dokumenty do rąk własnych studenta/ki-praktykanta/ki;
- 2) podpisać dostarczoną Umowę w sprawie organizacji praktyk studenckich i odesłać jeden jej egzemplarz do Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich UO przed rozpoczęciem praktyki przez studenta/ki;
- 3) zorganizować i przeprowadzić praktykę zawodową dla studenta/ki-praktykanta/ki zgodnie z ustaleniami ww. Umowy, a także wyznaczyć opiekuna/kę studenta/ki, który/a ma kompetencje do opieki nad praktykantem;
- 4) w trakcie odbywania praktyki – kontrolować na bieżąco, podpisywać i podbijać pieczęcią Kartę przebiegu praktyki, prowadzoną przez studenta/kę-praktykanta/kę;
- 5) po zakończeniu praktyki – prawidłowo wypełnić i przekazać do rąk własnych studenta/ki-praktykanta/ki Kartę przebiegu praktyki oraz Opinię o przebiegu praktyki zawodowej.

Metody i kryteria oceniania:

Warunki zaliczenia praktyki zawodowej:

- (1) Osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktyce;
- (2) Zgodność miejsca, czasu i charakteru odbytej praktyki zawodowej z zasadami wyłożonymi w niniejszej instrukcji;
- (3) Pozytywny wynik ewentualnej kontroli odbywania praktyki zawodowej przez studenta/kę, przeprowadzonej przez wyznaczoną koordynatorkę ds. praktyk zawodowych;
- (4) Przedłożenie wyznaczonej koordynatorce ds. praktyk zawodowych dokumentacji z odbytej praktyki zawodowej w terminie, do końca października cyklu dydaktycznego, w którym praktyka się odbyła, tj.:
  - prawidłowo wypełnionej przez studenta/ki-praktykanta/ki, podpisanej i opieczętowanej przez pracodawcę Karty przebiegu praktyki (według stosownego wzoru),
  - prawidłowo wypełnionej, podpisanej i opieczętowanej przez pracodawcę „Opinii o przebiegu praktyki zawodowej” (według stosownego wzoru)

Kierunek studiów

Filologia polska

Nakład pracy studenta

godziny przeznaczone na praktykę 90 2 ECTS

przygotowanie do praktyki (materiały do lekcji, konspekty) 2 ECTS

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

ogólnoakademicki

Rodzaj przedmiotu

obowiązkowe

Semestr, w którym realizowany jest przedmiot

5

Tryb prowadzenia
Realizowany w terenie

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>				
	Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
ECTS (ECTS)		4	2022/23-Z	